

59

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

TUDOR NEGOIȚĂ

Parola nu era completă

EDITURA MILITARĂ

Tudor Negoiţă

PAROLA NU ERA COMPLETĂ

EDITURA MILITARĂ

BUCUREŞTI, 1982

Coperta: VICTOR ILIE

I. O cunoştinţă pur întâmplătoare

Orchestra se pregătea să-şi reînceapă programul. Destul de neplăcut, căci unul dintre difuzoare spânzura chiar deasupra capului său.

Vlad aprinse o a treia ţigară, cu ochii la uşa restaurantului. Nici Stoenescu, nici Emi nu catadicseau să apară, înregistră, în schimb, privirea reprobabilă a micului mustăcios, în costum negru, pe care un client ce pufăia singur la o masă, fără să comande nimic, îl deranja în mod evident. El era clientul cel rău; şi strica, pesemne, un plan economic riguros calculat.

Îi veni în minte o întâmplare aflată de curând. Tot de-un tânăr ospătar era vorba. Plângând, reclamase că fusese prădat. I se spărsese locuinţa, i se furaseră - zicea printre lacrimi - treizeci de mii, pe care îi ţinea sub saltea, bani pentru căsătorie, adunaţi cu greu.

Hoţii fuseseră prinşi chiar a doua zi. Nostimada începuse însă abia când asupra lor se găsiseră peste şaptezeci de mii, pe care fiecare declarase că îi luase de la adresa reclamantului cunoscut. Şi-aşa, din una-n alta, tânărul ospătar, aflat în pragul mariajului, posesor de altminteri şi-al unui „Forduleţ de ocazie”, recunoscuse până la urmă că... nu prea ştia ce sumă agonisise din greu, sub saltea...

— Poate doriţi totuşi un coniac? Până soseşte persoana pe care-o aşteptaţi.

Mustăciosul se ivise lângă el iar. Era a treia tentativă pe

care-o făcea, hotărâse probabil să aplice perseverent tactica întrebărilor sâcâitoare.

— De ce crezi că aştept pe cineva, dragul meu? se interesă Vlad cu un aer distrat.

Zâmbetul profesional se lăţi, o undă de încântare trecu prin ochii sprâncenaţi ai mustăciosului, întinzându-se pe faţa tânără, cu trăsături vag mongoloide.

— Presupun, domnule, spuse el pe un ton afectat.

Costumul era impecabil, surâsul onctuos.

— Eşti perspicace, Tavi! Ia spune, cum îţi mai merge maşinuţa?

O clipă zâmbetul se şterse, privirea alunecă spre ecusonul de la piept, urmă apoi altă expresie, de nedumerire, despre maşinuţă nu scria pe ecuson nimic.

— Maşina mea?... Merge bine.

— Ce marcă ziceai că e? continuă Vlad.

Chelnerul nu-şi amintea, desigur, când povestise despre aşa ceva. Îşi cercetă mai cu luare-aminte clientul, scormonindu-şi memoria, se întunecă puţin.

— Un Taunus. De ocazie... Dar de unde ştiţi, vă rog?

— Presupun, Tavi, presupun, explică Vlad pe un ton aproape grav. I se părea uneori că, dacă te pune păcatul să observi oamenii, descoperi că se-aseamănă supărător de mult. Adăugă însă cu sprâncenele ridicate deasupra nasului, ca rezultat parcă al unei inspiraţii subite: Whisky aveţi?

— Desigur, se învioră Tavi. Un whisky atunci, da?

— ...Dar ţuică? păru Vlad nehotărât.

Alt moment de nelinişte. Surâsul de reclamă ieşi biruitor şi de data asta.

— Şi ţuică. Şi vodcă, orice doriţi! preciză Tavi.

— Ce păcat! zise Vlad. Îl privi pe posesorul Fordu..., nu, al Taunusului, cu un aer candid. Motivă dezarmant: Înseamnă... că... trebuie să mai reflectez.

Preţ de câteva secunde chelnerul rămase imobil. Se

înclină apoi, ca şi cum ar fi spus „Prea bine, domnule”, nu spuse însă nimic, se depărtă spre uşa care ducea la bucătărie, c-un aer de marchiz jignit.

Orchestra! Începuse cu furie, bateristul făcuse probabil pariu că va reuşi să spargă toba mare în seara asta. Simţi că nu avea să mai suporte mult vacarmul.

Ce se putuse întâmpla pentru ca Stoenescu, pedant de punctualul Stoenescu, să întârzie mai bine de-o jumătate de oră?

Stabiliseră să se întâlnească aici. Stoenescu urma să-i povestească în două vorbe o întrevedere avută cu o persoană interesantă. Trebuia să afle neapărat cum se soldase discuţia. A doua zi dimineaţă, Stoenescu urma să plece în provincie. Să se fi lungit întrevederea atât de mult?

Nici Emi nu venea, şi ea ar fi trebuit să apară de douăzeci de minute. Cu Emi nu era însă nici o problemă: uitase pur şi simplu, era „stilul ei”.

Vlad strivi în scrumieră ţigara abia începută, privi dezgustat filtrul îngălbenit, gândindu-se la campania antitabagică, la milioanele de fumători care se chinuiau să se lase de fumat, în timp ce el trebuia să se-apuce acum, când, până la treizeci şi trei de ani, nu pusese ţigară în gură. Frumos ar fi fost ca, în ultimul moment, să se renunţe la planul Magdei, dintr-un motiv sau altul, să nu mai fie substituit „fumătorul pasionat”, iar el să rămână pe viaţă „contaminat”.

Surâse cu „infatuarea care-l caracteriza”, cum ar fi spus Magda; descoperi că surâdea unei blonde. Dincolo de-o masă liberă stătea, drept în faţă lui, îl fixa cu insistenţă, întorcându-i zâmbetul ca o oglindă. Se întrebă când picase îngerul platinat acolo ca din senin.

Frumoasă, tipul nordic, de care se vorbea mult, nu de rău, picioarele erau perfecte în orice caz. Şi singură. Poftim, în ce-l vâra Stoenescu!

Printre plantele mari, de lângă uşa de intrare se strecură un bărbat uscăţiv, căutând parcă pe cineva. Nu era totuşi Stoenescu. Vlad îşi întoarse ochii spre ispititoarea masă a necunoscutei, observă cum capul blond se înclină foarte uşor, aproape insesizabil.

O întrebare părea să fie, un „Da?” nerostit, privirea ochilor mari şi verzi, legănatul uşor al piciorului în ciorap fumuriu întregeau perfect sensul întrebării.

Era de neiertat acest Stoenescu! Vlad schiţă însă la fel de discret şi surâzător o negare, privi cu regret poznaş scaunul liber de lângă el. Zâmbetul femeii se accentuă, având acum şi o notă de ironie, privirea ei rămânea stăruitoare. „Ca un cântec ademenitor de sirenă!”, ar fi comentat cu silă acrişoară Magda.

I se păru o clipă că Magda era lângă el, cu aerul ei aparent indiferent, de suveran dispreţ, pe care îl arbora în asemenea ocazii, când îi surprindea privirea oprindu-se asupra unei necunoscute. Auzi parcă şi vocea Magdei spunând sec, abia şoptit: „Eu pot să iau un taxi!”

Acum însă Magda nu era aici... Apăru în schimb chelnerul, care se aplecă spre urechea lui, anunţă politicos, nu fără o nuanţă complice:

— Vă caută cineva la telefon.

Era unul din trucurile ieftine ale casei? În camera unde se afla telefonul îl aştepta de fapt un „maître” grav şi burtos care avea să-l invite - desigur, în termeni stilaţi, era doar un restaurant de lux, după ce îl va măsura expert din creştet până-n vârful pantofilor - să „servească ceva” ori să nu le ocupe inutil o masă.

— Cine spuneai că mă caută?

— Domniţa pe care-o aşteptaţi, susură echivoc Tavi. Completă: V-a descris foarte exact.

— Adică.

— A zis..., se codi mustăciosul. Iertaţi-mă, eu nu fac decât să repet, preciză el grăbit, se vedea însă că nu-i

displăcea deloc. A zis: „un lungan blond, cu aer plictisit de…”

De „poliţist” trebuie că zisese obrăznicătura mică. Îi spusese că are „aer de poliţist” din prima zi în care se cunoscuseră. Asta îl îngrijorase atunci, până constatase că pentru Emi toţi bărbaţii cu cravată erau „poliţişti”. Tavi preferă să se înece puţin, rezumă:

— Se numeşte Emi, domnule, şi zice că-i urgent.

— Te urmez, Octavianus, acceptă Vlad ridicându-se.

Observă în treacăt că privirea scandinavă îl conducea reprobativ.

Dincolo de uşa batantă nu era chiar bucătăria, ci un mic hol. În dreapta o uşă capitonată.

— Aici, domnule.

Un birou de lemn negru, gol, pe care s-ar fi putut juca ping-pong, un covor gros, de un oranj fierbinte, vaze mari de cristal, unul cu crizanteme albe, enorme, „ca nişte capete de căţei ciufuliţi”, ar fi zis Magda încântată. Nici o hârtioară, telefonul deschis.

— Mulţumesc.

Tavi şovăi, ieşi totuşi. Vlad închise uşa, luă receptorul.

— Unde eşti, scumpo?

— Vlad?! Vlad, sunt la Viky! E un ceai la ei, ştii?

Asta era Emi! Habar n-avea vreodată încotro pleacă şi unde va ajunge. Compensaţia acestui mod aiurit de viaţă îl constituia faptul că Emi cunoştea cam trei sferturi din muşteriii localurilor de noapte şi-i plăcea să bârfească de-a dreptul cu voluptate. Iar bârfa măruntă, chiar a unei distrate - pe care o cunoscuse absolut întâmplător în urmă cu vreo câteva săptămâni - îl ajuta să afle uneori amănunte care nu erau înscrise în nici un dosar. Acum vocea ei era teribil de vioaie; la capătul celălalt al firului se distingea un fundal sonor care ar fi putut concura cu succes orchestra restaurantului, „ceaiul” începuse fără doar şi poate de mult.

— Iubito, parcă tu trebuia să vii aici! îi aminti Vlad pe un ton inofensiv.

— Ah, nu te strâmba aşa, scânci Emi, simt cum strâmbi din nas. Îmi pare foarte rău că n-am venit, dar nu am putut să-i refuz, Vlad, zău că nu! Îţi explic eu când ajungi. Nu te superi, da?

— Deloc.

— Şi vii?!

— Unde?

Blonda o fi fost într-adevăr nordică? Şi cum se făcea că stătea singură, singurică?

— Atunci uite cum facem, Vlad. Te sui în maşină, vii până în Piaţa Romană...

Blondă, blondă! Cu o faţă bronzată, de culoarea mierii, şi ochi de smarald! Ori de otravă?!

Memoria îi juca feste ca-ntotdeauna. Acum o lună vizitase la spital un fost coleg de liceu, care „acostase o blondă fantastică”, parcă tot în restaurantul ăsta. O condusese acasă, acasă la ea, unde fusese „surprins de soţul legitim”, bătut măr şi aruncat pe scări fără portofel şi fără un pantof.

„Şi ce zâmbet avea, dac-ai fi văzut-o!”

Era tot ce putuse scoate de la el, părea prostit iremediabil, în patul ăla de spital, înfăşat ca o mumie, nu era în stare să spună măcar pe unde venea blocul în care fusese dus şi cotonogit, ştia doar că blonda avea „un surâs îngeresc”.

Realiză că explicaţia dată de Emi era teribil de lungă şi complicată.

— Şi de-acolo, gata, primul bloc-vilă pe stânga, numărul... Viky! Viky, ce număr e-aici!?

Numai că el nu prea era omul care să se lase surprins, trucul cu „soţul gelos, aşteptând după uşă” îl ştia de mult.

— Vlad! Vlad, ai înţeles?

— Perfect, iubito, demarez în clipa asta.

Şi închise. Tonul, formă alt număr, un apel lung, altul, un „da”. Vocea lui Stoenescu era, o voce iritată, ostenită în acelaşi timp.

— ’trăiţi, tovarăşe maior!

— ...Vlad?!

Discuţia putea fi încheiată aici. Era clar, fusese uitat.

— Vlad! rosti vocea maiorului, cu o nuanţă jenat chinuită, disperată. Îmi pare rău, Vlad, cum să-ţi spun, cred... Am uitat, asta e, recunoscu Stoenescu.

Iată deci că, paradoxal, nu distrata de Emi uitase de el, ci veşnic punctualului Stoenescu îi ieşise complet din minte întâlnirea pe care-o fixaseră.

Paradoxal? Ce era de fapt paradoxal? Îşi aminti faţa prelungă a maiorului, părul rărit şi încărunţit, cearcănele maronii de sub ochi. Avusese două ultime săptămâni „cam agitate”, cum ar fi zis colonelul Dumitrescu.

Dar dacă povestea cu blonda avea să se soldeze cu un micuţ tărăboi, de orice natură, cine era de vină?

Stoenescu se scuza în continuare.

— Sunt cu maşina dumneavoastră, pot trece acum să vă fac o vizită, zise Vlad nu prea convins.

— A, nu. Nu mai e nevoie. Nu m-am văzut cu tipul ăla azi, s-a amânat discuţia, ca şi plecarea mea din Bucureşti. Ne vedem mâine, Vlad. Încă o dată, îmi pare rău că te-am făcut să aştepţi.

Aşadar, „zarurile erau aruncate”.

— Nici un necaz, îl linişti Vlad, am întâlnit aici o veche cunoştinţă, aşa că nu v-am aşteptat inutil. Să trăiţi!

— Noapte bună, Vlad.

În definitiv, dacă blonda nu era o veche cunoştinţă, putea să devină. Ce contau, „în imensitatea fluviului timp” câţiva ani? Şi cine ştie dacă nu dădea chiar peste blonda cu „surâs îngeresc” şi „soţ legitim” atât de experimentat. Povestea i se păru în cazul ăsta de-a dreptul amuzantă.

Orchestra făcea o mică pauză. Lângă masa blondei se

oprise însă un tip grăsan, cam trecut. Aer satisfăcut şi ochelari cu rame negre, impozante. Nimfa scandinavă îşi rătăcise pesemne bricheta, pentru că bursucul cu ochelari îi aprindea o ţigară. Se aşeză apoi fără ezitări alături de ea.

Vlad privi scena cu senzaţia că unul dintre „zarurile aruncate” zvâcnise brusc şi se întorsese pe altă faţă, aşa, „de-al dracului”. Ar fi putut protesta la zarul ăsta, nu-i plăcea însă niciodată să forţeze inutil „mâna destinului”. Putea fi acum liniştit. Îşi luă fâşul de la garderobă şi ieşi din restaurant.

Se făcuse rece. În lumina slabă a tuburilor stinghere de neon, ploaia măruntă părea să contenească. Începuse însă un vânt subţire, prevestitor de iarnă. Spulbera frunzele ude de pe caroseriile maşinilor adormite pe două şiruri, în dreapta şi în stânga peluzei.

Printre ele era şi Taunusul de ocazie al lui Tavi. Celelalte?

Îmbrăcă fâşul, coborî treptele restaurantului, se îndreptă cu paşi relaxaţi spre „bătrâna” lui Stoenescu, pe care o parcase în cel mai întunecos colţ al aleii.

Deschisese tocmai portiera, când zări, dincolo de peluză, pe şoseaua care ducea spre oraş, o maşină elegantă ce oprise chiar atunci. Farurile automobilului, un Mustang părea să fie, se stinseră şi se aprinseră de două ori.

Din grupul de caroserii lucind în noapte, alte două faruri, cam în stânga lui, se aprinseră şi se stinseră ca un răspuns. Se auzi apoi o portieră deschisă şi trântită, întrezări o siluetă de femeie, care porni cu pas iute, aproape în fugă, sărind sprintenă peste băltoacele de apă. Era îmbrăcată într-un impermeabil negru de plastic, gluga mare îi acoperea capul complet. Se îndrepta direct spre Mustangul care aştepta în şosea.

Ia te uită! Cine-o fi fost doamna care alerga aşa? Cine era în maşină? „Soţul inocent” s-o fi aflat în restaurant?

Vlad rămase nemişcat în umbră, observă cum

impermeabilul cu glugă se urcă în Mustangul ce demară imediat şi dispăru după un pâlc de copaci.

Acum putea intra şi trânti portiera. O închise şi..., drăcia dracului, simţi nevoia să aprindă o ţigară! Era bine, era rău? Magda ar fi zis - *bine!*

Îşi aminti de ziua când Magda pătrunsese în biroul lui, având în braţe două bibliorafturi doldora de hârtii. Îl întrebase dacă ghiceşte „ce i-a adus”.

— O acţiune formidabilă, mormăise el subit indispus.

Pentru Magda orice acţiune pe care o începeau era „formidabilă”, invariabil, chiar dacă dezgropa cine ştie ce hârţoage din arhivă.

— Bineînţeles! aprobase Magda. O acţiune în care ţi-am rezervat rolul de june prim.

Protestase, inutil, tânăra lui colegă pregătise bine terenul, îl convinsese dinainte pe prudentul Stoenescu, îl convinsese şi pe colonel că soluţionarea cea mai bună a acelui dosar vechi, devenit nou, era „să substituie un personaj care urma să aibă o întâlnire cu agentul de legătură al unui serviciu de spionaj străin”.

Teoretic, totul era perfect pus la punct; ca întotdeauna, în planurile Magdei. Era documentată asupra micii reţele de pierde-vară pe care o racolase treptat respectivul serviciu şi pe care un anume Lungeanu ar fi trebuit s-o conducă. Lungeanu avea să se întâlnească, într-o săptămână, cu agentul care urma să-i dea instrucţiuni. Pe Magda o interesau instrucţiunile. Ţinea morţiş ca el, Vlad Zeţaru, să devină Petre Lungeanu pentru seara în care era prevăzută întâlnirea cu cetăţeanul străin, venit în România special pentru „a activa reţeaua”. În seara aceea, Lungeanu avea să fie „blocat” cumva, astfel încât să nu bănuiască nimic.

Neplăcut era nu numai faptul că „reţeaua” era constituită doar din patru nepricepuţi, ci şi că Lungeanu se dovedea a fi un fumător pasionat. Şi nu merita riscată,

zicea Magda, reuşita substituirii „pentru un asemenea fleac”. Aprinderea unei ţigări trebuia să devină „un act reflex” în comportarea celui ce-l va înlocui pe Lungeanu. Protestase, desigur, din nou iar Magda râsese.

— Ţi-e frică să nu devii fumător? Dragul meu, dar ăsta e, cum bine spuneai cândva, „un viciu al oamenilor neraţionali, total lipsiţi de voinţă”! Cum ai să devii tu un fumător adevărat?! În ziua când acţiunea se încheie, arunci pachetul de ţigări la coş şi gata, nu? încheiase ea, aprinzând o ţigară.

Nu s-ar fi temut într-adevăr, nu se temea nici azi, prost era că o cam cunoştea pe Magda. Dacă întâlnirea cu agentul străin avea să decurgă bine, ar fi fost tentată să continue „jocul”. Jocurile astea erau preferinţa ei. Dorinţa de-a afla mereu alte şi alte scopuri ale serviciului de spionaj avea s-o facă să inventeze informaţii plauzibile, pe care el să le trimită, să stimuleze astfel foamea de date a centrului de spionaj. Şi ar fi trebuit, astfel, să-şi amâne cura de dezintoxicare. Ajunsese deja la şapte-opt ţigări pe zi, i se părea mult. Simţea asta când respira adânc, plămânii refuzau să suporte tratamentul de îmbâcsire accelerată.

Un taxi se desprinse din şosea, se prelinse pe aleea udă, opri în faţa uşii restaurantului.

Ce se întâmplase însă cu tânăra făptură care dispăruse cu Mustangul? Era acum în alt local? La vreun hotel? Într-o garsonieră? ...Oricum, era stupid s-o aştepte, femeia putea să revină abia spre dimineaţă, ori să-şi trimită soţul după maşină, inventând ceva palpitant.

Voia tocmai să răsucească cheia de contact, când auzi în spate ceva care se dorea o melodie la modă. O urlau cinci indivizi teribil de bine dispuşi, acompaniindu-se la o ghitară dezacordată. O porniră de-a dreptul peste peluză, doi susţinându-se într-o îmbrăţişare de beţivi. Se îndreptau spre şosea. Asta era totuşi bine; rău ar fi fost să urce în

halul în care erau la volanul unei maşini.

Voi din nou să demareze, când remarcă pe şosea, drept în faţa sa... Mustangul. Revenise. Silueta femeii cu glugă se desprinse din automobilul ce plecă imediat. Tânăra în impermeabil negru porni cu pas la fel de iute spre maşina ei, care o aştepta.

Ceea ce urmă, Vlad intuise din prima clipă. Femeia o luă pe alee, căutând să evite grupul zurbagiu. Unul din cei cinci o zări însă, se auziră mai întâi fluierături admirative, câteva exclamaţii, impermeabilul cu glugă îşi urmă drumul, cei cinci se interpuseră însă, unul o prinse de braţ, ceilalţi se strânseră în jurul ei.

Nu se mai auzea acum decât un hohot colectiv de râs, însoţit de zdrăngănitul ghitarei care nu contenise o clipă, văzu că femeia era îmbrâncită „în joacă” de la unul la altul, de ceilalţi patru scandalagii, care păreau să se amuze copios. Vlad deschise portiera strâmbându-se.

Dar femeia nu ţipa, nu o auzise protestând măcar, ţinea strâns la piept ceva ce părea a fi o pungă de plastic pe care n-o avusese când urcase în Mustang. Ce-o mai fi fost şi asta?

Descoperi că avea între degete o ţigară. Când dracu o scosese? O zvârli scârbit, ieşi din maşină şi porni cu pasul său relaxat prin iarba udă, spre grupul care „se distra”.

Încetaseră acum s-o mai azvârle, fusese imobilizată de doi dintre ei, un al treilea spunea cu glas de beţiv, încercând să acopere ghitara:

— Señioritta, dă-mi voie să-ţi prezint pe... prietenii mei.

— De ce nu? De ce cu noi nu vrea să bea, de ce *cu noi* nu?! repeta iritant al patrulea, în timp ce continua să zdrăngăne ghitara.

— Hello! aruncă Vlad.

Se oprise cam în spatele lor.

Se aşternură câteva clipe tăcere. Ghitara murise, toţi se răsuciseră spre el. Cu degetele înfipte în cureaua

pantalonului, Vlad îi preveni cu răceală:
— Doamna e cu mine, băieţaşi, daţi-i imediat drumul!
Urmară alte câteva secunde de încremenire. Nu se dumireau cum apăruse acolo. Femeia se smuci, nu reuşi să scape din mâinile celor doi. Cineva spuse repede ceva. Un pletos porni agale spre el, i se propti în faţă, îl cerceta acum cu un real interes, cu un fel de milă. Părea să cântărească vreo sută de kilograme. Faţa nu i se distingea prea bine în lumina foarte slabă, s-ar fi zis însă că avea şi barbă. Începu deodată să râdă, un râs gros, în hohot, se întoarse din mijloc spre grup, bălăbănindu-şi mâinile ca un om beat.
Apoi, vechea şmecherie, pletosul se răsuci brusc, încercând să-l doboare cu o lovitură năucitoare. Pară, lovi scurt. O clipă tipul rămase încă în picioare, încercă să ducă mâna la gât, se prăbuşi ca un sac. Ghitara scoase un geamăt stins.
Un pas peste cel căzut, se apropie de grup cu acelaşi aer plictisit, se opri pe locul celui care acum lipsea.
— Am spus ceva, băieţaşi... Executarea!
Bine jucată, scena se putea solda fără încăierare. Observă că femeia intuise momentul. Se desprinse cu o mişcare bruscă, făcu un pas înainte, îl privea întrebător.
Vlad ridică braţul stâng uşor, spuse liniştit:
— Iartă-i, draga mea, au băut un pahar în plus:
Părea tânără, foarte tânără chiar. Gluga îi căzuse pe spate. Înaintă încă doi paşi, îi luă braţul uşor, fără să se agaţe prosteşte de el şi, o clipă, Vlad crezu că trucul reuşise, că se vor îndepărta înainte ca cei patru să iasă din starea de consternare.
Făcuse deja un pas înapoi - poate aici greşise, poate ar fi trebuit să treacă printre ei - când, cel din dreapta lui îşi răsuci braţul ca aripa unei mori de vânt, încercând să-l lovească în cap cu un sac de sport.
Reuşi să se ferească în ultima clipă. Îi şopti un „Fugi!”

femeii. Încăierarea pe care încercase s-o evite nu mai putea întârzia.

Nu se înşelase. Ceilalţi trei se repeziră ca la un semnal. Femeia se îndepărtă în fugă. Vlad făcu un salt lateral, cosindu-l din mers pe cel cu sacul de sport.

Abia după ce evită următoarele două atacuri, descoperi că îşi subestimase adversarii. Mai puţin voinici aparent decât primii doi, nu mai păreau chiar atât de beţi şi, pe deasupra, nu erau nepricepuţi.

Se luptă tot mai greu pe pământul moale. Îl încurca impermeabilul pe care uitase să şi-l scoată. Evită alte două atacuri. Nu mai încăpea îndoială, avea de-a face cu bătăuşi veritabili. Loviturile ţinteau puncte vitale. Instinctul de conservare reacţionă. Simţi muşchii încordându-i-se până la ultima fibră. Mişcările îi deveniră fulgerătoare. Îl zvârli peste cap pe cel care încercase din nou să-i sară în spate. Se trezi în faţa pletosului care ţinea acum într-o mână ghitara, în cealaltă un cuţit cu lamă lungă, pe care-l flutura ameninţător.

Nu-i plăcea defel. Pe lângă masivitatea şi vitalitatea deosebite, ghitara-scut şi cuţitul însemnau mult, dacă ştia să le folosească. Şi părea să ştie.

Doi, rămaşi în picioare, mormăiră ceva, se postară de-o parte şi de alta, cam în spatele lui, pentru a-i tăia orice retragere. Era foarte grav. Singura şansă părea să fie o rupere laterală. Dacă avea să fie însă blocat...

Lumina puternică a farurilor unei maşini spintecă brusc noaptea, simultan cu ţipătul prelung, interminabil al unui claxon. Un vehicul se prăvălea spre grup cu o viteză nebună. Orbit aproape, reuşi să mai întrezărească mişcarea de spaimă a atacatorilor săi şi să sară în dreapta, la timp. Maşina frâna, se răsuci în loc, lunecând pe iarbă, auzi ca într-un vis portiera deschisă şi glasul femeii strigând speriată:

— Urcă!

Cel mai apropiat atacant nu părea dispus să accepte o asemenea încheiere a ostilităţilor. Se azvârli spre el cu furie. Pletosul era. Sclipirea cuţitului - de jos în sus, lovitură de profesionist! Pară cu braţele cruciş, urmă un răcnet cumplit de durere, însoţit de-o înjurătură.

Sărise deja în maşină, trânti portiera, femeia demară ca într-un raliu, auzi doar zgomotul făcut de ghitara care fusese azvârlită după maşina ce se-ndepărta de cântăreţii de ocazie.

Salvatoarea sa conducea cu buzele strânse, lividă. Ieşiseră în şosea. Goneau acum nebuneşte spre Bucureşti.

Pe umeri gluga îi atârna strâmb, întreg impermeabilul era răsucit, din clipa când se aruncase probabil la volan. Profilul tinerei se dovedea teribil de pur.

Era cam de vârsta Magdei. Şatenă parcă. Într-o stare de nervi evidentă. Privea ţintă înainte, cu maxilarele încleştate.

Vlad îşi aranjă cravata. Constată însă că, în grabă, se aşezase pe ceva - sacoşa de plastic - în care se afla parcă un volum cartonat. Îl împinse la o parte. Şoferiţa avu primul gest de ieşire din starea de tensiune - apucă iute, cu o mişcare posesivă, sacoşa, trăgând-o lângă ea. Îi aruncă o privire cam piezişă! Şopti apoi căutând să-şi stăpânească tremurul vocii:

— Îţi mulţumesc. Îţi mulţumesc foarte mult.

— Eu nu mai puţin, spuse Vlad destins. Adăugă liniştitor: Gata, acum a trecut!

Îi aruncase altă privire. Îşi muşca buzele cu încrâncenare, cu teama de-a nu începe să ţipe, conducea cu viteză nebună pe şoseaua lucind sub becurile de neon.

— Mai încet, vreau să spun, preciză Vlad pe acelaşi ton degajat. Altfel vom face cunoştinţă la Salvare!

Înţelese, în sfârşit. Ridică piciorul de pe accelerator, frână lent, opri pe marginea şoselei ude. Mâinile lunecară de pe volan, capul se lăsă pe spate, închise ochii, căuta

evident să se adune, îşi impunea să se relaxeze.

Aşteptă nemişcat. Cam zece secunde, urmări cu interes destinderea treptată a trăsăturilor obrazului tânăr. Nu era urâtă! Părea doar epuizată. Degetele mâinii, prelungi, tresăriră uşor, nervoase.

Întoarse în sfârşit capul spre el, încet, îl privi atentă, ochii erau melancolici, inteligenţi, cercetători, un zâmbet abia schiţat, chinuit, trist, parcă autoironic, îi lumină totuşi faţa. Mută cu o mişcare grăbită sacoşa lângă portieră şi îi întinse cealaltă mână, recomandându-se simplu.

— Ligia!

Palma îngustă se dovedi nebănuit de fierbinte.

— Vlad. Ligia şi...?

— Vlad şi...? replică Ligia după o clipă de ezitare.

— Nu Dracu, zise Vlad cu surâsul său dezarmant.

Nu-i înţelegea ezitarea şi nu-i plăcea în general să bată în retragere. Dar nici Ligiei.

— Atunci e perfect, zise ea, aruncă o privire la ceas, explică scurt: Idioţii! Din cauza lor o să întârzii!

— Are să aştepte, o linişti Vlad.

— Mă tem că nu. Îi va fi foame. Şi când îi e foame... Urlă!

— Urlă?!

— Vai, în ce hal!

Zâmbea acum ştrengăreşte, părea să fi uitat complet de starea de nervi prin care trecuse doar cu câteva minute mai înainte. Îi amintea iarăşi de Magda. Magda făcea la fel. Era o calitate această schimbare rapidă de dispoziţie sau o carenţă a sistemului lor nervos? Cu regret, acceptă că părea mai degrabă un atu.

Cum arăta individul care putea să urle la femeia asta? Cum o fi arătat cel din Mustang? De ce-i făcuse totuşi confidenţa asta, de vreme ce evita să-şi rostească numele întreg? Ligia o chema oare?

— Tipul din Mustang se vede că ştie cum urlă celălalt!

Femeia păru să nu fi auzit. Întrebă apoi, desigur, pentru a câştiga doar timp.

— Tipul din Mustang?

— Era foarte grăbit, din câte mi-am dat seama.

— A, da. Un prieten. Mi-a lăsat o carte.

— Care trebuie restituită mâine dimineaţă la biblioteca de cartier, continuă Vlad pe un ton ce se voia pe deplin înţelegător.

— Ai ghicit, zise Ligia.

Răsuci volanul, intrară pe-o stradă cu case de tip vechi, vile cele mai multe. Opri în faţa porţii unei clădiri noi, cu aspect de instituţie, claxonă scurt.

— Îmi pare rău că nu te pot conduce până acasă. Sunt în schimbul de noapte, deja am întârziat.

Lui Emi îi părea foarte rău că nu putuse veni, maiorului că-l uitase, Ligiei că era în schimb. Precis că şi blondei îi părea la fel de rău că bursucul ocupase scaunul de lângă ea. „Regretele sunt tardive şi întotdeauna zadarnice”, îşi aminti Vlad. În seara asta nu avusese noroc şi pace.

— Ne-am mai putea vedea, lăsă el cuvintele să cadă cu o anumită indiferenţă.

Era numai pe jumătate o întrebare. O cerceta cu aerul lui aparent nevinovat care ştia că-l prinde. Remarcă imediat greşeala.

Ligia îi aruncă o privire iute, ochii ei se fixară apoi pe poarta mare, metalică, ce se deschidea. Un portar solid se uita la ei cu un aer de nemulţumire.

— De ce nu? răspunse femeia. Tonul nu era însă cel aşteptat. Adăugă zâmbind vag, expeditiv: Lumea-i atât de mică!

Îi făcea de fapt o invitaţie indirectă să coboare. Era una din acele secretare care se ocupă şi de masa şefului? La ora asta? Soţ îi era şi lucrau zi şi noapte, ca nişte apucaţi? Sau „el” era vreun gibon, cimpanzeu? Preferă ipoteza ultimă, încercă să se-asigure, căutând să vadă dacă femeia

purta verighetă. Aşa cum ţinea mâna pe volan, nu se putea observa.

— Atunci pe curând! decise Vlad.

Deschise portiera hotărât să coboare. Simţi în clipa aceea palma îngustă şi fierbinte pe mâna lui. Ligia spuse scăzut, aproape şoptit:

— Încă o dată, îţi mulţumesc foarte mult.

Nici măcar nu clipi. Ieşi din maşină, observă că femeia se aplecase puţin, îl cerceta lung, ca şi cum l-ar fi văzut ultima oară, ori ar fi vrut să-i memoreze bine trăsăturile feţei, silueta. Cu ce scop?...

Maşina intră în curtea mare, portarul îi închise poarta-n nas, uitându-se la el cu un aer nu tocmai amical.

Institutului îi lipsea o tăbliţă indicatoare, pe partea asta cel puţin; părea să fie o intrare de serviciu. Ce era oare aici, cine era Ligia? O cercetătoare conştiincioasă? Ori... avusese ghinionul să fie „salvată” de el? A doua zi trebuia să afle neapărat ce-i cu institutul ăsta şi cine era femeia. Probabil nu tot atât de uşor urma să descopere şi ce ascundeau ochii aceia căprui, pentru că de ascuns, ascundeau totuşi ceva.

Acum ar fi trebuit să se-ntoarcă la şosea. Să ia maşina lui Stoenescu, pe care-o mai lăsase şi descuiată...

Ce putea fi totuşi în sacoşa de plastic?!

Două străzi mai departe zări venind din faţă un taxi gol. Vlad sări în mijlocul drumului, şoferul frână, scoase însă capul pe ferestruica portierei, îl anunţă ferm:

— Degeaba, mă retrag!

— În direcţia aia merg şi eu, îl asigură Vlad, se urcă repede.

— Spre centru?

— Nu, spre Băneasa.

II. Propunere neobişnuită

„Iartă-mă, Cornel. Zoti şi-a rupt un picior azi-dimineaţă, are-acum un şoşon de ghips. Au venit şi m-au rugat să-i ţin locul, lucrarea trebuie terminată. Na-i să te superi, nu? Te rog să înţelegi. Vin cum ies din schimb, aşteaptă-mă! Maria.”

Descoperi că lăsase uşa garsonierei deschisă. Şi că stătea, cu cele două plase cu care venise încărcat, atârnându-i în mâini, privea prostit biletul scris în fugă şi aşezat la loc vizibil, pe măsuţa de lângă sofa. Îl citi încă o dată, se opri surâzând la *„na-i să te superi*”. Ortografia rămânea evident partea slabă a Mariei. Îşi aminti însă că şeful lui de lucrări comitea uneori greşeli asemănătoare, în ciuda faptului că Matei era un cercetător apreciat.

Ce era de făcut acum?

Trânti uşa cu piciorul, cără plasele în mica bucătărie, le vârî cu totul în frigider înghesuindu-le cum se nimerea. Se-ntoarse în cameră, se-ntinse pe canapea, începu să roadă fără chef nişte fursecuri. Muşchiul ţigănesc, icrele - găsise icre şi stătuse pentru ele la coadă, Maria adora tot ce era pescărie - sticla de vin, mascotele, Mariei îi plăceau mascotele, totul nu mai avea nici un haz. Constată că-i pierise şi foamea de lup cu care intrase pe uşă.

Cum naiba reuşise să-şi rupă piciorul Zoti - Zoti, ce nume o fi fost şi-asta, cum o fi arătat insul de fapt? - de ce trebuise ca tocmai „de ziua lor” să-şi facă „un şoşon de ghips” Zoti şi de ce-o chemaseră tocmai pe ea în locul lui Zoti?!

„Lucrarea trebuie terminată... Te rog să-nţelegi.”

Ce-avea altceva de făcut decât să-nţeleagă? Cu câteva zile în urmă lăsase el un bilet asemănător, experienţele din laboratorul lor erau atunci într-un moment critic. Maria

înţelesese.

Numai că atunci nu era ziua lor!

Îi părea rău acum că nu rămăsese la institut. Nu, totuşi, nu mai avea ce face acolo, el „îşi încheiase misiunea”, practic urma să fie făcută doar verificarea şi... să fie invitată comisia de omologare.

Şi *dacă* nu se mai ivea vreun nou necaz, atunci avea să-şi ia în sfârşit concediu, concediul pe care-l aştepta de doi ani, avea să plece cu Maria... în „voiajul de nuntă”. Unde o fi vrut să-l poarte în „voiaj de nuntă” zănatica de Maria? Îi spusese doar că „biletele erau luate” - ce fel de bilete? - că va fi „magnific”, magnific era cuvântul ei, şi că totul trebuia să fie pentru el o surpriză.

Unde voia să-l plimbe? Vreo excursie prin O.N.T.? În Deltă? Vreun „tur al României”?

Trebuia înainte de asta să mai treacă şi pe la primărie, să zică el „da”, ea „da” şi să fie declaraţi soţ şi soţie,- oficial!

I se părea o formalitate cam de prisos. Avea să urmeze şi-o masă, petrecere... Detesta petrecerile; el, pe post de mire, mai ales. Trăia cu sentimentul că e căsătorit cu Maria de când lumea, că oricum totul mergea perfect şi-aşa.

De când lumea soţ şi soţie?!... De fapt n-aveau decât un an de când se cunoşteau. Mai exact spus de când o cunoştea, de când descoperise el că există Maria. Ea zicea altceva, spusese....

— Dacă vrei să ştii, eram cu ochii pe tine, de mult!

O privise atunci năuc, total nedumerit, Maria râsese, cu ochii mari, negri, scânteietori, cu dinţii albi, lucind în soarele dimineţii, erau pe stradă, în dreptul blocului în care locuia el, faţa aceea bronzată, sănătoasă a Mariei, de om sănătos şi fără complexe, faţa femeii care-l scosese din apă... ca pe-un pisoi bleg.

O cunoscuse în împrejurări cam dramatice; ori comice;

pentru el în orice caz. Îl pusese păcatul să ia o barcă şi nişte blestemate de undiţe şi să meargă pe lacul din apropierea oraşului, „să mediteze pescuind”! A lui Matei fusese ideea! Pretindea că „nimic nu e mai reconfortant, nimic nu te ajută mai bine să-ţi regăseşti echilibrul şi să-ţi ordonezi ideile, ca o partidă de pescuit, chiar dacă nu prinzi nimic”.

El nu prinsese într-adevăr nimic în cele două partide de pescuit de până la treizeci de ani. Nu-i ieşeau însă în săptămâna aia calculele la studiul pe care-l migălea şi pe care toţi îl aşteptau, depăşise deja termenul…, se hotărâse „să încerce şi asta”. Se-ndepărtase cu barca pe lac, ajunsese într-un loc mai retras, departe de plaja improvizată, plină de oameni în costume de baie, hrănise peştii cam vreun ceas, în soarele dimineţii de vară, moţăind c-o pălărie de soare pleoştită pe cap, fără să reuşească nici să-şi găsească echilibrul, nici să-şi ordoneze ideile. Descoperise în schimb că una din undiţe se agăţase în brădet. Intrase în apă s-o descurce. Se chinuise inutil, se agăţaseră de picioarele lui nişte plante de apă, nu mai ştia apoi prea bine ce urmase, simţea doar că se zbate inutil, că se-neacă, avea să se-nece acolo, ca un prost, …gândul că lucrarea lui de cercetare avea să rămână definitiv „înfundată” îl înnebunea mai mult decât orice, decât propria viaţă, i se părea stupid, stupid, stupid, strigase încercând să ajungă la barca ce continua să se-ndepărteze.

Nu-şi mai amintea ce se-ntâmplase apoi. Se trezise pe mal, cineva îi făcea respiraţie artificială „gură la gură”.

Aşa o cunoscuse pe Maria, care se oferise să-l conducă acasă. Îl condusese c-un taxi. Atunci îi spusese că „era cu ochii pe el mai de mult”, intrase în garsoniera lui ca la ea acasă, nu se mirase de harababura care domnea în cameră, nu se apucase să strângă, adusese din bucătărie două pahare de apă, pusese în ele însă coniac, ciocniseră, băuse şi el. „Până la cap!” Până la cap, băuse. „Şi-acum,

dormi.” Şi adormise aproape imediat, cuminte, încă zăpăcit. Când se trezise constatase că habar n-avea măcar cum se numea salvatoarea lui, care dispăruse... Nu-şi amintea decât ochii negri, scânteietori, cascada de păr întunecat, zâmbetul ei... ciudat.

Când se-ntorsese acasă de la institut, două luni mai târziu, o găsise ghemuită, rezemată cu spatele de uşa garsonierei. Rămăsese tablou. Până atunci, cu toate „investigaţiile”, nu reuşise să afle cine-l scosese din apă.

Ea se ridicase repede, era îmbrăcată într-o bluză grena şi în blugi, îl întrebase dacă o recunoaşte. De recunoscut, o recunoştea.

— Mă numesc Maria. Şi... am venit.

— ...Să vezi ce mai fac!? schiţase el un fel de zâmbet.

— Nu. Am venit, pur şi simplu; pentru că-mi placi.

Se simţise penibil, nu ştia ce să mai spună. Intraseră în garsonieră, Maria aruncase o privire în jur, se întorsese spre el.

— N-am de gând să-ţi cer să ne căsătorim, poţi de altfel să-mi spui să mă car de-aici şi-am s-o fac. A doua oară n-aş mai veni însă, şi-are să-ţi pară rău!

Nu-i spusese „să se care”. Rămăsese la el în noaptea aia, în zilele următoare, se iubiseră, făcuseră dragoste mai corect spus, n-o iubea atunci, n-o înţelegea, nu ştia totuşi ce vrea, ce era cu... pasiunea pe care-o făcuse pentru el, nu se ştia seducător, un tip după care femeile să se dea în vânt. Şi rămânea misterioasă, continua să nu-i spună cine e, unde lucrează, când o întreba, răspundea invariabil:

— Ce importanţă are?!... Nu fi prost, te iubesc şi gata, când ai să te plictiseşti, să-mi spui!

Insistase, într-o seară când se plimbau prin oraş, insistase mai mult decât alteori, Maria se strânsese la braţul lui.

— Dacă ţi-aş spune că lucrez într-un post foarte înalt, ai fi mai fericit?

Ce post putea fi nu-şi dădea seama. Din discuţiile cu ea nu putea trage nici un fel de concluzii. Maria evita discuţiile în general, amesteca în vocabular expresii cam „neşlefuite”. Cu o nonşalanţă care-i stătea bine!

Apoi, în altă seară, Maria adora să hoinărească ore în şir, fără o vorbă, la braţul lui, el insistase din nou, se mirase... că ea putea să tacă atât.

— Prostule! Ar trebui să te bucuri! O femeie care vorbeşte puţin, care te iubeşte, care nu vrea nimic! Ce-şi poate dori un tâmpit de bărbat mai mult?!

Se vede că el era un mare tâmpit de bărbat, pentru că întrebase totuşi, o agasase. Maria se oprise în faţa unor blocuri noi, care se construiau, era acolo un şantier întins, un nou cartier al oraşului se ridica, şi spusese deodată:

— Bine! Uite, acolo sus lucrez eu!

— ...Unde acolo?

— Pe macara! Ţi-am spus că lucrez într-un post foarte înalt, nu?!

Era o macara gigant în faţa lor, urca pereţi din prefabricate. Crezuse că Maria glumeşte.

— Adaugă la asta că sunt măritată, rostise ea cu un fel de duritate, că şcoala cea mai temeinică pe care o am e cea de macaragiu. S-a terminat acum, nu?

— ...Glumeşti!

— Crezi?... Ascultă, Cornel!... Am douăzeci şi doi de ani, acum cinci eram muncitoare necalificată, cu opt clase. Peste şase ani voi termina politehnica, am examenul de admitere peste trei săptămâni. Şi voi reuşi! Dacă vrei să aştepţi, ceea ce mă-ndoiesc..., peste şase ani n-are să-ţi fie ruşine cu mine, te-asigur, am „să-ţi fac concurenţă” şi în lucrările de cercetare! Eu ce-mi propun să fac, fac!...

— Ai spus... că eşti măritată?

— De la optsprezece ani. La nouăsprezece m-am despărţit de bărbatu-meu. E un tembel, îl cunoşti. Divorţul se va pronunţa curând. Sper.

— Îl cunosc?! Pe fostul... pe...?

— E colegul tău, Bonteş.

Bonteş?! Bonteş era într-adevăr coleg de institut cu el, nu ştiuse până atunci... că ar fi fost însurat; că obişnuia să bea, ştia.

Îl prinsese singur într-un laborator pe Bonteş două zile mai târziu, i se păruse că era necesară o discuţie „de edificare”, nu găsea cum să înceapă. Începuse Bonteş, spunându-i că „a aflat tot”.

— Ce-ai aflat?

— Că vrei să repeţi prostia pe care-am făcut-o eu. Nu-i de tine. Găseşte-ţi o femeie ca lumea, dacă vrei să te-nsori, sunt destule!

— ...De ce nu accepţi să divorţezi?

— ...Asta mă priveşte!

Divorţaseră totuşi, şase luni mai târziu. Între timp Cornel avusese o discuţie cu Matei, care se simţise dator să-l sfătuiască prieteneşte, arătându-i şi el că „face o greşeală, o femeie care şi-a lăsat o dată bărbatul”...

— Stai puţin, Matei. Că Bonteş nu venea acasă cu zilele, că atunci când venea, venea beat şi-o bătea, ştii?... Nu-i o femeie care să se lase umilită, asta-i tot! E ceva greu de-nţeles?

Incredibil, dar părea să fie greu de înţeles. Maria fusese în lunile acelea irascibilă, o enerva că nu reuşea să divorţeze, că nu pricepea o mulţime de lucruri din cursurile pe care se-apucase să le tocească, izbutise însă la examenul de admitere, o înfuria că Matei venise la şantier şi „cazul ei” fusese pus în discuţia colectivului, unde alţi doi beţivi, colegi nedespărţiţi ai lui Bonteş luaseră o atitudine „foarte fermă”, câteva femei, în ciuda tuturor aşteptărilor, „o făcuseră praf”, ajunsese la un pas de-a fi nevoită să părăsească şantierul şi macaraua gigant de care era îndrăgostită...

Totul se limpezise, apoi, odată cu divorţul. Matei îşi

schimbase atitudinea, cei de la şantier la fel, rămăsese totuşi un gust amar... Lui îi rămăsese, Maria rezumase totul cu simplitatea ei obişnuită şi optimistă:

— Fără de-astea viaţa n-ar avea nici un haz, nu? A trecut, gata, acum... e magnific! De cerut în căsătorie n-am să te cer, poţi fi liniştit, ce-am spus, am spus!

O ceruse el în căsătorie. O rugase frumos, cum nu rugase niciodată pe cineva, i se părea că fără ea i-ar fi venit foarte greu, fără noul gen de dezordine care era acum în garsoniera lui. Maria nu excela în a fi o bună gospodină, lucrurile şi cursurile ei se amestecau acum în cameră, şi-n bucătărie, şi-n baia devenită laborator foto, cu ale lui, descoperise însă că o iubea, o iubea... poate pentru că era atât de diferită de el...

Da, el era o fire complicată, întortocheată, care se hotăra greu, care se bucura puţin, cu prudenţă parcă, fără a avea motive s-o facă, viaţa nu-i oferise mari dezamăgiri, nici măcar necazuri. Din contră, lucrările, cercetările îi reuşiseră întotdeauna, încă din studenţie, fără ca să depună pentru asta vreun efort deosebit.

Maria muncea, tocea, se zbătea câineşte pentru tot ce izbutea, se hotăra însă fără o ezitare, ştia, da, poate că asta îl fascinase de fapt cel mai mult, *ştia să se bucure* de viaţă, de dragoste, de-o masă bună, de-o excursie, de-o rochie, de-o carte, de-o floare, de orice, ochii negri îi străluceau atunci, ştia să râdă, să râdă cu toată gura, nu să zâmbească doar, ca el, Maria iubea tot ce făcea, cu patimă, iubea viaţa aşa cum era, o lua aşa cum era, cu simplitatea fermă şi cutezătoare a fostei săritoare de la trambulină - fusese, se zicea, o bună sportivă, înainte de a-l fi întâlnit pe Bonteş - cu suveranul mod de-a privi lumea de sus, de la înălţimea macaralei cât zece etaje.

Săptămâna viitoare urmau să se căsătorească. Azi se împlinea un an, un an de când venise la el. De când descoperise că o cheamă Maria, de când aflase că ea... a

venit, pur şi simplu, pentru că-l plăcea...

Se auzi soneria. Tresări. Gândul că totuşi Maria ar fi putut fi, că poate intervenise „ceva” şi se întorsese mai devreme, ori că terminase ce avea de făcut acolo, pe şantier, îl făcu să sară şi să deschidă uşa într-un suflet.

Matei era însă. Matei, în mână c-un buchet de flori!

— Iartă-mă că vă deranjez la ora asta..

— Maria nu-i acasă... Ce ţi-a venit?

— ...Nu-i acasă?!

Îşi privea florile parcă cu regret, nu ştia ce să facă cu ele, zise luând-o în glumă:

— Poate-i mai bine aşa, deşi... sper să nu se supere pe mine prea rău.

— De ce să se supere?

— Ştii, mâine, începu Matei încurcat, puse florile pe măsuţă, peste bilet, cu un gest aproape grav, adăugă fără să-l privească: Mâine, da, trebuie susţinut de cineva, proiectul 225 la Bucureşti.

— Şi ce-i cu asta?

— Da, mă rog,... Bonteş trebuia să-l ducă, numai că... n-o să poată merge.

— De ce tocmai Bonteş? Şi ce-i cu el?... E beat?

— A fost... cum să-ţi spun? A fost la o nuntă; dacă află directorul că iar a băut, ce mai, îl dă afară... M-am gândit, dacă n-ai vrea tu să faci un drum, tot ţi-ai terminat cercetarea, nu mai ai mult de lucru zilele-astea... Ştiu, ştiu, ştiu! O să ne ocupăm noi! Îţi promit că mă ocup personal de tot ce-i legat de masa de nuntă, am să aranjez cu restaurantul, cu orchestra s-a vorbit, poţi să te-ntorci chiar poimâine liniştit. Te rog, Cornel, te rugăm foarte mult! Îţi spun, dacă află directorul, îl dă afară precis!

— Şi crezi că... aşa n-o să afle?

— O să facem cumva. Bonteş e totuşi colegul nostru. Fii atât de bun, fă pentru mine asta dacă vrei, e un gest omenesc! Maria o să înţeleagă.

Nu era deloc sigur că, de data asta, Maria o să înţeleagă. Maria ura beţivii, îşi detesta fostul bărbat care ajunsese în ultimul timp deplorabil. Se întrebă dacă un asemenea om avea ce căuta într-adevăr într-un institut de cercetare. Dar simţi totodată că nu putea să-l refuze pe Matei, că nu „în cazul Bonteş” era momentul să refuze. O zi, poate două..., în definitiv, nu însemna mare lucru.

— Când ar trebui să plec?

— Păi... mâine dimineaţă, la nouă trebuie să fii la minister. Ai un tren peste două ore, biletul e luat. N-avem pe cine trimite, ştii ce-i acum la noi. Eşti singurul care cunoaşte proiectul şi care în acelaşi timp...

— Am să fiu la institut... peste-o oră. Pregătiţi argumentaţia. Şi biletul de tren.

— Sunt aici! spuse Matei luminându-se la faţă, începu să scormonească în servietă. Sunt aici, ştiam eu că n-ai să mă refuzi. Cornel, nici nu-ţi pot spune ce bine-mi pare, trebuie să mai încercăm ceva pentru... Ce vrei, un om nefericit, nu-l putem lăsa. Uite. Asta-i documentaţia, biletul. Sunt cu maşina, dacă vrei, te conduc.

*

— Tati, el este Marius!

Câţi ani putea să aibă de fapt Marius?

Colonelul Dumitrescu răsuci cu un gest brutal volanul maşinii, evitând să lovească doi beţivi, care-i apăruseră în faţă tocmai după ce făcuse la dreapta, pe o străduţă prost luminată.

De unde puteau să vină cei doi la ora aceea din noapte? Şi ce-şi găsiseră să „discute” proţăpiţi în mijlocul drumului? Şi cum de numărul beţivanilor călcaţi de maşini era totuşi mic? I-o fi protejat Bachus?...

Făcu din nou la dreapta, înscriindu-se pe bulevard. Gândul la vârsta lui Marius nu-i dădea pace.

Acel „Tati, el este Marius!” începuse povestea. Mirela nu părea stingherită când i-l prezentase cu simplitatea aceea... dezarmantă.

Era un băiat năltuţ Marius, subţirel, cu faţa prelungă, păr şaten, cârlionţat şi ochi melancolici. Părea oricum mult mai încurcat decât Mirela de prezentarea aceea. Îi spusese Mirela că tatăl ei e colonel de securitate? Probabil.

Îşi amintea însă bine, tânărul stătea în faţa mesei din sufragerie, nepreaştiind ce să facă cu mâinile, explicase apoi scopul vizitei. Voia s-o conducă pe Mirela la o seară de dans; la Casa de Cultură.

Părea om de treabă. Ochii căprui priveau drept în faţă, deschis, asta era bine; păreau şi foarte hotărâţi, asta..., în situaţia lor, era şi nu era tocmai bine.

Mirela începuse clasa a douăsprezecea. Până atunci nu avusese nici un fel de „probleme” cu ea, niciodată, nu de acest gen, în orice caz. Spre deosebire de Dan. Dan era mezinul; o fire mai năbădăioasă, „căpăţânos şi curios ca taică-su”, îl bombănea Mara uneori.

Mirela fusese o elevă bună, chiar foarte bună, se arătase întotdeauna complet detaşată de preocupările fetelor de vârsta ei, de albume cu fotografii de actori sau „jurnale intime”! Astea or fi fost însă preocupările fetelor de vârsta Mirelei? Ori rămăsese el în urmă? Discuţiile cu fiica sa fuseseră rare şi, de regulă, „pe teme serioase”.

Şi uite că acum, dintr-o dată, Marius ăsta se oferea s-o conducă la dans. De unde apăruse, cum s-or fi cunoscut?

Sigur, nu era nimic rău în a merge şi Mirela... Mirela lui, la dans, într-o seară. Probabil nici maică-sa, dacă ar fi fost în Bucureşti, n-ar fi avut nimic împotrivă. Numai că Mara nu era acasă. În ultimul timp, Mara făcea parte din... nu mai ştia exact ce comisie, tot pleca în provincie pe câte o săptămână. Nici el nu era în Bucureşti pe puţin zece zile din lună. Mirela şi Dan rămâneau singuri.

Nu era încântat. Ştia cazuri destule, „semnificative”.

— O conduc diseară înapoi acasă! se angajase, cu vocea aceea liniştită şi fermă tânărul Marius. La ce oră spuneţi? La 19, la 20...

El se uitase la ceas, era cinci şi jumătate după-amiază. Răspunsese, la fel de liniştit, că nu la 19 sau 20, ci la ora zece seara, cel mai târziu, voia ca Mirela să fie înapoi.

I se părea că, până aici, procedase corect. Se făcuse însă ora zece, zece şi-un sfert, zece jumătate. Citea în dormitor o carte pe care nu prea mai putea s-o urmărească, în sufragerie Dan rezolva cu o sârguinţă rară nişte exerciţii de matematică.

La unsprezece fără douăzeci încercase să-l trimită pe Dan la culcare. Puştiul îi explicase că trebuia neapărat să-şi termine problemele, a doua zi, profesorul...

Ar fi putut să pună mâna-n foc că şmecherul mic n-avea nici o problemă urgentă de rezolvat, aspect însă greu de probat, mai ales în ultima vreme, când din matematica pe care o făceau cei doi copii ai lui înţelegea tot mai puţin.

Dan voia desigur să asiste la scena întoarcerii Mirelei. În urmă c-un an, „căpăţânosul care semăna cu taică-su” - o fi fost el într-adevăr „căpăţânos”? - fusese pe punctul de-a fugi de-acasă. „Se-namorase” de-o elevă de la o şcoală de balet.

Mirela, acum...

Când Mara avea anii fetei, se prezentase, cam la fel de încurcat ca Marius, la părinţii ei... s-o ceară de nevastă. Îl dăduseră afară. Scurt. Iar el... atunci... o cam furase. Vorba vine, Mara nu-i opusese rezistenţă, stătuseră vreo patru ore în gara din orăşelul acela, noaptea, Mara în mână c-o bocceluţă, în care-şi luase tot ce i se părea necesar pentru... o viitoare căsnicie.

Şi făcuse rău? Nu făcuse! Îl urmase în orice caz, cu o rezistenţă pe care nu i-o bănuise, când el fusese detaşat la munte, îl aştepta, ea ştia cu ce inimă, când se-ntorcea din „expediţiile” lungi, pe-atunci aveau de-a face cu bande

încă, îl ajutase să-şi termine liceul - pe care ea îl întrerupsese... din motive de căsătorie - îşi luaseră, după ani grei, obositori, licenţele, o licenţă pe care Mara ar fi putut s-o aibă la 23 de ani şi-o obţinuse de 35...

Aici era aici, ce-avea să facă Mirela, dacă...

Dacă ce? Se miră singur cât de panicard, stupid de panicard putea fi, în definitiv, nu se întâmplase nimic, absolut nimic...

Marius o adusese trei sferturi de oră mai târziu acasă.

Da. *Deocamdată* atât. Şi putea foarte bine într-adevăr să nu însemne asta nimic, se scuzaseră amândoi, troleibuzul...

Putuse fi şi troleibuzul. Dumitrescu se încruntase însă, precizase că-i plac oamenii care „când spun o vorbă e vorbă" şi că „va mai discuta cu Mirela a doua zi".

Numai că nu prea ştia deloc ce să discute cu Mirela a doua zi.

„Când spui o vorbă, să fie vorbă!" I se reproşase uneori şi la serviciu că manifestă „duritate", lipsă de înţelegere. Rămăsese întotdeauna pe poziţie. În armată era însă altceva. Mirela şi Marius...

Dacă întârziase într-adevăr troleibuzul? Sau dacă nu întârziase? Marius câţi ani o fi avut? Zicea că-i student, în anul doi la politehnică, deci nu cu prea mulţi ani în plus, hotărârea aceea din ochii lui îi plăcea şi nu-i plăcea. Mirelei probabil, ca şi Marei cândva, i-o fi plăcut. Uite, acum Mara ar fi trebuit să fie aici!

Ajunsese în faţa ministerului. Parcă maşina, întrebându-se ce se mai putuse întâmpla de-l chemaseră la ora unu şi jumătate noaptea.

Mircea Stoican era de serviciu, acel Mircea Stoican pe care el îl ceruse insistent să lucreze în „echipa" lor. Mircea Stoican, un „puşti" la fel de cârlionţat şi drăguţ ca Marius, îndrăgostit de vreun an de Geta, o studentă eminentă, dar distrată, capricioasă ca o primadonă. De vreo patru ori hotărâseră să se căsătorească, înaintaseră şi actele, se

certaseră de fiecare dată c-o zi înainte, ca să se-mpace iar şi s-o ia bineînţeles de la cap. Neplăcut era că în zilele în care erau certaţi, Mircea făcea numai boroboaţe. O iubea se vede mult. Dumitrescu se-ntrebă dacă Geta îl iubea cu adevărat pe Mircea. Era posibil şi asta, descoperise că uneori oamenii reuşesc să-şi complice existenţa şi să se chinuie reciproc... cu talent.

Nici aşa nu era bine. Cum o fi fost oare *bine?*

Coridorul lung al ministerului era complet pustiu. Îşi auzea paşii stârnind un vag ecou când trecea pe lângă uşile încuiate, în spatele cărora nu se distingea nici o mişcare şi care aveau să fie deschise şi închise cu nervozitate peste numai şase ore.

Dormise puţin, după-masă, când încercase să aţipească, apăruse Marius ca să-i alunge somnul. De ce l-o mai fi chemat şi Mircea acum?

Deschise hotărât uşa cabinetului. Mircea sări prompt în picioare. Da, semăna, semăna bine cu Marius, mai ales în costumul ăsta gri sport şi cravată cu dunguliţe roşii, s-ar fi zis că se îmbrăcaseră după acelaşi jurnal.

— 'Trăiţi, tovarăşe colonel!

Ochii lui Dumitrescu se opriră o fracţiune de secundă pe banderola roşie cu un „O.S.”, tânărul ofiţer de serviciu cârpi reflex greşeala, ridicând mai sus banda care-i alunecase spre cot.

— Mircea, tu ţi-ai propus să m-aduci aici chiar în fiecare noapte în care eşti de serviciu? începu colonelul căutând din ochi răspunsul pe biroul acoperit de hârtii şi telefoane.

Pe Mircea observaţia îl deranjă. Era, într-adevăr, în trei luni, a treia oară consecutiv când era nevoit să apeleze la şeful lui „pentru a rezolva o problemă care se ivise”. Spre deosebire de Marius, însă, mâinile locotenentului rămaseră liniştite. „Puştiul” începu pe un ton milităresc:

— Tovarăşe colonel, permiteţi să...

„Să raportez”, voise să spună, Dumitrescu îl întrerupse

pe tonul lui sec şi expeditiv, descoperise de fapt printre hârtiile de pe birou un paşaport.

— Despre ce-i vorba?

— Despre acest paşaport, preciză Mircea. Ocoli masa de lucru, se apropie. Paşaportul unui cetăţean străin, pe care miliţia l-a prins acum o oră încercând să schimbe ilegal dolari pe lei. „Afacerea” se trata cu un bişniţar, în holul hotelului Nord, un tip cunoscut bine de miliţie.

— Şi pentru asta m-ai adus noaptea aici? îşi ţuguie buzele Dumitrescu.

— Nu, spuse simplu Mircea. Individul, adică cetăţeanul străin, se corectă el repede, zice că-l cunoaşteţi. Vorbeşte perfect româneşte, pretinde că are să vă spună ceva foarte important şi extrem de urgent.

— Şi tu l-ai crezut? mormăi indispus colonelul, întrebându-se dacă nu cumva studenta eminentă îi făcea din nou necazuri locotenentului.

Treaba părea o poveste de duzină. Nu era prima oară când un client de-al lor sau al miliţiei, prins într-o situaţie nu tocmai de invidiat, îşi amintea subit de el şi cerea să-i spună „numai tovarăşului Dumitrescu ceva important şi urgent”. De la douăzeci de ani, de când îşi începuse meseria ca sergent-major şi până azi, cunoscuse mii, poate zeci de mii de oameni, într-o împrejurare sau alta. De unii uitase complet, abia când se porneau să-i spună unde şi cum se cunoscuseră, începea să-şi amintească şi să se enerveze. De ce dracu îşi aduceau aminte oamenii ăia de el doar când ajungeau în pragul unei condamnări?!

Erau şi alţii, desigur, mult mai rari însă. În ultimul an, de pildă, o singură dată îl căutase cineva „fără un asemenea scop”, acasă. Un om pe care-l cunoscuse demult, tare demult, fost chestor de siguranţă; pe care, poate, ar fi trebuit să-l trimită la puşcărie.

Fusese convins atunci că ar fi greşit arestându-l. N-o făcuse. Avusese ceva de tras după-aceea, timpul îl

convinsese că procedase bine. Fostul chestor reapăruse abia acum, într-o seară. Îi explicase de la început că n-a venit să-i ceară nimic. Îl căutase numai să-i spună că trăieşte, că e bine; că are un băiat, care a terminat facultatea, primul din promoţie.

Ce dorea însă acest Eugen Panait?

Aşa îl chema pe posesorul paşaportului; din fotografie îl privea un bărbat cu faţa trasă, posomorâtă, parcă bolnăvicioasă. Tipul burlacului ulceros şi singur...

Cine să fi fost Eugen Panait, acum cetăţean străin, şi când l-o fi cunoscut oare?

Remarcă privirea nedumerit nefericită a lui Mircea, nu ştia încă, era mult prea tânăr pentru a şti, cât de „importante şi de urgente” puteau fi asemenea probleme ale celor prinşi cu mâţa-n sac.

— L-ai întrebat cam despre ce-i vorba?

— Nu, recunoscu Mircea. Continuă printr-o scuză pe care o simţea el însuşi superficială. A zis... că vrea să vorbească *personal* cu dumneavoastră.

Ar fi trebuit să-l dăscălească puţin. Mircea trebuia să priceapă că avea la dispoziţie o armă extrem de preţioasă: întrebarea. I se păru însă că a priceput, de priceput pricepea repede. Dumitrescu se interesă bosumflat:

— Unde-i?

— Alături. Are... un aer ciudat, explică Mircea. Cred că asta m-a impresionat cel mai mult.

Colonelul aruncase paşaportul pe masă, era în drum spre uşă, cuvântul „impresionat” îl opri, se întoarse spre locotenent cu un surâs amuzat, se vedea că puştiul nu ştia încă... ce teatru erau capabili să joace unii dintre cei care „o încurcau” cumva. Vru iarăşi să-l dăscălească, unul din telefoanele de pe birou ţipă însă în aceeaşi clipă. Dumitrescu renunţă, intră în camera alăturată.

Încăperea era mobilată cu două fotolii mari, o măsuţă, o bibliotecă, un birouaş şi-un scaun. Pe unul din fotolii stătea

încremenit Eugen Panait, cu o privire rătăcită, absentă, pe scaunul din spatele micului birou se afla Radu Gherasim, un plutonier-major cam de cincizeci de ani, în uniformă, urmărind cu o expresie de cerber silueta cufundată în fotoliu.

Subofiţerul se ridică în picioare cu reflexul acela tipic de cătană bătrână şi începu o frază care suna a salut şi a raport. Dumitrescu făcu un gest moale cu mâna, privirea i se oprise asupra ochilor străinului, care arăta mai în vârstă decât el, în ciuda firelor de păr rar, încă de culoare cânepie. Panait se ridicase şi el; cu o anumită greutate.

Prima impresie pe care o lăsa omul ăsta era de banal, aproape de jalnic. Mărunţel, cu ochii şterşi, cu buze pungite, ca de ştirb. Nu, nu şi-l amintea deloc pe acest Eugen Panait, care avea să-i comunice „personal ceva foarte important şi extrem de urgent”.

— Mulţumesc, îi zise pe un ton politicos Dumitrescu subofiţerului, fără a-şi lua ochii de pe chipul bizarului străin.

Bărbatul în uniformă înţelese, salută fără un cuvânt, ieşi din cameră parcă liniştit că „misiunea aceasta se încheiase”.

Dumitrescu îşi cercetă cu atenţie interlocutorul, încercând să înlăture ravagiile timpului de pe obrazul plămădit de natură cu maximă economie. Constată că încă nu-şi amintea unde l-ar fi putut întâlni.

— Marine! şopti atunci Eugen Panait făcând un pas mic şi timid înainte.

Ca şi Marius, părea grozav de stingherit de ceea ce avea să spună. Mâna stângă, cu degete foarte îngălbenite de tutun, schiţă un gest slab, ca şi cum ar fi premeditat o îmbrăţişare de revedere.

Cine putea să fie?

Masiv, cam cu capul în piept, impenetrabil, colonelul privea pe sub sprâncene silueta costelivă, pe care hainele

cenuşii, nu lipsite de-o anumită eleganţă, atârnau. Cămaşa era mototolită, cravata verzuie, pantofii extrem de mici şi înguşti. O manşetă a pantalonului rămăsese puţin ridicată, dezvăluind un ciorap căzut.

— Marine, nu mă recunoşti? păru afectat de această tăcere Eugen Panait.

— Nu, spuse ferm colonelul.

— Marine! Am fost colegi de şcoală şase ani! Panait. Eugen Panait, repetă cu un surâs şters. Marine, nu se poate să mă fi uitat! insistă omuleţul nedumerit şi disperat totodată, că ajunsese de nerecunoscut.

Şi deodată Dumitrescu îşi aminti. Era, da, era... Jenică Panait. Băiatul care vindea susan. Da, fuseseră, vreo doi ani, colegi de clasă chiar. Panait stătea undeva, mereu zgribulit, în ultimele bănci, lângă sobiţa de tuci. În „pauza mare” îşi instala un fel de tarabă, vindea nişte romburi mici de susan cu miere, până i se descoperise „afacerea” şi fusese exmatriculat un an, de direcţia foarte severă a şcolii.

Nu asta fusese însă totul. Nu. Mai târziu se întâlniseră, când el intrase deja în securitate. Jenică Panait avusese „un necaz”. Îi rămăsese sora în străinătate, era sportivă, iar Jenică venise la el să-l ajute. „E o nebună, ce-o să facă ea acolo, dă-ţi seama, trebuie s-o aduc înapoi!” Părea, ca şi acum, disperat, nenorocit. Dumitrescu avea atunci cam vârsta lui Mircea. Se lăsase păcălit. Intervenise ca Eugen Panait să plece „să-şi aducă sora”, deşi pe-atunci ieşirile din ţară se aprobau foarte greu. Panait plecase şi nu mai revenise... decât acum. Se întrebă de ce tocmai acum omuleţul ăsta îi amintea întâmplarea aceea care nu-i era deloc favorabilă? Cu ce scop?

Pe faţa colonelului nu tresărise nici un muşchi. Cercetă încă o dată obrazul teribil de boţit al fostului său coleg, începu metodic:

— Numele meu este Dumitrescu. Aţi spus, începu el rar

şi apăsat, că aveţi să-mi comunicaţi ceva important. Şi urgent.

Observă că umerii lui Panait căzură, ca urmare a barierei pe care o pusese între ei *prezentul,* în care străinul Eugen Panait se afla cam la strâmtoare. Se gândi că poate era din nou prea aspru, că „manifestă iarăşi duritate”, făcu deci un gest vag spre fotoliul pe care stătuse vechea sa cunoştinţă.

— Luaţi loc!

Panait încremenise, ca şi cum n-ar fi auzit, se aşeză apoi, degetele subţiri şi îngălbenite se agitau pe braţul de piele neagră al fotoliului pe care stătuseră atâţia…

Dumitrescu păru să-şi amintească, scoase din haină un pachet de Kent, se apropie de musafirul său, îi oferi o ţigară. Observă expresia de câine bătut, degetele care apucară cu mişcări de fumător pătimaş ţigara, cealaltă mână dibuia după o brichetă. Colonelul i-o aprinse, aprinse şi el. Auzi un „Mersi” slab, însoţit de-o tuse astmatică, sfârşită într-un surâs chinuit. Omul acesta părea că se scuză pentru fiecare mişcare, surâs ori vorbă pe care o spunea.

— Ascult, zise colonelul.

Panait mai trase un fum lung, arăta complet dezorientat, şopti cu acelaşi zâmbet ostenit:

— Mi-ai tăiat… Mi-aţi tăiat, se corectă el, orice…

Nu mai ştia ce să spună. Dumitrescu repetă apăsat, atent, dur:

— Ascult!

Privirea lui Eugen Panait ţintea din nou în gol, cu acea expresie rătăcită pe care i-o văzuse când intrase în cameră, începu, în sfârşit, pe un ton de-ai fi crezut că-i mărturisea cine ştie ce secret:

— Am plecat din ţară… Aşa cum ştiţi, când aţi fost atât de înţelegător şi…

Întâlni, o fracţiune de secundă doar, privirea lui

Dumitrescu. Ochii decoloraţi ai lui Jenică Panait fugiră în lături grăbiţi, păru să renunţe la o explicaţie. Apoi continuă:

— Acolo am nimerit... într-o conjunctură nefavorabilă... Cuvintele nu i se potriveau parcă. N-am avut de lucru un timp...

Intenţiona să înceapă o lungă spovedanie?

— Asta e urgent şi important? pară Dumitrescu.

— Nu, spuse iarăşi derutat Panait. Într-adevăr nu, deşi.. Ar trebui să cunoaşteţi... N-am mai revenit în România de atunci... niciodată. Acum, am venit pentru prima oară, preciză el, căutând „să coloreze” introducerea: Intrasem în ţara asta, unde... m-am născut, abia de câteva ore intrasem...

— Şi aţi săvârşit deja o ilegalitate! rosti Dumitrescu. Asta ştiu. Ce doriţi? se interesă el plat, cu o expresie de dezgust, pe care nu era nevoie să şi-o compună.

Fostul vânzător de susan îi inspira, nu înţelegea bine de ce, un sentiment teribil de neplăcut.

— Sunt într-o situaţie, îşi căută iarăşi cuvintele Panait, trase din ţigară şi vorbi pe un ton scăzut, ca de confesiune foarte delicată... Dincolo... dincolo am acum o familie, înghiţi un nod Panait. Dacă veţi comunica ambasadei, dacă patronul meu va afla cumva... O încurcătură de-asta cu valută, într-o ţară socialistă, în România, supralicită parcă, ar fi... ar fi... Marine! izbucni omuleţul cu o voce tremurată, lăsând impresia că uitase ori nu mai avea rost acum între ei o formulă oficială, Marine, sunt la o vârstă când n-o mai pot lua de la capăt! Nu mai rezist, înţelege-mă!

Ai fi putut jura că e sincer. Nuanţe abia perceptibile ale vocii, un muşchi tremura spasmodic pe gâtul lui subţire, degetele pe care căuta să le ţină liniştite pe braţul fotoliului, fără a reuşi, ochii mai ales, păreau să exprime, într-adevăr, o situaţie limită. Îţi putea trezi milă reacţia

acestui mic funcţionar, pentru care nemulţumirea patronului, căruia „îi făcuse probleme”, în străinătate, însemna mult.

Şi tocmai pentru că totul părea atât de limpede, tocmai această sinceritate disperată şi desăvârşită a lui Panait îi întări colonelului convingerea că asistă la o comedie bine pusă la punct.

— Domnule Panait, atacă hotărât, cu o politeţe rece Dumitrescu. Vă rog, sublinie el, pentru a reaşeza bariera uitată, vă rog, să-mi spuneţi exact ce doriţi.

— Să nu se afle nimic! icni fostul coleg de clasă.

Continuă pe un ton de negustor care te imploră să-i accepţi marfa:

— Banii mi-au fost confiscaţi, bine, am înţeles, dar să nu se afle, vă rog, nimeni să nu ştie dincolo că eu...

— Asta-i tot? mormăi Dumitrescu, stingând ţigara.

Avea acum senzaţia mai certă că i se ascunde ceva, că jocul era abia la început, că mărunţelul şi jalnicul lui fost coleg trişează.

— Da, răspunse Panait, cu o lucire de speranţă în ochi.

Mâna colonelului atinse discret un buton ascuns al măsuţei în spatele căreia se instalase. Plutonierul-major Gherasim îşi făcu apariţia imediat în cadrul uşii. Dumitrescu se ridică de pe scaun greoi şi parcă plictisit.

— Condu-l, te rog! decise el. Să se urmeze procedura obişnuită în astfel de cazuri.

— Am înţeles! răspunse scurt plutonierul.

Ochii lui se opriră asupra străinului cu o expresie de satisfacţie ce părea să spună: „Nu ţi-a mers, scumpule!”

Panait privea năucit. Dumitrescu îl văzu apoi sărind în picioare cu o agilitate nebănuită, de nevăstuică, se împiedică de măsuţa dintre fotolii, se repezi spre el. Subofiţerul făcu un pas prevenitor înainte, interpunându-se ferm între ei.

— Marine! Tovarăşe colonel, pentru Dumnezeu, nu v-am

spus! Nu v-am spus ce era mai important!

Bănuise replica asta aproape cuvânt cu cuvânt. Aşa era deci, „atuul la urmă”. Încercase până acum să-i îndruge poveşti pe care poate le-ar fi înghiţit Mircea! Întoarse din uşă o privire întunecată spre Panait, îl fixă lung, faţa nefericitului era la fel de expresivă şi convingătoare, i se adăugase însă o notă de gravitate. Se gândi că n-ar fi stricat ca Mircea să asiste la „metamorfozele” astea şi la ce avea să urmeze. Pentru că avea să urmeze „o scenă” în mod sigur. Colonelul oftă. Impunându-şi un aer agasat, neîncrezător, atinse braţul subofiţerului.

— Mai aşteaptă puţin.

— Am înţeles, tovarăşe colonel, repetă grăbit, de data asta cu o nuanţă de regret evident plutonierul. Aruncă o privire aprigă spre străin, parcă prevenindu-l că nu-i va merge în continuare, şi ieşi.

— Da! făcu Dumitrescu, era acel „Da” al lui cam mârâit printre dinţi, un „Da” cu totul personal.

Panait nu ştia iarăşi ce să facă. Privirea se dorea învinsă, sfârşită. Duse ţigara la gură, trase un ultim fum, o strivi în scrumieră, căută braţul fotoliului.

Avea să urmeze scena cu preinfarctul?

Jenică Panait se prăbuşi într-adevăr în fotoliu, medită puţin şi renunţă se vede să întindă coarda prea mult; murmură :

— Nu trebuie... nu trebuie să se ştie dincolo, altfel sunt pierdut. Vă rog, nu anunţaţi!

Dumitrescu se întoarse hotărât să iasă din cameră. Pusese deja mâna pe clanţă, când strigătul disperat, înăbuşit, al lui Panait îl opri.

— Pot să vă dau o reţea! strigă el.

Adăugă apoi cumva speriat, în şoaptă, o şoaptă în care se simţea că vine cu oferta supremă, „oferta şoc”, pe care o clipă înainte nu bănuise că va fi necesar s-o facă:

— O reţea, oameni pe... pe care trebuia să-i reactivez

aici!

Asta era deci?... Umilul şi jalnicul negustoraş ori funcţionar, de până acum, putea divulga o reţea! O reţea?!

Inventa de frică? Voia „să-i ducă”, ori „să-şi amâne scadenţa” dintr-un motiv doar de el ştiut? Sau, într-adevăr, ăsta era începutul unui joc mare?

Colonelul se mulţumi să-şi încreţească nasul neîncrezător, întoarse doar capul.

— Poftim? făcu el, tărăgănind cuvântul.

— Numele lor, adrese, parole de recunoaştere, cum au fost recrutaţi, când, totul... vă dau totul! debită Panait într-o criză de panică, parcă de silă faţă de sine.

Mâinile nervoase căutau să se apere ca de un duşman invizibil, lăsau impresia că vrea să se lepede de tot.

Dumitrescu făcu trei paşi rari în direcţia măruntului „traficant cu familie”, care se dovedea acum cel puţin un agent de legătură vechi, scârbit deja de „meserie”. Se opri în spatele celuilalt fotoliu, îşi însoţi tonul apăsat de o privire care prevenea ferm.

— Eugen Panait, dacă mă minţi iar...

— Jur că nu! Se poate verifica tot, absolut tot.

Oare? Avea de gând să-i ofere nişte „conserve expirate”, oameni poate niciodată folosiţi, care muriseră între timp? Ce joc mai era şi ăsta?

— De ce? silabisi Dumitrescu. De ce mi-ai divulga o reţea?

Panait îl privi din fotoliul în care se pierdea, îl observa parcă neînţelegând cum nu pricepe colonelul motivul acestei divulgări. Începu pe vechiul ton nefericit:

— Dacă dincolo... dacă se află c-am avut de-a face... cu poliţia, indiferent pentru care motiv, sunt oricum terminat. Şi-am obosit! strigă isteric Panait. 25 de ani! Am obosit! Asta era ultima misiune, i-am rugat să nu mă trimită aici, era ultima misiune, înţelegeţi, ar fi stupid să capotez tocmai acum! Nu vreau! M-aţi umflat când am făcut un

schimb amărât de valută, iar eu trebuia să iau legătura, în 24 de ore, cu cinci oameni, cinci oameni care trăiesc aici! Vreau să-mi revăd copiii! ţipă Eugen Panait.

Tirada asta era plină de contradicţii ciudate.

Ce spunea putea fi şi aşa. Nu-şi amintea să fi întâlnit numele lui Eugen Panait în ultimii zece ani măcar, era de înţeles şi oboseala lui, şi dorinţa omului acesta care, poate, într-adevăr, făcuse un joc ce-i depăşise nervii tot timpul. Pricepea şi dorinţa aprigă a lui de-a nu „capota” tocmai acum, dacă avea şi copii; strigătul acela de la sfârşit era într-adevăr sincer, acela da.

Împotriva sincerităţii totale pledau însă alte elemente. Manevra alambicată şi prea bine jucată prin care ajunsese la această mărturisire, încercarea de flatare a eficacităţii „poliţiei” române, de care de altfel se temea, dovadă că-l prinsese atât de repede, „îi implorase pe cei de la centru să nu-l trimită aici”, asta voia să însemne că nu acţionase până acum împotriva ţării din care fugise cândva. Şi mai erau expresiile româneşti pe care le folosea cu nonşalanţă: „M-aţi umflat când am făcut un schimb amărât de valută!” Aşa vorbea oare un om care nu mai folosise limba română de peste douăzeci de ani? Care nu mai venise în România şi nu acţionase împotriva ei?

Dar dacă vorbea româneşte în familie?

— De ce trebuia să iei legătura în 24 de ore? mârâi Dumitrescu.

— Aşa era ordinul pe care l-am primit, explodă plin de spaimă Panait. O acţiune „blitz”, ca să nu mă prindeţi! Mâine la prânz de fapt ar fi trebuit să plec înapoi.

Asta era posibil. Acţiunile „blitz” erau preferate de multe servicii. Putea fi însă la fel de bine şi un termen scurt pe care Eugen Panait practic li-l impunea; ca să nu aibă timp să facă verificări temeinice.

Şi mai era un aspect care pleda împotriva „sincerului şi obositului spion pe punctul de-a se lăsa la vatră”.

— Spune-mi, începu Dumitrescu, un profesionist cu douăzeci şi cinci de ani de „meserie” în spate schimbă valută ca un începător? Cu primul bişniţar deocheat?

Panait surâse strâmb, braţele îi căzură.

— Era..., asta era „afacerea mea”, murmură el. N-are legătură cu... fondul chestiunii, nu-mi cereţi să vă spun, nu pot. Am ratat... ca întotdeauna când încerc să fac altceva decât să execut. Ca tot ce-am încercat până la cincizeci de ani, încheie Jenică Panait obosit.

Ai fi putut jura că era din nou sincer. Şi asta era posibil, să se fi strecurat prin viaţă executând anumite misiuni mărunte, de rutină, iar acum, ca şi altădată, când încercase „o afacere pentru el”, iniţiată de el, ca atunci când vindea susan... să rateze. Iar asta să-i întărească sentimentul înfrângerii, să-i aducă în ochi spectrul puşcăriei, ori al testelor de control, când „dincolo” avea să se afle că a fost „interogat de poliţia română şi pus în libertate”. Aşa cum totul putea face parte dintr-un scenariu, în care aceste impresii fuseseră prevăzute de Panait.

— Şi dacă ne dai nume şi parole, vrei să te mai întorci dincolo?

— Daa! tresări speriat, nedumerit Panait. De ce nu? Vă spun parolele, mă lăsaţi să iau eu legătura sub control sau o faceţi dumneavoastră, îmi daţi nişte date, ce vreţi, plauzibile desigur. Mă-ntorc acolo, spun că le-am luat eu, că mi-am încheiat misiunea, le iau banii, dispar cu familie cu tot, definitiv! Ce vă rog e să nu-i arestaţi două săptămâni pe cei din reţea! Atât am nevoie! Am copii, pe care...

— Nume! i-o reteză Dumitrescu.

Îşi amintise subit, un alt agent străin venise, în urmă cu vreo doi ani, cu o propunere similară. Crezuseră că minte, datele despre ceilalţi agenţi se dovediseră însă reale... Atât doar că omul acela nu avea de îndeplinit o misiune „blitz”.

Aflaseră psihologii de la centrul pentru care lucra Panait şi de asta? O prevăzuseră în planul lor'?

Eugen Panait îşi luase capul în palme, îşi pipăia încurcat urechile, obrajii căzuţi, spuse încet, frământat:

— Sunt deci patru.

— Cinci ai spus! interveni prompt Dumitrescu.

Bărbatul din fotoliu îl privi pierit, s-ar fi zis că nu-şi amintea când făcuse gafa de-a spune că erau cinci.

— Ai spus cinci! preciză colonelul. Şi te previn, o singură minciună dacă-mi spui, una singură...

— Nu! Nu, vă spun tot! Acum... vă spun tot! strigă, pradă unei crize de nervi Panait; ezită, totuşi completă scăzut, înfiorat, distrus: Banii... schimbul valutar pe care l-am încercat ar fi fost pentru al cincilea...

— Nume! ceru Dumitrescu.

— Al cincilea... E fosta mea soţie! trânti el cu un soi de scârbă faţă de sine.

Îşi acoperise faţa cu palmele, părea că plânge, cu suspine de om înfrânt.

Dumitrescu se apropie enervat, îi dădu palmele la o parte. În ochi avea lacrimi, lacrimi adevărate, expresia desfigurată i se păru greu de trucat, chiar pentru un actor de clasă.

Cu un sentiment contradictoriu, colonelul îi lăsă mâinile, se apropie de uşă, o deschise, făcu un semn din cap. Plutonierul intră prompt, Dumitrescu ieşi, se opri în faţa lui Mircea care ţinea în mână o foaie de hârtie pe care notase ceva.

— Mircea! mormăi colonelul, ţuguindu-şi buzele gânditor.

— Ordonaţi!

Pe cine putea oare să mobilizeze la ora asta? Avea şapte oameni din serviciu plecaţi în misiuni, alţii prinşi într-un control, toţi în afara Bucureştiului.

— Stoenescu, Vlad, Magda să fie aici, într-o oră! Şi

Ionescu! îşi aminti el. Stabili scurt: Să rămână de serviciu în locul tău, o să avem de lucru puţin.

— Magda Deleanu e în provincie, din câte ştiu, obiectă Mircea.

Dumitrescu aruncă o privire la ceas, spuse rar, începând să se plimbe ca de obicei prin birou.

— A venit. Acum două ore. Spune-i că-mi pare rău, dar ceilalţi sunt în misiune, îngână prost dispus colonelul, pe tonul cu care ar fi zis: „Ăsta-i jocul nostru, dragul meu locotenent, Magda o să priceapă”.

Se întrebă, totuşi, dacă avea să priceapă.

Magda se întorsese dintr-o misiune complicată. Pe care, din câte aflase prin telefon, o încheiase cu bine, după zece zile petrecute cam fără odihnă. Ar fi meritat măcar o zi de relaxare. Ca femeie, cu atât mai mult. Probabil abia se culcase, asta dacă trenul venise la timp. Avea s-o aducă aici, urmau douăzeci şi patru de ore „fierbinţi”.

Niciodată Magda nu protestase, asta era adevărat. Dumitrescu se gândi însă, încă o dată, că proceda greşit. Ceea ce era extrem de preţios la Magda, pentru multe misiuni pe care le aveau, era... frumuseţea ei. Ofiţeri buni erau mulţi, o femeie foarte frumoasă şi foarte tânără, bun ofiţer..., se găsea mai rar. Şi existau misiuni pentru care calităţile astea erau de nepreţuit. Iar el, acum, ca şi altădată... le risipea.

Da, cam asta făcea. Tinereţea şi frumuseţea, pentru a fi păstrate cât mai mult, aveau nevoie de cu totul altceva decât de treceri drăceşti dintr-o misiune în alta, decât de nopţi nedormite. Ce era de făcut totuşi dacă Panait avea cinci oameni în reţea şi nu patru!?

Mircea îşi luase o agendă în mână, aştepta.

— Peste zece minute am să-ţi dau câteva nume, reluă Dumitrescu. Amicul meu din şcoală, zgârie cuvintele colonelul, cel care te-a impresionat, pretinde că ar fi agenţii lor...

Şi dacă totul era hazard? Dacă avea să-şi alerge oamenii degeaba?

Dar dacă Panait era sincer?! Nu şi-ar fi iertat niciodată să piardă un asemenea prilej, cinci agenţi, dintr-un foc, descoperiţi în douăzeci şi patru de ore, nu era o situaţie cu care te întâlneşti prea des.

— Ai să afli despre ei, rosti rar Dumitrescu, *tot* ce se poate afla la ora asta... şi ceva pe deasupra. Dacă există documente, fotografii, să le am! În cel mult două ore! E vreo neclaritate?

Ochii uşor migdalaţi ai lui Mircea scânteiară. Puştiul intuise „o afacere de zile mari”.

— Nu, tovarăşe colonel.

Era în regulă. Mircea avea să facă pe dracu-n patru să afle. Din toţi oamenii serviciului, locotenentul era cel care niciodată nu punea întrebări sâcâitoare asupra modului cum să acţioneze. Spre deosebire de *hârşitul* Stoenescu, maiorul care punea cam trei întrebări „pentru a nu greşi”, ori de Magda care descoperea simultan şase „variante posibile”, sau de Vlad căruia de regulă nu-i convenea ideea şefului, găsind mereu „soluţii neortodoxe”. Ceea ce devenea cu timpul obositor, chiar dacă Vlad rata rareori.

— Dă-i bătaie, încheie liniştit Dumitrescu. După ce dai telefoanele, află-mi, după datele din paşaport, tot ce se poate despre acest Eugen Panait. Zice că are o nevastă lăsată aici acum douăzeci şi cinci de ani.

— Are! mijiră ochii lui Mircea. Eliza Panait; şi-a păstrat numele, 45 de ani, asistentă medicală la o policlinică din Bucureşti. Mi-am permis să cer date deja despre Panait, explică Mircea. Adăugă în maniera lui exactă şi concisă. Despre el nimic semnificativ, deocamdată. Aştept în zece, respectiv cincisprezece minute, date noi.

— Bine, aprobă colonelul.

Probabil, locotenentul se împăcase cu studenta năbădăioasă şi avea să fie „în formă”. Dumitrescu înhăţă

din mers două coli de hârtie de pe birou, trecu în camera alăturată, spuse un nou „mulţumesc” subofiţerului care ieşi, se instală în al doilea fotoliu, în faţa lui Panait.

— Nume, adrese, parole! Deocamdată atât.

— Dar îmi promiteţi că... Îmi promiteţi că, dacă...

— În cazul că nu-mi vei ascunde ni-mic, dar ni-mic, repetă colonelul, n-o să te reţin..., Eugen Panait.

Privi faţa fostului său coleg ce părea acum că se liniştise. Adăugă:

— Ascult!

III. Posibil, dar improbabil...

Ranke aruncă o ultimă privire în oglinda retrovizoare, constată că totul era în ordine. Hoinărise aproape patru ore prin oraşul adormit, fără să descopere nici un indiciu că ar fi fost filat. Cu ocazia asta se familiarizase puţin şi cu străzile noului Bucureşti.

Se schimbase într-adevăr câte ceva de când nu-l mai văzuse. Străzile noi, de la margine, erau foarte largi, foarte bune deci în eventualitatea că ar fi fost nevoit să se piardă de urmăritori, făcând uz de motorul puternic al maşinii.

Ajunsese acum în vechiul oraş. Recunoştea aici aproape fiecare clădire; fiecare dintre străduţele întortocheate, pline de magazine; centrul comercial, cu pasaje şi ganguri în care se îngrămădeau o mulţime de prăvălii era şi mai necesar să fie revăzute. Dintr-o urmărire în care abandonai maşina, puteai să dispari uşor în labirintul ăsta.

Coborî. Străbătu apoi două străduţe aproape pustii; la ora asta îşi pierduseră forfota obişnuită, ce domnea aici în

lumina dimineţii. Intră într-un pasaj în care se instalase o schelă, îl parcurse până la cap pentru a vedea dacă nu-l înfundaseră între timp. Nu-l înfundaseră. Reveni în centrul pasajului, lângă atelierul de tricotaje.

Nimeni. Vitrinele zăvorâte, o luminăţie precară, micul cerc de cretă se vedea totuşi bine pe zidul cenuşiu de beton. „Cale liberă”!

Intră în gangul strâmt, întunecos, îl parcurse până unde făcea un unghi. În lumina slabă a becului spânzurat se trezi în faţa unui individ înalt, în impermeabil, cu faţa arsă de soare şi păr tăiat scurt.

El era. Imaginea din oglindă îl speriase o clipă, oglinda proastă, deforma trăsăturile. Alături de ea, în stânga, deasupra uşii înguste, ferecate într-o plasă metalică, se vedea vechea firmă mică, cenuşie, pe care scria „Reparaţii; brichete, ochelari”.

Surpriza consta în faptul că în cămăruţa din spatele uşii era întuneric.

„I-o făcuse” cumva Vincenţiu?! Întârziase el prea mult? Ori Vincenţiu fusese „luat”, cine ştie pentru ce prostie, iar ei... ei aşteptau, îl aşteptau să vină, undeva într-o prăvălioară din pasaj. Doamne, ce tâmpenie să ajungă la ora asta, noaptea! Ce-ar fi putut pretinde, dacă-l întrebau, când avea să-ncerce să iasă din cuşca asta, ce putea spune că a căutat, la două noaptea, în faţa atelierului de reparat brichete şi ochelari?!

Era prins?! Atât de stupid?!

În cămăruţa din faţa sa se aprinse o lampă de birou. Zări în aceeaşi clipă silueta cocârjată, sfrijită a lui Vincenţiu, nu mai cocârjată şi sfrijită decât o ştia; adică de vreo zece ani. Umbra se apropia, se auzi un zăvor, uşa se deschise, gura ştirbă a bătrânului morfoli un „Ce-ai întîrziat atât?”, care părea îngrijorat.

Ranke se strecură în cămăruţa înţesată de rafturi-vitrină, auzi zăvorul tras la loc. Bătrânul trecu în halatul lui

cam soios pe lângă el, târşind nişte papuci prea mari. Dispăru în altă cămăruţă care se făcea în stânga, atelierul propriu-zis.

— Vino-ncoace! se auzi vocea răguşită, nazală a lui Vincenţiu.

Ranke intră, bătrânul se foi, reveni în prima încăpere, stinse veioza, se-ntoarse în ghimirlia de atelier, luminată de un tub de neon.

Masa de lucru neschimbată, micul strung, puzderia de brichete şi rame de ochelari, murdăria, mirosul de ebonită şi gaz. Totul absolut neschimbat.

Mâinile lui Vincenţiu numai, care cotrobăiau după un pachet de ţigări, mâinile aveau doar câteva zeci de pete maronii în plus, unghiile semănau tot mai mult a gheare.

— O ţigară?

— Nu, refuză Ranke.

Ochii spălăciţi, cu albul incert, devenit gălbui, ai lui Vincenţiu se opriră abia acum iscoditori pe faţa sa.

— Grăbit ca întotdeauna?

— Da.

— Îhî... Păcat... Ai mai îmbătrânit, ştii!? chicoti Vincenţiu.

Pe faţa smochinită, anii de roboteală migăloasă în aerul îmbâcsit de gaz şi lipsit de soare îşi puseseră o amprentă puternică. Obrazul semăna cu o mască de ceară care se chinuia acum să rânjească a sentiment de încântare.

Ranke rămase imobil, cu faţa impenetrabilă, cu mâinile în buzunarele impermeabilului. Bătrânul îşi strânse halatul pe lângă gâtul de pui, rânjetul se schimbă într-un fel de surâs.

— N-ai timp nici să bem ceva? Măcar...

— Nu, zise Ranke încruntându-se, întrebându-se ce mai putea fi asta, nu cumva şobolanul costeliv „trăgea de timp” aşteptând pe cineva? Sau voia să-l drogheze?!

Umerii înguşti şi aduşi se ridicară a neputinţă.

Bătrânelul se aşeză binişor în scaunul vechi care scârţâi totuşi sub povara scheletului în halat albăstrui. Mâinile reparatorului de brichete şi ochelari meşteriră ceva sub masa de lucru, scoaseră o cutie de lemn.

Capacul ridicat, o mulţime de dăltiţe, prinse în elastic. Alt capac, se ivi revolverul de care avea nevoie, alături amortizorul.

— Atunci ia-l şi gata! făcu bătrânul cu un aer scârbit; se ferea parcă să atingă arma.

Ranke luă cele două piese. Vincenţiu introduse în locul armei un pumn de şuruburi, închise cele două capace.

— Grăunţe!

— Are, şopti dezgustat bătrânul şi vârî sub masă, „la locul ei”, cutia lunguiaţă.

Încărcătorul era într-adevăr plin. Ranke îl puse la loc, armă, începu să înşurubeze amortizorul.

— Chiar nu mai ai altele de rezervă?

Bătrânul rânji iar. Mâinile lui obosite se odihneau acum pe masă, alături de strungul minuscul, printre brichete dezasamblate şi rame rupte.

— Nimic, nimic! Din clipa asta sunt curat ca un prunc! morfoliră a râs buzele lui moi. Adăugă pe alt ton, cumva de regret: Mă pensionez, ştii?... Săptămâna viitoare... voi fi la vila fiică-mii, la Buşteni... Să nu mă mai căutaţi, am pus cruce!

Nu-i spunea o noutate, şi minţea încă, prosteşte. Vila nu era la Buşteni şi nu-i aparţinea fiică-sii. Sarcina lui era să-l determine pe Vincenţiu să-şi schimbe hotărârea, ochii de câine ostenit ai meşterului, gura ştirbă, mâinile acelea dovedeau însă că încercarea ar fi fost zadarnică. Şi... periculoasă.

— De-asta aş fi vrut să bem astă seară un păhărel, începu Vincenţiu, pus pe confidenţe memorialistice.

Ranke îşi aminti că-i programase două gloanţe de fapt. Unul în burtă; pentru pretenţia de a încheia când vrea el

colaborarea; al doilea în inimă, pentru că nu trădase totuşi niciodată. Avea însă opt cartuşe, toate. Aşa că Ranke renunţă la explicaţii risipitoare, apăsă pe trăgaci ferm. Plesnitura seacă, zvâcnirea scurtă a mâinilor scheletice, pata de sânge înroşind halatul murdar, ochii buimăciţi, holbaţi şi galbeni, care se fixau întrebători, consternaţi.

Arma funcţiona perfect. O putea şterge deci. Aici încheiase.

*

— Cum? făcu Magda nedumerită. Vrei să spui că sunt prima care-am ajuns?

Ionescu era un băiat slăbuţ, cu ochi cuminţi şi senini. Explică la fel de nedumerit:

— Nu ştiu. M-a chemat şi pe mine de-acasă tovarăşul locotenent Stoican. Să-i ţin locul. Adineauri am picat. Nu era aici decât dânsul. A zis, dacă veniţi, să luaţi loc în sala de şedinţe.

Nemaipomenit! Când îi telefonase, Mircea spusese că toţi o aşteaptă. Dumitrescu, Stoenescu, Vlad. Nu veniseră încă? Plecaseră deja? „Să-i aştepte în sala de şedinţe!”

Magda îşi trânti iritată poşeta pe birou, se apropie de fereastra mare, prin care panorama oraşului adormit se oferea liniştită, în noaptea aceea rece de toamnă. De ce-o fi grăbit-o Mircea aşa, pentru ca acum să fie invitată să aştepte?

Nu-i era somn, apucase să aţipească două ore în tren, îşi aminti că, în urmă cu doi ani doar, nu-şi putea imagina măcar să poată dormi în tren. Uite că învăţase şi asta! Ar fi dormit probabil până la Bucureşti, dacă n-ar fi intrat în compartiment doi vorbăreţi.

De ce-o fi chemat-o Mircea atât de „urgent”?

Abia ajunsese acasă de la gară, apucase să facă un duş, când sunase telefonul. N-avusese timp să mănânce, ultima

masă fusese la prânz, pe la douăsprezece mai exact. Simţea acum că moare de foame.

— Mircea era deci de serviciu? Ia vezi, n-are ceva de mâncare? se interesă Magda.

Ionescu aruncă o privire în jur, era nou, venise din şcoală abia de câteva luni, nu ştia încă „obiceiurile casei”. Magda se apropie de biroul mare şi plin de hârtii, deschise uşiţa din stânga, descoperi o pungă plină cu portocale. Se vedea că Mircea avusese o seară agitată, n-apucase nici el să mănânce. Magda luă două portocale.

— Ai un briceag?

Avea. I-l oferi cu un gest stângaci. Magda făcu două incizii lungi în coaja groasă, restitui briceagul, luă o foaie de hârtie, îşi pescui poşeta, porni spre uşa din stânga.

— Spune-i că i-am şterpelit două portocale ca pedeapsă, sublinie Magda şi trecu în camera alăturată.

Aprinse lampa de birou, defilă prin faţa scaunelor goale aşezate impecabil de-o parte şi de alta a mesei lungi, îmbrăcate în postav verde, se aşeză pe ultimul scaun de lângă perete - locul ei la şedinţele „simandicoase” - începu să cojească portocalele.

Ce fel de şedinţă avea să fie de fapt? În afară de cei din „echipa” lor, mai erau invitaţi şi alţii? Despre ce acţiune era oare vorba?

Amuzant ar fi fost ca „acţiunea” să fi fost declanşată de cei doi indivizi cu care făcuse ultima parte a călătoriei în tren.

— Diculea, dom’ne, ce vrea Diculea ăsta, eu nu înţeleg?!

Fraza îi rămăsese în minte, o auzise de vreo patru-cinci ori, o repetase obsedant, obsedat de întrebare, unul dintre cei doi tovarăşi ai ei de compartiment.

Era un bărbat voinic, jovial; colegul său, slab şi liniştit, păstra o linişte meditativă, parcă istovită. Tipul voinic, Manea îl chema, îi debitase timp de-o oră, tot drumul până la Bucureşti, câte pătimise el din cauza acestui „nemernic

de Diculea” care „îl înnebunise”, care credea că „o invenţie e o minge de fotbal”. Venea acum în capitală să poarte „o discuţie deschisă, privindu-l în ochi pe Diculea”, să înţeleagă odată dacă Diculea ăsta e „un incompetent, ori doar se preface”.

Colegul lui Manea dădea din cap ostenit, îl ştia şi el pe Diculea, da, şi cu invenţia lui se întâmplase la fel.

Păreau să lucreze în aceeaşi ramură industrială, se cunoşteau bine, se vedea asta, făceau parte fără doar şi poate din categoria oamenilor care dormeau puţin, a celor probabil bombăniţi de neveste, pentru că duminicile „nu ieşeau nicăieri”, pentru că serile le petreceau la serviciu, ori acasă, în faţa unei planşe de desen. A oamenilor „arşi de-o idee”, cum zicea Dumitrescu, a celor cărora, dacă le intră în cap ceva, uitau de rest, de familie, de timp, de „tinereţea care oricum trecea”, cum amintea contemplativ Vlad, pentru ca apoi, când, în sfârşit, izbuteau, după kilometri de ţigară înghiţiţi, să se afle în faţa unui Diculea, să primească o depeşă în care acesta aprecia că invenţia lor poate să-şi mai aştepte experimentarea, ori hotăra că nu-i „corespunzătoare”.

Iar invenţiile lor păreau „grozav de corespunzătoare”! De asta îşi dăduse seama ea, care nu era de specialitate, înţelegea însă că invenţiile lor, similare în bună parte, ofereau două soluţii de purificare a aerului din halele industriale, *două* soluţii de purificare până la aproape 98 la sută, în timp ce pe plan mondial, aparatele brevetate, importate şi de români, pe valută, nu ofereau o purificare decât de maximum 65 la sută.

— Spune-mi şi mie, continua Manea, de ce unul care delapidează câteva sute de mii ajunge la puşcărie şi unul ca imbecilul de Diculea, care zvântă, dom’ne, risipeşte milioane în valută, e lăsat în pace? De ce?

I se păruse atunci că întrebarea îi fusese ei adresată, chit că nu aveau habar unde lucrează vecina lor de

compartiment, că făceau abstracţie de prezenţa ei, n-o băgaseră pur şi simplu în seamă, ceea ce i se întâmplă rar în tren, într-o companie masculină.

De ce era lăsat în pace Diculea? Într-adevăr, de ce? Îşi aminti că numele ăsta, nu greu de memorat, îl mai auzise. În urmă cu vreo patru luni. Discutase atunci cu un cercetător de la un institut bucureştean, care o ascultase atent, tăcut şi conchisese că vina pentru nevalorificarea proiectului său o purta acelaşi Diculea.

— Vedeţi, spusese rar şi concis cercetătorul, acest Diculea e tot atât de potrivit în scaunul pe care-l ocupă cât ar fi un rinocer într-un muzeu de porţelanuri.

Preveniseră scoaterea proiectului peste hotare. Vlad o descoperise pe Eveline, străina care se infiltrase în anturajul cercetătorului, intrase apoi ea, Magda, în acţiune, şi dezvăluise activitatea străinei. „Expatrierea ideii” fusese împiedicată, înaintaseră o notă ministerului de resort, cu privire la acel Diculea. Ce se întâmplase cu nota lor? Cine apreciase oare că Diculea era încă bun pentru scaunul pe care-l ocupa, cum se făcea că alţi doi oameni se loveau acum de obtuzitatea aceluiaşi Diculea?

Pe tovarăşul lui Manea şi-l amintise de la o emisiune TV. Se numea Ilieş, nu era un începător. Omul cu faţă ostenită şi expresie aparent liniştită era atunci cam la a cincisprezecea invenţie. Acum, ca şi Manea, se lovise de Diculea.

Prefăcându-se că doarme cu capul ascuns în pardesiu, în colţul ei de compartiment, Magda ascultase imobilă toată expunerea lui Manea, ascultase şi descrierea completă a procesului tehnologic nou, apoi a ideii de la care pornise invenţia, observaţiile circumspecte ale colegului, explicaţiile inginerului neobosit. Vorbeau mult, îngrozitor de mult, zăpăciţii ăia doi, mai mult decât ar fi trebuit, existenţa lui Diculea nu scuza cu nimic limbuţia lor.

Ea nu înţelesese totul. Nu era în specialitate. Cei doi nu

aveau de unde să ştie însă asta.

— De ce crezi că am făcut eu ulcerul? întrebase colegul lui Manea.

Ei şi? Ulcerul nu-l scuza, n-ar fi putut să-l scutească de perspectiva ca, în timpul cât ei aveau să se războiască cu Diculea, ideea la care lucraseră zile şi nopţi să fie valorificată operativ de altcineva.

Aşa că Magda se hotărâse să aplice una din „ideile neortodoxe, gen Vlad”, evident mai eficientă decât o morală straşnică, pe care cei doi ar fi uitat-o în următoarele zece minute... ori zece zile.

Se apropiau tocmai de Bucureşti, Magda păruse a se trezi din somn, scrisese câteva rânduri pe fila albă, ultimă, a romanului poliţist pe care-l citise, se ridicase, strecurase biletul în pălăria lui Manea, îşi luase valiza şi ieşise pe coridor, trecuse în vagonul alăturat. Coborâse apoi în Gara de Nord, se pierduse în mulţime.

Îşi imagina însă expresia feţei lui Manea când avea să găsească biletul. Scrisese în nemţeşte. Ştia de la emisiunea TV că tovarăşul lui Manea făcuse o specializare de un an la Berlin.

Manea o fi ştiut şi el nemţeşte? Dacă nu, cu atât mai interesantă avea să fie reacţia când Ilieş, avea să-i traducă rândurile. Asta în mod sigur urma să-i facă ceva mai atenţi pe cei doi prieteni.

Să o fi luat însă cei doi în serios? Să fi venit în noaptea aceea la minister cu bileţelul, Mircea să-l fi alertat pentru o asemenea poveste pe Dumitrescu? Ar fi fost... cam neplăcut.

În afară de Vlad, ceilalţi nu aveau să aprecieze probabil procedeul. Nici colonelul?

Probabil că nu. După ultima figură „neortodoxă”, care se soldase cu un raport al şefului altui serviciu până la şeful direcţiei, Dumitrescu îi pusese în vedere „să-şi cenzureze fantezia, c-a ajuns să le facă mai ceva ca Vlad”...

Uşa se deschise, apăru Vlad. Îi ură un „bun găsit” plin de veselie, adăugând ceva referitor la cât de bine-i pare că o revede „atât de curând”.

— Să trăiţi! închise discuţia Magda, ducând la gură o felie de portocală.

— Ai idee de ce ne-au chemat?

Magda negă din cap. Vlad se apropie. Îşi însuşi fără jenă o jumătate de portocală, începură să mănânce amândoi. N-avea chef se pare nici el de conversaţie. Ce-o fi fost în capul lunganului ăsta blond, care mesteca metodic, privind în gol, cu veşnicul lui calm imperturbabil?

Magda înfăşură în hârtie cojile de portocală, le azvârli la coş. Vlad o urmări cu o privire somnolentă, scărpinându-se după ceafă.

— Mda! Mare plictiseală.

Scoase din buzunar o cutie de chibrituri, o puse pe marginea mesei, o pocni cu degetul mare, făcând-o să cadă pe latura îngustă. Repetă operaţia de trei ori, „sportul” se vede că îl pasiona.

— Încetează, te rog! protestă Magda surd; ţăcănitul cutiei cu beţe o enerva.

— Iartă-mă, spuse repede şi degajat Vlad.

O privi, constată pe tonul lui din care era imposibil să înţelegi dacă vorbea serios:

— Arăţi superb!

— Îmi închipui! trânti Magda. N-am prea dormit nici în noaptea trecută.

— O aventură? sclipiră ochii lui Vlad. Reuşită?

— Du-te dracului! zvârli moale Magda.

Se întreba uneori de ce ţinea Vlad să pară că nu-i umblă decât tâmpenii prin cap. Întoarse apoi privirea spre uşă. Intraseră Dumitrescu, Stoenescu, Mircea, ultimul cărând un epidiascop.

— Staţi jos, rosti Dumitrescu în loc de „bună seara”.

Avea un aer bosumflat colonelul. Veni lângă Vlad.

Stoenescu se aşeză alături de ea.

— Şi fiţi veseli, continuă morocănos Dumitrescu, până mâine la prânz o să ne distrăm probabil binişor.

Ei da, asta era o veste teribil de plăcută!

Mircea aşezase epidiascopul în centrul mesei, vârî în priză cordonul lung, se apropie de peretele opus şi scoase de după bibliotecă un ecran.

Colonelul stătea în picioare în capul mesei, între ea şi Vlad. Începu plat.

— O să vedeţi imediat cine nu ne lasă să dormim.

Mircea fixase ecranul, revenise lângă epidiascop, stingând din mers veioza. Pe ecranul până atunci gol apăru faţa necăjită, boţită a unui bărbat cu păr foarte rărit, cam de cincizeci de ani.

— Îl cheamă Eugen Panait, continuă Dumitrescu începând să se plimbe ca de obicei prin cameră. A rămas ilegal în străinătate, acum douăzeci şi cinci de ani... profitând ca un netrebnic de încrederea... pe care a avut-o cineva în el. S-a întors aseară în România, şi-a amintit că am făcut şcoala elementară împreună. Asta când l-au prins în flagrant delict. Schimba ilegal valută, o sumă bunicică.

Pe ecran imaginea era alta acum; apăru un instantaneu făcut probabil de miliţie. Panait alături de un individ zdravăn, spilcuit, în mână cu o servietă diplomat. Eugen Panait arăta speriat, privea drept spre aparat, avea un mic rictus, zdrahonul de lângă el îi lua din mână un pachet de dolari.

— Mi-a oferit numele a cinci agenţi cu care pretinde că trebuia să ia legătura până mâine la prânz, spuse Dumitrescu. Asta ca să-l lăsăm să plece în perfectă linişte la familia pe care o adoră. Noi ar urma deci să intrăm în legătură cu cei cinci, pe bază de parole, să-i predăm „prietenului” meu Eugen informaţii contrafăcute, pe care le va duce conştiincios şefilor lui. Ideea îi aparţine.

Urmară câteva clipe lungi de tăcere. Mircea meşterea

ceva la aparat.

— Nu-mi place povestea asta, mormăi Stoenescu, abordând aerul lui mohorât. Miroase rău.

— Nici mie, spuse la fel de plat ca până atunci Dumitrescu.

Vlad se mulţumi să-şi mângâie bărbia puternică, vrând să afle parcă dacă era bine ras. Nu era. Pe deasupra, o zgârietură lungă, făcută parcă de unghia unei femei, se întindea cam de la ureche până la gură.

— Şi dacă totuşi s-a speriat de perspectiva de a se afla că a fost reţinut? se întrebă Magda. Dacă într-adevăr venise pentru o misiune şi şi-a dat seama de...

— Da, da, da, o întrerupse colonelul. E foarte posibil, Magda, să avem de-a face cu o repetare a cazului „Zank”, de anul trecut.

— Când o istorie se repetă, comentă Vlad, pe tonul lui tărăgănat, atenţie la micuţele diferenţe!

Surâdea sibilinic, scărpinându-și ciuful blond.

— De verificat pe ăştia cinci suntem *obligaţi* să-i verificăm, sublinie Dumitrescu. Şi să-l *credem* pe Panait; până la proba contrarie.

Dar dacă „proba contrarie” nu avea să vină?

— Şi dacă sunt într-adevăr agenţii lor, chiar îi dăm drumul? vru să ştie Magda.

— Păi în cazul ăsta..., explică Dumitrescu revenind în capul mesei, de prejudiciat n-a prejudiciat nimic, nu rezultă să mai fi venit în România, nu avem nici o probă că a acţionat împotriva noastră, înseamnă că o să-i spunem şi „mulţumesc”! încheie înfuriat colonelul. Şi după aia, adăugă el pufnind, putem să ne zgâriem pe ochi, fiindcă agenţii au lucrat aici, sub nasul nostru, fără să ştim nimic...

Magda se strâmbă involuntar. Uite, ăsta era „farmecul nespus” al ocupaţiei ei din ultimii ani! Cum o dădeai, întotdeauna ieşea prost, ori măcar cu un semn de întrebare. Dacă-i prindeau acum pe ăştia cinci, întrebarea

se punea cum de nu au ştiut de ei până atunci? Dacă-i arestau, întrebarea se punea dacă nu era mai bine să nu-i aresteze. În locul reţelei respective putea apărea alta, de care să nu mai aibă habar. Dacă-i lăsau şi le procurau, discret, informaţii false, deşi nu era uşor defel, nu puteai avea nicicând certitudinea că unul dintre ei nu transmite, pe alt „canal”, şi informaţii bune, probabil altui serviciu.

Cinci! O reţea constituită! De nici unul n-or fi ştiut ei nimic pân-acum?

— Nu rezultă, răspunse colonelul întrebării ei nerostite, mai nimic despre aceşti cinci indivizi. Veţi vedea de altfel imediat ce ştim noi despre dumnealor. Ai cuvântul, Mircea! zise Dumitrescu instalându-se pe un scaun.

— Permiteţi să vă contrazic? începu Mircea.

Ia te uită, asta era de regulă întrebarea lui Vlad. Dumitrescu remarcă şi el. Privi lung, spre locotenent, acceptă după o ezitare:

— Dar scurt!

— Scurt! rosti Mircea. Din cei cinci, doi ne-au spus imediat că au venit din străinătate că au fost racolaţi, deci, de ei ştiam.

— Pentru că au venit şi ne-au spus! Asta e frumos, dar din partea lor! Mai bine dă explicaţii! decise Dumitrescu.

Mircea rămase o clipă interzis, îşi aminti apoi, schimbă imaginea, pe ecran apăru un bărbat tânăr, cu trăsături colţuroase, aspre.

— Proiectantul Mihai Ene, zise Mircea, 28 de ani, căsătorit. Şi inginerul rezervist Dinescu Gheorghe. Sunt cei doi care ne-au comunicat adevărul imediat ce au revenit în ţară.

Imaginea se schimbase, pe ecran se vedea acum un bărbat uscăţiv, cu faţa suptă, bolnăvicioasă, semănând cu cea a lui Panait.

— Cum trebuie înţeles exact acest „racolaţi”? vru să ştie Vlad.

— Ei, da! Aici e aici, spuse Dumitrescu întorcându-se spre el. Din declaraţiile pe care ni le-au dat, rezultă că şi rezervistul şi tehnicianul au fost mai mult tatonaţi. Nu a avut loc o recrutare propriu-zisă. Spun că nu li s-au cerut şi că nu au dat informaţii concrete.

— Parole au primit? întrebă Stoenescu.

Aştepta răspunsul ca pe ceva deplin edificator.

— Da, făcu o grimasă colonelul.

— Înţeleg că ni le-au şi comunicat, continuă Stoenescu. Sunt identice sau nu cu cele date de Panait acum?

— Perfect identice! rosti cam printre dinţi Dumitrescu. S-ar fi spus că asta îl intriga. Ceilalţi, Mircea! decise el.

Pe ecran apăru o femeie cam de cincizeci de ani, cu o expresie, la prima vedere, ştearsă. Contrastul între maxilarele puternice şi gura cu buze subţiri, care făcea parcă un unghi, o gură ce amintea litera V, nasul subţire şi bărbia ascuţită confereau chipului ei note de viclenie. Ochii protejaţi de ochelari cu lentile groase erau greu de distins. Magdei îi făcu impresia că mai văzuse fotografia undeva, nu însă de o fotografie umană era vorba, chipul acela, dacă ar fi avut ataşate două antene, ar fi semănat înfiorător de mult cu imaginea mărită a capului „Călugăriţei”, cea mai lacomă, cea mai feroce dintre insecte.

— Eliza Panait, soţia, adică fosta soţie a…, se opri Mircea încurcat.

Colonelul explică:

— A amicului meu, Eugen. E laborantă într-un institut de cercetări.

— Cred că despărţirea de ea a fost dureroasă pentru Panait! observă pe un ton aparent serios Vlad.

Colonelul nu păru să fi auzit, adăugă:

— Ciudat este că noi nu deţinem nici un fel de date despre această femeie. Vreau să spun că nu era considerată suspectă câtuşi de puţin. Asta însă nu e tot. Nu

deţinem date nici despre următorul, individid pe care ni-l oferă amicul Panait.

— Mişu Greabăn! explică prompt Mircea, schimbând imaginea. Fotograf profesionist.

Pe ecran apăruse acum un individ voinic, mustăcios, cu o faţă smeadă, frunte şi buze groase.

— În cazierul miliţiei figurează ca fost condamnat pentru viol, preciză Mircea. Şi traficant de fotografii pornografice. Asta reiese, de fapt, dintr-o sesizare anonimă, neverificată încă, în care se menţionează ceva şi despre intenţii de şantaj. Ultimul din reţea, reluă Mircea prezentarea, Emil Zariţchi, cercetător la Institutul numărul 3.

Ochelari eleganţi, un bărbat pieptănat atent, zâmbitor, aer distrat.

— Îi place foarte mult să călătorească peste hotare, în concedii, comentă Dumitrescu. Automobilist, necăsătorit, profesional se zice că ar fi talentat. Ceea ce omisesem să vă spun e că, de şase luni, Eliza Panait lucrează la acelaşi institut. A părăsit policlinica unde era asistentă, pentru a deveni simplă laborantă. Asta ar fi cam tot ce am putut afla; datele exacte pe care le deţinem se află în plicurile ce le veţi primi.

— Şi ăştia trei au fost tot „tatonaţi”? întrebă Magda.

— Nu! preciză colonelul. Cercetătorul, fotograful şi laboranta au fost recrutaţi ca agenţi; aşa spune cel puţin Panait. Au acceptat, au dat deja unele informaţii. Noi n-aveam habar de existenţa lor. Felicitări, mulţumesc la fel, reveni colonelul la tonul lui plat. Şi mai adaug, zise Dumitrescu aprinzând veioză, că, exceptându-l pe fotograf, ceilalţi lucrează în instituţii de interes deosebit.

Magda privea în gol. Întoarse capul ca şi cum ar fi primit o palmă. Observă pe feţele lui Vlad şi Stoenescu o reacţie identică.

— Să precizez, spuse apăsat colonelul, că, dacă e adevărat şi greşim oricât de puţin, îşi pot da seama, iar ce

ne-a oferit Panait nu mai are valoare. Trebuie operat repede, dar impecabil. Fără complicaţii psihologizante, Magda; fără risc inutil, Vlad; cu mult tact, Mircea!

În capul mesei, Dumitrescu îi privea pe rând.

— Am să iau legătura cu fosta soţie a lui Panait, hotărî colonelul. Vlad cu fotograful, Magda cu cercetătorul zâmbăreț. Mircea va discuta încă o dată cu proiectantul şi rezervistul. Vreo obiecţie?... Întrebări?

— Eu? mormăi nedumerit Stoenescu.

— Te vei ocupa de Panait, explică Dumitrescu. Îşi scrie acum declaraţia, îi vom da drumul. Discret foarte, dar să ştiu exact unde merge, cu cine se-ntâlneşte, ce preferinţe are etc., etc.

— Va bănui că e urmărit, surise Stoenescu.

— Va fi sigur! corectă colonelul. Şi e profesionist. Aşa că ai grijă.

— Am înţeles, zise simplu Stoenescu.

— Urmează datele suplimentare pe care le deţinem despre Panait, serviciul lui, „subiecţii”! Şi... parolele! încheie Dumitrescu, în timp ce Mircea punea în faţa fiecăruia câte un plic mare, albastru. Le studiaţi cu atenţie, vă schiţaţi planul de abordare. Până la ora şase dimineaţa, vreau ca toate astea să fie rezolvate. Încă o dată, vreo întrebare există?

— Ce fac eu...? îşi aminti Magda. Am ţinut să revin astă-seară în Bucureşti, pentru că mâine dimineaţă...

— Toţi aveam, Magda, altceva, mâine dimineaţă, răspunse iritat colonelul. Acum ne ocupăm de Panait. Repet, *este posibil,* chiar dacă pare o fantezie, ca Panait să fie totuşi corect cu noi. În cazul ăsta, nu avem voie să ratăm; trebuie să se-ntoarcă în termenul fixat, cu material plauzibil, la şefii lui...

Se ridică întâi Vlad, apoi Stoenescu. Dumitrescu îi opri rând o porniseră deja spre uşă:

— A, uitasem! Veţi acţiona ca agenţi de legătură străini.

Procedaţi deci ca atare. Fără ilegalităţi, dar nu „cu mănuşi”. E o precizare pe care Panait mi-a făcut-o! Cine are clar în minte planul, vine în biroul meu, ar fi bine să discut cu fiecare în parte, înainte de a pleca. Studiu plăcut!

*

„Dumneata nu înţelegi unele lucruri, nu le înţelegi!”

Radu Gherasim fixa cu privirea silueta din fotoliul masiv, mult cocârjată peste măsuţa rotundă pe care se adunaseră deja patru coli de hârtie scrise mărunt, pe ambele feţe. Panait, parcă spusese colonelul Dumitrescu, da, Panait îl chema pe... spionul ăsta, care fără doar şi poate, voia să-i prostească. Cum nu-şi dădea seama Dumitrescu de asta, cum de se putea încrede în ochii ăia parşivi?!

Ori colonelul înţelesese ceva... ce el, plutonierul Radu Gherasim, nu putea înţelege într-adevăr? Poate că şi aici, ca şi în manualele pe care le tocea acum - îşi pregătea bacalaureatul - existau... „nişte zone” pe care mintea lui obosită nu mai putea să le asimileze?

„Dumneata nu înţelegi unele lucruri, nu le înţelegi!”

Îi rămăseseră în memorie ca o arsură cuvintele, ca o cicatrice urâtă de care nu putea scăpa, se întreba mereu, de când îi fuseseră spuse, dacă într-adevăr nu era cumva prea bătrân, dacă n-ar fi trebuit să-şi ceară pensionarea. Anii de pensie îi avea.

Panait îşi aprindea altă ţigară, camera era deja plină de fum. Radu Gherasim se gândi că ar fi fumat şi el; numai că nu se cădea. Nu fusese pus aici să fumeze cu individul ăsta, fusese pus să-l supravegheze, nu-şi putea măcar imagina cum ar fi fost să pufăie amândoi în aceeaşi cameră.

Îl urmărea cu privirea, stând drept, nemişcat, aşezat temeinic pe scaunul tare de lângă fereastră, cu mâinile sprijinite pe măsuţa la care de obicei o văzuse pe

stenografă. Se întrebă cât timp o mai fi avut de gând să mâzgălească hârtia acest spion? Acest spion care semăna cu Elefterescu...

Nici pe Elefterescu nu-l înţelesese. Da, se vede că nu mai putea înţelege unele lucruri.

Noaptea când îl cunoscuse pe Elefterescu...

Asta se petrecuse de mult, tare de mult, era încă război, el era militar, sergentul Radu Gherasim, conducea o patrulă pe străzile Bucureştiului bombardat, mutilat de raidurile aeriene care nu mai încetau.

Într-una din nopţile acelea îl cunoscuse pe Elefterescu. Elefterescu era pe-atunci tot atât de tânăr ca el, îndrăgostit de-o evreică fugită din Polonia. Să n-ajungă în lagăr, Elefterescu o adusese în România, ascunsă într-un portbagaj de maşină. Toate avea să le afle însă ceva mai târziu.

În noaptea aceea de patrulare, dăduse peste Elefterescu şi iubita sa între două blocuri dărâmate, unde el şi militarii alergaseră alertaţi de un strigăt. Prăbuşit peste un morman de fiare contorsionate de explozia unei bombe, zăcea un subofiţer neamţ fără cască. Bluza femeii cu care era Elefterescu fusese sfâşiată, nenorocita îşi ascundea pieptul cu o expresie îngrozită, agăţată de braţul bărbatului.

Ochii, ochii aceia mari şi negri ai femeii, expresia de animal hăituit, încolţit...

În lumina lanternelor şi-n urletul de alarmă, scena i se părea şi acum... grozavă, una din acele imagini care îţi rămân în minte pentru totdeauna, care nu pot fi şterse de nimic.

Intuise dintr-o dată întreaga şi scurta poveste. Cărămida de la picioarele bărbatului şi pistolul din mâna neamţului prăbuşit vorbeau suficient. Nu ştia pe atunci nici că bărbatul se numea Elefterescu, nici că fusese curier la un serviciu de informaţii român, nici că femeia tânără de

lângă el era evreică poloneză. Ceea ce ştia în mod sigur era că, dacă îi reţinea, aveau să fie predaţi comandamentului german şi executaţi.

Şi atunci... făcuse ceea ce nu înţelegea nici azi dacă fusese bine. Îl întrebase pe bărbat dacă ştie cum şi-a sfărâmat ţeasta subofiţerul neamţ. Nu răspunsese. Îl privise doar lung, crispat, incapabil să articuleze un sunet. El repetase întrebarea, bărbatul scuturase capul înfiorat. Şi-atunci, le spusese „să circule”!

Avusese în patrulă trei ostaşi. Doi tăcuseră, al treilea vorbise ceva, seara, în dormitor. A doua zi fusese chemat, anchetat, bătut zile în şir, scăpase cu viaţă numai pentru că fusese uitat într-o celulă, nemţii o ştergeau din ţară teribil de grăbiţi.

Pe Elefterescu îl întâlnise abia douăzeci şi patru de ani mai târziu. Tot într-o seară, în Gara de Nord. Nu-l recunoscuse, Elefterescu îl întrebase dacă nu se numeşte Radu Gherasim, apoi se recomandase.

El îşi amintise că omul pentru care îl bătuseră nemţii în urmă cu ani se numea Elefterescu. Avusese un destin complicat Elefterescu. Spunea că încercase să-l găsească de mult.

Petrecuseră o seară plăcut. Cât de plăcută putea fi o seară pentru doi oameni trecuţi de patruzeci şi cinci de ani, rămaşi amândoi fără neveste. Elefterescu părea distrus. Se mai întâlniseră şi în săptămâna următoare, de două ori. Se simţea în mod ciudat foarte legat de omul acela, ţinea la el, într-un fel inexplicabil, ca şi cum Elefterescu l-ar fi salvat pe el de la moarte.

Apoi Elefterescu plecase, spunea că fusese mutat contabil-şef undeva, pe la Alba Iulia, revenise câteva luni mai târziu, în concediu, şi reînnodaseră prietenia veche, petrecând seri la rând în faţa unui pahar, în locuinţa sa.

Prietenie sfârşită prost; mult mai prost decât îşi putuse vreodată închipui.

Pe scurt, Elefterescu îi făcuse, în ultima seară când îl văzuse, o introducere lungă şi alambicată, după care îi spusese că ar putea câştiga bani mulţi, dacă nu s-ar mai feri de el şi i-ar spune câte ceva. Despre colegi, despre şefii lui, despre serviciul unde lucra.

Băuseră în seara aceea un pahar mai mult, i se păruse totuşi că Elefterescu glumeşte. Elefterescu nu glumea însă defel. Îi venise apoi dintr-o dată în minte să-l întrebe unde lucrează în Alba Iulia.

Şi descoperise că Elefterescu nu lucra în România. După război fugise în străinătate, rămăsese acolo până în urmă cu numai un an, când revenise „să mai vadă ţara”.

Îl ascultase pe Elefterescu două ceasuri. Imobil, aşa cum aştepta acum să termine Panait declaraţia, la sfârşit hotărâse scurt, cu sentimentul cu care i-ar fi spus fratelui său: „Să mergem acum!” „Unde?” „Să declari tot ce mi-ai spus”.

Atunci Elefterescu începuse să râdă. Intrase apoi în panică, nu se putea, zicea, nu se putea să-i facă „una ca asta, ce dracu, nu pricepea cum merge lumea?”

Nu pricepuse. Nu pricepuse nici că „strică tot ce fusese atât de frumos între ei”, cum spunea Elefterescu. Îl cărase pe străin la sediu, la trei noaptea. Ce urmase după aceea, însă, devenise de neînţeles. Elefterescu negase tot şi... fusese pus în libertate, lăsat să părăsească ţara.

Cu el însă începuse o dandana întreagă. „Ştia că nu-i era permis să se întâlnească la băutură, în mod repetat, cu un cetăţean străin, dubios?”... Ştia, ce putea să spună, de ştiut, ştia. Dar ştia şi că, şi că... Urmaseră zeci, sute de întrebări, pe care i le punea un locotenent-major tânăr... cel care sfârşise prin a-i explica privindu-l lung:

— Dumneata nu înţelegi unele lucruri. Nu le înţelegi!

Fusese pus în discuţia subofiţerilor din unitate, dat de exemplu că un caz de lipsă de vigilenţă, de orientare şi de sinceritate. Nu puteau crede că vreme de şase luni se

întâlnise cu un om fără să ştie că-i cetăţean străin, fără să discute cu el altceva decât amintiri de război şi despre nevestele care muriseră.

I se adusese apoi la cunoştinţă că... urma să părăsească ministerul.

Crezuse întâi că n-a auzit bine. De la douăzeci de ani era militar, de peste douăzeci era în securitate. Asta însă acum i se imputǎ! Cum era posibil ca un om care trăise atâţia ani în minister să procedeze fără tact, atât de prosteşte, să se lase îmbrobodit şi poate „exploatat informativ"?

Ieşise de la şedinţa aceea năucit. Acasă nu era nimeni, fiică-sa era la o olimpiadă de matematică.

Şi dacă ar fi fost acasă, ce să-i spună? Şi dacă nu ei, cui să-i spună?

Intrase într-un local de periferie, băuse unul după altul cinci pahare de vodcă, el care nu bea niciodată decât vin cu sifon, duminică, la masă, ori... ori cu un prieten.

Când se închisese localul, descoperise că nu-l mai ţineau picioarele. Pornise „ca un exemplu negativ ce era", sprijinindu-se binişor de ziduri, spre casă.

Se oprise într-un teren demolat, izbit de asemănarea - zidurile acelea prăbuşite - cu locul unde-l cunoscuse pe Elefterescu. Vomitase. Vomitase ţinându-se de-un stâlp. Când terminase şi ridicase ochii, zărise, ca prin ceaţă, o maşină care se oprise la cinci metri de el. Se frecase cu pumnul la ochi, cu cealaltă mână se ţinea bine de stâlp, văzuse un bărbat solid, cu părul alb ca şi al lui, coborând din maşină. Şi îngheţase.

Din toţi oamenii din lume, singurul pe care nu l-ar fi dorit să apară acolo, să-l vadă în halul ăla... El era, Dumitrescu!

Îl cunoscuse pe colonel de mult, fusese în „echipa" lui, în urmă cu ani... atunci când umblau „în munte". După unii, care trebuiau urmăriţi cu arma în mână.

Trei ani fuseseră aproape nedespărţiţi, mâncaseră

uneori din aceeaşi pâine şi bucată de caş, aceeaşi ceapă; trei ani în care muriseră lângă ei oameni adevăraţi, oameni tineri, pe care îi aduseseră împreună pe crengi de brad. În sat, la nevestele care-i aşteptau.

Dumitrescu se oprise în faţa lui în noaptea aceea, el se ascunsese ca un struţ după stâlp, colonelul murmurase pe tonul lui plat, cunoscut:

— Ei, hai că asta-mi place!

Îl scuturase apoi de braţ şi ordonase fără drept de apel:

— Marş în maşină!

Ajunsese în maşină, colonelul îl întrebase dacă mai ştia pe ce stradă-i e casa. Da, mai ştia. Dumitrescu îl dusese până acasă, parcase maşina într-un loc întunecos. Nu-l întrebase tot drumul nimic; apoi se întorsese spre el cu aerul lui bosumflat, hotărâse la fel de dur:

— Vreau să-mi spui exact ce s-a-ntâmplat. Fără mofturi, fără introduceri, pricep din două vorbe. Ce-i?

Şi atunci... i se păruse că ar fi fost mai bine să-l soarbă pământul ca pe-o jivină nenorocită ce era, îl podidise un plâns, un plâns ruşinos, cu icnete de muiere, plânsese cum niciodată nu plânsese, sălbatic, minute în şir, trezit complet din beţie, nu pricepea cum i-ar fi putut explica lui Dumitrescu exact ce s-a întâmplat „în două vorbe”, de ce simţise nevoia să se-mbete şi încă îmbrăcat în uniformă.

Când sfârşise îl văzuse pe colonel cu capul în piept şi mâinile amândouă pe volan, somnolent parcă, încremenit.

Şi pricepuse dintr-o dată că Dumitrescu *înţelesese* aşa, esenţialul, fără să-i spună măcar un cuvânt, înţelesese numai din plânsul lui tot ce locotenentul-major şi băieţii ăilalţi tineri, colegii lui, nu înţeleseseră nici după ore de „dezbateri”, în care-i puseseră sute de întrebări. Şi-l podidise plânsul iar, un plâns liniştitor şi ostenit, care-l făcea să se simtă ca o cârpă.

Îi spusese apoi colonelului toată povestea; cu Elefterescu; de la cap. Dumitrescu ascultase la fel de tăcut;

doar când el isprăvise toată spovedania, tot ce nu putuse să spună ori nu-l ascultaseră ceilalţi, colonelul mormăise abătut:

— Sigur nu ai uitat nimic?

— Sigur.

— Bine. Să mergem în casă.

Îl dusese până în apartament, deşi nu era, nu mai era beat deloc, colonelul intrase în casă, îl întrebase de fiică-sa; rostise rar:

— Poimâine vii la mine. Ai să fii mutat; disciplinar, în echipa mea, caut un subofiţer de mult. Iar despre Elefterescu o să mai discutăm, acum culcă-te.

Despre Elefterescu nu mai apucaseră însă până azi să discute. Deşi lucra de opt ani cu Dumitrescu. Nu-i făcea vină, în iureşul acela de zi şi de noapte, în care îl vedea mereu pe colonel..., uitase poate, ori nu avea ce să-i spună; ori considera povestea închisă? Sau aştepta, cine ştie, să mai vină în ţară Elefterescu?

Uite că venise însă acest Panait. Care-i spusese „Marine!”, auzise cu urechile lui cuvântul acela, însemna că-l cunoscuse mai de mult, că, la fel ca Elefterescu, Panait încerca să-i toarne colonelului „o minciună caldă”, pe care - cum oare? - Dumitrescu nu o descoperea.

Cum de nu-şi dădea seama colonelul că omul care era acum în faţa lui minţea, se vedea din privirea, din mişcările lui furişate, din modul în care trăgea din ţigară. Era Elefterescu, întocmai Elefterescu!

„Probe, tovarăşe plutonier, probe!”

Aşa-i spusese locotenentul-major; când venise în noaptea aceea la sediu cu Elefterescu. Probe nu avusese; nici acum nu avea. Privirea, tonul glasului şi gesturile nu figurau ca probe în nici un tratat..., deşi, Doamne, cum ar fi trebuit să mai figureze!

Cu Dumitrescu mai vorbise în aceşti ani o singură dată, aşa, de la om la om, altceva decât treburile de serviciu

adică. Atunci colonelul îl întrebase de ce nu şi-a luat bacalaureatul.

De ce nu şi-l luase?!

Când intrase în securitate, în primul an chiar, voise să se înscrie la seral, să-şi facă liceul. Şi fusese dat exemplu în şedinţă. Pentru „înclinaţii mic burgheze”. Fusese făcut praf „pentru ideea asta”, vreo doi ani se uitau la el ca la un ciumat, trecuse apoi la acţiunile operative din munte, nu-i mai venise măcar în gând ideea cu şcoala.

Apoi, după alţi ani... „se schimbase calimera”, cum ar fi spus soacră-sa. Fusese întrebat „ce-are de gând”, de ce nu se-apucă şi el, ca alţii „să-şi completeze studiile”.

Nu mai avea putere. Îi murise tocmai băiatul într-un accident, băiat cu care se mândrise, fata era bolnavă, el nimerise într-un serviciu nou, unde făcea ture de noapte, extenuante. Dimineaţa şedinţe; venea acasă dărâmat. Refuzase. Ferm. Îl discutaseră prin câteva şedinţe, ca pe un „element înapoiat”, apoi iarăşi îl lăsaseră în pace.

Acum cinci ani, Dumitrescu îl chemase o dată la el. Îl întrebase de ce n-a mai continuat şcoala. Îi explicase. Colonelul se strâmbase:

— Bine. De acord, atunci s-a greşit, erau alte condiţii. Dar acum ce faci? Cum naiba îţi petreci timpul liber? Când îl ai, ce faci?

Îi răspunsese că o să râdă fiică-sa de el, dacă se-apucă de învăţătură, „cal bătrân să...”

— Îhî, încheiase discuţia Dumitrescu. Bine. Mai gândește-te o săptămână şi să vii să-mi spui.

A treia zi după discuţia aia, începuse Ana, fiică-sa, „campania”. Vorbise colonelul cu ea sau nu, păcătoasa mică tăgăduia cu convingere, uitându-i-se în ochi; îl pisase însă metodic la cap patru zile.

Acum învăţa. Tocise împreună cu ea, seară de seară, simţindu-se la început umilit. Nu mai ştia, nu mai pricepea nimic din ce se studia, în primul an trecuse cu chiu cu vai,

cinci pe linie. În anul al treilea se lua la întrecere cu fiică-sa la note şi-nţelesese, cu o bucurie pe care nu ar fi bănuit-o, că *izbutise.* Acum dăduse examen fiică-sa, voia să se facă „informatician”!

Când îi spusese, simţise că-i creşte tensiunea. Bănuise în prima clipă când auzise cuvântul acela că e ceva legat de munca de culegere a informaţiilor şi că iar era mâna lui Dumitrescu. Se îngrozise. Ce viaţă aveau aici ştia? Fiică-sa râsese, îi explicase. Se liniştise, computerele erau altceva. Da, lumea ordinatoarelor, auzise, era ceva nemaipomenit.

Mâna lui Panait dibuia încet după pachetul de Kent, descoperi că e gol; ridică o privire spre el. Alături scrumiera era îndesată.

— O ţigară, te rog! zise Panait cu un zâmbet care se dorea îndatoritor.

— N-am, spuse moale Radu Gherasim.

Panait, arătă subit disperat, parcă ar fi descoperit brusc lipsa aerului din cameră, se foi pe fotoliu, scânci:

— Poate ceri la cineva... Nu..., nu pot să scriu altfel.

Ha! Adică să-l lase singur, aici?! Asta putea s-o spere acest „Elefterescu” mult şi bine! Şi unde credea că-i poate găsi Kent acum?

— Numai Mărăşeşti, zise apăsat Radu Gherasim. Dacă vreţi.

Panait îl privea atent, păru să priceapă din cuvinte toată aversiunea pe care i-o purta paznicul său; îl cercetă ezitând câteva clipe:

— Bine.

Radu se ridică încet, căută în buzunar, scoase un pachet Mărăşeşti cam boţit, se apropie cu paşi rari de Panait, fără să-l piardă nici o clipă din ochi, puse cu un gest aproape de satisfacţie pe măsuţă pachetul, reveni, mai mult dându-se înapoi, la locul său, auzise destule despre de-ăştia spăşiţi, capabili să lase sub masă un emiţător.

Panait luă o ţigară, o privi fără expresie, vru s-o ducă la

gură, întrebă deodată:

— Dumneata nu fumezi?

— Nu, spuse Radu apăsat. Acum nu.

IV. Gânduri despre un orizont nou

Da, hotelul era bun! Adică prost, vechi, nu tocmai în centru, dar exact asta căuta.

Ranke mai parcurse două străzi, îşi parcă maşina, coborî, având în mână geanta de voiaj, verifică uşile, se întoarse prin spatele hotelului, cercetând împrejurimile cu ochi întrebători. O curte de serviciu dădea deci aici, gardul era uşor de escaladat la nevoie, îngrămădeala de lăzi obişnuită. Dincoace se întretăiau cinci străzi, şi-asta era de reţinut, un gang, şase prăvălii, un debit. Bune şi ele la nevoie, ziua trebuie că era aici vânzoleală.

Străduţa pe care se află intrarea în hotel, convenabilă şi ea. Greu să nu remarci aici pe cineva care se plictiseşte c-un ziar în mână sau „picotind” la volan. Rămânea de văzut holul, dacă nu era acolo ceva suspect.

Ranke intră în hotel, trecu pe sub două plante mari ornamentale, cam ofilite, cu frunzele roase de frig, zări o pereche pe banca din faţa oglinzii, un mulatru şi-o veneră cu aer desuet, tremurând într-o bluziţă neagră. În afara funcţionarului, mai era lângă masa înaltă de la recepţie un băiat în tricou pe gât, haină de scai şi blugi. Şuşoteau ceva. Ranke se apropie, dintr-o privire îşi dădu seama că tipul cu haină de scai nu era ce crezuse, ochii haimanalei se întoarseră spre el speriaţi. Nu cumva îl credea poliţist?! Haina de scai se îndepărtă oricum prelingându-se parcă, se

aşeză pe bancă lângă bluza neagră.

— Nu avem camere, să ştiţi, îl preveni recepţionerul, un individ şters, pe jumătate chel, cu zâmbet profesional plictisit.

Dacă-i vorbise româneşte era perfect, însemna că hainele şi alura lui corespundeau pe deplin. Trebuia însă să obţină un loc aici, aşa că Ranke spuse în franceză, cu cel mai liniştit ton din lume, punând pe masa recepţionerului paşaportul în care strecurase vizibil o bancnotă mare:

— O cameră. Pentru trei nopţi, adăugă Ranke, deşi ştia că în următoarele douăzeci şi patru de ore avea să fie departe.

Restul se petrecu precum îşi imaginase. Când întoarse distrat din nou capul spre recepţioner, acesta era aplecat peste registru, căutând în grabă ceva; nu mult.

Un minut doar mai târziu, Ranke urca treptele vechi ale hotelului, condus de-un băiat trezit din somn, dar nespus de îndatoritor, care apăruse ca din pământ. Camera pe care o primise era la primul etaj chiar, singur bineînţeles, nu spre stradă, „fără vecini”, cum îl anunţase amabil recepţionerul.

Bun băiat, greşeala lui ar fi fost doar să nu schimbe bancnota primită, în următoarele trei zile. După aia, bietul ar fi putut descoperi că hârtia, altminteri impecabil executată, avea bizara tendinţă să devină albă ca neaua.

*

Dumitrescu închise cu un gest scurt dosarul pe care-l studiase, privirea i se opri pe fişetul verzui, unde aşteptau alte două mape pline de hârtii. Promisese să le vadă azi. Mai mult ca sigur n-avea s-apuce să le deschidă. Da, povestea acestui Jenică Panait picase prost. Aveau s-o verifice greu. Şi nu le era permis să greşească.

El, în primul rând, nu trebuia să greşească, în discuţia pe care urma s-o poarte cu Eliza Panait.

Putuse fi dorită cândva cu adevărat femeia aceea respingătoare? Arătase oare în tinereţe altfel? O iubise Eugen Panait şi o „trăda” acum, pentru a-şi salva pielea, pentru altă femeie, pentru copiii pe care-i avea în străinătate? O fi fost ceva adevărat din toate astea?

Ori o împingea Eugen Panait într-un joc în care n-avea nici o vină, doar pentru a-şi răzbuna micile mizerii suferite din cauza ei, înainte de a pleca din ţară? Pregătise Eugen totul din timp, transmiţându-i femeii o parolă prin care s-o compromită? Să fi fost de vină doar expresia feţei, pentru impresia rea pe care i-o lăsase Eliza? Oricum, din toţi cei cinci, dacă era să creadă pe cineva amestecat într-o treabă urâtă, pe ea o credea, reacţie pur subiectivă desigur, deci greşită. Era oare o nefericită care habar n-avea ce carte juca?

Trebuia s-o prindă acasă înainte de a pleca spre institut. Până atunci îşi propusese să discute cu Vlad, Magda şi Mircea, voia să ştie cum şi-au propus să acţioneze, nici unul dintre ei n-avea voie să greşească. Se uită la ceas şi se întrebă cine avea să apară întâi. Vlad? Nu. Vlad avea să intre pe uşă cu cinci minute înainte de ora limită. Îşi va lua un aer nefericit, mărturisind că „nu-i venise nici o idee”. Era trucul lui dintotdeauna. Magda îi spunea că e „total lipsit de fantezie”. Vlad nu protesta, nu se supăra, prefera să fie considerat aşa.

De ce oare? Dintr-o economie de energie? Vlad avea oroare de „muncă fără sens”. Era doar de vreo opt ani ofiţer, descoperise însă că, de multe ori, planul din birou nu se potrivea cu cel din teren. La faţa locului, Vlad se descurca de minune, întotdeauna, planurile din dosarele lui erau însă o calamitate; schiţate în fugă, cu dezinteresul şi dispreţul suveran pentru hârţoage al omului de acţiune. Totuşi, era doar o economie de energie?

Mai mult ca sigur. Vlad uza de trucul cu „nu i-a venit nici o idee” pentru a „nu se lega de mâini”. Modul său de rezolvare a sarcinilor era prin excelenţă original, de cele mai multe ori atât de original, încât un şef, oricât de înţelegător ar fi fost, nu i-l putea aproba. Vlad prefera deci să-l aplice întâi. Cum făcea, cum dregea, treaba ieşea bine, raporta apoi liniştit rezultatul, explicând că amănuntele „nu au afectat cu nimic legalitatea”.

Magda îi călca pe urme. Magda se închisese acum desigur într-un birou, avea să vină şi să-i pună pe masă vreo cinci, şase variante, începând să explice: „Dacă va fi aşa, voi proceda aşa, dacă va zice asta, voi recurge la varianta asta, dacă...” „Dacă, dacă, dacă!” Trebuia de fiecare dată să intervină, să-i ceară să-şi stabilească un plan de bază, ceea ce pe Magda o deranja vădit, excesul ei de fantezie descoperea o sută de posibilităţi, fiecare cu altă „modalitate optimă” de soluţionare şi cu alte variante şi subvariante care creau un hăţiş derutant. Stoenescu se plângea întotdeauna când rămânea la comandă că „nu ştie ce să-i aprobe”.

Singur Mircea, Mircea venise de-un an doar de la şcoala de ofiţeri, da, Mircea avea să-i prezinte un plan corect, concis, sigur, clar, scris impecabil, un plan care ar fi pus în încurcătură pe cel mai chiţibuşar inspector ce i-ar fi verificat dosarele.

Mircea era oare... subalternul ideal?! Fără probleme, omul care nu întreba fără rost, care îşi elabora planul în limitele datelor existente, care izbutea să-l ducă şi la îndeplinire, rezumându-se exact la ce şi-a propus. Nici Vlad, nici Magda n-ar fi fost în stare de aşa ceva, ei descopereau întotdeauna „aspecte secundare interesante”, pe care nu rezistau să nu le limpezească; riscând uneori inutil.

Unul din cele trei telefoane sună scurt, colonelul ridică receptorul.

— Locotenent Mircea Stoican. Permiteţi să vin la dumneavoastră?

— Vino.

Închise. Căută să-şi imagineze care din aceste trei tipuri de ofiţeri era în realitate cel mai bun? Spre ce tindeau aceste trei genuri de oameni? Mircea avea să se transforme cu timpul într-un Stoenescu? Despre care, pe nedrept, cei mai mulţi spuneau că e „rutinat, plafonat şi acrit”? Că nu ştie decât să execute ordinele date de alţii?

Nu, nu trebuia să se întâmple asta. Cum putea oare să-l facă pe Mircea să reflecteze complex, imaginativ, să facă din el un ofiţer inventiv şi cu tact, cu spirit de investigaţie, cu dorinţa aceea proprie lui Vald şi Magdei de-a afla mereu mai mult, de-a nu rata nici o şansă, niciodată! Asta... riscând cât mai puţin, dacă era posibil... deloc.

Mircea intrase în cameră. Dumitrescu îi făcu semn să se-aşeze, luă foaia de hârtie, o parcurse.

Planul era impecabil. Se limita însă la ce ştia despre cei doi, de parcă ar fi fost sigur cum vor reacţiona oamenii aceia, sau i-ar fi spus tot ce se întâmplase în urmă c-un an dintr-o suflare.

Dumitrescu îi restitui hârtia.

— Permiteţi să fac precizări.

— ...Nu, mormăi gânditor Dumitrescu.

— Permiteţi să plec?

— Nu, repetă colonelul. Mai rămâi puţin.

Locotenentul se execută prompt, întrebându-se însă „ce nu-i plăcea şefului?” Ce nu-i plăcea de fapt?

— Mircea, începu colonelul, planul mi se pare bun. Tratează esenţa răspunsurilor pe care vizezi să le obţii şi cum te-ai gândit să abordezi întrebările. Şi ordinea e bună.

Mircea îl privea atent, drept în ochi, intuind că avea să urmeze un „însă”!

— Ştii, continuă Dumitrescu şi privirea sa grea, parcă somnolentă rătăci acum prin cameră. La ora asta ai fi avut

dreptul să te odihneşti. Îţi făcuseşi poate un program pentru ziua de azi, poate trebuie să te vezi cu Geta..

— Nu sunt deloc obosit! spuse foarte sigur locotenentul şi se opri.

Întâlnirea cu Geta era deja stabilită. Avea să-i facă reproşuri, se vor certa iar. Ce i-ar fi putut spune?

— Ba eşti obosit, zise apăsat colonelul. După aproape douăzeci şi patru de ore de serviciu nu poţi fi decât obosit. Ţine seama de asta! îl avertiză Dumitrescu.

Se gândi că nu aşa ceva ar fi vrut să spună, dar nu găsea cuvintele care îi trebuiau. Mircea răspunse regulamentar:

— Am înţeles.

— Dacă ai înţeles, reluă colonelul, grăbeşte-te încet. Văd că ţi-ai propus să fii la ora şapte la Dinescu. Eu zic să treci întâi pe-acasă. Fă un duş, mănâncă ceva, bea o cafea, schimbă-ţi cămaşa şi costumul, sunt „amănunte” importante. Omul cu care vei discuta s-ar putea să te privească…, să zicem, cu o anumită răceală.

— Pentru că sunt doar locotenent?

— Şi pentru asta. Nu am date complete, s-ar putea să fi fost însă un om care a iubit armata. Aşa cum s-ar putea să fi fost sâcâit de nevastă o viaţă întreagă pentru că avea programul de muncă pe care îl ştim, ori să fi nimerit peste un ultim şef cu care nu se înţelegea. Şi într-un caz şi în celelalte este posibil să aibă, poate inconştient, anumite resentimente, să-l irite faptul că ne-am apucat să dezgropăm „o poveste veche”. În sfârşit, e foarte normal să fi uitat unele amănunte. Iar pe noi ne interesează acum amănuntele, Mircea… Cele semnificative, asupra manierei în care a fost „tatonat” în străinătate. Trebuie să înţelegem de ce l-au abordat pe el şi nu pe altul, de ce i-au dat totuşi o parolă din moment ce a refuzat „să lucreze”, ce i se ceruse să facă, tot, amănunţit.

— Asta ştiu. Am înţeles! spuse Mircea Stoian.

— Nu ştii, mormăi Dumitrescu. Trebuie să înţelegem

dacă au contat pe el, ori l-au recrutat pentru a ni-l servi drept trădător acum. E necesar să afli dacă l-au mai căutat vreodată după aceea, să-l determini să ne mărturisească sincer asta, chiar dacă, să zicem, „a uitat să ne spună”, *chiar dacă* a transmis ceva informaţii!

— Nu cred să fi făcut aşa ceva, zise Mircea.

— Nici eu. Dar reţine, *este posibil* şi aşa ceva. S-ar fi putut ca ei să fi revenit între timp, cu alte „argumente”. Când omul este foarte bolnav, poate fi influenţat mai uşor. Promisiunea unui medicament „miraculos” a avut efect asupra unor oameni care se credeau foarte tari. Nu-i exclus să fi inventat amicii lui Panait şi altceva; ar fi greşit să-i subapreciem.

— Înţeleg, şopti Mircea posomorât.

— Fii deci foarte atent cum deschizi discuţia cu el, păstrează o politeţe strictă, dar caută să-l câştigi treptat, să-l faci să priceapă că este vorba de ceva important, în care trebuie să te ajute, ca un om matur pe un tânăr, că îi cerem să coopereze la o acţiune importantă. Fă-l să înţeleagă că nu contează chiar dacă a dat ceva informaţii, totul e să ştim exact, acum, ce rol i-au hărăzit. Asta fără să-l faci să se simtă jignit, fără să vadă în dumneata „puştiul care vrea să obţină o stea”!

— Voi avea grijă, spuse foarte serios Mircea.

— E perfect posibil, continuă rar colonelul, ca tot ce ţi-am spus să nu fie valabil, omul să se dovedească de cea mai bună credinţă şi să fie absolut curat... Trebuie să avem în vedere însă toate variantele! Ar fi trebuit să-l trimit pe maiorul Stoenescu sau să merg eu, dar Stoenescu e mai potrivit pentru supravegherea lui Panait, iar eu... S-ar putea ca această fostă soţie a lui Eugen Panait să constituie cheia problemei.

— Înţeleg... Permiteţi să plec? întrebă Mircea.

— Nu, mormăi Dumitrescu parcă indispus de graba asta. Cu tehnicianul fii la fel de atent! Omul acela n-a ştiut

probabil nimic despre munca de informaţii. Dintr-o dată s-a văzut pe punctul de a deveni agent al unui serviciu străin. A venit, ne-a spus, ulterior e posibil să se fi gândit mult la situaţia aceea excepţională pentru el! Şi-a imaginat poate cum ar fi acţionat, dacă l-am fi solicitat să facă un joc, a mai citit o carte, a văzut un film. Memoria noastră este ciudată. De multe ori reţinem doar aspectele plăcute, uneori începem să credem sincer că o discuţie care a avut loc cândva a decurs aşa cum am fi dorit, nu cum a fost în realitate. Nu m-ar mira să-ţi dea acum amănunte pe care nu le-a scris în declaraţie şi care ar putea fi imaginate; să ne inducă deci în eroare. Aşa cum e la fel de posibil să nu-şi mai aducă aminte aspecte pe care le-a descris foarte exact atunci. Trebuie să-i verifici fiecare afirmaţie nouă pe care o face, fără a-i lăsa impresia că-l suspectezi.

— Am înţeles, tovarăşe colonel. Permiteţi să plec?

Nu cumva era prea bătrân? Nu cumva îl „dăscălea” pe puştiul ăsta plictisindu-l?

— ...Succes! spuse moale Dumitrescu.

*

Scara lungă a ministerului; cu trepte tocite de mii, de zeci de mii de paşi. Panait o cobora anevoie, temându-se parcă la fiecare treaptă să n-alunece.

Radu Gherasim îşi aminti, tot aşa îl condusese, pe scara asta, pe un dement; fanatic religios. Pe care Stoenescu îl pusese în libertate, după ce „discutase cu el” vreo trei ceasuri. Nici atunci el, Radu Gherasim, nu i-ar fi dat drumul ăluia, aşa cum nu i-ar fi dat drumul acum lui Panait.

Stoenescu îi explicase o oră mai târziu că n-aveau motive să-l reţină, probele „nu erau concludente”, iar individul se dovedise a fi în timpul discuţiei nu numai paşnic, dar şi rezonabil. Promisese în plus să plece în două

zile din ţară.

Numai că nu plecase. O săptămână după aceea, Radu Gherasim se afla în concediu într-o staţiune. Îşi regăsise acolo un fost coleg, Damian, pensionat pentru un reumatism degenerativ. În staţiune, Damian se simţea excelent, muncea ca mecanic la centrala de termoficare şi putea face cât tratament voia. Uite însă că-n ziua aia, Damian venise după el speriat, îl descoperise în biblioteca staţiunii, încercând să-şi găsească o carte pe care s-o citească până la cap; spre deosebire de filme, lectura îl plictisea de regulă, se scria parcă prea mult şi se spunea puţin. Damian îl trăsese afară, îi spusese în frânturi iuţi de vorbe, bâlbâindu-se, gesticulând, că un „bolund” s-a vârât „între cazanele lui”, la centrală, are o geantă în care spune c-ar fi o maşină infernală şi vrea să se sinucidă la ora 19 fix, când toţi cei din secta din care făcea parte aveau „să urce la Domnul”, indiferent unde s-ar afla, scârbiţi de păcătoşenia pământeană. „Bolundul” primise un fel de mesaj telepatic de la Sfântul duh, în care i se precizase ziua şi ora „marii purificări”.

Îl urmase atunci pe Damian cu paşi automaţi, uluit, mecanicul era înnebunit realmente. Directorul nu era, administratorul nicăieri.

„Bolundul”stătea cu geanta în braţe între cazane, două etaje mai sus erau sălile de masă şi de tratament, la celelalte etaje, de deasupra, dormitoarele, camere cu oameni bolnavi, veniţi în staţiune. Damian îşi frângea mâinile pierit, ce să facă, ce să facă acum?

Ce să facă? El, Radu Gherasim, ce naiba putea să facă? Era ora 18,20. La 18,30 se deschidea cantina, cine putea şti dacă „duhul” nu avea să modifice ora, transmiţând „un nou mesaj”?

Îi spusese lui Damian să meargă şi să nu lase pe nimeni să intre la masă. Şi-i mai zisese, „dacă se-ntâmplă ceva”, să-i spună fiică-si, Ana, „să nu plângă... pentru că n-are de

ce". Altceva nu-i venise în minte atunci, o vedea deja pe Ana primind vestea...

Nu, asta nu se putea, nu trebuia să greşească, cum ar fi zis Dumitrescu, nu pentru el şi Ana, cât...

Deşi... Damian ştia nemţeşte, se-nţelesese cu „bolundul". Radu Gherasim nu ştia nici boabă de limbă străină.

Din fericire nu era în uniformă. Coborâse în sala cazanelor şi-i explicase - după aia fusese pus să repete, dar nu mai reuşise - atunci însă îl găsise pe nebun rugându-se,,,în extaz", iar el, Radu Gherasim, îi explicase că face parte din aceeaşi sectă - nu ştia măcar care - că vrea, la ora 19, să „urce" şi el, dar nu sfărâmat, sufletul sfărâmat în bucăţi n-ar fi putut să se prezinte la marea judecată de apoi!

Era o prostie, desigur, explicaţia ăsta ultimă nu-l convinsese pe nebun; nici nu scontase de fapt asta, gesticula însă, gesticula tot mai „în extaz" şi el, până prinsese momentul şi-i trimisese un pumn zdravăn, cu cinci minute înainte de ora 19. Apucase geanta, auzise în ea ticăind. N-o deschisese, gonise cu ea prin sala sucită şi întunecoasă a staţiei de termoficare, pe scări se-mpiedicase şi se lovise cumplit la un genunchi, alergase şontâcăind mai departe, tot mai departe, cu inima zbătându-i-se în piept, ieşise din complex, alergase în spate, unde erau nişte gropi, se lucra la alt bloc.

Clipele acelea cumplite! Avea senzaţia că geanta îi va exploda în mână, că se făcuse ora 19 de mult, zvârlise în sfârşit geanta într-o scobitură nu prea adâncă, se prăbuşise apoi, se rostogolise, încercând să se îndepărteze. Aşteptase apoi pierit, începând să creadă că totul, fusese inutil, auzise însă explozia, simţise pământ căzându-i peste cap, pentru că, totuşi, maşina infernală funcţionase impecabil. Explodase exact la ora 19!

...Panait ajunsese pe ultima treaptă a scării. Se opri parcă dezorientat. Radu Gherasim trecu pe lângă el,

deschise uşa spre hol. Panait se strecură. Ajunseră la punctul de control. Radu deschise uşa grea, metalică, ce dădea spre stradă şi spuse printre dinţi:

— Sunteţi liber.

Glasul lui probabil sunase tare ciudat. Panait ieşi din starea de apatie, privirea până atunci absentă se fixă întrebătoare, parcă şi sfidătoare, pe faţa însoţitorului său.

— Eu nu v-aş fi dat drumul! rosti din adâncul sufletului Radu Gherasim.

Şi regretă în aceeaşi clipă, nu-şi dădea seama cum îi scăpase, cum nu se putuse stăpâni. Simţi că i se urcă sângele în cap de necaz, de furie pe sine. Ochii se întâlniră cu ochii lui Panait.

— Nici eu nu credeam, drept să spun, surâse şters omul cu cravată verzuie şi privire incoloră.

Adăugă aparent neutru, fără nici o intenţie:

— Dar... s-ar putea să ne înşelăm amândoi.

„Amândoi”, da? Reuşise să pună un semn de egalitate între ei, chiar dacă se abţinuse măcar să fumeze în aceeaşi cameră cu Panait! Asta pentru că el, Radu Gherasim, greşise, nu fusese în stare... să-şi ţină gura!

Surâzător, spionul dispăru dincolo de uşa metalică. Radu rămase câteva clipe nemişcat, privind strada încă întunecată, dădu în sfârşit drumul uşii grele, care se închise încet.

Gherasim se întoarse cu paşi deodată istoviţi, ziua şi noaptea care se scurseră i se adunaseră parcă în picioare, îşi căută mecanic ţigările, îşi aminti că i le fumase până la ultima Panait. Se opri lângă sergentul-major, un băiat brunet, mustăcios, fercheş, cu şapca pusă cam pe-o sprânceană.

— Ai o ţigară?

— Da, zise amabil „puştiul”.

Avea o mustaţă subţire, tunsă scurt. Căuta ţigări prin buzunare; nu le găsea. Descoperi în sfârşit pachetul şi

bricheta.

— Snagov! preciză el.

— ...Bună şi-aia! acceptă posomorit Radu Gherasim.

*

„Şi ce zi superbă - ori măcar izbutită - ar fi putut fi ziua de azi!” Vlad mai făcu un cocoloş de hârtie, ţinti atent, reuşi să-l arunce exact în coşul de hârtii plantat, în mijlocul mesei lungi de şedinţe.

Stătea lejer pe un scaun din capul mesei şi arunca ghemotoace făcute dintr-un ziar „*Sportul*”, pe care-l găsise pe masa ofiţerului de serviciu, ca sancţiune pentru că exemplarul se dovedise a fi tipărit în urmă cu două săptămâni.

Primele patru cocoloaşe nimeriseră exact în coş. Ceea ce, în ordine - dacă nu ar fi apărut Eugen Panait - putea semnifica: ar fi rezolvat în primele ore ale dimineţii problemele de rutină, l-ar fi găsit pe ofiţerul care se ocupa acum de fişe; după-amiază ar fi putut să-şi ţină, în sfârşit, promisiunea şi să participe la un meci de volei cu băieţii din serviciul trei.

Ghemotocul pe care-l confecţiona acum dorea să-i rezolve o dilemă - să se ducă sau să nu cu Magda la o prietenă a ei, care avea „o discotecă grozavă”.

Magda îi propusese, de o lună, „să-i deschidă un orizont nou”, introducându-l „în tainele muzicii”. El fusese de acord. Magda avea de regulă prietene reuşite.

Dacă ghemotocul nu nimerea în coş... avea să meargă de la meci direct acasă. Îl aşteptau de asemenea vreo trei filme color nedevelopate.

Da, ziua ar fi putut fi frumoasă, dacă nu ar fi apărut Eugen Panait.

Cum putea arăta prietena Magdei? De ce nu se nimerise în „reţeaua” lui Panait şi o femeie adevărată? Cinci

oameni, dintre care singură reprezentantă a sexului frumos era bună să sperie un vas de marinari de cursă lungă!

Îşi aminti că Dumitrescu îl aştepta să-i expună „planul” de intrare în contact cu fotograful. Ce-i putea raporta, ca să fie suficient de „elastic”?

Panait le spusese să acţioneze ca agenţi străini, „fără mănuşi”. Da, dar asta, pentru colonel, însemna că nu ar fi avut voie să dea nici măcar o palmă, necum să recurgă la alte procedee de constrângere fizică, la care un agent străin putea, la nevoie, să apeleze fără mustrări de conştiinţă! Cel puţin *în plan* era exclus să prevadă aşa ceva, Dumitrescu n-ar fi fost de acord.

Al cincilea cocoloş era perfect rotund. Se gândi că, dacă nimerea în coş, Diana, prietena cu discotecă a Magdei, era frumoasă. O traiectorie balistică precisă, ghemotocul se afla acum în tovărăşia celorlalte patru. Deci, dacă Magda ar fi fost şi ea liberă azi, ar fi mers împreună la prietena melomană... care era frumoasă!

Ce plan îşi făcuse oare Magda? Ea punea mare bază pe planurile astea. Se încăpăţâna să caute, să prevadă totul. Ceea ce nu îi reuşea întotdeauna, iar asta o înfuria.

De unde până unde setea asta „de absolut, de perfecţiune raţională” la o femeie? De ce ţinea Magda să conceapă neapărat planuri desăvârşite, ce-o fi fost în capul ei?...

Poftim, uitase! Ar mai fi avut ceva de făcut azi. Să se intereseze cine era exact Ligia şi ce învârtea, cine era fiinţa care „urla” când îi era foame?! Un om sau un urangutan? Dacă al şaselea ghemotoc avea să nimerească în coş...

Uşa se deschise pe jumătate, auzi vocea Magdei care îl întrebă grăbită pe Ionescu:

— Aici?... A! făcu Magda intrând cu o bună dispoziţie care dovedea că avusese o discuţie contradictorie cu

Dumitrescu şi că reuşise să-l convingă de eficacitatea planului ei. Vlad! Vlad, n-am maşină! Nu mai e nici una, n-am cu ce ajunge la Zariţchi, stă tocmai în capul celălalt al Bucureştiului şi trebuie să-l prind când pleacă de-acasă.

Ultimul ghemotoc de ziar tindea să devină o sferă tocmai bună de azvârlit la coş. Îl modela metodic, cu gesturi lente.

— Propunere concretă! îi ceru Vlad.

— Să mă duci pân-acolo, ce altceva?! Ai venit cu maşina, nu?

Parcă era mai departe coşul acum. N-ar fi fost de dorit câtuşi de puţin ca fiinţa ce urla să fie om.

— Cu a lui Stoenescu, preciză Vlad. Dar a plecat.

— Ah, nu! Şi a ta unde-i?

Vlad făcu o pauză de efect, zvârli ultimul ghemotoc. Nu mai izbuti. Aşa se-ntâmpla întotdeauna. Era suficient să apară „în scenă” o femeie ca totul să iasă „din ordinea firească”...

— Nu m-auzi?! se înfurie Magda.

— Ba da, draga mea. Maşinuţa mea e la două străzi de-aici. Dacă nu mi-a ridicat-o miliţia între timp. Mi se pare c-am uitat-o într-un loc de parcare nu tocmai indicat

— Atunci să ne grăbim! hotărî Magda. El nu se mişcă. Vlad, te rog, urneşte-te odată de pe scaunul ăla!

Îşi privi ceasul. Până la opt când deschidea atelierul unde lucra fotograful mai era destul timp, se ridică, vârî ultimul ghemotoc în coş, puse coşul sub masă.

— Ce nu fac eu pentru colegii mei! exclamă Vlad.

Trecând prin camera ofiţerului de serviciu o lăsă pe Magda să iasă. Se întoarse din uşă, spre Ionescu, ofiţer de serviciu de câteva ore.

— Tovarăşul colonel Dumitrescu a spus că *ar fi bine* să-i prezentăm planurile de acţiune. Raportează-i, te rog, că Magda nu avea cu ce ajunge la cercetător, era foarte grăbită, a trebuit s-o conduc cu maşina.

— Am înţeles, răspunse Ionescu prompt.

Totul era în regulă acum. O ajunse pe Magda din câţiva paşi. Zise zâmbitor:

— Sper că n-ai uitat. Diseară mi-ai promis să-mi prezinţi... un orizont nou!

Magda întoarse capul spre el nedumerită. Nici nu-i trecea, desigur, prin minte ce-i promisese. În clipa aceea se gândea probabil numai la Zariţchi.

— Muzica simfonică, draga mea!

V. Între patru telefoane

Ranke se răsuci cu faţa în sus pe patul nedesfăcut de hotel, îşi lărgi nodul cravatei cu o mişcare bruscă.

Cum putuse să comită o asemenea neghiobie?! Îşi amintea totuşi perfect, uitase, da, *uitase,* ca un începător, să stingă tubul de neon din atelierul „şobolanului” lichidat, iar asta era o evidentă *greşeală!* Unul dintre clienţii care avea să vină a două zi dimineaţă, unul mai grăbit să-şi recupereze o prăpădită de brichetă, avea să nu ţină seamă de cartonul cu menţiunea „Închis”, să încerce uşa, văzând lumina din cămăruţă, şi să sfârşească prin a rămâne pironit cu ochii la cadavru. Iar după aceea...

Nu lăsase nici o amprentă - asta ar mai fi trebuit! - de găsit cu câinii nici pomeneală, avusese grijă. Totuşi s-ar fi simţit mai liniştit să ştie că aveau să descopere stârvul după ce el n-ar mai fi fost în ţară. Cine-i putea garanta în definitiv că Vincenţiu nu vorbise cu cineva despre „vizita” lui, că nu prevăzuse o lichidare şi lăsase un plic. O scrisoare?!...

Prostii! Nu făcuse Vincenţiu aşa ceva... *Probabil,* nu.

Şi nici măcar nu era sigur că-i va servi arma la ceva! Poate că toată treaba urma să se rezolve „curat”, poate că…

Ce importanţă avea? Stupid era că greşise. Greşise, greşise, asta însemna cumva că…

— …Ai mai îmbătrânit, ştii?

Şi chicotul gurii ştirbe! Faţa stafidită, halatul ros…, năpădit de sânge, ochii holbaţi ai mortului, care lăsase sau nu o scrisoare?!…

Îmbătrânea!?… Îmbătrânise într-adevăr, de se gândea la asemenea prostii? El… îmbătrânea?

I-o spusese înainte de-a veni aici şi Rons. În glumă, dar… *chiar glumă* fusese?!

Dacă avea să iasă prost operaţiunea de-a doua zi?… Ar fi fost un semn clar. Iar dacă nu apucă să doarmă, două ceasuri măcar să doarmă, în noaptea asta, mâine…

Care noapte? Se făcuse deja dimineaţă!

Şi nenorocitul de robinet, hotelul ăsta păcătos, pe care el şi-l alesese!… Deşi picăturile ar fi trebuit… picăturile care cădeau regulat în chiuvetă ar fi trebuit să-l ajute s-adoarmă… Uite că nu-l ajutau!

Ranke se ridică dintr-o mişcare, trecu în camera mică de toaletă şi puse culcat sub robinet singurul pahar existent. Zgomotul enervant încetă.

Oglinda. Ceva mai puţin proastă decât cea din gang. Părul des şi castaniu, faţa însă… Faţa bronzată a bărbatului din oglindă era marcată de cearcăne adânci. Când căpătase expresia asta de ruină? Nu strălucea acolo nimic, nimic, avea ochi dezgustători, ochi… de peşte fiert!

Iar albul, albul globului ocular amintea… Iarăşi înghiţise prea mult alcool în ultimul timp.

Oribilă expresie!

O sclipire aprigă trecu apoi prin privirea cenuşie.

Uşa! Era lângă uşa de intrare *cineva*! Nu putea să se fi înşelat, *era cineva* lângă uşa de intrare-n apartament,

cineva care pândea, îi auzea răsuflarea!

Ranke intră cu paşi iuţi şi moi de pisică în cameră, luă revolverul de sub pernă, reveni lângă uşă, deblocă yala dintr-o mişcare, deschise brusc, hotărât să termine, să şfîrşească definitiv, orice…

Nimeni.

Ieşi cu prudenţă, pe jumătate, în coridorul lung, privi rapid în ambele direcţii.

I se păruse? Începea să… începeau „să-l lase nervii”. Pe el?! Însemna că Rons nu glumise. Dacă avea să se sfârşească rău, ori măcar indecis, a doua zi operaţiunea, Marta, pe care nu i se permisese s-o ia cu el în această misiune, Marta avea să-l aştepte inutil, avea să moară de durere… În mod sigur!

Nu, mâine trebuia să fie înapoi! Cu misiunea ireproşabil îndeplinită, niciodată nu ratase „o acţiune blitz”, niciodată. Mâine Marta, cu ochii ei aproape omeneşti, avea să-şi culce capul cu urechi mătăsoase pe genunchiul lui.

*

— Şi de ce-a trebuit să te duci? De ce, Cornel?

— Matei spunea că directorul l-ar fi dat afară pe Bonteş…

— Da! Şi?

— Maria, sunt sigur că Matei, Bonteş… nu numai ei de altfel ar fi gândit că… după ce i-am luat nevasta…

— I-ai *luat* nevasta?! Păi cum aşa? I-ai şterpelit maşina, casa la cărţi, scaunul din laborator? Pe mine nu *m-ai luat,* l-am *lăsat* eu, încă înainte de a te cunoaşte! Iar dacă cineva gândeşte altfel, mă doare-n cot! Şi dacă directorul vostru l-ar fi dat afară, l-ar fi dat pe drept, beţivul ăla nu mai are ce căuta într-un institut de cercetări. Punct!

Era aşa?… Ar fi spus Maria vorbele astea?

Era, din păcate. Cel slab, cel laş în ultimă instanţă, cel

care „se temea de gura lumii” era el, intelectualul „fără prejudecăţi”, cercetătorul, nu Maria. Ieri ar fi trebuit să-i spună cuvintele astea lui Matei. În definitiv, fostul soţ al Mariei decăzuse cu adevărat în ultimul timp, nu se mai putea conta pe el…

Dar Maria ar fi judecat într-adevăr aşa? Ar fi spus chiar vorbele astea? Îşi imaginase doar dialogul, o cunoştea bine pe Maria; poate că totuşi, în situaţia asta…

Trenul intra în Gara de Nord. Îmbrăcă pardesiul, îşi luă valiza, ieşi pe coridor, îl izbi aerul rece al dimineţii, mirosul specific al gării. Printr-o fereastră deschisă pătrundeau strigătele unei moldovence care-şi pierduse copilul. Făcu câţiva paşi pe coridor, simţi subit că era slăbit, extraordinar de slăbit şi contrariat, nervos şi epuizat totodată. Ideea care nu-l lăsase să doarmă. Ideea care, dacă n-ar fi plecat în noaptea ăsta cu trenul, nu s-ar fi conturat poate niciodată…, îl fascina.

În mod bizar, beţivul Bonteş avea o contribuţie indirectă, pozitivă! Dacă Bonteş nu s-ar fi îmbătat şi ar fi venit la Bucureşti, iar el ar fi rămas acasă, în garsoniera lui, s-o aştepte pe Maria, nu şi-ar fi recapitulat toate fazele experimentului, toate explicaţiile pe care urma să le dea în faţa comisiei; pe la două noaptea, poate, nu i-ar fi venit Ideea să propună contopirea celor două experimente, cel pentru care venise acum în Capitală şi cel pe care trebuia să-l facă mai târziu, odată cu proiectul lui… Dacă reuşea, deschidea perspective greu imaginabile, cu consecinţe… fantastice, pentru întreaga ramură productivă!

Asta, şi dacă… *dacă* aveau să-i accepte Ideea. Ideea era simplu de verificat, cu minimum de cheltuieli, dar câţiva birocraţi din Centrală amânaseră chiar experimentul „clasic” de câteva ori. Dacă aveau să-i pretindă „să se rezume la cadrul strict al experimentului programat”, nu „să întreprindă improvizaţii discutabile”!?

Ce urma să facă *el,* dacă *ei* ar fi procedat aşa?

De Maria ar fi fost nevoie aici. Da, dacă Maria ar fi fost cu el...

Îşi aminti o scenă de-a dreptul uimitoare. Mersese cu o săptămână în urmă pe şantier, s-o ia pe Maria, după terminarea programului. O găsise într-o hală, cu un grup de tehnicieni. Şeful şantierului perora, cumplit, striga ca un apucat. Asta până izbucnise Maria. Care-l întrebase câte inovaţii a făcut el în viaţă. Şi cum şeful încercase să schimbe vorba, Maria îl repezise. Mai exact, îl înjurase.

Scurt, apăsat. Apoi hotărâse în numele celorlalţi, în numele inovatorului care tăcea, că e cazul să meargă să discute problema în altă parte, nu să-şi piardă vremea c-un... încuiat. Şi-o pornise spre uşă. Uluitor pentru el, picat acolo, în hală, întâmplător, fusese că şeful, în loc s-o dea afară, alergase după ea. Se mai ciorovăiseră un sfert de oră, într-o atmosferă „tare neprincipială”; dar până la urmă aplicarea inovaţiei, schimbarea de program şi modificarea sistemului de aprovizionare se aprobaseră. Operativ, cum spunea Maria.

Ce-ar fi fost oare dacă, la nevoie, ar fi patentat procedeul Mariei la comisia de experimentare? Surâse. În casa părinţilor lui nici măcar nu se drăcuia. Îşi aminti că singura dată în viaţă când înjurase - era student atunci în primul an - fusese penibil. Cuvintele sunau artificial, parcă grăise într-o limbă străină, colegii pufniseră spontan în râs, iar el se roşise ca un rac.

*

— Pe-aici pe undeva trebuie să fie, zise Vlad.

— E chiar aici! Mica vilă maură din dreapta. Dar mergi înainte, hotărî Magda. Maşina vişinie e a lui. Bine că n-a plecat.

Ajunseseră în preajma unui părculeţ, nu tocmai grozav îngrijit. Două ronduri de iarbă şi trei sălcii, două bănci cam

scorojite. Un cartier liniştit, parcă adormit. S-ar fi zis că nimeni nu se deşteptase încă din somn. Într-o curte, undeva, cântau de mama focului doi cocoşi, hotărâţi pesemne să-i trezească pe locatarii cuibăriţi în vilişoarele vechi, dar nespus de cochete, construite după cele mai diverse gusturi.

— Drăguţă şi maşina cercetătorului ăsta! remarcă Vlad.

Era un Peugeot nou-nouţ, parcat chiar în faţa clădirii „maure”. Aşa îi zicea Magda. Vila distona în orice caz. Celelalte, ornate cu grinzi mari, negre, mai degrabă aparţineau stilului nordic.

— Şi-a cumpărat luna trecută maşina! La licitaţie, preciză Magda. Caută un loc pe străduţa din stângă, în spate! Undeva să nu ne vadă din casă.

Vlad răsuci lent volanul, pentru a ocoli rondul. Protestă:

— Draga mea, eu te-am adus pân-aici...

— Nu fi stupid, doar n-ai să mă laşi pe trotuar! se zbârli Magda. Intră pe stradă pe care ţi-am spus, e acolo un Volkswagen verde, parchezi în spatele lui! Ah, nu pe asta!

— Încetişor, Magda, încetişor! Nu-i bine niciodată să te pripeşti, spuse Vlad pe tonul lui aproape indolent.

Ocoli două străduţe, intră din sens opus pe stradă cu „broscuţa” verde şi opri cam în spatele ei.

Ce-i drept, colega lui se orientase dintr-o privire! Locul ales oferea un câmp de observare bun, strada îngustă era plină de castani şi de maşini parcate cam din zece în zece metri. Din locul unde se opriseră puteau urmări, peste caroseria Volkswagenului, şi casa, şi maşina vişinie. Unghiul era excelent, posibilitatea de a fi remarcaţi de cineva, practic nulă. Dacă el ar fi ales locul, nu l-ar fi nimerit mai bine.

Magda învăţa repede! Deşi avea vreo şase ani mai puţin în meserie ca el. Învăţa sau „intuia”, cum zicea Dumitrescu? Vlad nu avea păreri prea bune despre intuiţia feminină. Femeile intuiau într-adevăr, dar în chestiunile

esenţiale, de regulă... prea târziu.

Magda rămăsese cu o expresie preocupată, cu ochii fixaţi spre vilişoară. Se gândea desigur la Zariţchi.

— Cu bordeiul ăsta s-a pricopsit tot de curând?

— I-a rămas de la taică-su. Avocat, zise Magda.

— Îhî!... Şi cam până când ai vrea să stau aici?

— Până pleacă Zariţchi la institut, bineînţeles! răspunse Magda aruncând o privire rapidă la cesuleţul ei şi preveni protestul: O va şterge în cel mult jumătate de ceas, ajungi la opt la violatorul ăla scârbos, n-avea grijă!

Violatorul scârbos era fotograful. Îşi aminti că Magda avea păreri personale, oarecum diferite de Codul penal. Anumite infracţiuni, ca marile delapidări, violurile, tâlhăriile, calomnia şi alte câteva se pedepseau, după opinia ei, „cu o indulgenţă inexplicabilă”.

Îşi aminti un caz de tâlhărie. Trei bărbaţi înscenaseră un accident pe şosea, noaptea.. Opriseră astfel o maşină, în care era un medic şi fiica sa. Cei trei nemernici se amuzaseră pe seama doctorului, îl jefuiseră şi îl bătuseră umilitor. O violaseră pe fată sub ochii bătrânului. Fuseseră condamnaţi la numai cinci ani. Magda spumega când auzise verdictul. Se nimeriseră în sala de tribunal, aşteptând un alt proces. Îi şoptise atunci printre dinţi: „Eu i-aş fi împuşcat!”

Încercase s-o liniştească, erau totuşi alte infracţiuni mai grave prin pericolul lor social. Magda se înfuriase mai rău. Parcă ar fi turnat benzină peste foc: „Mai grave?! Care, Vlad? Nimic nu mi se pare mai, mai odios decât să profiţi de sentimentele unui om... pentru a-l batjocori, pentru a-l înjosi, pentru a face din el un laş, în viitor, pentru a nenoroci o fată de treisprezece ani! Ce ţi se pare că poate fi mai cumplit?! Şi pericolul social?! Dar că omul acesta va vorbi cu alţii, că alţi oameni vor auzi şi ezită să oprească pe şosea, noaptea, pentru a acorda un prim ajutor, asta ce-i? Iar fata rămâne schilodită psihic, o viaţă, în timp ce ei...”

Nu se putea discuta cu Magda în asemenea situaţii. Din alt unghi de vedere privite lucrurile, ce spunea ea era perfect raţional. Se întrebă totuşi dacă Magda ar fi fost în stare să comande un pluton de execuţie care să-i fi împuşcat pe cei trei tâlhari...

Magdei îi dădeau totuşi lacrimile la un film, ori ascultând o poveste tristă, dar petrecută demult... Oricât de prost ar fi fost povestită, fantezia ei suplinea...

În cascada de păr negru ca noaptea, faţa foarte albă a femeii frumoase de lângă el părea o statuie enigmatică. Ochii de un albastru acum rece, ochii aceia intens albaştri, aproape mov, care puteau fi şi calzi, prietenoşi, ca de soră - dar asta se-ntâmplă destul de rar - fixau neclintiţi uşa vilei Zariţchi. Şi Vlad se gândi că totuşi Magda n-ar fi fost în stare să comande execuţia celor trei, chiar dacă pe moment...

Da, odată, Magda desfiinţase doi tipi. Venea într-o seară de la o discuţie cu un fost coleg de facultate, care o cunoştea bine, care-i telefonase, o rugase să se întâlnească, pentru „a-i spune ceva”. Îi spusese, discuţia se lungise până la miezul nopţii, era o poveste lungă şi complicată. Cunoştinţa Magdei nimerise într-un hăţiş de fapte care începuse frumos, dar sfârşise cu un şantaj. Se întorcea acasă înfuriată, când auzise ţipetele îngrozite ale unei femei pe care o atacaseră doi huligani.

Magda telefonase cinci minute mai târziu la ofiţerul de serviciu de la miliţie. Să trimită o ambulanţă, pentru femeie. Şi o dubiţă „pentru două brute”! Tot salvarea îi cărase însă şi pe cei doi. Magda se apărase. Îi luxase unuia mâna, pe celălalt îl lovise astfel că la venirea salvării zăcea încă fără cunoştinţă.

A doua zi, însă, Magda avusese o surpriză neplăcută. Femeia „leşinată”, pe care-o salvase, era fosta ,,prietenă” a celor doi, înhăitată acum cu alţii, hoaţă şi prostituată cu un cazier vechi.

— Până atunci, poate-mi spui ce cadână te-a zgâriat în halul ăsta! rosti Magda pe un ton aparent indiferent.

Nu-l privea. Ochii ei fixau stăruitor casa şi maşina vişinie.

Vlad îşi cercetă obrazul în oglinda retrovizoare. Pe maxilarul stâng se vedeau într-adevăr urme care puteau fi luate drept zgârieturile unor unghii. Avea şi o uşoară vânătaie la coada ochiului. Erau urmele disputei cu cei cinci „cântăreţi”.

— Am alunecat aseară pe scară, se strâmbă el.

Pe Magda o pufni râsul.

*

Eugen Panait ieşi din camera de baie, ştergându-se domol pe mâini, puse prosopul pe spătarul unui scaun, îşi ridică cu un gest pantalonii pijamalei care-i alunecau. Se apropie de noptieră, puse pe ea servieta de voiaj, manevră închizătorile metalice cu mişcări meticuloase, apucă pachetul de biscuiţi, se aşeză pe marginea patului. Pachetul era deja început. Panait luă un biscuit. Începu să ronţăie cuminte ca un şoricel.

Ceea ce îl frământa în clipa aceea era întrebarea dacă, totuşi, nu ar fi putut aranja cumva... să primească dolarii înapoi. Cum ar fi putut face să-i primească? Nu era o sumă de neglijat şi banii... i-ar fi rămas definitiv lui. Da, trebuia măcar să încerce; merita să încerce.

*

Dumitrescu închise dosarul pe care-l citise, hotărî că era cazul „să treacă la practică”. Trebuia, s-o prindă pe Eliza Panait acasă, înainte de-a pleca spre institut. Încă nu-i venise în minte nici un mod concret de a o aborda. Se gândi că n-ar fi fost bine să-i intre în casă. Dacă, aşa urâtă

cum era, avea totuşi un ibovnic? Dacă vecinele erau cu ochii pe ea din cine ştie ce motiv? La institut cu atât mai mult n-avea ce căuta. Îl cunoşteau principalii cercetători şi directorul. Se întrebă dacă nu cumva îl cunoştea şi Eliza, fără ca el să ştie. N-ar fi trebuit. Eliza lucra în altă clădire, mai izolată. Venise în institut doar de jumătate de an, iar el nu se întâlnise niciodată cu personalul auxiliar.

Şi dacă, totuşi, Eliza Panait aflase că e ofiţer? Ar fi fost o catastrofă. Proceda oare bine riscând să se prezinte în calitate de agent de legătură? Putea rata grosolan întreaga discuţie, din capul locului şi... nu numai discuţia...

...Atunci pe cine să trimită la Eliza? Nu-i ieşea din cap ideea că ea era cheia întregii combinaţii. De ce oare?

Aşa cum îi revenea obsesiv în minte discuţia de ieri cu Marius şi Mirela. Ca şi cum întârzierea aceea ar fi însemnat cine ştie ce!

Dacă Eliza Panait avea... să-l recunoască - poate îl ştia încă din timpul când Eugen Panait se afla în ţară - atunci?...

Avea să se lămurească de la primele cuvinte. Şi dacă-l cunoştea, nu-i rămânea decât să improvizeze în maniera lui Vlad. Existau câteva posibilităţi, dar... fiecare implicând alte şi alte dezavantaje.

Telefonul zbârnâi scurt, în clipa când încuia fişetul în care vârâse dosarul. Ridică receptorul. Auzi vocea lui Mircea:

— Tovarăşul colonel Dumitrescu?

— Spune, Mircea. Scurt.

— Proiectantul a plecat de-alaltăieri în concediu. Undeva în judeţul Cluj. Iar rezervistul e în spital, bolnav, zise Mircea dintr-o răsuflare. Adăugă pe un ton grav: Cancer, tovarăşe colonel. Se pare că... nu mai are nici o şansă.

Dumitrescu încremenise. Înţelese că întreaga „dăscăleală” pe care i-o ţinuse lui Mircea devenise de prisos. Întâmplarea îşi jucase rolul, ca de multe ori,

întâmplarea sau...

Sau Panait ştiuse de această situaţie şi o specula?!

Două din cele cinci posibilităţi de verificare a informaţiilor oferite de Panait se epuizaseră deja. Când să-l găseşti într-un oraş oarecare din judeţul Cluj pe proiectant, când să discute cineva cu el, când să...

Al doilea telefon sună ponderat. Dumitrescu ridică receptorul.

— Tovarăşul colonel Dumitrescu? Vă caută un ziarist.

Asta-i mai trebuia acum!

— O clipă, te rog, spuse Dumitrescu. Reveni la primul telefon, începu rar, acoperind cu palma pâlnia celuilalt receptor: Uite ce faci, Mircea.

— Plec imediat la Cluj, se auzi vocea sigură, grăbită a lui Mircea.

— Nici gând. Am să vorbesc eu cu Clujul, să-l caute, am datele proiectantului aici. Tu... mergi la spital... Să vorbeşti cu maiorul.

Nu putea vedea faţa locotenentului, îşi imagină totuşi foarte clar expresia ochilor lui. Ideea evident nu-i surâdea. După câteva secunde Mircea zise cam încurcat:

— Tovarăşe colonel, cred că... n-am fost eu destul de clar... Omul e pe moarte.

— Ai fost foarte clar, caut să fiu la fel, spuse Dumitrescu şi repetă: Mergi şi discuţi cu maiorul, la spital. A fost ofiţer..., o să înţeleagă.

Avea să înţeleagă, într-adevăr? I se putea cere unui om care ştia că-şi trăieşte ultimele zile, poate ultimele ore, să înţeleagă aşa ceva? Dacă ar fi avut timp să meargă el la spital, în locul lui Mircea, poate ar fi găsit o cale, o cale prin care să transforme această vizită, aproape crudă, inumană, într-o modalitate de a-l ajuta pe om să moară liniştit, convins că şi-a făcut datoria până în ultima clipă a vieţii. Se întrebă dacă Mircea avea să descopere cuvintele necesare pentru acest transfer de sens în faţa unui

muribund... Oare mai văzuse Mircea un canceros în pragul morţii? Nu-i cerea prea mult?

— Vei vedea că are să înţeleagă, zise ferm Dumitrescu. La Cluj nu-i deloc sigur că-l vor putea găsi pe proiectant în timpul necesar. Maiorul a devenit deci *una* din cele *patru* şanse ale noastre de verificare. E limpede?

— ...Da, se auzi vocea lui Mircea, şovăitoare. Apoi, mai hotărât, locotenentul adăugă: Am înţeles, fug la spital!

Telefonul fusese închis, Dumitrescu se întrebă ce era acum în mintea lui Mircea. Ce-o fi fost în cea a lui Panait? Îşi aminti de receptorul pe care îl avea în mână, când sună al treilea aparat - interiorul.

— Da!

— Pentru şedinţa de la opt, vreau să...

— Aşteaptă puţin! se strâmbă Dumitrescu. Reveni la al doilea receptor, întrebă: - Ce ziarist, de ce la ora asta, ce doreşte?

— Doreşte să-i relataţi un caz, începu ofiţerul de serviciu cu sfârşitul. Spune că v-a căutat încă de două ori, nu v-a găsit, de-asta a venit acum şi nu mai pleacă de-aici, până...

— Acum mi-e imposibil. Roagă-l să revină mâine, dă-i telefonul meu de-acasă...

— Zice că-l scalpează redactorul şef, dacă nu „iese cu materialul” şi că pricepe repede, nu are nevoie decât de cinci minute ca să înţeleagă despre ce-i vorba. Dacă-mi permiteţi, vi-l dau la telefon, să...

— Nu mi-l da, că n-am timp, zise Dumitrescu apucând alt receptor. Ceru să-i facă legătura cu Clujul. Continuă: Spune-i ziaristului să fie peste zece minute la intrarea B. Îl iau în maşină, pe drum o să discutăm. Va avea material pentru articol, asta-i tot.

Închise, reveni la „telefonul cu şedinţa”, gândindu-se dacă pe ziarist - ştia cine era şi era chel - îl mai scalpase vreodată redactorul şef.

— M-a mai anunţat cineva despre şedinţa asta de la

nouă, începu Dumitrescu. N-am să pot veni, regret enorm.

— Asta nu-i la nouă, râse colonelul Datu, e la opt! Tema: eficienţa muncii. Să nu te gândeşti să lipseşti!

— Ba uite că am să lipsesc, zise bosumflat Dumitrescu. Te fac purtătorul meu de cuvânt, spune-le că propun, apropo de eficienţă, să nu se mai pună şedinţe în primele ore ale dimineţii. Să trăiţi!

— Şi-atunci când să le pun spune-mi şi mie, când?! se înfurie Datu. Erau prieteni şi vecini de bloc, se certau de regulă săptămânal pe tema asta. Când să le pun, după ora zece dimineaţa nu vă mai prind pe toţi cât îi lumea! Dă-mi o soluţie! La ora 24 e bine?

— Fixeaz-o şi tu la ora 25! sugeră Dumitrescu.

Îşi ceru scuze şi închise. Sunase telefonul din nou, centralista îl anunţă că-i va „servi imediat Clujul”.

VI. O ratare... desăvârşită

Ranke îşi întindea untul pe pâine. O făcea cu mişcări aparent pedante, urmărind în acelaşi timp, cu coada ochiului, din rutină, tot ce se petrecea în jurul lui. Erau doar şase mese ocupate, păreau să fie toţi oameni paşnici, banali. Care-şi luau micul dejun preocupaţi sau sporovăind veseli. Sentimentul devenit obsesiv în ultimii ani că este ori ar putea să fie supravegheat, în fiecare moment, chiar şi în camera de toaletă, nu-i dădea totuşi pace.

Îşi tăia tocmai felia de şuncă de Praga, când simţi realmente că „se produsese o schimbare”. Pe uşă intrase chiar atunci un tânăr care se aşeză modest la prima masă întâlnită; stătea cam pe jumătate de scaun.

Indiferentă, privirea lui Ranke se îndreptă spre ceainicul acoperit cu şervet alb pe care chelnerul i-l lăsase, îşi mai turnă ceai. O fracţiune de secundă ochii săi „fotografiară” silueta de lângă uşă.

Nu se înşelase. Era tânărul care, în noaptea trecută, stătuse de vorbă cu recepţionerul până venise el. Orice confuzie era exclusă. Renunţase acum la jerseul pe gât şi haina de scai, purta un costum gri-fer şi cravată, o cravată ieftină, ştearsă. Şi îl fixa pe el, se prefăcea indiferent, dar la el se uita tot timpul, desigur, tot cu coada ochiului. Tânărul scosese un ziar şi se prefăcea că citeşte cu ardoare.

Era limpede, îl dibuiseră. Dacă se menţineau în limitele unui filaj discret, era simplu. Să scape de-o „coadă” nu era mare greutate, motorul maşinii era „adaptat” şi, în general, ştia să facă bine operaţia asta, chiar cu filori calificaţi şi bătrâni, care erau oricum altceva decât puştiul ăsta prăpădit.

Întrebarea era cum trebuia procedat dacă ar fi încercat să-l reţină? Avea acum arma la el!

Să-l reţină pentru ce? Pe Vincenţiu era puţin probabil să-l fi descoperit deja. Şi chiar dacă l-ar fi descoperit, era exclus să ajungă atât de repede de la Vincenţiu la el.

Paşaportul îi făcuse figura? Descoperiseră mica şmecherie? Ar fi fost neplăcut, dar era la fel de puţin probabil. Lucrătura era perfectă.

Dacă însă… recepţionerul „amabil” vorbise ceva? Dacă tânărul care citea acum ziarul liniştit îi ceruse bancnota şi descoperise falsul? Uite, altă greşeală stupidă, pe care ar fi putut s-o evite! I se pretinsese însă, la plecarea spre România, să folosească aceşti bani, era o acţiune „blitz”, dacă nu în asemenea acţiuni se utilizau banii falşi, atunci când?

I se garantase că, timp de trei zile, bancnota rămânea „desăvârşită”. Da, asta dacă nu cumva…, dacă nu cumva

era trecut fără să ştie pe vreo listă de agenţi... „balast”. Gluma lui Rons cu „ai început să îmbătrâneşti, dragul meu”, fusese o şarjă amicală sau... altceva?

Simţi nevoia să verifice, să se uite la celelalte bancnote din portofel. Se stăpâni, ar fi fost din nou o greşeală. Şi, în definitiv, avea şi alţi bani la el. Dacă ăsta era motivul pentru care „îl dibuiseră”, putea oferi alţi bani, pretinzând că fusese şi el înşelat. Ori putea să nu recunoască, pur şi simplu - martori n-aveau - că i-ar fi dat vreun ban recepţionerului. Cu o seară-n urmă strecurase bancnota în paşaport foarte discret.

Ranke îşi plimbă placid privirea spre colţul opus al restaurantului, o mută brusc, dar păstrând acelaşi aer indiferent, spre masa de lângă uşă. Tânărul cu cravată îşi coborî la fel de repede ochii pe ziar.

Era clar cu cine avea de-a face. Din fericire, întâlnise un începător. Dacă, însă, neisprăvitul ăsta nu era singur?

*

„Şi pe câmpia nesfârşită.

Erau doar ei şi calul lor”.

Melodia amuzantă, vag nostalgică, auzită la micul aparat de radio, agăţat de mânerul ferestrei, îi rămăsese în minte, o distrăgea de la lucru, o făcea să-şi imagineze foarte clar o preerie „ca-n filme”, mărginită totuşi, nu ştia de ce, de stânci roşietice. Se vedea pe un cal negru, ea era acolo, cu obrazul lipit de spatele bărbatului, strângând cu braţele pieptul puternic al blondului care se-numea Vlad.

— Vlad, nu Dracu, hm, cum l-o fi chemat în definitiv? - gonind sub soarele unei dimineţi senine. Spre nicăieri!... Fericită...

Fericită de ce?...

Oare ce putere de fascinaţie avea melodia asta? Ce resurse ascunse, ori reminiscenţe puerile existau în

sufletul omului, de ce ea, Ligia Răduţ, cercetător principal la unul din cele mai mari institute din ţară, aflată în pragul finalizării unei experienţe de mare valoare, îşi imagina fericirea - auzi, fericirea! - redusă la pustiul unei preerii, la un cal şi-un lungan blond în şa?

Era ridicol! Sigur că era ridicol, dar... atât de reconfortant jocul ăsta de-a „ce-ar fi dacă”, pe care-l jucase de-atâtea ori, în adolescenţă, când avea vreo 14-15 ani. Se îndrăgostise atunci, ca o gâsculiţă, de-un cântăreţ de operetă. Mergea împreună cu Roxana, sora sa, la toate spectacolele unde cânta idolul lor. Dormea sub cap cu fotografia lui tăiată dintr-o revistă. Povestea durase vreun an, până într-o zi, când, „trădând-o cu neruşinare” pe Roxana, mersese singură la unul din spectacole. După spectacol se strecurase în culise, cu inima bătând, hotărâtă să intre în cabina maestrului, să-i ceară un autograf şi... să-i declare că-l iubeşte.

Numai că nimerise prost...

Într-un moment total nepotrivit, ori poate că idolii nu trebuie priviţi prea de aproape. Idolul se certa cu nevasta. Era însurat „nemernicul”, se certau pentru bani, maestrul era pe deasupra chel şi burtos, deplorabil în maioul asudat în care apăruse, îşi scosese costumul strălucitor de pe scenă, pe deasupra purta bretele, nişte bretele soioase.

Fugise îngrozită, dezgustată, nebăgată în seamă de nimeni, fusese prima ei „mare deziluzie”, prostească desigur, dar care o făcuse,,să urască tot”, să zacă vreo două săptămâni, nu-i spusese nici Roxanei măcar motivul, Roxana care... se încurcase atunci cu un student de la arhitectură, la fel de bărbos ca idolul pe care-l abandonase.

Care era misterul, în ce consta - raţional - fascinaţia dorinţei aceleia de... singurătate, „ea singură cu iubitul şi calul lor în câmpia nesfârşită”?

Iubitul?... Se îndrăgostise într-adevăr, aşa, la prima

vedere, ca-n „Romeo şi Julieta”, de lunganul blond?

Nu crezuse niciodată în „iubirea la prima vedere”. I se părea ceva depăşit, anacronic. De Lucian se îndrăgostise în timpul facultăţii, după ce fuseseră prieteni buni luni în şir, erau colegi de grupă, „logodna” lor survenise abia...

Logodna! Şi fariseul de Lucian era însurat! Toţi erau însuraţi, ori prea aiuriţi. Mare minune dacă şi Vlad nu era însurat, chit că nu purta verighetă. Câţi purtau?! Îl revedea tot timpul, înalt, cu surâsul acela dispreţuitor-plictisit, cu degetele înfipte în cureaua pantalonului. În lumina săracă de pe peluza din faţa restaurantului, când apăruse din noapte cu impermeabilul lui alb, ca o fantomă. Apoi mişcarea scurtă cu care-l culcase la pământ pe pletosul ce-l atacase. Trecuse peste cel prăbuşit, apropiindu-se cu pas relaxat, spunând ceva, ridicând braţul cu o distincţie la fel de blazată, pentru ca ea să i-l ia, să plece împreună. Îl cosise din mers pe ultimul care se interpusese între ei şi maşina cu portiera deschisă...

De ce oare, de ce scenele din maşină, când discutaseră, când îl văzuse mai bine, nu-i rămăseseră atât de clare în minte? De ce scenele acelea nu reveneau, de ce bătaia, secvenţele dure, detestabile, o obsedau, pe ea, tocmai pe ea care ura violenţa dintotdeauna?

Era un instinct uitat? Al femeii care se dorea apărată?

De ce-o impresionase... în aşa hal lunganul blond şi flegmatic, ce nu dovedise de fapt decât că era un bun bătăuş? De ce-i reconstituia fragment cu fragment chipul... reuşit, prelung, bronzat, zâmbetul plictisit, de individ versat. Ea detesta bărbaţii cu „aere de cuceritori”!

Sau... de ce despica firu-n patru?

Se-ndrăgostise. Ei şi?

Dar se-ndrăgostise, într-adevăr? Ori... îi *plăcea* pur şi simplu acel bărbat. În definitiv nu era măritată, nu era legată de nimeni, el însă...

Rememoră o nouă scenă. Nevasta lui Lucian aflase de

legătura lor şi venise la căminul studenţesc c-o falcă-n cer şi alta-n pământ, revendicându-şi „soţul legitim”!... Ce penibil, ce oroare, ce tărăboi jalnic! Nu, aşa ceva...

Dar era oare însurat Vlad?

Uite ce putea s-o preocupe la ora asta! Se prostise.

Unul din termometrele de control ţiui lung. Ligia se ridică, reglă temperatura, trecu în revistă mecanic ochii ciclopici ai celorlalte aparate, constată că la radio se transmitea acum un tango mângâietor... ca valuri verzi şi dantelate de mare, sub un cer albastru, pur, pe care se profila un promontoriu cu palmieri luxurianţi.

Poftim la ce putea visa Ligia Răduţ, cercetătoare aflată în pragul... Se opri lângă aparatul de radio, îl în închise...

„Ne-am putea revedea!”

„De ce nu... Lumea-i atât de mică!”

Şi dacă nu avea să-l întâlnească niciodată în lumea asta „atât de mică”?!

*

Ranke terminase de mâncat, îşi împinse farfuria din faţă cu un aer satisfăcut, deşi simţea că mâncarea îi cam rămăsese în gât. Căută cu privirea chelnerul, nu era nicăieri. Descoperi în aceeaşi clipă că tânărul cu cravată se ridică de la masă, abandonându-şi ziarul, se apropie cu paşi repezi de masa lui.

Hotărârea lui Ranke era luată. Dacă urma să fie invitat să-l urmeze pe tânăr, avea să-l doboare fulgerător şi să dispară pe uşa de serviciu. Era pregătit să-şi procure alt paşaport şi altă fizionomie.

— Permiteţi? şopti tânărul cu cravată.

Nu aşteptă însă încuviinţarea, se aşeză în dreapta, tot pe-o margine de scaun, avea ochi apropiaţi, nas cam lung o gură cu buze subţiri, tunsoarea însă perfectă, părea după trăsăturile feţei şi după voce un tip slab, tipul care se lăsa

manevrat de alţii.

— Domnule, şuşoti la fel de moale, dar şi grăbit tânărul, n-aveţi cumva... Vreun casetofon, ceasuri, ţigări?! Preiau orice.

Voiau să-l prindă că ştie româneşte? Voiau să-l încurce într-o „afacere” ieftină, din care să facă apoi „un caz”?

Ranke nici nu clipi, îl privea cu răceală, bănuitor.

— Ce limbă vorbiţi? reluă tânărul. Privirea lui fugea în lături uşor speriată, era poate la prima lui operaţie de-acest fel. *Franse*? *Ingliş*? întrebă cu un accent ridicol în ambele limbi.

Trăgea mai departe cu coada ochiului spre colţul din spatele lui Ranke. Ranke privi într-acolo şi descoperi deodată că se păcălise. În colţul acela apăruse chelnerul, care se uită crunt la tânărul cu cravată. Nu, asta nu era o privire pe care s-o adresezi unui poliţist, rămânea doar de văzut dacă jăvruţă de lângă el, analfabetă în ale meseriei, nu-i întindea totuşi o cursă, dacă altă mână, fermă, nu ţinea firul.

Ranke îl mai cântări o dată din ochi, pocni sigur din degete, chelnerul se apropie iute, cu o mină înfuriată, gata să-l repeadă pe tânărul nepoftit, acesta nu aşteptă însă, se ridică şi se prelinse ca o umbră pe lângă pereţi, se mulă parcă pe uşa batantă, dispărând din local.

Chelnerul îndruga scuze franţuzeşte. Ranke făcu un gest de lehamite, desfăcu portofelul. Acum era acum! Nu, bancnotele erau perfect vizibile, „toate, nu fusese „trişat”, putea oferi una cu generozitate chelnerului, care-l salută cu distincţie. Era un băiat „stilat”!

Ranke se ridică, parcurse cu pas lejer drumul spre uşă, îşi aranjă puţin părul în oglinda mare, cercetând încă o dată, din obişnuinţă, atitudinea oamenilor din local. Mâncau liniştiţi, nimeni nu se grăbea să-l urmeze, ori să facă plata.

În hol aşteptă vreo cinci minute, cu ţigara între degete.

Nimeni nu apărea, o aprinse, trecu în holul mare al hotelului, unde tânărul cu cravată nu se zărea. La recepţie era acum o blondă care bea cafea cu telefonista probabil, sporovăind ceva şi gesticulând. Nu, nu despre el era vorba, „cerul rămânea încă pur”!

*

Salutar era faptul că o femeie cu fantezie - fantezie Magda avea fără doar şi poate, chiar prea multă! - dispunea şi de-o capacitate de concentrare a atenţiei remarcabilă. De când oprise maşina în spatele Volkswagenului, ochii Magdei nu se desprinseră de vila şi maşina lui Zariţchi.

— Şi dacă nu vrea să te ia în maşină când pleacă?

Păruse a nu-i fi recepţionat întrebarea. Sprânceana stângă a Magdei se arcui, apoi se întoarse spre el, surâsul abia schiţat era de suveran dispreţ sau de milă. S-ar fi zis că nu i se adresa lui în special, ci întregii specii masculine. Şi constată amuzat, totodată, că nu părea să fi existat într-adevăr în lume vreun bărbat lângă maşina căruia să se oprească Magda, îndrugându-i desigur zâmbitoare o poveste, şi care să o poată refuza!

— Dacă iese din vilă şi cu o femeie? nu se lăsă Vlad.

— Am prevăzut şi asta, zise Magda. Se rezolvă. Nu-ţi cer „să urmărim maşina din faţă”, n-avea grijă!

— Dacă-i singur, îi spui parola de la început?

— Nici gând. Şeful a aprobat să-l tatonez pe „amicul” Emil Zariţchi şi să mi-l apropii un pic înainte de a intra în subiect. Lasă-mă să mă gândesc.

Să se gândească! La ce naiba?... Era o zi de toamnă atât de frumoasă şi de liniştită, zgâriată doar de ţipetele unui copil.

— În ce calitate şi cât „să-l apropii”? zâmbi Vlad.

— Nu mă plictisi! se strâmbă Magda; adăugă deodată:

Uite-l că iese. Îţi mulţumesc, şopti ea şi coborî grăbită din maşină.

Bărbatul cu ochelari pe care-l văzuse în fotografia procurată de Mircea ieşise într-adevăr din vilă, singur încuia uşa, mâna cealaltă ţinea aruncată pe umăr o haină din piele de căprioară.

Purta un pulover alb, pe gât, pantalonul era opera unui croitor bun. Coborî treptele vilei cu un aer degajat, se îndreptă spre Peugeot-ul parcat cam neregulamentar lângă trotuar.

Magda ajunsese între timp în capul străduţei, păşind repede, repede, cu mersul ei uşor săltat, ceva mai săltat chiar, taiorul bleumarin, strâns bine pe talia subţire, bluza de un bleu pal o făceau să semene cu o stewardesă. Impresie la care contribuia şi silueta zveltă, pasul energic şi „cam ondulat”, tinereţea ei remarcabilă.

Cine o vedea pe Magda nu-i dădea, de regulă, mai mult de 18-19 ani.

O mai zări traversând strada şi... o pierdu... Se întrebă ce se întâmplase, ce intervenise?

Zariţchi deschise portiera maşinii, se urcă, introduse cheia de contact, Magda nu se zărea nicăieri... Ce-o făcuse să abandoneze?

Constată apoi că se înşelase. Magda alerga spre maşină din faţă, Zariţchi o remarcă, ezită să demareze, rămase cu ochii la silueta care venea spre maşina lui.

Magda se opri lângă portiera din dreapta, se aplecă, făcu un semn mic, Zariţchi se aplecă şi deschise portiera. Nu putea auzi „povestea” Magdei, era însă desigur „palpitantă”. Bărbatul zâmbi, spuse ceva, luă un obiect de lângă el şi-l puse pe bancheta din spate. Magda se instală senină alături de cercetător.

Mersese! Nu-şi făcea probleme nici în continuare. Magda rata rar şi, de regulă, când rata făcea astfel încât să iasă bine până la sfârşit: chiar dacă asta însemna să uite

planul minuţios conceput.

Maşina demară şi îi ieşi din unghiul vizual. Vlad aruncă o privire spre ceas. Pornise motorul, când observă în piaţă o altă maşină care trecea tot în direcţia în care plecase maşina lui Zariţchi.

Era Mustangul pe care-l văzuse c-o seară în urmă la şosea. Ori unul asemănător, asta se putea însă verifica.

Vlad demară în viteză, apucă să mai vadă partea din spate a limuzinei, pierzându-se după colţ.

*

La capătul firului, vocea unui ofiţer, din alt serviciu, răsuna de aproape două minute, explicând cât de bine-i părea că „l-a prins” la telefon şi ce importantă era şedinţa ce urma să înceapă la ora nouă.

— Bine, am înţeles, spuse Dumitrescu şi trânti receptorul în furcă.

Rămase câteva clipe cu mâinile sprijinite de birou, având un aer teribil de nemulţumit. Ce-ar fi putut face ca telefoanele să nu-l mai întrerupă exact când era mai concentrat?

Cine era de fapt Eliza Panait? Ce rol o fi avut? Nu reuşea să ajungă la nici o concluzie. Aveau practic prea puţine informaţii despre suspecţi, iar Panait..., Panait sconta desigur pe asta.

Îşi luă haina, o îmbrăcă, era pe punctul de-a ieşi din cameră, când se auzi, de data aceasta, apelul aparatului radio, de lângă telefoane. Reveni, apăsă clapa, auzi vocea grăbită a lui Vlad:

— Zeţaru aici, permiteţi să...

— Spune!

— Magda şi subiectul ei au o codiţă. Mustang argintiu.

Telefonul de oraş sună la rândul lui.

— Aşteaptă puţin, zise colonelul. Ridică receptorul. Da!

— Tovarăşe colonel, se auzi în aparat vocea lui Mircea.

— Ce mai e, Mircea, spune repede!

— Maiorul... A murit. Azi-noapte, la trei. Familia nici nu ştie încă...

Dumitrescu rămase două secunde fără replică. La asta nu se gândise. Maiorul dispăruse aşadar, totul era zadarnic, pista definitiv înfundată. Pe Mircea deci... îl „dăscălise” *cu totul* inutil. Ştiuse ori bănuise Panait care era starea maiorului? Era o simplă coincidenţă?

— Ce fac? întrebă locotenentul.

Ce să mai facă? Îşi aminti că Mircea fusese de serviciu.

— Te duci şi te culci, decise Dumitrescu. Dar reveni imediat: Ba nu. Stai, eşti cu maşina?

— Da.

— Ia legătura cu Vlad prin radio, preiei o acţiune cu un Mustang argintiu!

— Am înţeles, zise repede Mircea.

Dumitrescu apăsă din nou clapa:

— Vlad, i-l predai lui Mircea, va lua legătura cu tine prin radio, tu vezi-ţi de fotograf.

— Am înţeles, se auzi şi vocea lui Vlad, în mod ciudat marcată de un anumit regret.

Colonelul închise. Porni spre uşă, acelaşi telefon, de oraş, sună în urma lui. Dumitrescu reveni furios...

— Da!!

— Maior Stoenescu, raportez. „Amicul” a mers direct la hotel, n-a mai ieşit din cameră.

— Ei şi?

— Ascultă muzică la radio, pe drum nici o legătură, cu nimeni, nimic, nimeni nu l-a căutat.

— Şi ce vrei? Să-i fac eu legături? strigă aproape Dumitrescu.

Noaptea nedormită, sâcâielile, întrebările, Mustangul ăsta, dracu ştie de unde apărut şi el, toate se acumulaseră, îşi dădu seama că Stoenescu n-avea nici o vină, se

obişnuise doar, cătană bătrână, să raporteze la fiecare pas.

— Continuă misiunea ordonată! rosti mai domol colonelul.

Alt „am înţeles”, uşor nedumerit. Dumitrescu închise, făcu doi paşi, se întoarse spre telefoane, aşteptând să mai sune vreunul. Părea hotărât în clipa aceea să le întrerupă, oricine ar fi fost...

Ştia totuşi... că n-ar fi făcut-o.

Uite că nu zbârnâia nici unul. Porni spre uşă, ieşi, traversă mica încăpere ce servea de secretariat, o luă pe coridorul care nu era pustiu, trei tineri locotenenţi şi-un căpitan se îndreptau spre birouri, făcând pronosticuri asupra unui meci ce urma să se desfăşoare, pesemne, a doua zi.

*

— ...Noi, adică cine?

Nu ştia? Tatonă, „trăgea de timp”'?

— Eu, preciză simplu Magda, şi persoana căreia i-aţi promis că-i veţi da informaţii. Care v-a dat parola pe care v-am spus-o. Când eraţi în străinătate, acum un an. În martie.

Spera că Panait nu încurcase ceva. Nu. În martie fusese Zariţchi într-adevăr în străinătate. De ce atunci tăcerea asta, de ce îndoiala? Un om care nu ar fi avut de-a face un serviciu de spionaj ar fi reacţionat mai prompt. Un agent ar fi întrebat în ce zi din martie, şi la ce oră. Ea însă ştia şi asta.

În sfârşit, Zariţchi surâse, ironic, mimând nedumerirea:

— Am promis eu aşa ceva? se miră el tărăgănând cuvintele. „Parola”! Domnişoară, cred că citeşti prea multe cărţi de aventuri. Ce parolă?

Îi azvârli o nouă privire, reţinu scânteierea din ochii ei, deveni iarăşi uşor crispat. Magda hotărî că trebuie mers

până la capăt:

— S-ar putea... să regretaţi amnezia asta, sublinie ea. Şi încă foarte curând, dragă domnule Zariţchi!

Vorbele toarse, parcă, avură un efect neaşteptat. Cercetătorul zise acum serios:

— A, nu! Eu nu vreau să supăr pe nimeni, să fie clar! Vreau să fiu lăsat să-mi văd de lucrări, dar să nu mă supăr *cu nimeni.* Înţelegi, domnişoară?

Era o mărturisire? Că nu voia să discute cu ea, că nu mai voia să discute cu nimeni din serviciul care-l recrutase? Că nu ştia despre ce-i vorba, dar prefera nici să nu ştie? Nu afirmase totuşi nimic clar. Zariţchi nu excludea nici posibilitatea ca ea să fie ofiţer, dacă ăsta era sensul formulei lui ambigui. Era un simplu „şoarece de laborator” care voia într-adevăr să n-aibă nici un fel de probleme?

Observă că Zariţchi oprise lent maşina, aproape de intersecţie, lângă un miliţian care fluiera de zor, făcându-i semn „să circule”. Ar fi fost nostim s-o predea „ca pe o spioană”!

Miliţianul se apropia. Zariţchi privi drept în ochii ei, ezită, se întoarse spre omul în uniformă, lăsă geamul portierei:

— Fii te rog amabil, zise cercetătorul pe cel mai natural ton, domnişoara vrea să ştie unde este o stradă de undeva din apropiere.

— Da... Ce stradă? întrebă miliţianul grăbit.

Se aplecase şi o zărise pe Magda.

— N-am spus ce trebuia? şopti Zariţchi. Părea să fie un avertisment prin care-i sugera „suntem chit de-acum”, pentru că „n-o predase”... Cu bine, domnişoară! încheie Zariţchi şi Magda înţelese că era poftită să coboare.

Miliţianul îi privea nedumerit.

— Îţi mulţumesc că m-ai adus până aici, domnule Zariţchi, ciripi glasul Magdei. Dar adăugă deodată foarte scăzut, dur, cu subînţeles: *Adio!*

Ieşi repede din maşină, ocoli prin spate, se apropie de miliţian care o salută abia acum. Nu cumva o cunoştea? Dacă mai şi spunea ceva...

— Strada Gabroveni ştiţi unde este? întrebă Magda.

Miliţianul îi explică doct, cuminte. Maşina lui Zariţchi se îndepărtă, cu viteză.

Ratase deci! Nu-şi putuse da măcar seama dacă Zariţchi ştia parola ori nu! O ratare desăvârşită!

VII. „Fără nervi! N-avem timp de-aşa ceva!”

— Magda a coborât, X se ţine după maşină, eu ce fac? auzi Vlad în radioportativ glasul grăbit al lui Mircea.

Îl botezase X pe bărbatul din Mustang. Acum acest X se ţinea după maşina cercetătorului. Era totuşi bine. Grav ar fi fost să o fi luat pe urmele Magdei, Magda să nu bage de seamă şi să intre în clădirea ministerului. Dacă îl fila pe Zariţchi, avea să-l conducă până la institut, în cazul că nu îşi programaseră o întâlnire pe care prezenţa Magdei le-o amânase. Ce reuşise Magda oare? Descoperise că maşina domnului X îi filase?

— Ai prefera s-o secondezi pe Magda? întrebă Vlad amuzat, răsucind volanul maşinii.

— Ei, nu! spuse încurcat Mircea. Dar... până când?

— După domnul X, până-n pânzele albe! hotărî Vlad. Adăugă uşor ironic. Ţi-e somn rău?

— Nu rău, bine, mormăi Mircea indispus.

După voce, părea într-adevăr obosit. Când îl văzuse

ultima oară, era extrem de vioi, ca şi când n-ar fi fost ofiţer de serviciu în noaptea precedentă. Ce se întâmplase între timp?

Eşec? Maiorul în rezervă? Tehnicianul? Eşecurile oboseau mai mult ca orice.

N-avea însă ce-i face. Mircea trebuia „călit”, după principiul cazon, dur, asemănător cumva cu procedeul „aruncă-l în apă şi să vezi cum învaţă să-noate!”

— Dacă pocneşti maşina, o plăteşti ca nouă! râse Vlad. Şi vezi să nu te observe X. Răspunzi cu capul. Succes!

— Mulţumesc, terminat, se mai auzi vocea lui Mircea.

Vlad închise aparatul portativ. Îl aruncă în torpedo, viră pe o stradă, descoperi atelierul foto pe care-l căuta. Mişu Greabăn binevoise să sosească?

În atelier se vedea lumină. Cineva era deci acolo. Neplăcut ar fi fost ca în locul lui Greabăn să fi venit alt salariat; dacă exista altul. Ar fi trebuit atunci să-l caute acasă pe Mişu Greabăn. Oare dormise în noaptea trecută acasă?

Parcă maşina ceva mai departe, o încuie. Ajunse cu pas leneş în faţa atelierului. Citi orarul de lucru, se opri în dreptul vitrinei pline cu fotografii, cele mai multe de tineri miri, care zâmbeau fericiţi ca nişte îngeraşi. Nu erau însă rău executate; deloc.

Prin geamul vitrinei nu se zărea nimeni. Prin uşa deschisă din fundul camerei pătrundea o lumină slabă; restul atelierului era în clar-obscur. Nu se vedea nici un fel de aparatură fotografică. Încăperea pe care-o cerceta cu privirea servea, probabil, doar ca birou de primire. Camera în care se executau „pozele” era cea alăturată. Mişu Greabăn era acolo sau altcineva? Singur ori cu vreun client?

Vlad hotărî să aştepte cu răbdare, studiind între timp împrejurimile. Totul părea în ordine. Era o străduţă mai mult comercială.

La ora asta, lipsea încă forfota obişnuită.

Constată că avea noroc. Zări silueta mătăhăloasă a lui Mişu Greabăn ieşind din atelierul propriu-zis, unde stinsese lumina. Era deci singur. Nu avea rost să mai aştepte. Puteau apărea amatori de fotografii dintr-o clipă în alta.

Planul? Unde era „planul inspirat”?

Privirea lui Vlad se opri pe cartonul cu orarul de lucru al atelierului. Planul era gata. Cel puţin în privinţa discreţiei şi siguranţei discuţiei.

Intră, străbătu camera, se apropie zâmbitor de Mişu Greabăn, întrebând din mers:

— Singur, singurel?

Aşezat pe scaun în spatele unui birouaş, Mişu Greabăn se mulţumi să continue să se tragă de-o mustaţă, avea mustăţi groase, negre, care-i dădeau un aer de morsă plictisită. Nu se obosi să răspundă. Vlad merse deci până la uşa din fund, o deschise.

Acolo s-ar fi putut adăposti totuşi, cineva ca să se îmbrace. Aprinse lumina pe care abia o stinsese fotograful, descoperi o încăpere în care se aflau doar lămpile, un scrin vechi, taburete, o masă joasă, un cuier şi-un fotoliu pat, întins. Clişee la uscat peste tot.

Să fi fost adevărată sesizarea despre clişeele porno pe care le făcea Mişu? Că încăperea şi fotoliu pat rătăcit acolo ştiau multe… asta da, părea verosimil.

Vlad stinse lumina, reveni în încăperea unde Greabăn aştepta privindu-l uşor nedumerit, ţinându-şi acum ambele braţe pe birouaşul care, sub pumnii lui, părea fragil.

Vlad se întoarse cu acelaşi pas lejer la uşa de intrare, deblocă yala, întoarse spre stradă cartonaşul pe care scria „închis”, trase dintr-o mişcare draperia.

O porni spre alt colţ al camerei, se instală pe un scaun în faţa lui Mişu Greabăn. Îi despărţea micul birou plin de chitanţiere, plicuri cu fotografii, telefonul, o veioză şi-o

ceaşcă de cafea, întoarsă cu gura în jos. În farfurioara pe care era ceaşca se vedeau, lucind în semiîntunericul ce domnea în atelier, urme de lichid negru. Mişu Greabăn avusese deci timp să-şi bea şi cafeluţa de dimineaţă.

Asta era o idee, o idee pentru a intra în subiect. Vlad luă cu aer aer degajat ceaşca, o cercetă atent, spuse surâzător:

— Interesant!

Mişu Greabăn îl privea apatic, întrebându-se probabil dacă nu-i nebun. Vlad se întrebă la rândul lui dacă Mişu nu era mut, ori arierat, prea fusese cuminte tot timpul.

— Ce doriţi? îi spulberă fotograful îndoielile, cu o voce groasă, cam răguşită.

Tonul era totuşi politicos, absolut liniştit.

— Să-ţi ghicesc! zise prompt şi indiferent Vlad.

— ...Pe cine căutaţi? continuă Mişu Greabăn.

Nu se clintise măcar, nici un muşchi nu zvâcnea pe obrazul smolit, puţin fanat, ochii negri îşi fixau mai departe vizitatorul cu o răbdare care dovedea - ori dorea să dovedească - nervi tari.

— Uite, ce ciudat! remarcă Vlad, răsucind ceşcuţa mânjită de cafea. Da, foarte interesant, o ceaşcă în care se vede doar trecutul! Hm! Cam năclăit trecut, dar nimic, absolut nimic despre viitor! Vezi? Viitorul e... un semn de întrebare!

Mişu Greabăn reacţionă, în sfârşit. Unul din pumnii săi se ridică încet, încheietura degetului mare mângâie mustaţa stufoasă, întâi o parte, apoi cealaltă, buzele groase mormăiră c-un soi de iritare:

— Cine dracu eşti?

— Unde sunt fotografiile? zise sec Vlad.

— ...Care fotografii? întrebă Mişu.

Mâna să se îndreptă spre veioză, apăsă butonul, desigur din dorinţa de a putea privi mai atent faţa interlocutorului care se aşezase cu spatele la lumina slabă, ce pătrundea

prin geamul îngust al vitrinei. Vlad stinse veioza imediat, trăgând cordonul din priză.

— Preiau afacerea, Mişu Greabăn! rosti el pe un ton scăzut. Din clipa asta! Îmi dai cincizeci de mii şi negativele; iar miliţia nu află nimic! Facem târgul?

— Care negative? întrebă de data asta şovăitor Mişu Greabăn.

Uite că era ceva adevărat în sesizarea primită de miliţie. După zbaterea uşoară a unui muşchi de pe chipul fotografului, se părea că nimerise cât se poate de bine. Era vorba şi de şantaj?

— Negativele cu care-ai scos bani albi de la făpturile care-au închiriat fotoliul pat de dincolo! explica Vlad.

Constată că iarăşi nimerise în plin. Adăugă inflexibil:

— Nu scoţi marfa, o scoate miliţia; poate fi aici, într-un sfert de ceas.

Pumnul masiv al fotografului poposise la loc pe marginea birouaşului. Mişu Greabăn îl cercetă atent, urme de panică i se cuibăriseră însă în ochi. Trebuia speculat momentul, cu talent.

Vlad trase spre el aparatul de telefon, fără să se grăbească, gata fiind să reacţioneze la o izbucnire, ori măcar la un cuvânt „nu tocmai delicat”, cum ar fi zis Magda. Mişu Greabăn nu se mişca însă, nu spuse nimic.

Vlad luă receptorul, aşteptă venirea tonului, cu ochii aţintiţi în ochii fotografului. Începu apoi să formeze numărul real al miliţiei, la dispeceratul capitalei.

— Miliţia? întrebă el şi îndepărtă puţin receptorul de ureche, astfel ca Mişu să poată auzi răspunsul.

Un locotenent-major se prezentă prompt, foarte clar, întrebă cu cine vorbea.

— Vreau să vă semnalez, începu Vlad…

Nu apucă să spună mai mult, mâna fotografului fulgeră, lovi incredibil de iute şi precis, întrerupând convorbirea, în următoarea clipă birouaşul zbură în lături, răsturnat cu o

forţă şi viteză deosebite. În cealaltă mână a „gazdei” apăruse o sticlă goală de coniac, cu care intenţiona să-l lovească în cap. Abia când Mişu se avânta furtunos. Vlad fentă, îl izbi în gleznă, fotograful trecu pe lângă el şi se prăbuşi pe podea. Rămase câteva clipe uluit, pumnul în care ţinea încă sticlă se încordă.

Greşise. N-ar fi trebuit să-i lase „arma”. Mişu Greabăn făcu exact ce era de aşteptat. Se adună încet de pe jos, trăgându-se înapoi, se ridică, sparse fundul sticlei de rafturile metalice care acopereau un perete până în plafon. „Obiectul” devenea în mâna unui bătăuş calificat, cum părea a fi Mişu Greabăn, o armă tot atât de periculoasă ca un şiş. Cu un asemenea uriaş, procedeul de apărare cel mai sigur se solda cu dislocarea umărului ori ruperea mâinii din cot. Dumitrescu n-ar fi fost însă încântat să audă de executarea unui asemenea „plan”. Nu pentru asta venise aici.

— Faci foarte rău, domnule Greabăn! îl avertiză Vlad surâzând. Foarte rău, sublinie, cincizeci de mii nici nu-i mult. Iar clişeele… La puşcărie oricum n-ai ocazia să faci altele, chiar dac-am ajunge acolo împreună.

Ultimele cuvinte nu le adăugase întâmplător, puteau fi şi „o punte de înţelegere”. Celălalt nu acceptă însă şantajul. Se repezi spre el cu intenţia clară de a-l izbi cu ciobul în burtă.

Nimeri în gol. În clipa următoare sticla se spărgea definitiv de podea, Mişu Greabăn era fixat de perete, cu mâna dreaptă răsucită la spate, gemând ca un taur înjunghiat.

— Zău că cincizeci de mii nu-i mult, zise Vlad.

Îşi trase din buzunarul de la spate revolverul-brichetă, care nu funcţiona sărmanul nici măcar ca brichetă, îl fixă în obrazul buhăit al fotografului.

Greabăn încercă să zărească arma. Auzi şoapta groasă şi gâtuită:

— Ţi-i dau.

— Acum!

— Acum... n-am! exclamă sufocat de spaimă Greabăn, dar peste-o oră... mi-aduce cineva... treizeci de mii.

Gâfâia încă, era disperat. Treizeci de mii peste-o oră. Mişu „lucra în stil mare”, într-adevăr!

— Şi negativele?!

— Sunt acasă, spuse repede, prea repede omul fixat la perete. Cele pe care le mai am!

— Minţi! şuieră Vlad şi înfipse mai mult ţeava „armei” în obrazul fotografului.

Dacă era să joace rolul unui agent străin, apoi trebuia jucat.

— Sunt... sunt în tăblia mesei! aproape strigă Greabăn, părând gata să se lepede acum că de Satana: Completă: Şi fotografii, şi clişee, tot!

Dacă minţea încă, n-avea nici o importanţă. Nu pentru clişee şi negative venise de fapt aici. Era momentul să treacă la subiect, introducerea fusese făcută. După pregătirea asta, agentul *posibil* al lui Panait n-avea să facă mofturi, nu putea decât să ofteze uşurat.

— *„Aş vrea şapte fotografii color, şase pe doisprezece jumătate*”, şopti Vlad rar, coborând „arma”, dar strângând încheietura mâinii lui Greabăn în pumnul său.

Reuşi să surprindă tresărirea de pe obrazul iui Mişu Greabăn. Nu stătea deci cu nervii chiar atât de bine.

Fotograful scăpă o şoaptă într-adevăr de relaxare, în ciuda poziţiei chinuite în care se afla:

— *„Nu fac decât alb-negru, 9 pe 12 şi 30 de milimetri*”, răspunse Greabăn. Apoi ca o imputare: De ce n-aţi spus aşa de la început?

Uite că Panait nu minţise! Parola era pe cât de idioată, pe atât de exactă, cuvânt cu cuvânt. Trebuia acum să afle alte detalii care să justifice timpul lung cât centrul nu luase legătura cu Mişu.

— De ce n-ai răspuns aşa, când te-a căutat omul meu?

— Jur că nu m-a căutat nimeni! se îngrozi fotograful. Nu m-a căutat decât anul trecut omul care mi-a dat noua parolă: cea cu „fotografiile color”! Mi-a zis să strâng clişee compromiţătoare. Le-am strâns. N-a venit nimeni după ele. Ce era să fac?

Noua parolă? Anul trecut? De când lucra oare? Şi de ce fotografii compromiţătoare?

Crezuse cândva că erau fleacuri, în orice caz nu bază de recrutare în spionaj.

— Vă jur că, dacă venea cineva, le-aş fi dat! gemu Mişu.

Bănuia din tăcerea lui că nu e crezut şi asta îl înspăimântă. Transpirase tot, îi simţea mirosul sudorii abundente, sărat-acide, mirosul acela *al fricii.* Greabăn încerca de zor, cu coada ochiului, să surprindă o reacţie pe faţa lui.

— Şi te-ai apucat să faci clişeele bani! rosti Vlad pe un ton de reproş, slăbind uşor strânsoarea încheieturii.

— Păi... informaţii n-aveam cui să dau, bani ioc! explică, revenindu-şi treptat fotograful.

— Şi riscai să te umfle miliţia! Era de-ajuns să te denunţe unul care n-avea de unde să plătească.

— A, nuu! surâse timid Mişu Greabăn. Ştiu eu pe cine s-arunc năvodul, iar să mă denunţe... Ce, le dă mâna?! Nu mi-aţi văzut clişeele!

*

— Încă o fază reuşită! anunţă victorios Dinu. Sunteţi liniştită acum?

— Să trecem datele în fişe.

— Lăsaţi, am să le trec eu mai târziu. De ce să vă pierdeţi vremea?

— Nu, zise cu fermitate Ligia Răduţ. Acum trebuie trecute. Dictează-mi-le.

— Sunteţi conştiinţa personificată! zâmbi Dinu.

Era un băiat şaten, politicos, abia ieşit de pe băncile facultăţii. Îi despărţeau ca vârstă puţini ani, nu îndrăznea să-i spună însă pe nume ei, care era deja „cercetătoare cu lucrări publicate”. Pentru el însemna ceva extraordinar!

„Conştiinţa personificată”! Ce-ar fi zis oare Dinu dacă ar fi aflat că ea prefera să noteze rezultatele *pentru a le memora mai bine?*

Ce-ar fi zis Dinu dacă ar fi aflat că, doar cu o seară în urmă, avusese o întâlnire în maşina unui agent de legătură, reprezentant al unui serviciu de spionaj străin?

Ce-ar fi zis acest ochelarist simpatic dacă ar fi ştiut… Ah, Roxana, idioată mică… De ce mică? Roxana era cu doi ani mai mare decât ea şi putea fi numită „o mare idioată”, fără nici o rezervă!

În clipa aceea se auzi urletul lui Zoro. Ce-i păsa lui Zoro?! Pe el nimeni nu-l racola. Stătea în cuşca lui şi urla când i se făcea foame!

— Pot să încep? întrebă Dinu preocupat.

— Începe, notez.

*

Ziaristul coborâse din maşină încântat, nu-i lăsase însă timp să se gândească la „plan”. Dumitrescu privi posomorât silueta Elizei Panait care ieşise din casă şi se îndrepta cu pas grăbit spre staţia de autobuz. Corpul nu era nici pe departe urât. Părea că pe trupul bine legat, aproape armonios, încă tânăr, capul acela respingător fusese plantat dintr-o eroare.

Esenţial, înainte de orice, era să afle dacă Eliza îl cunoştea.

Dumitrescu demară, o depăşi pe femeia care continua să meargă iute, cu capul în pământ. Opri, coborî, o aşteptă, compunându-şi un zâmbet îndoielnic. Abia când era la trei

paşi de el, Eliza ridică privirea. Nu înregistră nici o reacţie, aşa încât Dumitrescu rosti:

— ’Mneaţa, Eliza Panait!

Nu-l cunoştea. Sau era o excelentă actriţă, cu nervi foarte tari.

— Nu cumva nu mă mai cunoşti?! râse puţin silit, voit silit, colonelul.

Femeia îl privea încă nedumerită, atât de nedumerită, încât Dumitrescu se întrebă dacă nu cumva truca, ori, dimpotrivă, habar n-avea de nici o parolă. Eugen Panait poate voise să se răzbune pur şi simplu, incluzând-o, alături de tehnician şi rezervist, într-un lot de oameni poate nevinovaţi.

Trebuia să meargă oricum cu verificarea până la capăt. Dumitrescu străbătu distanţa până la femeia încremenită, o luă cu familiaritate de braţ, şopti însă printre dinţi:

— Sunt colonel de securitate, o să ne cunoaştem. Urcă în maşină.

Eliza rămăsese nemişcată, cu privirea în caldarâm, păli uşor, cercetă apoi rapid, expert strada, pe care nu se vedeau decât câteva bătrâne şi un puşti. Privirea trecu peste maşina în care de asemenea nu se vedea cineva. Şopti, agasată parcă:

— Legitimaţia!

Era clar, Eugen Panait nu-i minţise.

— Ai s-o vezi la sediu! zise repede şi brutal Dumitrescu.

Încercă s-o urnească de braţ, ca s-o conducă spre maşină. Ea se împotrivi, smucindu-şi scurt braţul din mâna lui.

— Legitimaţia! repetă ea apăsat, aşteptând parcă să explodeze ceva.

Era încordată până la ultima fibră, crispată, colonelul aprecie că venise momentul să-i spună parola; i-o spuse zâmbitor.

Eliza nu reacţionă cum se aşteptase. Nu reacționă iniţial

în nici un fel. Se întoarse apoi spre el încet, îl privi în ochi, cu ură. Şopti deodată aprig, cu scârbă, ca şi cum l-ar fi scuipat în faţă:

— Idiotule!

Apoi, după alte câteva secunde de confruntare, îi răspunse la parolă, ocoli maşina, se instală liniştită pe scaunul de lângă şofer. Când Dumitrescu urcă şi el, o auzi bombănind:

— Imbecili!… Dacă măcar aţi avea fantezia să schimbaţi din când în când placa. Trucul ăsta *eu* l-am inventat, pentru verificări, acum patru ani!

Exagera, desigur. Trucul era mult mai vechi, nu-l inventase ea, fusese imaginat odată cu primele servicii de informaţii, adică în urmă cu multe sute de ani. Dar se folosea şi azi, nu fără succes. Vlad fusese verificat astfel de câteva ori, când intrase într-un joc asemănător, anul trecut. Exceptând tehnica modernă, procedeele de verificare a agenţilor care lucrau într-o ţară străină nu evoluaseră prea mult de-a lungul secolelor. Depindea doar… cum le utilizai.

Cel mai interesant rămânea însă acel „patru ani”! De cât timp „lucra”? Ce dăduse în timpul ăsta?

Ori îl verifica ea acum, strecurând în discuţie formula „patru ani”? Eugen Panait spusese că o racolaseră pe Eliza doar de un an. Lucrase înainte pentru altcineva?

— Hai să lăsăm fleacurile! stabili Dumitrescu. Ce-mi poţi da azi, într-o oră? La prânz vreau să fiu departe.

*

— Cornel?! Salut, colega! Pentru experiment ai venit, nu?

Îl chema Milcar? Da, George Milcar, un tip veşnic zâmbitor, complet chel la cei patruzeci de ani, pe care-i arăta. Se oprise acum lângă el în holul mare al

ministerului. Cornel răspunse salutului cu aerul lui cam „împrăştiat”, întrebându-se dacă era cazul să discute întâi cu acest Milcar ideea contopirii experimentelor, ori „să ia taurul de coarne”, cum ar fi zis Maria, şi să prezinte propunerea direct în faţa comisiei adunate în plen, comisie în care Milcar era doar un simplu membru.

— Crezi că o să reuşim? Sincer vorbind, crezi că o să reuşim?

Avea obiceiul să repete, parcă pentru, a găsi „tonul just”. Ce urma „să reuşim”, ce contribuţie avusese, de fapt, George Milcar la lucrarea respectivă? Tot ce izbutise până atunci fusese să le amâne de două ori experimentarea. Nu se îndoia că, dacă aveau să înregistreze un eşec, Milcar schimba şi el tonul, spunând grav: „Era normal să nu reuşiţi, dom’ne. Sincer vorbind, eu v-am prevenit de mult.” Dacă însă o lua acum cu „o să reuşim”, însemna că spera să iasă bine. Aspect demn de reţinut.

— O să reuşim; poate chiar mai mult decât ne-am propus.

— Aha! Bravo! Bravo, Cornel. Îmi place optimismul, numai că...

— Numai că, pentru asta, comisia ar trebui să fie de acord cu o mică suplimentare de program... şi de utilaj.

— Cum, cum? Ce suplimentare? De ce? făcu Milcar circumspect, parcă i se aprinsese subit sub creştetul pleşuv un beculeţ.

— Documentaţia proiectului ăsta e aici, a celuilalt proiect, 227, de asemenea; Le cunoşti. Mă gândeam că ar fi posibil să facem o *singură* experimentare, acum. Să-l experimentăm adică şi pe 227, nu peste două săptămâni. E perfect posibil, ideile sunt din aceeaşi familie, proiectele înrudite. Iar contopirea celor două experimente ar dovedi...

Coenel începu să explice precipitat, în timp ce urcau amândoi treptele de marmură. Apoi înţelese că proceda greşit. Îl luase prea repede pe Milcar. Îl determina să-şi

exprime „un punct de vedere”, un punct de vedere care ar fi putut fi discordant faţă de cel al şefului comisiei, iar Milcar se ferea de aşa ceva ca de foc. Pe deasupra, îi propunea „o schimbare de program”, o abatere de la ceea ce „fusese statornicit”, adică o inovaţie în plan, iar omul care se ocupa de invenţii şi inovaţii se arătase până atunci întotdeauna refractar, la price gen de schimbare. Maria l-ar fi categorisit repede, cu una dintre formulările ei „neacademice”, dar teribil de expresive.

Cornel continuă totuşi să argumenteze, tot mai nervos, tot mai incoerent, ajunseseră în faţa sălii unde urma să se prezinte teoretic proiectul. Se opriră. Faţa roşcovană, cu frunte lată se întindea spre creştet lucioasă, şlefuită parcă. Fruntea fără o cută se înnegura, sau avu doar impresia că era aşa, că Milcar „medita profund”, cu ochii în pământ, pregătindu-şi desigur un răspuns „echilibrat”, „ponderat”, care să-l pună la punct pe provincialul cu idei năstruşnice.

— Uite ce e, începu Milcar. Uite ce este, Cornel, ideea ta mi se pare... Căută mult cuvântul, cu acelaşi aer preocupat. Spuse grav: Teribilă, domnule!... Da, da, teribilă!

Asta ce mai era? Cum de i se părea lui Milcar „teribilă” ideea lui? O fi fost chiar atât de proastă?

Găsi răspunsul la aceste întrebări abia câteva minute mai târziu, când află că Milcar fusese „rotat”; era ultima lună pe care o petrecea în centrală. Aveau să devină colegi. Milcar urma să lucreze la institutul din provincie. Ideea lui nu era deci proastă! Întrebarea era cum aveau s-o primească şi ceilalţi membri ai comisiei?

*

— Şeful e-aici? se interesă Vlad.

Aneta se opri. Dactilografia un text ce aducea a raport. Ridică spre el ochii. Oglindeau perfect caracterul echilibrat

şi firea răbdătoare a secretarei. Aneta împlinea în curând douăzeci şi cinci de ani de muncă în minister, începuse ca stenodactilografă, la 18 ani. Pe-atunci era o femeie tare drăguţă. Anii adunaseră încet pe chipul ei urme greu de îndepărtat. Aneta nici nu se obosea de altfel să le îndepărteze. Arăta acum ca o gospodină cumsecade, puţin mai împlinită decât ar fi trebuit. Cine o vedea pe stradă îşi putea imagina anevoie că are în faţă secretara unui serviciu de contraspionaj.

— Nu a revenit încă, zise ea. Adăugă cu o notă de îngrijorare: L-a căutat de trei ori tovarăşul colonel Rădulescu. Spune că a-nceput deja o şedinţă foarte importantă, la care era invitat să participe. Îi reamintise azi-dimineaţă, în mod special.

— Din câte ştiu, mai avea azi încă vreo două, la fel de importante, rosti Vlad. Una acum un ceas, la care trebuia, tot dacă bine-mi aduc aminte, să merg şi eu.

Aneta îl privi reprobator. Vlad constată că femeia aceasta, prin mâna căreia treceau cele mai importante rapoarte şi sinteze ale unor acţiuni operative pline de tensiune, avea un fel de cult pentru şedinţe. Care, pe el şi pe Dumitrescu, îi exasperau.

— N-ar trebui să vă duceţi? Măcar acum?

— Nu. Că s-a anunţat să fie „operativă”, explică Vlad. Dacă a fost operativă, s-a terminat. Dacă n-a fost, bine că n-am intrat. Magda unde-i?

— În sala de şedinţe, răspunse cu seriozitate Aneta. La noi, însă, unde nu-i şedinţă. Acum o jumătate de ceas a venit. M-a rugat, dacă mai telefonează cineva, să-i fac legătura acolo. A fost căutată de vreo trei ori de cineva, dar…

— Te rog acelaşi lucru, hotărî Vlad şi trecu în „sala de şedinţe”.

Magda stătea singură, cu ochii rătăcind pe fereastră, îi aruncă doar o privire scurtă. Era un semn rău la Magda.

Însemna că ceva „nu mersese” în discuţia cu Zariţchi.

În scrumieră din faţa ei erau două ţigări strivite aprig. Magda fuma rar o ţigară după alta. Discuţia cu cercetătorul părea să fi fost un eşec deplorabil. De ce? Şi cum o putea el „remonta”?

Vlad se apropie, scoase din buzunar setul de fotografii luat de la Mişu Greabăn, le desfăcu în evantai.

Tehnic vorbind, pozele erau reuşite. Câteva înfăţişau femei dezbrăcându-se. Alte clişee fuseseră evident făcute cu acordul „victimelor”. Cele mai multe surprinseră scene de dragoste. Bărbaţi şi femei sărutându-se. Unele perechi fuseseră prinse în situaţii şi mai intime, fie în încăperea mizeră a atelierului, fie în altă cameră, probabil acasă la Mişu Greabăn.

Folosise un aparat cu declanşare automată, lentilă şi peliculă de o calitate deosebită. Ca bun fotograf, Vlad nu putea să nu remarce faptul.

Restul fusese treabă de profesionist, iar Greabăn se dovedea un meşter calificat.

Vlad desfăcu pe cât posibil „evantaiul”, îl puse pe masă, în faţa colegei sale.

Ochii Magdei se opriră două secunde pe imaginile scandaloase. Întoarse spre el o privire care exprima milă.

— A, nu, draga mea! N-am îmbătrânit în aşa hal, o preveni Vlad surâzător, adunându-şi „marfa”. Nu strâmba din năsuc. Numai pentru poza asta, de exemplu, nevasta unui dentist a adus treizeci de mii şi i-a dat lui Greabăn sub ochii mei. S-ar părea că oamenii căsătoriţi au o optică aparte faţă de asemenea „documente”. Cincisprezece mii ea, cincisprezece el, căsătorit, specialist la o staţie pilot... Şeful are dreptate, reveni Vlad pe un ton posomorât. O să se lase cu autocratică dură, dură!

— Mai ales în ceea ce mă priveşte, preciză Magda.

Întorsese din nou spre el ochii aceia albaştri, care aveau acum o expresie dureroasă, cum nu mai zărise de mult.

— Am spus întotdeauna că femeile n-au ce căuta în munca asta! rosti Vlad zeflemitor. Adăugă pe un ton oficial: Cum ai putut să ratezi, tovarăşă Deleanu Magda? Cum a fost posibil?

De regulă, când afirma ceva despre „incompatibilitatea” femeilor cu activitatea de contrainformaţii, Magda îl ironiza. Sau îi demonstra, încălzindu-se treptat, că bărbaţii sunt mult mai slab pregătiţi pentru aşa ceva. Acum Magda tăcea. Tăcea nemişcată.

— Nu-i nimic! o-ntoarse Vlad. Şeful nostru zice că-n munca asta „izbânzile şi greşelile pot fi, ori deveni, contrariul lor, când nici nu te-aştepţi”! Consideră aşadar...

— Vlad! spuse Magda deodată pe un ton chinuit.

Nu, Magda nu era pentru munca asta. Punea la inimă mult prea mult, nu voia să accepte cu nici un chip că eşecurile temporare erau inerente. Stoenescu făcuse chiar un fel de situaţie statistică, în care demonstra matematic, aşa cum făcea totul Stoenescu, de când îl ştia, că „lipsa unui eşec într-un şir consecutiv de reuşite trebuia să constituie un semnal de alarmă”. Însemna că „cineva” prinsese celălalt capăt al firului şi se delecta oferind cu generozitate „succese trucate”. Teoria nu era lipsită de un sâmbure de adevăr.

— Vlad, am ratat prosteşte! spuse Magda scăzut, obosită. Ridică din umeri. Şi ceea ce-i mai rău, nu pricep unde anume!

— Ai remarcat că eraţi filaţi?

— Filaţi?! tresări Magda. De cine?

— De-un tip simpatic, tuns scurt. Mircea l-a botezat X. Se afla într-un Mustang argintiu. Şi care, cine ştie dacă nu luase legătura cu Zariţchi înaintea ta. Poate telefonic.

Magda încremenise. Da, mai avea atâtea de-nvăţat! Prinsă de joc, de intenţia de a-şi aplica „planul” conceput temeinic, omisese să privească şi-n oglinda retrovizoare, „din rutină”, cum se obişnuia. Zariţchi remarcase probabil

Mustangul. În această probabilitate ridica zeci de întrebări: Zariţchi era în legătură cu X?! Povestea căpăta atunci altă turnură. Panait avea ori nu vreo vină? Putea să n-aibă, X să fi aparţinut, de pildă, unui serviciu concurent. Venise poate în România, pentru „a-l torpila” pe Panait.

— Glumeşti, nu? întrebă Magda.

Cum să glumească?! Acel X o filase ca un profesionist extrem de prudent. Avea însă un Mustang - de ce oare nu o maşină care să n-atragă deloc atenţia?! Era alt mister. Vru să mai spună ceva. Uşa se deschise în aceeaşi clipă. Intră Dumitrescu.

Se ridicară, salutară cu voci anemice. Colonelul sesiză atmosfera imediat.

— Unde v-a plouat aşa?

Vlad îşi vârâse pozele la loc, în buzunar. Le scoase hotărât să înceapă el raportul. Magda i-o luă înainte.

— Eşec total, în cazul meu, anunţă ea fermă.

Îşi muşca buzele. Dumitrescu nu reacţionă, ca şi cum n-ar fi auzit.

— Păi cum? întrebă după o pauză.

— Nu ştiu, nu înţeleg! se zbătu glasul Magdei. Am procedat conform planului, tipul..., Zariţchi, se corectă ea, n-a răspuns însă la parolă..., a oprit maşina lângă un miliţian şi mi-a făcut vânt.

„Îi făcuse vânt”! Se exprima, ca întotdeauna, când era emoţionată, într-un limbaj „total neştiinţific”. Făcea rău. Dumitrescu nu agrea maniera, deşi uneori o folosea şi el. Numea însă atunci exprimarea „plastică”, adăuga, după ce scăpa câte ceva, „asta plastic vorbind”. Colonelul păru să fi intuit acum sensul expresiei „plastice”, întrebă fixând ochii Magdei:

— Ţi-a făcut impresia că ştia parola?

— Da! răspunse Magda. Da, m-am gândit bine, sunt convinsă c-o ştia!

Dumitrescu nu se interesă de ce era „convinsă”; îşi

ţuguie buzele posomorât, făcu doi paşi, hotărî:

— ...Gândeşte-te atunci şi unde ai greşit!

— Dar asta e, nu-mi pot da seama! se zbuciumă Magda, ridicând tonul puţin peste nivelul „regulamentar”.

Simţea nevoia să explice. Dumitrescu o întrerupse cu glas scăzut, pronunţând cuvintele rar:

— Fără panică, fără nervi!... N-avem timp de-aşa ceva.

Magda tăcu. Îşi mută apoi ochii de la Dumitrescu spre Vlad. Nu ştia încă dacă „glumise” relativ la Mustang. Nu voia să facă o gafă.

— Mustangul argintiu ar putea fi o explicaţie, interveni Vlad.

— Ce-ai făcut cu fotograful? se întoarse Dumitrescu spre el, ca şi când n-ar fi auzit de Mustang.

Îi luă din mână fotografiile, le examină cu mai multă atenţie decât Magda.

— Paisprezece perechi, explică Vlad. „Imortalizate” discret. Fotografii porno, impecabile, selectate desigur. Lucrează c-un robot. Pe opt dintre ei îi şantajează de trei luni. De-atunci a început, văzând că nu-i cere nimeni nici un raport. Dau bani toţi opt, niciunul n-a scos un cuvânt. Am verificat la miliţie. De ceilalţi nu s-a ocupat încă. Crede că nu-i bine să stocheze prea mulţi bani. Ia cam cincisprezece mii de... „de căciulă”, ar fi vrut să zică, spuse însă: de persoană.

Dumitrescu îl privea neliniştit:

— Ce fel de oameni, Vlad?

Asta era nenorocirea. Se scărpină după ureche.

— Trei fete ori neveste de doctori, patru de ingineri..., două de ofiţeri. Bărbaţii sunt civili, dar...

— Dar ce? întrebă prompt colonelul, presimţind ceva.

— ...Greabăn susţine că aproape un sfert din clienţi.... lucrează în instituţii de interes militar. Aşa a fost instruit, în camera care serveşte „de studio”, era un miros de ţigară cumplit. O masă joasă, taburete, nu m-ar mira să aibă loc

tot acolo şi partide de poker.

Dumitrescu zvârli fotografiile pe masă, ca şi cum i-ar fi cerut să înceteze. Mormăi printre dinţi:

— A solicitat informaţii vreunuia din ei?

— Nu. „Pierduse legătura cu centrul”. Nu avea mandat să ceară informaţiile personal. N-a acţionat. Mă-ntreb însă…

— Bine că te-ntrebi! răbufni deodată Dumitrescu furios. Tu te-ntrebi, Stoenescu se miră, Mircea nu găseşte, Magda nu înţelege! Superb, ce să spun! Panait vine peste o oră să-i dăm informaţiile contrafăcute şi să plece! Şi-o să i le dăm! Şi-o să plece! grăi aprig Dumitrescu.

Se vedea că ideea îl sâcâia de mult.

— Trişează, şopti Magda.

Alt lucru pe care nu-l învăţase Magda era că, atunci când şefii se-nfurie, trebuie lăsaţi să se potolească întâi, chiar dacă şef le era Dumitrescu.

— Undeva trişează, simt eu, reluă Magda.

Colonelul izbucni mai aprins:

— Procurorului n-ai să-i spui ce simţi, Magda! Vrea probe! Ce-i dăm? Am simţit şi eu că Panait minte, din prima clipă. Faptul că maiorul e mort şi tehnicianul dispărut, mi-a întărit bănuiala, numai că astea pot fi coincidenţe, n-avem cum dovedi că Panait a minţit! Ne-a dat-o şi pe nevastă-sa, care… ce-a mai lucrat?! Parcă s-ar fi născut spioană, scorpia!

„Scorpia” era desigur o expresie „plastică”.

Şi Mircea ratase deci. Exista însă fotograful şi exista „scorpia”, care contraziceau bănuielile iniţiale, care păreau să indice buna credinţă a lui Panait.

Ei şi? Cu simţămintele astea puteai să-ţi faci harachiri, după ce Panait ar fi fluturat batista, de la geamul maşinii, când trecea frontiera!

Ce informaţii o fi furnizat „scorpia”? Dumitrescu le aflase?

— Informaţii de valoare? se interesă Magda.

Dumitrescu se foi în scaunul pe care se aşezase. Vorbi de data asta măsurat. Se liniştise.

— E doar laborantă. Are acces limitat. Dar a profitat, de fiecare greşeală, de fiecare prostie, de fiecare vorbă scăpată de cercetătorii noştri scumpi, care, când le aminteşti de vigilenţă, se uită la tine de parcă le-ai povesti tabla-nmulţirii!

Se ridică de pe scaun, începu să măsoare din mers nervos biroul.

„Nu este bine, tensiunea! - ar trebui să se menajeze”, se gândi Vlad. Se întrebă deodată dacă nu era cinic. Nu. Pur şi simplu, nu înţelegea ce rost avea să te enervezi când se-ntâmplă să ratezi. Ori judeca aşa pentru că el ratase foarte rar?

Reacţia de indignare a colonelului însemna că datele furnizate de Eliza Panait... nu erau tocmai de neglijat. Contribuia desigur la izbucnirea aceea şi faptul că, numai cu o lună în urmă, Dumitrescu fusese invitat la „o masă rotundă”, la institutul unde lucra Zariţchi. Fuseseră invitaţi, de asemenea, un procuror şi directorul unui institut similar, care făcuse studii în străinătate. Colonelul se pregătise două zile, temeinic, pentru discuţia cu cercetătorii, deşi nu-i plăcea deloc să apară în public. Le prezentase o cazuistică internă, dar şi externă, întâlnită în reviste occidentale; în care articolele-reportaj referitoare la spionajul tehnico-ştiinţific erau frecvente, în ciuda faptului că mai toate firmele aveau detectivi proprii.

Şi după acea masă rotundă... Colonelul avea motive să fie tulburat, văzând ce adunase „scorpia”; pesemne unele informaţii erau recente. Numai de n-ar fi întrebat Magda nimic. Nu era încă momentul.

— Vreţi să spuneţi că a ajuns... la date esenţiale? se auzi glasul Magdei.

Dumitrescu se întoarse pornit pe-o replică dură, însă

chipul pierit al Magdei avu darul să-l calmeze. Scoase portvizitul, şi din el o hârtie.

— Poftim! spuse aşezând foaia pe masă. Este specialitatea dumitale. Cunoşti importanţa institutului. Apreciază singură.

— Atât? întrebă Magda.

Hârtia era scrisă mărunt, neciteţ, dar rândurile ordonate, înşirate metodic. Nici un cuvânt în afara rândurilor.

— Citeşte întâi! se răsti Dumitrescu şi se-ntoarse spre Vlad: Iar povestea cu Mustangul... să nu-mi baţi capul cu ea! Individul l-a „însoţit” pe Zariţchi la institut, dar s-a întors în capătul celălalt al oraşului, pe-o arteră paralelă, a continuat să se plimbe prin Bucureşti. Poate o face şi-acum! L-am identificat după numărul maşinii. Îl cheamă Ranke, n-a mai venit niciodată în ţară, nu e înregistrat cu nimic suspect. Turist! A publicat anul trecut în presa străină câteva articole despre România. Elogioase! Totul până aici „sublim”!

— Bine, încercă Vlad, dar...

— Poate fi o coincidenţă faptul că l-a urmărit pe Zariţchi, înţelegi?! sublinie Dumitrescu. Poate fi! Nouă ne trebuie dovezi! Iar singurele pe care le avem până-n prezent arată că Panait a fost corect în declaraţii! Dumitrescu se întrerupse brusc.

Vlad încercă să tempereze atmosfera, declarând senin:

— Vom putea constata dacă ne minte.

— Zău?! întrebă Dumitrescu.

— Cred că am un plan, zise Vlad.

*

Aşadar povestea reîncepuse, pe alt plan, se ţineau mai departe de capul lui, apăruse acum şi „un înger cu ochi senini” ca să-i spună un „adio” pe care-l simţise de-a lungul

şirei spinării.

Emil Zariţchi se ridică de la birou, trecu prin camera computerelor, intră în laborator. Nu-şi găsea locul nicăieri. Se învârti fără rost, ieşi pe terasă.

Ce avea să facă el, acum, cu nebuna care-i zisese acel „adio”? Nu părea deloc dispusă să renunţe la ideea de a se juca de-a parolele...

Îl lăsa oare să se chinuie câteva zile şi avea să apară iar?

Sinteza lucrării de care răspundea ar fi trebuit predată la prânz. N-o începuse măcar. Fişele stăteau pe biroul lui, n-avea încă chef de lucru, era incapabil să se concentreze.

De la bufetul aflat la parter venea un miros îmbietor. Nu apucase să înghită de dimineaţă decât un pahar de lapte bătut, dar nu-i venea să pună ceva în gură.

Zariţchi se desprinse de balustrada pe care o strânsese bine în pumni, porni înapoi, traversă holul şi deschise uşa bibliotecii. Nu era nimeni în sala de lectură. Nici măcar bibliotecara. Intră şi se aşeză în faţa unui pupitru gol, îşi luă capul în mâini. Bibliotecara apăru din spatele draperiei. Veni lângă el să-l întrebe „ce ar dori”.

Ce dorea în definitiv?

*

Eugen Panait cobora fără grabă scările hotelului, cu senzaţia unei dureri de mijloc. Asta i-ar mai fi trebuit, o criză de lumbago! Ajunse în holul mare, în care poposise un grup de sportivi. Sacii de sport, identici şi numerotaţi, erau întinşi de-a lungul întregului perete exterior, sub ferestrele largi, o puştime gălăgioasă, degajată şi blondă, în treninguri, peste care purtau scurte de scai galben, umplea holul. În rest, doar vreo patru-cinci „civili”. Panait se întrebă care din ei îl aştepta pe el, pentru a-l însoţi ca o umbră prin oraş. Ar fi putut recurge la oricare dintre trucurile cunoscute pentru a-şi descoperi „paznicul”. Dar

n-avea nici un rost. Şi, de fapt, nu-l interesa.

Lăsă cheia la recepţie, ieşi din hotel. Îşi găsi maşina, urcă, demară liniştit, porni spre centru, gândindu-se dacă fraza prin care intenţiona să-i solicite lui Dumitrescu dolarii confiscaţi era bine aleasă.

VIII. Doar date derizorii

Vlad se opri lângă fereastră, cu sentimentul că nu mai pricepe nimic. Planul lui, care i se păruse bun, fusese făcut ţăndări în trei replici de colonel. Altceva nu găsea însă nimeni. Magda, atât de inventivă, tăcea şi ea, citind şi recitind hârtia scrisă de Eliza Panait.

Liniştea prevestitoare de furtună fu spartă de apelul telefonului. Dumitrescu se întoarse ca ars, se uită crunt la cutia de ebonită care zbârnâia încă, smulse receptorul cu o mişcare enervată.

— Ţi-am spus că nu sunt aici! se burzului el. Ascultă totuşi ceva şi zise: Aha!… Bine. Bine, sunt încântat!

Însemna că vestea pe care-o primise era la fel de proastă. Colonelul puse receptorul în furcă, îşi ţuguie buzele, spuse:

— Panait a pornit deja încoace… Da, Magda!

Aştepta „verdictul de specialitate” evident interesat.

Vlad citise şi el hârtia adusă de Dumitrescu de la Eliza Panait. Nu înţelesese nimic. Erau doar formule şi adnotări, menţionându-se şi ziua când fuseseră culese informaţiile. Ultimele erau procurate cu o săptămână în urmă.

— Datele sunt totuşi derizorii, spuse Magda.

Tonul era sigur, privirea rămânea fixată mai departe pe

hârtia adusă de colonel.

— Singure, aceste informaţii n-au valoare, preciză şi mai decisă Magda, îşi ridică abia acum ochii albaştri spre Dumitrescu, explică: A cules probe din vasele de laborator, le-a analizat... ori aflat cumva, ştie exact... mai bine de jumătate din substanţele care intră în procesul de elaborare, al produsului finit. Nu rezultă însă nimic referitor la modul de preparare, iar asta e esenţial!

— Eşti sigură? tăie colonelul.

— Absolut sigură, zise Magda liniştită.

— Dar dacă unul ca Zariţchi, de exemplu, întrebă aprig Dumitrescu, a dat sau dă informaţii de completare a acestor informaţii? Dacă se coroborează?

Magda se scutură realmente, părea că o luase cu frig. Spuse cu o voce albă, privind drept în ochii colonelului:

— Atunci... Ar însemna compromiterea completă a lucrării B-23. Şi... punerea în pericol a vieţii unui om.

Rămaseră apoi aşa, într-un duet mut de priviri. Dumitrescu nu clipea măcar, încremeniseră amândoi.

Vlad se scarpină şi mai nedumerit în cap. De B-23 auzise ceva. Era un dosar strict secret, la care lucrau doar Dumitrescu şi Magda. Simţi însă că „miza” era, fără doar şi poate, mult mai mare decât bănuise.

— Prelucraţi tot ce-am primit până în prezent, zise Dumitrescu. Să avem ce-i da lui Panait. Să fie fals, dar plauzibil, nu ne e permis să greşim! preveni colonelul. Făcu apoi câţiva paşi prin cameră, medită: Dracu ştie... dacă Panait nu-i pe deplin cinstit cu noi!? Poate fi şi viaţa lui în joc, dacă greşim! E clar?

— Da, zise Vlad.

— Nu, spuse Magda învârtind între degetele lungi şi subţiri hârtia primită de la Eliza Panait.

— Ce nu-i clar? se interesă colonelul.

— Ce-i dăm... să fie în concordanţă sau nu cu lucrarea B-23?

Vlad avu impresia că Dumitrescu voise să dea un răspuns grăbit. Se opri însă, se reaşeză încet pe un scaun, fixând cu privirea postavul verde al mesei. Întrebarea era desigur dificilă. Înţelese că o anumită subtilitate îi scăpa iar, ascultă apoi stupefiat două replici care îi nedumeriră definitiv:

— Nici aşa, nici aşa, zise colonelul. Ridică privirea spre Magda. Acum e clar?

— Da, spuse simplu Magda, muşcându-şi buzele. Cred că-i cel mai bine.

*

Ranke era mulţumit de locul pe care şi-l alesese. Se afla într-un colţ din care putea supraveghea toate mesele restaurantului. Uşa spre camerele de serviciu nu era nici ea departe. Prin fereastra mare, avea permanent în faţa ochilor maşina.

Care din cele cinci persoane ce intraseră imediat după el era „omul lui”?

Primii doi, o pereche, erau foarte tineri, nişte adolescenţi. Intrase apoi o femeie blondă, singură, bine făcută, având expresia aceea degajată a hoinarelor prin hotelurile de lux. Ultimii doi, tot pereche. Bărbatul spre cincizeci de ani, femeia patruzeci. Aspect de burghezi satisfăcuţi. Altcineva nimeni.

Să nu fi descoperit „ei” stratagema cu numele?

Să fi lucrat „mai fin”? De pildă... supa pe care-o sorbea acum?... Jack se arsese c-o supă de broască ţestoasă nu demult. Adormise cu friptura în faţă, se trezise într-o „salvare”, care îl transportase exact la interogatoriu.

Femeia blondă îl ţintuia. Vorbi ceva cu chelnerul... Apoi chelnerul se apropie de masa lui.

Ranke renunţă la supă, făcu un semn, chelnerul se aplecă uşor, şopti într-o franceză aproximativă ceva, din

care nu înţelese decât că femeia era suedeză.

— Suedeză, monsieur! repetă şoptit chelnerul.

Femeia urmărea scena surâzătoare, chelnerul aştepta.

Încercau deci să i-o vâre pe gât pe „suedeza” asta!

Ranke îşi luă un aer de păstor ultragiat. Plastronul alb tresări.

— Scuze, monsieur! Scuze! bâigui chelnerul retrăgându-se de-a-ndăratelea. Se înclină încă o dată, dispăru.

Blonda păru să pufnească în râs. Îşi fixă apoi privirea asupra unui bărbat voinic ce se afla în stânga ei, în compania unei femei cam trecute, foarte fardată. Scoase o ţigară din poşetă şi începu să scotocească inutil după brichetă.

*

În fotoliul comod, Panait nu mai părea acum chiar atât de mic. Surâdea chiar, un surâs despre care nu s-ar fi putut spune dacă era trist, dezamăgit sau cronic.

— Şi Zariţchi a refuzat! zise el ca o concluzie.

— N-a răspuns la parolă, preciză Dumitrescu.

Panait medită la ceva, frecându-şi încet degetul mare de cel mijlociu, cu privirea pierdută. Surâsul începea să devină îngrijorat. S-ar fi zis că-şi cunoştea destinul şi noua întâmplare nu venea decât să confirme că făcuse un pas greşit, pe care avea să-l plătească!

— Se vede, începu agale Panait, că ofiţerul care a luat legătura în locul meu cu Zariţchi a greşit undeva.

Stoenescu afirma că ar fi fost exclus ca Panait să fi luat legătura cu Ranke. Într-un hotel nu puteai fi totuşi sigur niciodată. Iar Ranke părea că-i urmărise din umbră pe Zariţchi şi pe Magda. Or fi fost simple coincidenţe? Îl supraveghea Ranke pe Zariţchi din alt motiv? Ar fi vrut să discute cu el şi Magda i-o luase înainte? Ranke era ziarist. Nu cumva venise să smulgă un interviu, iar ei, din

deformaţie profesională, credeau...

Şi dacă, totuşi, între Ranke şi Panait exista o legătură?

— Ofiţerul meu n-a greşit, zise apăsat Dumitrescu.

— Sunt sigur, sunt sigur că nu, se apără Panait. În sensul că a memorat parola. Dar din toţi cinci, Zariţchi este cel mai bun. Lucrează de mult, a căpătat un anume fler, e posibil ca o greşeală măruntă, aparent neînsemnată, să-l fi pus în gardă!

Magda bănuia acelaşi lucru. Pe de altă parte, dacă Ranke împiedicase intenţionat întrevederea, ţinându-se cu maşina după cea a lui Zariţchi?

Totuşi Mircea susţinea că Ranke îi urmărise ca un profesionist, de la distanţă. Cine era de fapt Ranke? Şi era singur? Nu cumva şi Eliza Panait fusese supravegheată foarte discret de cineva, nu cumva şi fotograful...?

O lua razna. Atâţia oameni într-o asemenea afacere?!

De fapt, cercetările care se efectuau acum la institut însemnau în viitor miliarde. Poate merita să fi fost trimisă în România o echipă întreagă! Ce carte se juca aici, ce ştia acest Panait, nu cumva era un simplu pion?

Vru să întrebe direct. Se abţinu.

— În mod sigur parola pe care ne-ai dat-o era completă?

— Asta fără îndoială! zise Panait. Am o memorie încă excelentă şi sper, adăugă el cu un surâs care lui Dumitrescu i se păru de-a dreptul insolent, sper ca alţi ofiţeri, care au discutat cu restul reţelei... să fi fost mai norocoşi.

*

Sunetul ascuţit al claxonului maşinii îi rămăsese lui Cornel înfipt în urechi. I se părea că-l aude continuu, ca şi înjurătura cumplită, „şoferească” a celui de la volan, care-i strigase ceva referitor la beţivii care ar trebui adunaţi de pe drumuri, măcar ziua-n amiaza mare!

Tăcuse. Tăcuse privind cu o expresie nătângă, probabil, la omul care ţipase, ştia că avea dreptate, că fusese cât pe-aci să ajungă sub roţi, fără ca şoferul să aibă vreo vină. Automobilul rula corect, omul care îl conducea reuşise să frâneze cu un reflex nemaipomenit. Îşi descărca acum nervii.

Da, poate că Milcar avea dreptate. Ar fi trebuit să accepte o maşină care să-l transporte până la fratele său, simţise însă că i-ar fi fost imposibil să stea închis într-o maşină, n-ar fi putut suporta să nu se mişte, să nu umble singur, pe străzi, singur cu gândurile lui, era beat într-adevăr, beat însă de izbândă, experimentul se dovedise *peste aşteptări,* ambele experimente se dovediseră de fapt chiar peste aşteptările lui, trebuia să se oprească la prima poştă şi să-i telefoneze Mariei, să le spună şi celor de la institut... Apoi se gândi că cinci minute mai înainte totul putea fi *altfel,* că el ar fi putut zace acum în mijlocul străzii, dacă şoferul care-l înjurase n-ar fi reuşit să-l ferească la timp!

I se părea îngrozitor! Cu atât mai îngrozitor cu cât îşi dădea seama că s-ar fi pierdut altă Idee, altă Idee care-i venise în ultima fază a experimentului. O Idee pe care trebuia desigur s-o verifice, care avea să dea bătaie de cap, pentru că lungea termenul de aplicare a proiectului, singurul care fusese efectuat atât de operativ, dar *era posibil,* era pe *deplin posibil* ca noul procedeu pe care îl imaginase să reprezinte mult mai mult decât tot ce făcuse el până atunci!

Ce realizase de fapt până atunci?...

Fusese „un om cu idei” încă din perioada studenţiei. Publicase de-atunci mai multe comunicări, reuşise să-şi breveteze şi câteva invenţii, toate însă mărunte, *nici una* din familia *marilor izbânzi,* care deschideau o perspectivă, un drum demn de urmat. Abia în noaptea trecută şi-n timpul experimentului, mai ales, apăruseră *două deodată,*

două Idei, din cele care se ivesc rar, din cele care sunt visul secret, obsesiv, al oricărui cercetător!

Se speriase pur şi simplu. Despre a doua nici nu şoptise vreun cuvânt. I se părea că ar putea totuşi să greşească. Trebuia să verifice întâi. Să verifice cât mai repede, dar temeinic. Prea veniseră una după alta, ascultase ca un somnambul felicitările, strânsese mecanic mâini, cu mintea - mintea pe care o credea obosită, epuizată - fixată doar pe întrebarea *dacă nu se înşela,* dacă *într-adevăr* avea să facă el acel *pas,* uriaş, în cercetare, în aplicarea pe o scară imensă a unui gând simplu, ce ţâşnise din creierul său muncit, „împrăştiat”, din logica lui „sucită”, pe care i-o reproşau mulţi, în afară de Maria... Da, Maria spunea că-l iubeşte... pentru că este aşa, zăpăcit, sucit, pentru că nu ştie niciodată ce vrea, nici ce-i trebuie, dar... *găseşte;* înaintea celor ce caută!...

Traversă prudent strada, pe „zebră”, pe verde, începu să urce în fugă scările poştei..., mâinile îi erau parcă prea uşoare, descoperi că-şi uitase valijoara de voiaj undeva.

Se opri întrebându-se unde? În vagonul de tren? Nu, parcă de-acolo plecase cu ea...

*

Nu, îi era imposibil să înţeleagă ceva. Teancul de volume pe care-l ceruse rămânea inutil pe pupitrul din faţă, camera de studiu din biblioteca institutului unde venise de atâtea ori, unde avea întotdeauna impresia că se putea refugia liniştit, pentru a-şi regăsi ideile şi a le pune în ordine... nu ajuta azi la nimic.

Emil Zariţchi îşi privi ceasul. Se ridică de la masă fără să ştie de ce. Se hotărî să ia teancul de volume, îl duse tot fără să ştie de ce pe masa bibliotecarei. Fetişcana apăruse din spatele draperiei cu nelipsitul ei zâmbet.

— Plecaţi atât de repede?

Nu-i răspunse. Nu ştia de fapt ce să-i răspundă. Ieşi aiurit din sală, se opri în micul hol, întrebându-se încotro s-o apuce. Auzi apoi vocea bibliotecarei care se plângea pe un ton ce contrasta complet cu cel de până atunci. Îi spunea cuiva bosumflată:

— Uite, aşa-mi fac! Mă pun să le dau jos din rafturi câte şapte volume, stau zece minute şi pleacă!

Cui îi vorbea? În sala de studiu doar nu rămăsese nimeni! Vorbea singură?

— Eu nu fac aşa! se auzi atunci răspunsul unui bărbat.

Zariţchi descoperise fără să vrea secretul domnişoarei de la bibliotecă. În spatele draperiei, ce despărţea sala de studiu de cea a depozitului de cărţi, nu fusese deci singură.

Cine putea fi adoratorul din umbră? De când se afla acolo? Pe unde intrase?

Avu impresia că bibliotecara se săruta cu individul misterios. Un şuşotit, apoi auzi paşi, paşi grăbiţi, se trase repede după o coloană. Un bărbat foarte tânăr, necunoscut, ieşi repede din sala de lectură, trecu pe lângă el, dispăru pe coridorul pustiu.

De ce plecase tocmai acum? De ce după ce părăsise el sala de lectură? Cine era de fapt „adoratorul” bibliotecarei? Ce urmărea sau, mai exact spus..., pe cine?

*

— Consideraţi că nu e ceva în ordine? întrebă Dumitrescu.

Panait privea de aproape un sfert de oră cele două coli de hârtie pe care Vlad şi Magda aşternuseră „informaţiile” cerute. Le fixă fără nici o expresie. Parcă nici nu le-ar fi văzut.

— Nu, spuse în sfârşit Panait, fără să ridice ochii de pe hârtii. Totul e... perfect plauzibil, într-adevăr, adăugă el.

— Transcrieţi textul?

Panait surâse, îşi ridică privirea, zise cu un calm aproape sfidător:

— Niciodată nu obişnuiesc. L-am memorat.

Îi întinse cele două coli de hârtie.

— Doriţi să verificaţi, domnule colonel?

I se adresa prima oară cu „domnule colonel”. Vocea avea o nuanţă ironică. Dumitrescu se întrebă ce se mai ascundea şi aici. Era pur şi simplu o întrebare între „doi parteneri”, care puseseră la cale „o afacere” avantajoasă „de ambele părţi”? Panait obişnuia într-adevăr să memoreze întotdeauna textele pe care le avea de transmis? Reuşea să facă asta graţie unui antrenament îndelungat? Îl provoca înadins „să-l asculte”, tocmai pentru că nu reţinuse de fapt nimic din text, pentru că textul ăsta fals nu-l interesa?...

Dumitrescu fu tentat „să-i verifice memoria”, renunţă totuşi. Întrebă:

— Când plecaţi?

— Dacă-mi daţi drumul într-adevăr, spuse Eugen Panait, nu părea încă sigur de aşa ceva, atunci... îmi iau valiza de la hotel şi... Conform dispoziţiei pe care am primit-o, trebuie să fiu în seara asta în avionul care decolează din Sofia. Am loc reţinut.

— De ce din Sofia?

— Ca să nu par grăbit, surâse din nou Panait. Să nu bată la ochi că-mi abandonez în România maşina cu care-am venit...

Iarăşi era plauzibil ce spunea şi iarăşi Dumitrescu avu senzaţia clară că în spatele acestei grabe calculate se ascundea ceva.

„Convenţia” rămânea însă convenţie., Promisese să-l ajute pe Panait să plece „la timp”, dacă - „reţeaua” exista. Se dovedise că exista. Ei aflaseră în fond, mulţumită acestui Panait, numele a trei oameni.

— Chiar îmi daţi drumul? se interesă Panait.

— Şi vă mulţumim! zise colonelul. Sună. Apăru Radu Gherasim. Condu-l pe domnul! hotărî Dumitrescu. Este liber.

Privise până atunci atent chipul lui Panait. Se ridică în picioare. Panait de asemenea. Simţi în clipa următoare ochii lui Radu Gherasim fixându-se asupra sa. Făcu abstracţie de reacţia subofiţerului. Orice schimb mut de priviri ar fi fost sesizat, iar Panait nu trebuia să bănuiască nimic. Colonelul spuse apăsat:

— La revedere, Eugen Panait.

Omul şters îl cercetă mirat. Nu-i venea totuşi să creadă sau ar mai fi vrut să spună ceva? Se întoarse spre Dumitrescu, surâse, un surâs în care nu se putea citi decât o umilă dorinţă de iertare:

— Vă mulţumesc, zise Panait. Vă mulţumesc... că m-aţi înţeles... La revedere...

Ezită să adauge „domnule colonel”, ochii aproape-i înotau în lacrimi. Aruncă o privire spre Gherasim, completă:

— La revedere, deşi... nu cred că voi reveni în România.

Se răsuci, ieşi cu pasul lui împleticit, aproape furişat. Dumitrescu i se adresă din nou lui Gherasim care încremenise lângă uşă:

— Condu-l!

Plutonierul nu se clinti. Aştepta parcă să-i mai spună ceva, ori măcar o clipire a colonelului. Dumitrescu nu făcu nici un gest. Era mai bine aşa. Radu Gherasim ieşi din încăpere cu dinţii încleştaţi.

Ar fi trebuit să discute cu Gherasim. Suferea vizibil. Avusese impresia că plutonierului îi venise să ţipe când primise ordinul şi că se abţinuse doar datorită disciplinei. Dumitrescu se întrebă totuşi ce i-ar fi putut explica pentru a-l linişti, când avea să-şi termine misiunea de a-l conduce pe Panait.

Făcea bine ori rău, lăsându-l pe Panait să plece? Nu

cumva, „bătrânelul” ăsta aparent inofensiv reuşise să-i distragă atenţia lui Stoenescu? Dacă ridicase de la recepţie sau de la vreuna dintre salariatele hotelului un mesaj real, pe care-l memorase şi pleca acum, de sub nasul lor, cu o informaţie importantă?

Simţi prezenţa cuiva. Silueta înaltă a lui Vlad apăruse din camera vecină. Ca şi plutonierul, căpitanul nu părea de acord cu punerea în libertate a lui Panait.

— Spun şi eu ca Magda, mormăi Vlad, abătut ca niciodată. Simt că trişează! Şi cred că am fi putut...

— Cum?! i-o tăie Dumitrescu. Aveam motive să-l reţinem?

Se înfuria de fapt pe sine. Vlad se mulţumi să ridice din umeri.

— Unde-i Magda?

— I s-a telefonat din oraş. Ceva important.

De ce plecase Magda fără să-i raporteze nimic? Ce putea fi atât de important? Considera şi ea acţiunea terminată? Ratată? Subalternii lui începeau să creadă că a îmbătrânit? Dar dacă fusese depăşit? Nu cumva îi scăpase o subtilitate? Cum apăruse sentimentul că Panait i-a păcălit... deşi nu putuseră obţine nici o dovadă.

„În munca noastră, când nu poţi obţine nici o dovadă...” îşi amintea, erau cuvintele lui, le repetase de numeroase ori... Iar munca „echipei”, echipa lui faimoasă, o coordonase el. Acum o condusese, probabil, prost.

— Ajută-l atunci tu pe Stoenescu, decise cu vocea lui obişnuită Dumitrescu. Nu-l slăbiţi pe Panait până trece frontiera! Nici o secundă.

— Am înţeles, zise Vlad şi ieşi repede din încăpere.

Colonelul rămase cu ochii la cele două foi de hârtie pe care Panait pretinsese că le memorase.

Ce altceva memorase? Nu cumva îl ajutaseră chiar ei cu aceste file de informaţii false să afle un anumit adevăr?

Textul fusese bine gândit, dar cine mai putea şti?... Totul

depindea de celelalte informaţii pe care Panait le deţinea, ori avea să le obţină până la frontieră...

*

„Ministerul de Interne.

Biroul de informaţii şi sesizări”.

Emil Zariţchi reciti placa, ezită, avu senzaţia că oamenii din jur se uitau la el. Intră grăbit în clădirea cu pereţi de cărămidă roşie.

Un hol, câteva fotolii, două canapele, măsuţe.

Un ghişeu în dreapta, câţiva oameni care aşteptau la rând, alţi trei sau patru în picioare, două femei cam de patruzeci de ani, un bătrân şi un puşti pe un fotoliu maroniu. Puştiul oare, ce căuta aici?

Uşa se închisese automat în urma lui. Nu se vedea nici o uniformă, bărbatul ce se zărea în spatele ghişeului era tot civil.

Dacă ar fi plecat? Unul dintre civilii care „aşteptau” în hol s-ar fi luat oare după el?

Zariţchi se aşeză la rând. Mai erau doar două persoane înaintea lui. Scoase din buzunarul hainei hârtia pe care notase câteva rânduri. Nu voia să audă nimeni ce i-ar fi spus omului de la ghişeu.

Se întrebă ce ar fi răspuns dacă i-ar fi cerut date suplimentare. Şi dacă, de fapt, făcuse bine. Încă nu era timpul trecut să dispară.

— Am reţinut. Reveniţi mâine la ora 9, pentru audienţă. Azi generalul Antoniu nu-i în Bucureşti, anticipă un protest omul din spatele ghişeului.

Bătrânul din faţa lui mormăi ceva, strâmbându-se. Plecă însă. Zariţchi se trezi în faţa ghişeului, ezită, puse stângaci pe placa de marmură hârtia împăturită.

Hârtia fu luată, desfăcută, citită, fără urmă de mirare.

Civilul îl privi abia acum, zise cu aceeaşi voce lipsită de

nuanţe:

— Vă rog să luaţi loc. Va veni imediat cineva să discutaţi.

Apucase deja telefonul de lângă el, formă un număr. Zariţchi înţelese că săgeata pornise deja din arc.

Şi dacă femeia care-i spusese acel „adio”, tânărul care se afla în bibliotecă ori altcineva îl urmărise până aici?! La asta nu se gândise!

Poate îl urmăreau de azi-dimineaţă! Ei sau... ăştia de-aici. Ce-aveau cu el toţi, de ce nu-l lăsau în pace? Nu făcuse nimic nimănui!

Emil Zariţchi privi speriat în jur, se retrase de la ghişeu, se instală pe unul din fotolii, cu impresia că toată lumea din hol se uită foarte atent numai la el.

*

Eugen Panait îşi înfundă în valijoară prosopul, cămaşa şi ciorapii murdari, gândindu-se că totuşi ratase. Da, ratase ce-şi propusese atât de exact. Ratase prosteşte şi asta numai din cauza blestematului de plutonier! Dacă nu ar fi intrat în cameră...

Nu pricepea cum, dar fraza pe care şi-o pregătise îndelung, fraza înduioşătoare pe care, era sigur, în faţa colonelului ar fi fost în stare să o rostească... dinaintea păcătosului ăla de plutonier... uite că nu-i venise s-o zică!...

De ce?

Dacă ar fi făcut-o însă?...

Oricum nu ar fi avut ce să-i strice şi poate..., cine ştie, în virtutea faptului că fuseseră colegi de şcoală, ori măcar pentru agenţii pe care li-i predase... Marin ar fi aranjat cumva... să-i restituie banii confiscaţi!

Ori o parte din ei! Tot ar fi fost ceva, cât de puţini, ar fi fost „suplimentul” lui la operaţiune, supliment de care n-ar fi ştiut nimeni... Şi, cât de mic,... banul...

Doamne, ce tont putuse să fie! Cretin bătrân! Acum se

dusese pe apa Sâmbetei totul. Ce urma...

IX. „Nu-mi plac treburile făcute pe jumătate”

Era o senzaţie pe care n-o mai întâlnise de mult. O oboseală nefirească, strivitoare, o senzaţie de... incapacitate de a se mai mişca...

Undeva greşiseră, se gândi Dumitrescu. Altfel n-ar fi stat acum proptit de birou, privind stupid cele două coli de hârtie. Altfel Panait n-ar fi plecat liniştit, satisfăcut. Parcă zărise o scânteie de satisfacţie în ochii aceia inexpresivi, în timp ce vorbeau, în expresia impenetrabilă iniţial, imploratoare apoi, care nu reuşise să-l păcălească... deşi...

Panait izbutise! Izbutise „să-i ducă”, el ştia cum. Avusese impresia că, în ultima clipă, voise să-i mai spună ceva, poate o frază aparent banală, al cărei sens abia mai târziu l-ar fi descifrat, dar nu riscase, se abţinuse. *Poate* acolo se află „cheia”!...

Prin uşa pe care o lăsase întredeschisă, auzi din secretariat strădaniile disperate ale Anetei de a-l salva de un vizitator insistent. Magda era „Vizitatorul”. Colonelul vru să le scutească pe amândouă de-o dispută inutilă, deşi el o rugase pe Aneta „să nu lase pe nimeni să intre, timp de zece minute”.

Nu mai era nevoie. Magda nu făcea parte dintre oamenii care să renunţe uşor. O văzu deschizând uşa, în spatele ei apăru Aneta cu o expresie nefericită, că „se trecea în felul ăsta peste ea”.

Dumitrescu înclină doar din cap. Aneta renunţă să se mai scuze ori să acuze, se retrase închizând uşa.

Magda se apropie de birou. Îi puse în faţă, fără un cuvânt, o hârtie despăturită, pe care scria ceva. Un scris mărunt şi ordonat umplea ambele feţe. Lipsea un antet sau un titlu.

— Ce-i asta?

— Citiţi, vă rog! spuse Magda. Era nervoasă. Adăugă: E-n legătură cu B-23.

Dumitrescu abandonă poziţia anterioară, se lăsă greoi în scaun, renunţând să se mai sprijine de masă cu mâinile. Începu să citească.

Telefonul sună ca de obicei. Interiorul.

— Da!

— N-ai venit la şedinţă! se auzi vocea colonelului Datu.

— N-am venit, recunoscu Dumitrescu, citind mai departe.

— În fine, sustragerile astea sistematice o să le mai discutăm noi. Nu uita că peste o oră plecăm amândoi. Trebuie să fim măcar la finalizarea controlului.

Chiar uitase. Era vorba de un control care se făcea într-un inspectorat judeţean.

— Nu pentru asta te-am chemat însă acum, râse Datu.

— Dar pentru ce?

— Parcă mi-ai spus săptămâna trecută că aveai o problemă la Institutul numărul 3.

— Da. Şi?

— Mi-a dat telefon plutonierul de la biroul de informaţii. Zice că a venit cineva de-acolo, un anume Zariţchi. Eu n-am timp acum. Dacă ai putea merge sau trimite pe cineva să vadă despre ce-i vorba...

— Emil Zariţchi?

— Exact. Îl cunoşti?

— Nu personal, dar am să mă ocup! zise plat Dumitrescu. Îţi mulţumesc.

Închise, Magda îl privea stupefiată.

— Zariţchi?! A venit la noi?!

— Să vedem întâi cu ce scop. Hai până la lift. Pe drum rezumă-mi conţinutul hârtiei. După aia dispari.

Îşi îmbrăca haina, cu sentimentul că, undeva, un colţ de cer începea să se lumineze.

Dacă nu cumva... se pregătea o tornadă!

*

Panait îşi cercetă încă o dată ceasul. Aruncă o ultimă privire în camera de hotel, deschise uşa, o închise în urma lui cu grijă, încuie de două ori, parcurse culoarul lung al hotelului, la ora aceea mult mai populat.

Îl supraveghea oare cineva?

Firesc era să-l supravegheze. Nu încercă să se convingă. N-avea rost.

În faţa liftului nu aştepta nimeni, asta era important. Apăsă pe buton, aşteptă până când liftul opri în dreptul etajului, acum privi în urmă, nu, nici un individ „nu se grăbea să prindă ocazia”, liftul era şi el gol. Îl subapreciau oare într-atât?

Intră, apăsă pe butonul pe care scria cifra „şase”. Un etaj mai jos liftul opri, uşile se deschiseră iar.

Ranke citea cu interes un ziar. Se ridică fără grabă, fără să se uite în jur, împături ziarul, intră în lift.

Erau singuri. Era perfect, uşile se închiseră, Ranke apăsase pe butonul „Parter”.

— Totul conform planului, şopti Panait. Ultimul punct rămâne fără modificări?

— Da, zise simplu Ranke.

Îl privea parcă şi cu o anume suspiciune. Faptul că fusese „acolo”, în clădirea Ministerului de Interne, îi provoca pesemne lui Ranke o reacţie instinctivă de dispreţ.

— Zariţchi e arestat?

Tâmpitul! N-ar fi trebuit să pronunţe nici un nume. Ranke începea să se ramolească, să tremure. În condiţii normale, nici un fel de emoţie nu ar fi trebuit să-l facă să uite abecedarul meseriei. Da, stupidul Ranke era depăşit realmente de situaţie. Un „joc cu poliţia” îl derutase.

— N-au probe, surâse Panait. Ei lucrează numai cu probe, îi explică el cu umor.

În ochii lui Ranke remarcă o sclipire de suspiciune mai accentuată.

— Misiunea este însă îndeplinită, putem pleca, adăugă liniştitor Panait.

— Eu nu! zise Ranke prompt.

Idiotul! Era în stare să strice tot. Putea să-i încurce şi lui plecarea din ţară. Ce-o mai fi avut de gând?

— N-are rost să rişti inutil, spuse apăsat Panait. Te sfătuiesc să pleci, tipul a intrat pe linie moartă. Te asigur eu.

— Să sfătuieşti pe cine-ai mai sfătuit! răspunse brutal Ranke.

Adaugă înainte că liftul să se oprească:

— Nu-mi plac treburile făcute pe jumătate!

*

Emil Zariţchi ridică privirea. În faţa lui se oprise un bărbat voinic, de statură mijlocie, cu părul des, complet alb, pieptănat cu grijă peste cap. Trăsături regulate, aer morocănos. Îl cunoştea de undeva. De unde? A, da, venise, venise parcă o dată… la institut. Şedinţa cu ei, cu cercetătorii, când şi procurorul… Acum să te ţii prelucrare!

— Bună ziua. Vă rog să mergeţi cu mine, zise bărbatul voinic. Pornise deja înainte.

Emil Zariţchi se ridică fără un cuvânt, îl urmă, întrebându-se cum să înceapă… „spovedania”!

*

Panait coborî din maşină, intră în debitul de tutun, după ce aşteptase puţin în faţa lui, ezitând. Trebuia să-i lase timp celui ce-l fila să coboare din maşină, să se-apropie. Intră, în sfârşit, în debit. Avea să vadă cine era „umbra sa”. În mod cert nu-l lăsau să discute nesupravegheat cu vânzătorul de ţigări. Apăru un bărbat de vreo cincizeci de ani, uscăţiv, cu păr rărit, cânepiu. Aspect liniştit, aproape banal. Panait fu sigur totuşi că era cel aşteptat. Se apropie abia acum de masă. Ceru cu un aer firesc:

— Un pachet de Kent, vă rog.

— N-avem Kent, spuse sec vânzătorul.

— Atunci ce ţigări străine aveţi?

— Nu ţinem: nici un fel.

Panait jucă mai departe scena nedumeririi. Se dădu câţiva paşi înapoi, privi revistele înşirate pe peretele chioşcului, întrebându-se amuzat ce va face urmăritorul lui. Schimbase o sută de lei. Ce truc vechi!

Regretabil. Uite ce oameni îi filau! Da, domnul colonel Dumitrescu îl subestima în mod clar!

*

Vlad îşi dădu seama că nu parcase într-un loc tocmai bun. Putea să vadă perfect maşina lui Panait, oprită dincolo de piaţetă, în faţa unui debit. Pentru discreţia operaţiei de supraveghere, locul unde se afla era deci bun. Ieşind din debit, Panait l-ar fi descoperit greu în şirul de automobile de diferite culori, înşirate unul lângă altul la parcaj. Era însă neplăcut că se afla cam departe şi trebuia să observe clipă de clipă maşina străinului, geamul portierei. Panait îl lăsase deschis. Întâmplător? Cineva putea să treacă pe stradă şi să arunce din mers în maşină „o nevinovată cutie de chibrituri”, în timp ce Panait îşi

cumpăra la fel de „nevinovat” ţigări din debit.

Constată cu îngrijorare că în jurul maşinii se adunaseră câţiva gură-cascǎ, admirându-i modelul mai puţin obişnuit. Dacă pasiunea pentru autoturisme avea să-i împingă să coboare de pe trotuar, pentru a examina vehiculul pe partea dinspre carosabil..., i-ar fi acoperit portiera care îl interesa.

Nimeni nu se aventură în mijlocul străzii. Vlad se gândi să iasă din maşină şi să alerge să se-amestece printre admiratori. Ar fi fost însă o soluţie inoportună. Ca orice profesionist, Panait avea o memorie vizuală bună. Şi-ar fi reamintit silueta lui înaltă, chipul blond, şi-ar fi dat seama că este urmărit. Mai ales că Stoenescu fusese nevoit să intre în debit.

Apelul radioului portativ:

— Da!

— Domnul X a avut o întâlnire în lift cu subiectul, se auzi grăbită şi abia distinctă vocea lui Mircea.

Ranke? Întâlnire cu Panait? Asta nu mai era o coincidenţă!

— Unde-i X acum? întrebă Vlad fulgerat de-o idee.

În clipa aceea, chiar, zări în cofetăria ce se învecina cu debitul o figură cunoscută. Ligia? Da, Ligia era, la o masă, chiar lângă fereastră, sorbind cu un pai o băutură dintr-un pahar înalt. Ligia - Ranke. Ranke - Panait...

Înţelese dintr-o dată. Asta era stratagema. Iar el, dacă n-ar fi avut norocul să fie cu o seară în urmă în restaurantul unde Ligia se întâlnise cu Ranke, n-ar fi priceput nimic.

— În barul hotelului, bea whisky! se auzi răspunsul lui Mircea.

Ligia îşi abandonase paharul, începuse să mănânce cu gesturi leneşe o îngheţată.

Ipoteza care i se conturase în minte trebuia verificată urgent. Vlad rosti un „mulţumesc” grăbit.

Ieşi din maşină, traversă cu paşi mari piaţeta, trecând

neregulamentar strada. Când intră în cofetărie, îl văzu pe Panait ieşind din debit şi îndreptându-se cu mersul lui şovăielnic spre maşină.

*

Stoenescu se instală nervos la volan. Maşina lui Panait avea un avans de aproape treizeci de metri. Era enorm! Blestematele de stopuri! Nu trebuia, nu trebuia să-l piardă cu nici un preţ! Demară, schimbă viteza; luă radioul, spuse nervos:

— Alo, Vlad! Vlad, trebuie să-l preiei! Vlad, unde eşti? Răspunde!

*

Cofetăria era plină. Vlad se desprinse din coada adunată în dreptul raionului de bomboane. Observase tot ce era necesar. Mâna Ligiei cotrobăise cu jumătate de minut mai înainte în sacoşa de plastic aflată pe scaunul de lângă ea, scosese un pachet de ţigări şi-o brichetă. Îşi terminase îngheţata. Voia să-şi aprindă o ţigară, un Kent. O zări însă pe fata care servea, îi făcu semn. Ligia puse două hârtii pe masă, fata le luă, alt semn mic, fata şopti ceva, se îndepărtă.

Vlad se oprise aproape în faţa Ligiei. O privea atent. Ligia suporta. Simţise privirea bărbătească fixată asupra ei. Îşi aprinse însă ţigara, făcând abstracţie de admiratorul indiscret.

Vlad mai făcu un pas, era acum chiar lângă masă. Ea ridică ochii, în sfârşit. Vlad reuşi să schiţeze un zâmbet:

— Hello!

— A! tresări Ligia.

Părea plăcut surprinsă. În lumina puternică a zilei, chipul era nespus de frumos şi mult, mult mai expresiv

decât în seara precedentă. Ochii catifelaţi, obrazul tânăr, surâsul enigmatic radiau o feminitate rafinată.

— Nu spuneam eu că lumea e mică?! exclamă veselă Ligia.

Dinţii erau perfecţi, ca de reclamă. Şi-n asta semăna cu Magda. Degetele subţiri, nervoase, care ţineau ţigara, încheietura delicată a mâinii îi aminteau tot de colega lui.

În afară de culoarea ochilor şi-a părului - coama bogată a Ligiei se dovedea a fi la lumina zilei de-un castaniu viu - ceva dramatic le diferenţia net pe aceste două femei. Descoperi, deodată, că ar fi vrut să nu fie aşa, că ar fi vrut să greşească.

Ligia stinse cu indiferenţă ţigara abia începută, paharul de citronadă era băut pe jumătate, se ridică de la masă. Acum era acum. Îşi luase poşeta. Vlad puse mâna pe mânerele sacoşei. Un gest iute şi precis.

Nu greşise, din păcate... Panica ivită fugar în ochii Ligiei o dovedea. Apăruse o fracţiune de secundă doar. Suficient însă. În clipa următoare Ligia rosti cochet:

— Nu-i nevoie să mă ajuţi. Mulţumesc. Dar dacă eşti cumva cu maşina..., mă conduci?

Chipul frumos se străduia să rămână calm, destins. Surâsul avea totuşi o undă de crispare.

Încercă inutil să-şi tragă sacoşa de sub mâna lui. Renunţă. Îl privi lung, întrebă cu vocea ei caldă:

— Ce-i cu tine?

Şi parcă din întâmplare, mâna cu degete subţiri a Ligiei se opri pe braţul lui.

Îl fixă cu o privire aparent senină. Mâna lui Vlad trase încet din buzunarul din spate al pantalonului legitimaţia îmbrăcată în piele. O deschise discret. Ochii Ligiei stăruiau asupra lui. Coborâră apoi. Zări fotografia în uniformă, sprâncenele fine se arcuiră surprinse.

— Ei! Ia te uită ce prieteni am! zise parcă amuzată. Asta înseamnă că nu mă poţi duce cu maşina?!

Vlad puse legitimaţia la loc. O privea pe Ligia, dacă aşa se numea. Nu-i venea totuşi să creadă. Era o femeie, deşteaptă, frumoasă, de o cochetărie seducătoare... Ce căutase în mocirla aia?

Îşi aminti fulgerător de alte femei... Nici una nu fusese atât de frumoasă... ca aceasta... pe care poate avea s-o aresteze...

— Te supără că te-am lăsat atunci în stradă? şoptiră buzele Ligiei.

Şi şoaptele ei îi aminteau vocea Magdei. Vocea Magdei din clipele de derută, când se îndoia că „era făcută pentru meseria asta”. Erau nuanţe ce sugerau zbuciumul pătimaş venit din adâncul fiinţei ei. Cât semănau cu neliniştea Ligiei de-acum?! Înţelesese...?

— Iartă-mă, am greşit atunci, am să mă revanşez cumva.

Cât se poate de firesc, se lipi aproape de el. Îi simţea parfumul discret, se gândi că dacă ar fi sărutat-o, nu l-ar fi respins. Nu păreau s-o deranjeze cei din jur.

— Ai să-mi spui ceva care să mă intereseze, Ligia?

Acum surâdea el. Dar surâsul era trist. Nu, nu cu trucuri de-astea avea să-l păcălească. Nu-şi găsise omul.

— Care să te intereseze?!...

Mâna ei căuta în acelaşi timp să ia sacoşa.

Refuză! Păcat! Fusese „ultima şansă”. Ligia îşi jucase rolul până la capăt. Dacă ar fi spus „da”, dacă în locul întrebării prosteşti ar fi zis „Da, Vlad!”, el ar fi declarat că mărturisise înainte de a i se proba vinovăţia. În instanţă conta foarte mult.

Vlad deschise sacoşa brusc.

Ligia îl privi cu ochi mari, speriaţi.

— Da... Să mergem, te conduc, zise Vlad.

Femeia reacţionă prompt. Nu accepta înfrângerea... Ochii ei străluciră provocator:

— Mă conduci?! Bine. Stau aproape, pe Rosetti.

Era atât de ademenitoare... şi o ştia. Miza totul pentru a

nu ajunge în puşcărie?

— Nu! zise Vlad. Mergem mai bine la mine, Ligia!

„Unde, la tine?” strigară ochii. Vlad îi prinse braţul cu fermitate. Ligia îl cerceta nedumerită. Buzele îi tremurau uşor. Fusese sigură de succes?

— Te rog! spuse Vlad apăsat.

Luă sacoşa, porniră cu paşi rari, strecurându-se printre mesele din cofetărie.

*

Ieşeau din Bucureşti. Panait gonea, desigur, spre frontieră!

Stoenescu zări maşina verzuie în convoiul din faţă. Era nemulţumit. Panait probabil îl reperase. Vlad, Dumitrescu, Mircea nu răspundeau. Ce se întâmplase cu ei? Ce trebuia să facă el? Să ia legătura cu altă echipă, pe altă frecvenţă?!

Dar n-avea ordin să facă aşa ceva!

Şi ce să le spună? Cine l-ar fi putut „prelua” nepregătit pe Panait? Nu cunoşteau acţiunea. Ce le putea explica prin radio?!!

— Alo! Baza! Baza! Dacă s-a stricat receptorul, reţineţi! N-a stabilit nici o legătură! Dar a ieşit din Bucureşti. Goneşte ca un nebun, trebuie să fiu înlocuit! Mă auziţi?! Alo, mă mai auziţi?

*

Dumitrescu se încruntă. În faţa biroului său, instalat comod în fotoliu, Emil Zariţchi surâdea dezarmant, ca şi cum nu despre el ar fi fost vorba, ca şi cum ar fi relatat surprizele unei partide de şah.

— Şi de ce n-aţi spus nimic până acum? întrebă colonelul.

— Mi-era teamă, zise Zariţchi ridicând din umeri. Mi-era teamă că vor începe… unele tracasări…

— Tracasări? tresări Dumitrescu, stăpânindu-se anevoie.

— Da. Mă gândeam că dacă voi declara că „sunt vizat”, că am fost „racolat”, mă veţi chema, declaraţii… un semn de întrebare ar fi planat irevocabil asupra mea. Aş vrea să mă-nţelegeţi… Îmi place să călătoresc, doresc să văd cât mai mult, îmi cumpăr, când merg în străinătate publicaţii de specialitate N-aş face tâmpenia să rămân afară, am vorbit cu atâţia ajunşi acolo, ştiu ce viaţă duc. Nici n-aş fi capabil să divulg ceva. Până azi m-a căutat o singură dată cineva, acum vreo şase luni, şi mi-a spus parola…

— Aceeaşi parolă?

— Da. Bineînţeles, zise convins Zariţchi. M-am făcut că nu ştiu nimic. N-am răspuns…

— Parola era şi-atunci completă?

— Da… Sau nu… Cum să vă explic?

— Da sau nu?

— Cuvintele erau exacte, dar rostite aşa, cu zâmbetul pe buze. Ştiam răspunsul, nu l-am dat însă. Am simulat surpriza. Şi-atunci, primul „mesager” a părut speriat, speriat în adevăratul sens al cuvântului. A dispărut imediat. Bruneta despre care vă relatăm, a început cam la fel. S-a suit în maşina mea, rugându-mă s-o duc până-n centru, fiindcă întârzia la aeroport. Am crezut-o, am vorbit de una, de alta. Mă gândeam s-o duc chiar eu până la aeroport, când mi-a trântit parola. Tot zâmbind. Am încremenit, o clipă. Credeam că voi scăpa ca prima oară. M-am făcut iar că nu înţeleg. Speram să mă roage să opresc maşina, să coboare. Numai că… n-a fost aşa. A insistat. Iar la despărţire, mi-a trântit un *Adio* care… Vă rog să mă ajutaţi, n-am chef… să găsesc în maşină o bombă sau…

— Până azi nu v-aţi gândit la o asemenea eventualitate? mormăi Dumitrescu.

Ştia bine că serviciile secrete nu prea înghiţeau „cacialmalele”. Ale începătorilor cu atât mai puţin.

— Nu. V-am spus. Celălalt „mesager” părea speriat. Mi-am dat seama în ce mă vârâsem, că ar putea să nu se termine bine..., că nu vor renunţa, abia când... am auzit acel „adio”! Simt că au de gând să mi-o plătească.

Primul „mesager”, cum spunea Zariţchi, fusese probabil simplu agent, trimis să stabilească doar contactul şi să solicite, pentru început, informaţii vagi, uşor verificabile. Când cercetătorul nu răspunsese, „mesagerul” reacţionase normal. Ca profesionist, era învăţat să nu rişte. Misiunea lui înceta în clipa când nu primea răspunsul la parolă. Însemna fie că persoana nu era cea recrutată de ei, fie că aceasta refuza să lucreze. Se retrăsese urgent. Acum îl trimiseseră pe Panait?... Sau?...

Dumitrescu avu impresia că începea să pătrundă în tainele combinaţiei. Era o idee... Trebuia verificată...

— Sigur nu le-aţi dat nici o informaţie? Nici măcar una falsă? Gândiţi-vă bine!

Zariţchi se întunecă.

— Vedeţi, zise el, de-asta mă temeam şi n-am venit la dumneavoastră de la început. Acum v-am spus, şi tot nu mă credeţi.

— Gândiţi-vă bine dacă le-aţi dat vreo informaţie, vreo relaţie, oricât de mică, insistă Dumitrescu.

Era esenţial, chiar dacă Zariţchi încă nu-şi dădea seama.

— Nu, răspunse cercetătorul.

— Recrutarea lor totuşi aţi acceptat-o. Le-aţi promis, atunci, din câte înţeleg, să le daţi informaţii. De ce?

Zariţchi îşi atinse fruntea cu mâna, vorbi ezitant:

— Pentru că... nu aveam altă soluţie. Am acceptat formal, ca să mă-ntorc în ţară. Când m-am văzut aici..., n-am mai călcat în ţara aia. Am vrut să uit, cum v-am spus. Ajuns în România, parola mi se părea ceva... caraghios. Spusă şi aşa, cu zâmbetul pe buze...

Nu mai „călcase în ţara aia”! Ca şi cum un serviciu de informaţii modern ar fi acţionat într-o singură ţară! Hotărâse „să-i păcălească”. De unul singur. Era grozav! Iar parola i se părea caraghioasă, incompletă, pentru că fusese spusă „cu zâmbetul pe buze”! Ce-o fi aşteptat oare? Să i-o rostească tenebros?!

— Ce-nseamnă exact „nu aveam altă soluţie”?

Zariţchi ezită iar. Spuse nu îndeajuns de preocupat:

— Mi-au înscenat ceva, când eram în străinătate. Foarte ingenios. Dacă aveţi timp şi vă interesează, pot să vă relatez pe larg.

Dumitrescu îl privi lung. „Dacă aveţi timp şi vă interesează”! Pentru ce altceva s-o fi gândit că-şi putea face timp şi ce l-ar fi putut interesa mai mult decât o înscenare soldată cu şantaj şi recrutarea unui cercetător român cu un an în urmă?!

Telefonul sună, ca întotdeauna, când dorea mai puţin.

— Da.

— Paşaportul e falsificat, domnul X, despre care mi-aţi cerat relaţii…, auzi vocea unui subofiţer dintr-un serviciu vecin.

Dumitrescu îl întrerupse:

— Am pe cineva în birou.

— Am înţeles.

— Îţi telefonez eu, adăugă Dumitrescu. Până atunci vreau noi detalii. E important. Mulţumesc!

*

Ce putea face? Să-l oprească pe Panait la frontieră? N-avea nici un ordin. Nu putea acţiona „de capul lui”!

Stoenescu privi îngrijorat acul indicator. Culmea! Mai avea şi benzină puţină în rezervor!

În coloana din faţă, Panait rula fără grabă, spre frontieră.

*

Telefonul de oraş întrerupse cele câteva clipe de meditaţie ale colonelului.

— Da!!

— ...Tati!... Bună, eu sunt, Mirela.

— Spune repede, am foarte puţin timp!

O discuţie de familie era tot ce putea fi mai puţin oportun.

— Nu ştiu cum să încep... Mama nu a venit, i-am lăsat însă un bilet. Am vrut... să-ţi spun ţie, şovăi Mirela şi, deodată, Dumitrescu pricepu că se întâmpla ceva... grav. Tonul acela ezitant... biletul... Când plecase cu bocceluţa de-acasă, Mara îi lăsase maică-sii tot un bilet.

— Ce fel de bilet? De tramvai?! se interesă colonelul.

Era sigur că Zariţchi auzea frânturi din convorbirea lor.

— Nu, zise Mirela. E... o scrisoare, de fapt. Scurtă, dar...

La capătul celălalt al firului se instală o pauză suspectă, punctată de şuşoteli. Dan era la şcoală. Marius se afla deci în casă.

— Am să plec, tati! reluă pe un ton mai hotărât Mirela. Ne-am decis, Marius şi cu minte, să mergem să lucrăm undeva.

— ...Unde?

— Marius a făcut practică acolo. E un şantier foarte interesant... unde o să trăim pe picioarele noastre, rosti fata grăbit, aşteptându-se parcă din clipă în clipă la o răbufnire.

Iată cine îi dădea o lovitură neaşteptată. Şi în ce moment! Ce-or fi fost părinţii tânărului student Marius? Nu ştia, dar presupunea că Marius dusese, ca şi Mirela, o viaţă liniştită, ferită de griji, care-l făcea să creadă că totul era grozav de simplu şi de plăcut. Ca în viaţa de student. Avusese probabil o existenţă plictisitoare prin confort.

Ceea ce îl nemulţumea şi îl nedumerea pe Dumitrescu nu era faptul că fata lui se-ndrăgostise, că luase o asemenea hotărâre, ci acela că reuşise să se ascundă atât de bine. Că ea şi Marius lăsaseră impresia că totul nu e decât o prietenie. Să se fi hotărât atât de repede? Îşi aminti expresia degajată a Mirelei când i-l prezentase pe Marius, privirea directă a tânărului, care era poate decis în clipa aceea. Nu-şi dădeau seama că-l va şoca vestea? Îi speriase. Fiică-sa se temea de el?

— Foarte bine v-aţi gândit, zise cât putu de firesc Dumitrescu. Aţi aranjat ceva şi cu locuinţa?

Altă pauză. Reacţia nu fusese pesemne cea scontată. Mirela izbucni extrem de mirată şi de bucuroasă:

— Nu te superi?!

— De ce să mă supăr?

— Nici nu ştii ce bine-mi pare! Cu locuinţa o să aranjăm cumva. Nu-i chiar atât de important.

— A, nu? Atunci e şi mai bine. Aveţi de gând să vă şi căsătoriţi?

— ...Da! Da, tati, nu ştiam, zău, cum să-ţi spun. Mamei i-am scris, numai că ea, sunt sigură, va plânge! Dacă era aici, mi-ar fi spus să-mi termin şcoala mai întâi, poate şi facultatea, n-ar fi înţeles, n-ar fi înţeles nimic!

— ...Ba ar fi înţeles! spuse cu glas trist Dumitrescu. Garantez. De plâns ar fi plâns puţin, dar ar fi înţeles mai multe decât crezi. Nu eşti prea originală cu bileţelul acela.

— Crezi, chiar, crezi că ar fi înţeles? întrebă neîncrezătoare Mirela.

— Da. A făcut la fel, numai că eu le spusesem părinţilor că vrem să ne căsătorim.

— Mama?! Mama... a fugit cu tine?! Lăsând un bilet?!

Nu era doar uimire în glasul ei, ci şi un fel de admiraţie. Îşi redescoperea mama, dintr-un gest pe care îl considerase cutezător, liber de prejudecăţi!

— Numai că ea nu era însărcinată! zise Dumitrescu.

Din nou pauză.

— Dar... nici vorbă. Cine să... De ce crezi aşa ceva?

După ton, puteai jura că-i sinceră. Îşi reaminti privirea Mirelei, a lui Marius. Nu, cu ei nu puteai fi sigur de nimic.

— Atunci de ce atâta grabă? Şi de ce iubitul tău nu a avut curajul să-mi vorbească deschis? Dă-mi-l la telefon!

— ...Pe Marius?... Dar...

Se auzi însă imediat vocea lui Marius, hotărâtă:

— Pentru că nu ştiam cum veţi reacţiona, tovarăşe colonel!

Îl lua aşadar cu „tovarăşe colonel”!

— Ştiam că se spune întâi „bună ziua”, mormăi Dumitrescu.

— Nu cred că e chiar atât de bună, spuse Marius. Iar ieri nu v-am spus nimic, pentru că nu-mi plac niciodată complicaţiile inutile! Şi discuţiile de prisos. Noi suntem hotărâţi, bagajele făcute, chiar dacă ne-aţi cere să mai aşteptăm, n-o vom face, am maşina jos.

Îşi făcuseră şi „bagajele”. Mirela nu pleca la fel ca maică-sa, cu o bocceluţă. Îşi luase „un trusou de şantier”. Şi maşina! Care maşină? A tatălui viitorului său ginere, probabil. Să fi ştiut de escapada asta?

— Vă urez drum bun atunci, dragul meu! zise colonelul uitându-se pe fereastră.

Nu mai suporta privirea atentă a lui Zariţchi.

— Sper să-mi schimb cu timpul părerea proastă pe care mi-ai lăsat-o.

— Nu mă îndoiesc spuse Marius, că v-am lăsat o impresie proastă! Aş putea şti totuşi de ce?

— Dacă nu te îndoieşti, înseamnă că ştii, nu? Dacă nu ştii, înseamnă că stai rău cu memoria. Nu-mi plac oamenii care nu sunt în stare să-şi respecte cuvântul.

— A, pentru asta? Pentru că a întârziat troleibuzul, consideraţi dumneavoastră...

— Chiar a întârziat?!

— Se întâmplă şi aşa. A, uitasem, dumneavoastră mergeţi la serviciu cu maşina mică.

— Pe care mi-am cumpărat-o din banii mei! preciză Dumitrescu. N-am şterpelit-o de la nimeni. În privinţa troleibuzului, mă dezamăgeşti.

— ...Vă şi dezamăgesc acum!...

— Ca să fiu sincer, am crezut că aţi uitat de timp pe vreo bancă, prin parc. Acum un minut credeam că aţi discutat detaliile expediţiei. Toate astea le-aş fi înţeles. Că nu ţi-ai respectat prima promisiune, pentru că „a întârziat troleibuzul”, nu mai înţeleg. Eu aş fi luat un taxi. Iar dacă n-aveam bani, ori nu găseam, o luam pe Mirela pe umăr şi făceam cros cu ea. Cântăreşte cât un echipament complet de infanterie, iar dumneata eşti bărbat tânăr.

— Pe care vă gândiţi desigur să „aranjaţi” să-l încorporeze? Nu vă obosiţi...

— Nu m-am gândit la asta, continuă trist Dumitrescu. Şi n-ai înţeles nimic. Am vrut să-ţi explic că, dacă n-ai fost în stare să te achiţi de-o obligaţie măruntă, nu pricep de ce te angajezi într-una de-o sută de ori mai complicată. Dar faci cum vrei. Şi spune-i Mirelei, adăugă el convins că fata ascultă, că poate să revină acasă liniştită când se va lămuri ce fel de om eşti.

— ...Ce fel de om sunt? întrebă Marius.

Glasul nu mai era însă atât de sigur că până atunci.

— Vrei să pari tare, spuse rar colonelul. Liber şi fără prejudecăţi. Indiferent la sfaturile părinţilor. Dar, sunt sigur, nu prea e-aşa!... De fapt eşti un om slab, Marius... şi nu mai ştiu cum te cheamă... Dă-mi-o pe Mirela!

Se aşternu iarăşi tăcerea. Avu impresia că îl vedea pe Marius ţinând strâns receptorul la ureche. Trecură cinci, şase secunde, apoi auzi glasul Mirelei. Simţea că era dezorientată, emoţionată.

— Tati?!... Tati, de ce strici tot?... Am crezut că ai înţeles! Ne iubim, ce-i greu de priceput? Şi de ce...

— Am înţeles, draga mea, spuse obosit Dumitrescu. Am înţeles tot ce era de înţeles. Şi a înţeles şi el!... Tu trebuie să te lămureşti... că faci aceeaşi greşeală pe care o comiţi când jucăm şah.

— Când jucăm şah?! întrebă Mirela dezorientată.

Era o jucătoare pasionată, care plângea când pierdea.

— Da. Te aventurezi după prima idee care-ţi trece prin cap şi, până la sfârşitul partidei, cauţi să cârpeşti greşeala. Cu eforturi uriaşe. Reţine, şi ăsta-i singurul sfat pe care ţi-l dau. Viaţa e un jucător experimentat. Nu te iartă dacă te-a prins pe picior greşit!

Mirela tăcea. Dumitrescu încheie pe un ton cald. patern. Nu-şi amintea să-l fi folosit cam de mult:

— Puloverul gros, albastru, ţi l-ai luat?

— ...Nu.

— Ia-l! Şi, dacă eşti sigură că e bine ce faci, îţi urez noroc! N-am să vin acasă până noaptea târziu. Dacă-i laşi nişte rânduri maică-ti, lasă-i măcar o scrisoare convingătoare, nu „un bilet”. Atâta merită şi ea. E... tot ce te rog! Cu bine, Mirela.

Închise telefonul. Zariţchi îl privea cu ochi mari, aproape consternat. Dumitrescu se întrebă ce era în capul cercetătorului şi cum ar fi procedat dacă ar fi fost în locul lui? Ce era în sufletul Mirelei? Şi ce-i spunea Marius acum?

— Să continuăm, spuse colonelul ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Închipuiţi-vă că mă interesează peripeţiile dumneavoastră din străinătate!

*

Până la punctul de frontieră mai erau zece minute de drum. Ce-avea să facă el, chiar dacă-i ajungea benzina, chiar dacă oprea altă maşină şi se urca în ea?!

Stoenescu îşi căută cu disperare o ţigară. Nu găsi. Se întrebă care era, de fapt, nenorocirea dacă Panait pleca...

Nu luase legătura cu nimeni. Iar ordinul său fusese, în definitiv, să-l supravegheze. Atât.

X. Ce este o reţea „S”

Vlad smulse foaia din maşina de scris. Luă sacoşa albă de plastic, porni cu paşi mari, ieşi pe coridorul lung al ministerului, intră în camera-secretariat, unde Aneta îi aruncă o privire circumspectă.

— Şefu-i aici?

— Da, zise Aneta, n-a terminat discuţia. Nu poate fi deranjat în nici un caz.

— Cu cine e? întrebă Vlad, punând sacoşa de plastic pe o măsuţă.

— Cu un civil, Zariţchi.

— A, făcu Vlad pe un ton neglijent. Se apropie, apăsă pe clapa de apel a dictafonului.

— Ce faceţi? strigă Aneta. Adineauri l-a chemat Magda Deleanu. I-am spus că tovarăşul Dumitrescu nu poate fi deranjat. Nu m-a lăsat până nu i-am făcut legătura. Acum dumneavoastră...

Beculeţul roşu se stinse, semn că Dumitrescu terminase de vorbit cu Magda. Se aprinse altul.

Recunoscu vocea colonelului:

— Ce s-a întâmplat?

— Iertaţi-mă, ceva urgent, zise Vlad.

Beculeţul se stinse. Putea pune pariu că Dumitrescu îi aşeza acum în faţă lui Zariţchi o coală albă de hârtie. Câteva secunde mai târziu îl zări pe colonel în uşa biroului. Ieşiră amândoi din secretariat. Pe coridor, Vlad începu

abrupt.

— Am telefonat la frontieră să-l reţină pe Panait. Ne înşelase.

— Cum?! se întoarse spre el Dumitrescu, părându-i-se că n-a auzit bine.

— A oprit maşina, a intrat într-un debit. Tot timpul, un radio-casetofon, aflat în maşina lui, înregistra ce emitea jucăria asta! Vlad scoase din sacoşă aparatul confiscat. Radio-emiţător cu bătaie mică, autoarea - Ligia Răduţ, colegă de institut cu Zariţchi şi cu Eliza Panait. A recunoscut că transmitea informaţii. Întrevederea cu Panait i-a fost fixată aseară de Ranke. S-au întâlnit la şosea. Atunci i-a înmânat şi casetofonul.

Spusese totul dintr-o suflare. Dumitrescu îl ascultase fără să-l întrerupă.

— Ai reţinut-o, deci...

— Da, zise Vlad oarecum nedumerit. Asta e textul transmis! Formule, diverse date de la institut. Mult mai complexe decât cele ale laborantei.

Colonelul parcurse rapid hârtia dactilografiată. Ceva îl nemulţumea. Ce se petrecea oare? Dacă n-ar fi prins-o pe Ligia, Panait ar fi plecat cu informaţiile, aparent, fără a lua legătura cu cineva. Putea să-l urmărească Stoenescu mult şi bine. Era imposibil ca Dumitrescu să nu-şi dea seama că fuseseră doar la un pas de a se lăsa păcăliţi.

Îl văzu pe colonel intrând în primul birou. Ridică receptorul unui telefon, formă un număr.

— Dă-mi 111!... Alo, Victore, tu eşti?... Da, Dumitrescu. Ai un consemn de la căpitanul Vlad Zeţaru, da?... Perfect, se anulează... Eugen Panait să plece liniştit. Asta-i tot, mulţumesc.

Colonelul închise, rămase tăcut, cu capul în piept.

Trecură astfel câteva secunde. Vlad nu mai pricepea nimic.

— Vasăzică, ai reţinut-o! repetă Dumitrescu.

Îl luă de braţ, ieşiră din birou, parcurseră coridorul până în dreptul camerei cu numărul 304. Dumitrescu se opri, îi eliberă braţul, zise meditativ:

— Aşteaptă acum... Să mă consult.

Şi intră în camera 304. Vlad nu se putu abţine, făcu un pas la dreapta, o zări o clipă pe Ligia stând liniştită într-un fotoliu, cu o ceaşcă de cafea în faţă. Magda alături de ea...

Şi pricepu, deodată, tot.

Nu era ratare, era o gafă. Şi el era autorul! Stricase probabil tot, ca un neghiob.

Uşa se deschise din nou. Dumitrescu reapăru, îi făcu semn să intre.

Patru fotolii joase erau dispuse în jurul unei măsuţe, în dreapta, un birou.

Magda şi Ligia ocupau două dintre fotolii. Aveau un aer foarte grav. Alături de ceşcuţele de cafea aburinde, zări pe măsuţă hârtia pe care i-o dăduse colonelului.

Vlad arăta dezarmant. Cele două femei pufniră în râs în acelaşi timp. Sacoşa albă, cu aparatul confiscat, pe care o ţinea încă în mână, îi crea un sentiment de ridicol.

— Ai înţeles? întrebă Dumitrescu.

Vlad pălise.

— Acţiunea B-23, nu?

— Exact, spuse Dumitrescu, luându-l din nou de braţ şi aducându-l lângă măsuţă. Fii liniştit, Ligia le va comunica pur şi simplu că a fost chemată pentru Zariţchi şi Eliza Panait. N-ai provocat, totuşi, o catastrofă... Stai jos!

Da, se putea repara greşeala şi-aşa. Serviciul de spionaj putea lua drept fireşti unele discuţii despre Zariţchi şi Eliza purtate cu salariaţi ai institutului. Abia dacă Ligia nu ar fi „raportat”, s-ar fi născut suspiciuni, în cazul că ar fi fost văzută în maşina lui intrând în clădirea Ministerului.

Se aşeză abătut în fotoliu. Colonelul se instală şi el.

— Nu prea obişnuiesc să spun cuvinte de laudă, începu în sfârşit Dumitrescu.

Magda îşi susţinu şeful, pe un ton foarte serios:

— Niciodată, într-adevăr!

— Pe dumneavoastră însă vă felicit, continuă calm Dumitrescu, trecând peste remarca subalternei.

— Meritul e al Magdei! interveni Ligia, fără nici o undă de falsă modestie. Eu le-aş fi dat toate datele false dintr-o odată. Or Magda mi-a explicat că ar fi fost o greşeală elementară.

Aşa şi era. Agenţii care furnizau prea multe informaţii deodată, care nu se lăsau dirijaţi iniţial de cei care îi racolaseră în străinătate, deveneau suspecţi. Era însă numai una dintre numeroasele curse în care putea cădea un amator ce încerca „să păcălească” un serviciu de spionaj. N-avea de unde să cunoască procedeele de verificare ale profesioniştilor.

— Acţiunea a fost condusă ireproşabil, recunoscu Dumitrescu, adresându-i-se Magdei. Dumneata însă, Ligia, ai fost cea care ai acţionat propriu-zis. Şi ai acţionat excelent. Dovadă, serviciul pentru care lucrează Eugen Panait s-a hotărât să-ţi creeze... „o acoperire solidă”.

— Acoperire? întrebă Ligia neînţelegând.

— S-au gândit că am putea descoperi totuşi o sursă de sustragere a informaţiilor, explică Dumitrescu. De la institutul unde lucrezi dumneata. Şi ni l-au plasat pe Zariţchi, ca să se şi răzbune pe el.

— Au încercat să-l racoleze şi pe el? întrebă Ligia.

Da, se dovedea a fi o femeie isteaţă această Ligie Răduţ, cu ochii ei de culoarea alunei, iscoditori, care nu păstrau acum nimic din licărirea senzuală pe care o avuseseră în cofetărie.

Dar... de ce voise Ligia să-l atragă la ea acasă..., din moment ce puţin îi păsa dacă o aresta sau nu? Să nu-i fi fost indiferent...? Profitase de împrejurare pentru a juca rolul spioanei şi a-i verifica intransigenţa?!

— Da. Pe Emil Zariţchi l-au recrutat tot prin şantaj, ca şi

pe dumneata, îi lămuri Dumitrescu. Lui i-au înscenat în străinătate un accident de maşină, lăsându-l „să aleagă”.

Care fusese oare motivul şantajului în cazul Ligiei?

— Numai că Zariţchi a binevoit să nu ne spună nimic, pentru a nu fi „tracasat”, adăugă Dumitrescu.

— Dar nu le-a dat informaţii! tresări Magda.

— Nu. S-a făcut c-a uitat, se strâmbă colonelul. Iar ei l-au inclus într-o „reţea S” - de sacrificiu.

— ...Ăsta era deci „jocul”! şopti Magda.

— Da. Iar ideea sacrificiului... i-a aparţinut soţiei lui Panait, sublinie colonelul. Şi-a dat seama că mutarea ei ca simplă laborantă într-un institut putea atrage atenţia, că am fi putut remarca „un transfer” de informaţie peste hotare; s-a gândit la o „acoperire”. Pentru ea. Numai că informaţiile ei erau minore, în comparaţie cu cele mult mai plauzibile pe care le-aţi trimis voi. Aşa că... I-au preluat ideea, dar au inclus-o şi pe Eliza Panait în lotul de sacrificiu, alături de fotograf, proiectant şi de maiorul decedat de curând. Au crezut că descoperindu-i pe cei patru, îl vom aresta şi pe Zariţchi, care primise totuşi o parolă şi acceptase „să lucreze”. În felul acesta „vinovatul era găsit”, iar dumneata, Ligia, sursa principală, ferită de orice suspiciune.

— ...În lotul de sacrificiu! repetă Ligia.

Se întoarse spre Magda. Privirile lor se întâlniră. Ligia şopti:

— Folosindu-i-se propria idee... E oribil!

— E grav! spuse scăzut Dumitrescu. Avem de-a face cu un serviciu care sacrifică foarte uşor... oamenii deveniţi inutilizabili; sau pe cei care încearcă să trişeze, precum Zariţchi. Înţelegeţi?

Întrebarea îi fusese adresată de data asta şi Magdei. Vlad pricepu acum încotro „bătea” şeful lor, Magda de asemenea. Ochii albaştri sclipiră scurt.

Doar Ligia nu înţelese. Întrebă surâzând:

— ...Că trebuie să rămân o agentă de valoare?

Ca şi Magda, când surâdea - surâdeau parcă mai mult cu ochii! - devenea mai frumoasă. Întreaga expresie a feţei vădea o viaţă interioară intensă. Se producea un transfer ciudat - inteligenţa aceea ironică, aproape agresivă, „masculină”, se transforma într-o bizară feminitate.

Ori i se părea aşa numai lui? Dumitrescu nu era deloc impresionat. Întinse pachetul de ţigări în tăcere. Cele două femei se serviră fiecare. Colonelul uitase probabil că şi Vlad trebuia să devină fumător. Îşi aprinse şi Dumitrescu ţigara, căutându-şi parcă vorbele:

— E mai grav decât bănuiţi, zise în sfârşit colonelul. Zariţchi mi-a spus că îl tenta la un moment dat ideea... să le ofere informaţii false. Ca să scape de ei!

„Isteţ!” se gândi Vlad. Şi-o fi spus că aşa încheie tranzacţia, ca şi cum un serviciu de informaţii care punea mâna pe o sursă, ar fi acceptat demisia cu una cu două.

— Sper că n-a făcut-o?! interveni Magda.

— Jură că nu, răspunse evaziv colonelul.

Ligia îşi mută privirea de la Dumitrescu spre Magda. Magda o evită, aşa că Ligia îşi fixă ochii asupra lui.

Mai mult pentru a face un gest, Vlad se trezi luând o ţigară din pachetul colonelului. O aprinse uitând să îi ceară permisiunea. Înţelegea că Dumitrescu avea dreptate. Era foarte grav.

— Din moment ce Zariţchi ar fi dat tot informaţii false, unde e nenorocirea? nu pricepu cercetătoarea.

Câteva clipe de tăcere... apoi Dumitrescu zise rar, privind-o la rândul lui fix:

— Ar fi diferit de informaţiile pe care le-aţi conceput. S-ar fi pus un semn de întrebare asupra lui..., dar şi asupra dumitale.

Ligia păli.

— Zariţchi poate spune adevărul, murmură colonelul. Dar nu am încă certitudinea!... Cum nu am certitudinea că

mâine nu vor găsi alt Zariţchi.

— Şi asta înseamnă?... întrebă Ligia.

— Din toate tipurile de oameni cu care avem de-a face, sublinie apăsat colonelul, mi-e teamă de unul... Care face rău celorlalţi din inconştienţă. Ca Zariţchi.

— ...Şi asta înseamnă? repetă Ligia.

— Înseamnă că vom găsi o soluţie, zise moale Dumitrescu. O soluţie absolut fără risc, pentru a te scoate din joc. Va prelua... altcineva rolul dumitale, este... mai bine aşa...

— Iertaţi-mă! interveni Ligia, întrerupându-l pe Dumitrescu, dar adineauri ne-aţi felicitat! Spuneaţi că am lucrat ireproşabil, nu?

Nu mai zâmbea, ochii deveniseră parcă mai mari, în voce se simţea un tremur uşor, obrajii i se colorară.

Vlad îşi aminti că Magda era la fel de sensibilă. Se aprindea în disputele din birou, susţinându-şi ideile aproape cu violenţă. În contact însă cu oameni din afară, Magda îşi juca rolurile cu un calm, cu o seninătate princiară, fără a o trăda nici un muşchi de pe chip, ori nuanţă a glasului. Ligia putea realiza oare performanţa asta la fel de bine? De pildă în faţa unui veritabil spion?

— Ne-aţi felicitat, dar aveţi prejudecăţi! atacă Ligia. Care nu-mi plac. Deloc!

Mica scânteie din ochii ei devenise fulger.

Dumitrescu o privi lung, nefiind sigur că lui i se adresa.

— Eu? Am prejudecăţi?!

— Da, spuse încet, dar sigur Ligia.

Simţea parcă încurajarea tacită a Magdei, în ai cărei ochi lucea aceeaşi agresivitate.

— Vă deranjează că sunt femeie, că sunt „un civil”, nu-i aşa?!... nu-l cruţă Ligia. Dumneavoastră greşiţi! Asta mi se pare la fel de grav!

— Stai puţin, Ligia, încercă s-o domolească Vlad.

Privirile celor două femei se mutară asupra lui. Ligia îi

tăie replica spunând apăsat:

— Dacă Eugen Panait iese din ţară cu informaţiile pe care i le-am dat, totul e perfect! Nu mă vor suspecta! Şi nu mi-e frică, sublinie ea.

Nu era sfidare în tonul ei, ci siguranţa omului care îşi cunoştea bine capacitatea.

— Nu uitaţi, vă rog, i se adresă Ligia colonelului, că sunt cercetătoare. Nu fac parte dintre oamenii care bat în retragere, când se iveşte ceva. Cât timp voi lucra cu ea - Magda nici nu clipi - vă asigur că nu vom face nici o greşeală. Am dovedit-o în ultimul an.

În cameră se aşternu o tăcere încordată. Vorbele Ligiei pluteau parcă în aer, cuvintele uşor patetice fuseseră rostise răspicat, aşa cum o fac oamenii tari. Dumitrescu simţise asta, pentru că o studia atent, ca şi cum abia acum o descoperea.

Ceva nu-i convenea totuşi colonelului. Ca şi lui de altfel. Un an de joc dezinformativ dus impecabil însemna mult. Dar jocurile de acest gen nu puteau rezista la infinit. Undeva se strecura o eroare, ori putea apărea alt Zariţchi, să răstoarne întregul sistem, cu consecinţe greu previzibile. După cum nervii celor două femei, mai ales ai Ligiei, puteau ceda într-un moment nefavorabil.

Vlad îşi aminti că, la sfârşitul mesajului pe care Ligia i-l transmisese prin radio-casetofon lui Panait, se afla un text străin de conţinutul informaţiilor; vocea Ligiei răsunase scurt, dar dureros: „Mult noroc, Roxana!”

Cine era Roxana? Dacă Magda ar fi avut timp să vadă textul pe care, de data asta, Ligia fusese nevoită să-l conceapă singură - modificând informaţiile reale din institut - ar fi acceptat oare acel „Mult noroc, Roxana!?” Era o primă greşeală pe care Ligia o comisese?!

Roxana era oare o rudă a Ligiei aflată în străinătate? Asta să fi fost motivul şantajului? Şi atunci era o greşeală? Ori era o greşeală intenţionată, care să provoace surâsul

dispreţuitor al experţilor ce ar fi primit mesajul, dar care să le întărească desigur convingerea că Ligia „lucra corect, pentru că ţinea la Roxana, care...”

— A început să-ţi placă jocul ăsta?! întrebă Vlad schiţând o grimasă.

— E detestabil, şopti Ligia. Pe faţa ei se aşternu o expresie de dezgust. Dar cineva trebuie să-i convingă, sublime ea, că Eliza Panait şi alţii „trişează”, ori sunt incompetenţi! Eu pot s-o fac! Am căpătat o anumită experienţă!

Telefonul sună pe biroul din spatele lor. Colonelul nu se clinti din fotoliu. O urmărea prea atent pe Ligia. Vlad vru să se ridice. Mâna lui Dumitrescu îl opri. Colonelul se urni greoi şi încruntat spre birou, ridică receptorul.

— Da!... Spune-mi ce doreşte!

Ligia aruncă iute o privire spre Magda, care-i răspunse printr-o uşoară înclinare a capului, în semn de acord. Ligia se destinse din nou. Ochii căprui se opriră apoi asupra lui.

— Îmi pare rău, dar nu puteam să-ţi spun! îi explică ea zâmbind. La cofetărie, când m-ai „arestat”...

Trecerea aceasta de la o stare la alta îl derută. Se gândi că trebuia să accepte opinia Magdei despre maleabilitatea, despre mobilitatea prin care femeile „erau net superioare”.

— Magda m-a dădăcit să nu discut absolut cu nimeni, indiferent ce legitimaţie mi-ar arăta, continuă Ligia.

Surâdea deschis, prieteneşte, vrând să-i sugereze: „Înţelegi situaţia, nu?”

Înţelegea. Şi trebuia să recunoască meritele didactice ale Magdei, în locul lui putea fi un agent de verificare. Pentru un serviciu de informaţii de tipul celui pentru care lucra Panait, o legitimaţie falsă, greu de recunoscut de un neprofesionist, nu constituia o problemă.

— A, nu-i nimic, spuse Vlad reluându-şi aerul ironic. Singurul lucru pe care-l regret, adăugă pe un ton linear, e că am refuzat propunerea. Cu Rosetti!

Ligia pufni în râs. În ochi i se strecură o lucire infimă care nu-i scăpă Magdei.

— Ce propunere? se interesă colega lui.

Ligia îi privi pe amândoi, păstrându-şi zâmbetul:

— Asta nu pot să-ţi spun! hotărî ea râzând.

— Aha! se dumiri Magda. Cu Rosetti, când să te aresteze... Nici nu-i nevoie... Aţintindu-şi ochii în tavan, preciză: Numai că eu nu te-am instruit „să te sacrifici” chiar aşa!

Vocea colonelului îi readuse la realitate:

— Zariţchi locuieşte în vilă cu cineva?

— ...Nu, zise Ligia. Din câte ştiu, nu.

Dumitrescu închisese telefonul. Se opri lângă uşă.

— Vlad, vino, te rog!

Iar se ivise ceva!

Dumitrescu porni spre secretariat cu paşi mari. Când Vlad ajunse lângă el, îi explică:

— Misteriosul tău domn Ranke! A intrat în vila în care locuieşte Zariţchi. Mircea îl urmărea, mi-a comunicat adineauri.

În încăperea secretariatului, în locul Anetei se afla Ionescu. În mână avea un receptor.

— Păstrează legătura cu Mircea! îi spuse Dumitrescu din mers, deschizând uşa biroului său.

Vlad rămase în secretariat.

*

— Cine e acasă la dumneavoastră? întrebă colonelul categoric.

Emil Zariţchi îl privi nedumerit. Abia începuse să-şi scrie declaraţia. Descoperiseră vreo femeie? De ce-i interesa asta?

— Nimeni.

— Ba e! rosti ferm Dumitrescu. Un om a sunat acum

câteva minute la uşă, cineva i-a deschis, a intrat în vila unde locuiţi.

Ia te uită! Şi i-o spunea aşa! Emil Zariţchi răspunse aproape insolent.

— Nu ştiam că-mi supravegheaţi casa! Deci... aţi început!

Colonelul făcu involuntar un pas înainte, se stăpâni. Întrebă din nou, apăsat:

— Cine este în casă?

Cine putea fi? Nu lăsase pe nimeni în casă. Să fi venit...?

— ...Poate fratele meu, sugeră Emil Zariţchi cu dezinvoltură. Cornel locuieşte în provincie, vine câteodată, are cheia.

*

— Domnule Zariţchi, pe mine nu m-a păcălit încă nimeni!

Ce voia omul ăsta de la el? De ce ţinea ţeava pistolului îndreptată spre stomacul lui? Cine putea fi cel în ochii căruia zărea ceva crud, ca în cei ai unui animal de pradă?

Cornel Zariţchi se dădu înapoi, cu ochii ţintă la armă. Se împiedică de marginea covorului, bâigui ridicându-şi cu un deget ochelarii care-i alunecaseră pe nas:

— Cine... cine sunteţi?

— Ai făcut destul pe cretinul! îl repezi bărbatul cu alură de boxer.

Părul tuns scurt, maxilarele puternice, fruntea îngustă... ce voia bruta asta de la el?

— N-ai vrut să respecţi promisiunea, nu-i nimic, ai să ne-ajuţi şi-aşa! continuă necunoscutul.

Surâdea, dacă aşa se putea numi rânjetul lui sinistru. Avea să-l omoare, nenorocitul, dementul ăsta, avea să-l omoare azi, aici, şi Ideea extraordinară despre care doar apucase să-i spună Mariei. Ideea pe care începuse s-o schiţeze, avea să moară ridicol, odată cu el! De ce, de ce

oare, ce-i făcuse el...?

— Poliţia va înţelege, adăugă cu acelaşi rânjet necunoscutul, că un trădător s-a sinucis, „de frică”, înainte de-a fi anchetat! Pentru că a vândut, timp de un an, informaţii...

*

— Am înţeles! strigă Mircea.

Atârnă receptorul în furcă, ţâşni din cabina telefonului, sări în maşină, demară în forţă. Parcurse ca o vijelie distanţa până în piaţetă, făcu un viraj nebun şi frână exact în faţa Mustangului.

Apucă portativul, revolver n-avea la el, tocmai azi, coborî din maşină, urcă dintr-un salt treptele vilei, sună grăbit la uşă.

Apăsă pe clanţă. Era încuiată. Uşă masivă, de stejar. Desigur, dacă se întâmpla acolo... ce bănuia colonelul că ar fi putut să se întâmple, n-avea să-i deschidă nimeni.

Există altă uşă sau vreo fereastră deschisă?

Coborî din alt salt treptele, ocoli vila, trecând pe sub o pergolă cu trandafiri, în spatele vilei era o curte întinsă, şi...

Ranke alerga prin fundul curţii spre o portiţă aflată într-un zid scund, care dădea în altă stradă.

— Stai!!

Ranke se răsuci, îngenunche fulgerător. Mircea auzi două gloanţe ţiuindu-i pe la ureche, al treilea i se înfipse în picior, în timp ce se aruncă la pământ. Bărbatul pe care-l urmărea se ridică dintr-un salt, trecu peste gardul de zid într-o clipită, dispărând.

*

Ranke constată că, spre norocul lui, străduţa din spatele

vilei Zariţchi era pustie. Dincolo de ea - un părculeţ pe care îl străbătu în fugă, cu pistolul în mână. Trecu prin faţa unui bătrân, prin dreptul unei tinere ce veghea imperturbabilă doi gemeni care urlau într-un cărucior.

Abia când ajunse în a doua stradă aruncă o privire în urmă. Îl zări pe puştiul brunet cu radioul portativ intrând în parc.

Nu-l doborâse, deci. Şi mai avea trei cartuşe, doar trei, din care unul... unul era pentru el! Viu n-avea să le cadă în mână! În nici un caz! Ratase oricum, ca un nătărău, ca un începător, „înscenase o sinucidere”, dar uitase să lase pistolul în mâna mortului! Ca un imbecil! Se speriase!

Puştiul parcă şchiopăta. Îl rănise? De ce nu trăgea totuşi? De ce alerga prosteşte după el, cu aparatul în mână?! Or fi fost ceilalţi pe-aproape? Îl voiau viu?

Altă mică piaţă, un fel de fundătură de formă circulară, în jur tot vilişoare!

O maşină roşie sport! Din ea coborî un tânăr în haine de culoare închisă, care ocoli, deschise portiera din dreapta. Apoi apăru o fată de 18 ani, în rochie albă, având în mâini un imens buchet de flori. Erau îmbujoraţi amândoi, singuri-singurei, zâmbitori ca o dimineaţă de primăvară. Tânărul sărută mâna fetei, privind-o în ochi. Când remarcă, în sfârşit, că se apropia de ei, Ranke îl izbi în bărbie cu patul pistolului, o îmbrânci cu cealaltă mână pe fată, se azvârli în maşină.

Cheia era la locul ei. Demară, ieşi printr-un viraj nebun din mica piaţă, lăsându-i pe cei doi năuciţi pe caldarâm. Apucă să-l vadă în oglinda retrovizoare pe puşti apărând şi se gândi că scăpase încă o dată. În mica fundătură pe care tocmai o părăsea nu se mai afla nici o maşină.

*

Claxonând nebuneşte, Vlad se strecură printre două

maşini, pătrunse pe o stradă mai liniştită. Cartierul unde se afla vila Zariţchi era pe undeva pe aproape, naiba mai ştia însă unde? O luase, pentru a scurta, pe alt drum decât cel pe care venise cu Magda, iar străduţele erau un adevărat labirint.

Auzi apelul lui Mircea, cuplă portativul, vocea locotenentului răsună gâfâind:

— Alo, Vlad, Vlad!

— Te-aud, Mircea! Unde eşti?

— Mi-a scăpat! strigă cu disperare Mircea. E-ntr-o Dacie roşie, se-ndreaptă spre bulevard!

Un singur bulevard era în apropiere. Îl traversase acum un minut!

*

Din urmă venea o dubiţă... Mircea se aruncă şchiopătând în mijlocul străzii, barând drumul.

Şoferul frână, era un bărbat voinic, tânăr, cu o şapcă maro pe cap. Mircea alergă spre cabină, strigând mai departe în aparat:

— Dacia are numărul 2-B-50 şi ceva, caută să iasă în centru. E înarmat, pistol cu amortizor... Securitatea! adăugă el, punând în faţa şoferului uluit legitimaţia pe care o scosese dintr-o mişcare din buzunar. Dă-i drumul, repede!

Şoferul privi legitimaţia, reacţionă mult mai prompt decât s-ar fi aşteptat, adică nu întrebă nimic, demară vijelios.

În spate zdrăngănea ceva cumplit.

Mircea întoarse capul. Privi prin ferestruică. Se îngrozi. Platforma era plină de butelii de aragaz.

— Sunt pline? strigă el speriat, căci şoferul gonea, claxonând, cu motorul în plin.

— Aş! N-aveţi nici o grijă, sunt goale! spuse omul.

Părea încântat grozav de „acţiunea” la care participă.

Prea încântat chiar. Expresia şoferului nu era numai de concentrare, avea şi ceva exaltat. Urmărirea îl fascina.

Îi remarcă totuşi privirea şi-l asigură:

— Sunt goale, tovarăşe locotenent! Adăugă apoi convins: Şi ajungem Dacia, n-aveţi grijă! Am făcut armata la tancuri!

*

O intersecţie, un miliţian, stop. Ranke aşteptă aparent calm, cu ochii în oglinda retrovizoare. Cât nu apărea nimic din urmă, n-avea rost să-l alerteze inutil pe miliţian. Probabil ei căutau acum o maşină care gonea prin oraş.

Auzi în spate claxonul lung al unei maşini care se apropia. Miliţianul îl auzise desigur şi el. Ezită, îşi schimbă poziţia dând drum liber.

La timp! Ranke demară liniştit, trecu pe lângă omul în uniformă albastră, mai zări în oglinda retrovizoare o dubiţă care venea cu farurile aprinse.

Schimbă viteza, apăsă acceleratorul, porni la dreapta pe prima stradă, apoi din nou la dreapta.

Alt stop, blestematul ăsta de bulevard era plin de stopuri! Aici, din fericire, nu era nici un agent de circulaţie.

Ranke claxonă scurt. Se prelinse atingând aproape botul unei Skode, ajunse în artera largă, viră pe alte două străzi, tot la dreapta.

Se apropia practic de cartierul vilei Zariţchi, adică tocmai de locul unde aveau să-l caute acum mai puţin. Puştiul avea doar un radio portativ, nu?

*

Sergentul-major Ion Gărcean simţi că-şi pierde

cumpătul.

Stătea pe trotuar, ce-i drept, nu în intersecţie, cum ar fi trebuit, lămurind o tânără drăguţă, care tocmai traversase neregulamentar. Numai că acolo, în mijlocul străzii, spânzurat chiar în centrul intersecţiei era un stop pe roşu.

Cine îşi permitea să treacă pe roşu, sfidându-l? Ce era el acolo, stâlp, să dispară ăla, cu Dacia lui roşie, ca la un concurs?

— Ia stai! Stai numai niţel! îi spuse codanei ce se dovedise a-i fi consăteancă. Stai niţel, să vezi ce-i fac!

Ion Gărcean deschise radioul-portativ, anunţă grăbit:

— Postul 73! Aici postul 72, apel urgent! O Dacie roşie vine spre tine din bulevard. Trecu pe roşu, acuşi. Insul de la volan pare beat, pericol de accidentare! Alo, Gică, m-auzişi?

*

— Dar ce s-a-ntâmplat? ţipă Zariţchi începând să se enerveze.

Colonelul îl târâse de mână ca pe-un copil până la maşină, goneau de cinci minute pe străzi, fără să-i spună o vorbă, în urma lor venea altă maşină, în care erau Ligia Răduţ şi o femeie, la volan. Nu pricepea nimic.

— Cine-i acasă la mine?!

Colonelul, care conducea ca într-un raliu, nu-i aruncă măcar o privire. Mârâi printre dinţi:

— Unul dintre cei pe care-i „păcăliţi” de-un an, fără să spuneţi nimic!

Din staţia radio de la bord veneau acum apeluri care se suprapuneau, se întrerupeau, se spunea mereu ceva despre o Dacie roşie, se dădeau nume de străzi. Ei mergeau însă glonţ spre cartierul în care locuia. Colonelul urmărea cu atenţie larma apelurilor radio.

— Ca să evitaţi „tracasările”! adăugă la fel de dur

Dumitrescu.

Maşina claxonă lung, un miliţian se răsuci spre ei, îl recunoscu pe colonel, opri circulaţia fluierând cumplit, îl salută cu deosebit respect. Trecură meteoric pe lângă omul în uniformă. Maşina în care era Ligia îi urmă la numai câţiva metri, ancorată parcă de-a lor. Şi-atunci, uluit, Emil Zariţchi o recunoscu pe femeia de lângă Ligia. Ea era! Bruneta cu ochi senini, care-i amintise parola, de dimineaţă, şi încheiase cu acel „adio”...

XI. „Sunt lucruri care trebuie spuse! Oricând!”

— Am înţeles, am pornit, terminat. Dă-i zor, caz de prioritate unu! O Dacie roşie!

Plutonierul de la volan, un bănăţean paşnic, îşi încheie liniştit centura de siguranţă, îşi fixă bine cascheta, rostind doar atât:

— Nu ne scapă, tovarăşe maior! N-are cum!

Maşina albastră ţâşni de sub castanii care o ascunseseră. Sirena suna vehement.

*

În jurul vilei Zariţchi, nimeni! Dar Mustangul său era blocat.

Cât regreta că-l parcase cu spatele spre vilă! Deşi făcuse astfel pentru a se putea strecura uşor în orice direcţie. Puştiul cu aparat portativ îşi aşezase însă rabla de maşină

exact în faţa Mustangului.

Ranke auzi sirenele maşinilor de miliţie. Se apropiau! Îi descoperiseră stratagema şi veneau aici!

Trebuia să renunţe la Mustang. Păcat! La volanul lui nu l-ar mai fi prins.

Poate era mai bine aşa. Oricât de puternic era Mustangul, urmăritorii erau mulţi, dacă alertaseră şi patrulele de circulaţie. Limuzina avea să fie urmărită simultan de câteva zeci de echipaje.

Nu, nu o limuzină îi trebuia acum!

Ranke trecu în plină viteză, ajunse într-o stradă vecină, apoi în alta.

Un bătrân cobora dintr-un Fiat verde.

Ranke frână disperat lângă bătrânul care încremenise în stradă, îl lovi cu portiera maşinii, sări în Fiat, demară şi viră pe prima stradă la stânga.

*

— Asta e! Opriţi, sunt sigur că asta e! strigă Ion Gărcean.

Locotenentul-major făcu un semn cu capul, plutonierul frână, se opriră lângă Dacia roşie, parcată chiar în mijlocul străzii.

Câţiva bărbaţi, două femei, vreo patru copii se strânseseră pe trotuar, în jurul unui bătrân, îmbrăcat foarte îngrijit, dar aşezat într-o poziţie nefirească, pe marginea de piatră a unui gard, cu capul rezemat de grilajul de fier, cu ochii închişi.

— Nu-i el! spuse Gărcean. Nu-i el, sunt sigur! Şi ne scapă!

— A fugit! Cu maşina dumnealui!

— Un Fiat verde! strigară doi copii, aproape în acelaşi timp.

— Tăceţi o dată! le repezi un bărbat pe cele două femei

care începuseră să se vaite, dând explicaţii inutile.

— L-a lovit pe dumnealui, a fugit! Uitaţi, încolo a luat-o! adăugă unul dintre copii, arătând cu mâna direcţia şi preciză: A făcut apoi la stânga.

— Atenţie! auzi Vlad în aparat. Sergent-major Gărcean, raportez: a schimbat Dacia roşie c-un Fiat verde. Se-ndreaptă acum spre marginea oraşului.

Fiat verde?!

Un Fiat verde trecuse pe lângă el cu câteva secunde în urmă. Îl zări în oglinda retrovizoare ocolind pe-o stradă care ducea înapoi, spre bulevard.

*

— Alo, aici postul 69, raportez!

— Raportează odată! ţipă Gărcean.

Se aşezase pe bancheta din faţă, lângă şofer. Ascultă încordat.

— A trecut acum pe bulevard un Fiat verde 1300, cu numărul 4-B-23... Ultimele două cifre nu le-am zărit. A luat-o spre piaţă!

— Care piaţă, neică, sunt două?! întrebă Gărcean.

— Piaţa... de zarzavat!

— N-auziţi?! se-ntoarse Ion Gărcean spre şofer. Spre piaţă! Repede! La stânga!

Plutonierul de la volan aruncă o privire spre sergentul-major care dădea dispoziţii cu aere de şef. Şeful lui rămăsese lângă bătrânul accidentat. Mormăi bătrâneşte:

— Ce vorbeşti, *neică?* Şi dacă o fi alt Fiat?

Dar o luă la stânga.

*

„Piaţa de zarzavat”!

Era o piaţă pe-aici, undeva. Vlad răsuci volanul, intrând

pe o stradă largă. I se păru că ducea în direcţia bună. Văzu deodată ieşind în trombă, de pe o stradă laterală, Fiatul verde. Parcă zbura.

— Mircea, unde eşti?

— Intru acum în piaţă! se auzi în aparat răspunsul locotenentului.

— Atenţie, vine dinspre bulevard. Sunt în urma lui, blochează-l! Nu-l lăsa să intre în piaţă, goneşte cu peste o sută pe oră!

— Am înţeles!

Strada era lungă, nesfârşită, în capătul ei se zărea ceea ce părea a fi „piaţa de zarzavat”. Văzu o dubiţă ieşind în întâmpinarea Fiatului, se întrebă dacă era suficient de lungă pentru a bloca strada şi... ce va face Ranke în cazul acela.

De pe o stradă laterală apăru o maşină albastră cu girofar. Cât pe-aci să se ciocnească! Şoferul reuşi să evite coliziunea în ultimul moment.

*

Două maşini erau acum în spatele său! Una de la circulaţie, cealaltă, desigur, a securităţii. Veneau aripă lângă aripă, ocupând toată strada. Cea a miliţiei pusese în funcţiune sirenă, care ţiuia cumplit.

Dubiţa din faţă...

Dumnezeule, şi dubiţa era a lor! Încetinise, se întorcea, manevrând astfel încât să se-aşeze de-a curmezişul drumului.

Nu era a lor! Lângă şofer părea a fi puştiul cu aparat portativ. Dar dubiţa era cu butelii, plină cu butelii de aragaz!

Nici o stradă laterală! Era prins!

Ăsta era sfârşitul? Sfârşitul lui?! Aici, pe o stradă banală din Bucureşti?! Şi? Dacă s-ar fi întors? Rons, „înscenarea

sinuciderii” complet ratată!...

Ei bine, atunci să fie!

Rânjind, Ranke apăsă pedala acceleratorului până la refuz. Erau cel puţin douăzeci de butelii de aragaz! Da, avea să le ofere „un foc de artificii” grozav!

*

— Eşti sigur că toate buteliile sunt goale?! ţipă Mircea.

— Da, tovarăşe locotenent! îl asigură şoferul.

Manevra cu grijă, dubiţa se aşezase exact în mijlocul drumului. Prin parbriz, Mircea văzu o curte plină de verdeaţă, câţiva copii care se căţăraseră pe gard, alertaţi de sirenele miliţiei. Casele liniştite, trecătorii care încremeniseră, Fiatul verde care năvălea spre ei ca un bolid, totul începu să se învârtească, ordinul lui Vlad era să blocheze, Vlad nu ştia însă pe ce dubiţă era... Casele, copiii, şoferul care „fusese la tancuri”, ochii aceia dilataţi, dacă o singură butelie, copiii de pe gard...

Brusc, aproape fără să-şi dea seama, piciorul rănit al lui Mircea zvâcni, călcă scurt acceleratorul, dubita aproape oprită făcu un salt scurt şi se propti în gard...

*

Niciodată Vlad nu simţise că îngheaţă de spaimă că acum.

Văzu Fiatul verde zburând spre dubiţa cu butelii, se ducea drept spre ea, platforma rămăsese încă pe jumătate în afara trotuarului, Ranke gonea glonţ...

În ultima clipă, instinctul de conservare fu probabil mai puternic, Fiatul viră scurt, trecu fulgerător prin spatele dubiţei, alergând mai departe... spre viaţă!

Maşina miliţiei frânase, el trecu în goană, după Ranke, prin spatele dubiţei, încremenită în gard, văzu, dincolo de

Fiat, alte două maşini de la circulaţie ieşind din piaţă şi venind, una lângă alta, în întâmpinarea lui Ranke!

Erau încă departe, Ranke ar fi putut frâna. Se gândi că n-avea s-o facă. Fiatul viră în plină viteză la stânga, pe o stradă care se deschidea acum acolo, se demolase ceva…

Auzi apoi un scrâşnet cumplit de frâne, o izbitură, alta, claxonul Fiatului urlând lung, nesfârşit…

Şi înţelese că se terminase… Când ajunse, văzu o schelă şi-o varniţă pe care le izbise Fiatul, un morman de pietriş, urmele pneurilor treceau peste el, geam de parbriz spart, Fiatul se dăduse probabil peste cap, revenise pe roţi, dar se oprise într-un salcâm. Sirenele miliţiei amuţiră. Claxonul Fiatului sfâşia mai departe liniştea cartierului.

Vlad coborî. Cei câţiva muncitori se lipiseră de zid, înlemniţi. Din faţă apăru încă o maşină a miliţiei, în spatele lui era alta.

Vlad se apropie de Fiatul mânjit cu var. Ranke era prăbuşit peste volan, cu capul răsucit. Ochii aproape nu se mai distingeau, de sub părul tuns scurt sângele curgea abundent. Doar mâna puternică a lui Ranke strângea crispată volanul strâmb, un volan îmbrăcat într-un material pufos, alb până acum un minut.

*

— De ce nu m-aţi lăsat, dom’ne, de ce?! strigă şoferul izbind cu şapca în parbrizul dubiţei de-ai fi crezut că voia să-l spargă. Nu v-am spus că erau goale?!

Mircea îl privea buimăcit, neînţelegând ce vrea. Era transpirat, genunchii îi tremurau, descoperi că avea încă în mână aparatul portativ pe care-l ţinea stupid, lipit strâns de piept.

La toate gardurile, la ferestre, apăruseră oameni, copii, cei mai mulţi. O bătrână striga prelung, parcă bocea, luându-se la întrecere cu ţipătul îndepărtat al claxonului.

Îşi plângea „gardul nou”, stricat de dubiţa care rupsese câteva şipci...

— Nu eram sigur că toate erau goale, şopti Mircea cu ochii la copiii care fugeau spre strada de unde se auzea claxonul.

Îi răsunară în urechi cuvintele furioase ale şoferului care striga încă, exaltat de aventura prin care trecuseră:

— Dar v-am spus că sunt goale! La ora asta mă duceam la depozit!

Ochii şoferului se opriră pe mâna lui Mircea, în care spânzura aparatul. Spuse deodată:

— V-a fost frică!

Claxonul încetă să ţipe. În sfârşit! Nedumerită parcă, bătrâna care se văita se opri şi ea. Sau nu o mai auzea el? Prea era ciudată liniştea aceea. Mircea zări ca prin ceaţă feţele celor din jur. Se adunaseră vreo douăzeci de oameni. De unde apăruseră atâţia? Îşi imagină ce-ar fi însemnat dacă Ranke ar fi ezitat... numai o fracţiune de secundă, dacă n-ar fi virat prin spatele dubiţei, iar câteva butelii... n-ar fi fost *totuşi* goale!

Era tot mai ameţit. Sângele îi udase pantalonul, se prelingea în pantof. Mircea se sprijini de maşină, şopti cu un surâs ostenit:

— Da. Mi-a fost frică.

*

Magda închise telefonul. Ambulanţa deja pornise. O expediase din proprie iniţiativă, „puştiul”, Ionescu, încă din clipa când plecaseră ei val-vârtej din minister. Magda se întrebă însă dacă mai avea vreun rost. Ranke era profesionist. Şi trăsese de la un metru.

Camera, foarte elegantă. Ferestrele înguste şi înalte, împodobite pe dinafară cu o dantelărie complicată de fier forjat, pe dinăuntru cu perdele grele. Mobila stil! Pe

covorul gros, trupul lui Cornel Zariţchi se chircise. Se prăbuşise cu faţa în jos, lângă o etajeră cu picioare suple, din lemn scump.

Dumitrescu încercase să-i ia pulsul. Se ridică încet, cu buzele ţuguiate, fixându-l pe Emil Zariţchi, care rămăsese în picioare, lângă uşă, privind împietrit trupul fratelui său.

Ligia se apropie, atinse uşor braţul colegului ei. Cercetătorul nu reacţionă. Mâinile îi atârnau pe lângă trupul... gârbovit deodată...

— A fost... o întâmplare nenorocită, şopti Ligia. Nimeni nu putea şti că va veni tocmai azi!

Şi iarăşi Zariţchi păru a nu fi priceput ceva... Privirea să se întâlni cu aceea a colonelului. Dumitrescu îi răspunse cu un soi de furie încrâncenată, pe care nu şi-o putea stăpâni. Cuvântul „întâmplare” îl intrigase.

— Credeţi că... doar atât?!

Magda văzu ochii lui Zariţchi dilatându-se neverosimil. Faţa de un alb straniu, fantomatic, se schimonosi, bărbatul alunecă pe covor, lângă fratele său, plângând spasmodic, înfigându-şi degetele în covorul gros şi pătat de sânge.

Mâna Ligiei căută un sprijin. Se aşeză încet într-un fotoliu. Dumitrescu rămăsese nemişcat, privind cele două trupuri de pe covor. Se întoarse apoi spre ea, veni cu paşi apăsaţi, ridică receptorul telefonului. O cercetă cu aceeaşi expresie aprigă.

— Trebuia..., credeţi că mai trebuia să-l întrebaţi asta? şopti Magda cu glas sugrumat.

Expresia dură din ochii lui Dumitrescu crescu în intensitate. Colonelul ezită o clipă. Răspunsul se auzi însă pătimaş:

— Da!... Trebuia! Sunt lucruri care trebuie spuse! Oricând!

Adăugă vibrând de indignare, de furie, ură, revoltă supremă, un amestec de sentimente care se topea greu în cuvinte, ce i se păreau prea sărace:

— Omul ăla a murit fără nici o vină, fără să priceapă măcar de ce!... Înţelegi?!!

Privirea scăpăra. Magda coborî pleoapele, neştiind ce să răspundă. Când redeschise ochii, văzu faţa masivă a colonelului crispată. Stătea cu receptorul în mână, nereuşind parcă să-şi reamintească numărul centralei ministerului...

Renunţă, trânti receptorul în furcă. În camera mobilată cu un lux rafinat, nu se mai auzea acum decât plânsul zbuciumat, geamătul aproape neomenesc al lui Zariţchi.

Telefonul sună. Dumitrescu smulse receptorul cu gestul lui obişnuit.

— Da!

Era acelaşi „Da!”, dintotdeauna, şi totuşi altul.

— Da, Vlad... Ascult!

XII. Când foşnesc castanii...

Frontiera românească rămăsese în urmă.

Fu tentat să oprească maşina pe marginea şoselei, să respire câteva minute în linişte.

Eugen Panait hotărî că n-avea voie să rişte! Era de preferat să ajungă din timp pe aeroportul din Sofia. Dacă ar fi pierdut avionul...

Nu trebuia să-l piardă! Ranke! Dumnezeu ştie ce avea de gând să mai întreprindă! Dacă acţiona prosteşte şi-l prindeau?... Ar fi fost cumplit să-l trimită autorităţile de-aici „ramburs”, în România, din cauza lui Ranke!

Ce intenţiona oare să facă, de ce-l dublaseră cei de la centru cu un asemenea bezmetic?

Ranke fusese pilot pe reactoare. Devenind inapt, îl preluase serviciul „operaţiuni speciale”. Erau echipe de şoc, în care se acţiona cu automatul în mână. Ranke se descurcase la început prost, apoi tot mai bine. Se adaptase. Un glonţ nimerit foarte aproape de coloană îl făcuse inapt şi pentru acţiuni şoc, de durată. Fusese preluat de serviciul lui Rons, pentru scurte misiuni, de execuţie ori de acoperire. Mintea mult prea liniară a lui Ranke nu era capabilă de altceva. Nu înţelegea că o acţiune de spionaj nu se reducea la a trage cu pistolul, la a lua totul în piept, ca într-o operaţiune de comando!

Spera ca, măcar pentru javra de câine roşcat pe care-l iubea, Ranke n-avea să rişte prosteşte, n-avea să se lase prins ca un neghiob. În fond... operaţiunea izbutise!

Mesajul radio fusese înregistrat perfect, pe Zariţchi aveau să-l urmărească acum pas cu pas, inutil, să-l piseze probabil cu întrebări. Asta îl va bloca măcar un an de zile pe cercetător.

Planul reuşise! Se întrebă dacă, odată ajuns la bază, ori chiar de pe aeroportul din Sofia, n-ar fi fost cazul să-i trimită lui Paul Marin Dumitrescu o mică scrisoare, nevinovată, în care... să-i mulţumească pentru cooperare...

Panait chicoti, imaginându-şi expresia colonelului primind scrisoarea. Sub nasul lor, el, prăpăditul Jenică Panait, obţinuse tot ce dorise.

De fapt, nu cu Dumitrescu avea ce-avea, ci cu ălălalt, cu plutonierul. Da, lui i-ar fi făcut plăcere să-i trimită scrisoarea.

„Eu nu v-aş fi dat drumul!”

Ha! Uite că şefii plutonierului hotărâseră altfel! O scrisoare, zău, merita să-i trimită, o scrisoare concepută astfel încât plutonierului să-i vină să plesnească de ciudă...

Numai că nu ştia numele nemernicului ăla!

Cum să facă să-l afle?

I-ar fi plăcut grozav să-i expedieze măcar o ilustrată,

încă de pe aeroportul din Sofia, în care să-i scrie doar...

Nu. Nu se putea. N-avea dezlegare să facă aşa ceva. Şi, pe deasupra..., cine putea şti dacă la anu' sau peste alţi ani, Rons nu intenţiona să-l trimită iar în România... În calitate de pensionar, de pildă, care venea să-şi viziteze „ţara în care s-a născut, pe care o iubea, după care plângea în clipele de singurătate...”

Eugen Panait chicoti din nou. Da, merita. Merita să renunţe la ilustrată, pentru satisfacţia secretă de a mai vedea o dată faţa lată şi hotărâtă a plutonierului, când avea să-l conducă la Dumitrescu... pe „nevinovatul pensionar, venit să petreacă în România câteva săptămâni liniştite pe plaiurile natale...”

Hotărât lucru, merita!

*

Vlad privi cu un ochi critic cele şase file de hârtie pe care le scrisese, lăsând nenumărate spaţii albe. Raportul ar fi trebuit completat cu date pe care el nu le cunoştea.

Dumitrescu fusese chemat încă de la prânz, urgent, în provincie. Făcea parte dintr-o echipă de control. Colonelul Datu îi telefonase indignat generalului Antoniu, generalul îi dăduse ordin tot telefonic lui Dumitrescu să se prezinte în judeţul unde „nu se putea încheia controlul fără el”... Din fericire, era un judeţ apropiat.

Stoenescu se încăpăţâna să rămână la spital, la căpătâiul lui Ranke, deşi medicii se pronunţaseră - era în comă.

Îmbucurător era că doctorii sperau încă în salvarea lui Cornel Zariţchi, despre care iniţial crezuseră că-i pierdut. Constataseră apoi că glonţul tras de Ranke trecuse la câţiva milimetri pe lângă inimă, că „existau încă şanse”, că pacientul „avusese noroc”.

Ce noroc! Cum de nimerise în casa fratelui său, tocmai la ora când Ranke...?

Mircea ar fi putut să-i dea unele amănunte pentru raport, dar era indisponibil; „la pat”; medicii îi interziseseră să se mişte.

Şi uite-aşa, căzuse beleaua pe el! Unde dispăruse Magda, de nu dădea măcar un telefon? Ea ar fi putut completa spaţiile albe din raport. Cele mai multe erau determinate de acţiunea B-23.

Era ocupată cu Ligia?

Vlad începu să strângă dosarele de pe birou. Îşi aminti încăierarea netoată cu cei cinci „cântăreţi veseli”, de la restaurant. Aşa avusese „norocul” s-o cunoască pe Ligia.

În urmă cu un an s-ar fi descurcat mult mai uşor cu asemenea derbedei. Îşi cam neglijase pregătirea fizică în ultimul timp. E drept că atunci, în urmă cu un an, îl aveau instructor pe Zonea.

Victor Zonea fusese un instructor nemaipomenit. Şi-un prieten bun, un om echilibrat, foarte echilibrat chiar, până în ziua când...

Vorbind cu un subofiţer de la Inspectoratul judeţean unde lucrase, Victor aflase că un prieten, fost boxer, fusese înjunghiat.

Boxerul crezuse într-o pramatie, pe care tocmai o arestase. Îl rugase să nu-i pună cătuşe, să nu meargă astfel prin oraş, avea o prietenă etc. Nu-i pusese cătuşe. Nu-l percheziţionase atent, greşeală aparent măruntă, de fapt fatală. Nemernicul pe care-l însoţea spre sediu trăsese uşor din mâneca un cuţit cu arc, i-l înfipsese în gât fostului boxer, în plină stradă.

În ziua aceea, Victor nu fusese bun de nimic. Lipsise pentru prima oară din sala de antrenament, umblase năuc prin parcuri. Seara, intrase într-un local de la periferie, devenit un fel de „cartier general” al unor bişniţari. Băuse trei coniacuri, el, Zonea, care nu punea alcool în gură niciodată, care, la primul antrenament, le spusese din capul locului: „Cine bea sau fumează, să-şi caute alt

instructor!”

Zonea dăduse aşadar peste cap cele trei păhărele, singur, la o masă. Îi venise apoi poftă, aşa, să discute cu şeful bişniţarilor. Nu-l cunoşteau. Unul încercase să-l lovească. Victor părea pirpiriu.

Şi-atunci... a început prăpădul.

Golise în două minute localul, bătuse paisprezece indivizi, scoţându-i pe unii prin ferestre, ca-n filme...

Şeful localului chemase un miliţian. Zonea îl privise fix pe bărbatul în uniformă rugându-l să-l lase în pace. „Voia să fie singur, acolo, să bea... cu prietenul lui care murise...”

Miliţianul îl cunoştea. Îl ştia şi pe fostul boxer. Pricepuse, plecase fără să rostească un cuvânt. L-a anunţat pe şeful lui Zonea, care a venit într-un suflet, dar inutil. Victor se baricadase în local şi băuse, singur, până picase sub masă.

Fusese pus în discuţia ofiţerilor. Victor adoptase însă o atitudine deloc autocritică. Pretindea chiar să fie lăsat să cureţe Bucureştiul de „jigodii”, într-o săptămână!

Încercaseră zadarnic să-l convingă... munca lui...

Ministerul pierduse, practic, prin moartea fostului boxer şi pe unul dintre cei mai buni instructori sportivi.

Zonea îşi luase soţia şi plecase din Bucureşti. Se angajaseră amândoi la o cherhana, din judeţul unde copilărise. Orice tentativă de a-i schimba hotărârea, eşuase...

*

Aparatul ţiuia prelung. Doctorul îl opri. Ieşi din cameră.

Linişte. Stoenescu înţelese că nu mai avea rost să rămână. Îşi pierduse o întreagă după-amiază inutil, lângă trupul lui Ranke. Crezuse că va rezista: în ciuda pronosticurilor medicale. Stătuse până în ultima clipă

lângă el sperând că, înainte de a muri, va mai spune ceva, un cuvânt, un nume! Orice sunet era important. Putea fi numele altui om, pe care Ranke avusese misiunea sau intenţia să-l lichideze, ori să-l şantajeze. În locul lui Ranke, putea să apară mâine altcineva şi...

Ranke nu scosese nici o vorbă. Nu scăpase un suspin. Murise cu dinţii strânşi.

Stoenescu se apropie, privi mai atent faţa lividă, gâtul puternic, umerii largi.

Un exemplar reuşit... Tip atletic.

Câţi ani avusese acest Ranke? Părea încă tânăr.

Stoenescu se apropie mai mult, îşi puse ochelarii. Avusese impresia că vede ceva... Da, aşa era... La rădăcina firelor, abia vizibil... părul des şi castaniu... era alb.

*

Eliza Panait privi lung sticlele de vin negru, din rafturile magazinului cu autoservire. Nu mai pusese de ani de zile vin în gură. Ăsta era „punctul ei slab”, poate singurul punct slab - la băutură... nu rezista.

Dar azi putea să-şi permită. Avea să-l bea încuiată în casă. Singură! După cinci ani de „linie moartă”, după tot felul de „creaturi” care nu ştiau decât să strâmbe din nas, se găsise, în sfârşit, cineva care să o aprecieze, care să-i spună deschis, clar, că a lucrat bine.

Ea ştia că lucrează bine. Dintotdeauna. Lucrase chiar foarte bine.

Iar dacă aveau să-i dea să conducă o reţea...

*

Ligia citi încă o dată textul. Trebuia să-l memoreze bine, pentru cine ştie cât timp.

Arse apoi hârtia, arse şi textul cifrat, luă ilustrata în care

implantase micropunctul şi pe care trebuia s-o ducă la poştă.

Se opri lângă fereastră, întrebându-se dacă era cel mai bun text. Magda spunea că da; că „vor avea mâna liberă” să acţioneze în viitor în orice variantă... Chiar şi în una de retragere!...

Asta era adevărat.

De ce avea însă şi Magda rezerve acum? O speriase „cazul Zariţchi”? Voia şi ea să n-o expună?

Pasajul cu „anchetarea” şi cu teama ei era oricum necesar. Cel cu „anchetarea” altor colegi, tot referitor la Emil Zariţchi, de asemenea. Finalul în care pretindea o epistolă detaliată scrisă de mâna Roxanei, bine plasat, şi el. Acum era momentul. Când aveau mai multă nevoie de ea ca oricând, când aveau tot interesul „s-o liniştească”, acum era momentul să afle odată, clar, ce era cu sora sa... oricare ar fi fost situaţia!

Prin geam zări, în stradă, un bărbat înalt şi blond. Avu o clipă impresia că era Vlad. Nu era.

Ce stupid! Întâlnise în sfârşit un bărbat care să-i placă într-adevăr, care să nu fie însurat, nici beţiv, nici... prea aiurit. Şi totuşi, de-aici înainte, trebuia să se poarte... ca şi cum nu s-ar fi cunoscut.

Dar dacă serviciul pentru care lucra Eugen Panait avea să renunţe la serviciile ei?... Dacă Roxana murise, de fapt?

Prostii! Avea sentimentul că Roxana nu murise, că n-aveau să renunţe la ea, constituia o sursă prea importantă, acum, în preajma experimentării şi... oricum...

Vlad o iubea pe Magda. Pe... singura prietenă întâlnită de când se ştia... Şi chiar dacă Vlad n-o iubea, îl iubea Magda. Observase asta în discuţia precedentă, deşi Magda se ascundea.

Ligia puse ilustrata în poşetă. Declanşă, cu un gest devenit reflex, micul dispozitiv secret primit de la Magda, care ar fi ajutat-o să constate dacă intră cineva în lipsă în

garsonieră. Ieşi, încuie, începu să coboare scara întrebându-se ce putea face Roxana în timpul ăsta? În urmă cu câteva zile, Magda îi promisese că se vor face demersurile necesare pentru întoarcerea Roxanei în ţară. Cu condiţia ca Roxana să vrea. Aveau s-o găsească? Avea să vrea?...

Pe unde-o fi fost acum nebuna de Roxana? Când plecase, plecase într-o excursie. În concediu, cu soţul ei, se „rătăcise”, însă, ea ştia cum, acolo...

*

— Şi nu credeţi că e sinucidere?! îl întrebă Magda.

Aştepta răspunsul ca pe un verdict. În faţa ochilor îi persista imaginea înfiorătoare, din camera alăturată, unde un bărbat blond atârna spânzurat.

— N-aş putea să vă spun încă exact, zise căpitanul de miliţie. Unele indicii mă fac să cred că e sinucidere. Va veni imediat o echipă de specialişti, trebuie să facă întâi fotografii. Vor cerceta după aceea amănunţit. M-am gândit că e bine să vă anunţ. M-aţi rugat să vă comunic orice despre traficantul ăsta. După mine, dacă nu-i sinucidere, l-au lichidat nişte complici care au lucrat însă foarte „curat”.

Da, lucraseră teribil de „curat” - dacă era vorba într-adevăr de-o înscenare de sinucidere - ca să pară mâna unor complici-traficanţi. *Dacă* era înscenare, se putea bănui „altă şcoală”!

Magda simţi că o ia cu frig. Omul spânzurat era Petre Lungeanu. Vlad ar fi trebuit să-l substituie pe nefericitul ăsta... care fusese lichidat... cine ştie pentru ce motiv. Probabil, în afara traficului de bijuterii şi de ce mai aflase echipa lor, Lungeanu fusese amestecat şi în altceva. Să se fi săturat serviciul străin de „învârtelile” lui şi să-l fi redus la tăcere?

Dacă însă nu era aşa?...

Dacă „serviciul” ar fi hotărât să-l lichideze când se prezenta la întâlnirea cu agentul ce venea din exterior? Şi în locul lui Lungeanu, care prefera, ca şi Zariţchi, *să lucreze singur,* ar fi fost ucis Vlad?

Atunci Vlad, căruia ea îi pregătise planurile, substituirea... Îl determinase până şi să se apuce de fumat, pentru a deveni, „la momentul oportun”, Petre Lungeanu, pentru a putea fi confundat cu el...

— Vă e rău? Nu prea e o atmosferă potrivită pentru dumneavoastră aici! îi întrerupse gândurile căpitanul de miliţie.

Planurile ei! Planurile ei „trăsnite”, ideile ei „îndrăzneţe” de substituire, atât de bune... Uite că maiorul Stoenescu avea dreptate să obiecteze mereu, avea dreptate să spună cu aerul lui morocănos: „În meseria asta, e suficient să greşeşti o dată..., pentru a nu mai uita tot restul vieţii!”

— Nu! Rămân. Aştept să vină echipa, zise Magda hotărâtă.

Se gândea de fapt la Vlad, Vlad căruia ea trebuia să-i explice... Vlad care acum habar n-avea că...

Da, azi, la ora asta... ar fi fost posibil ca Vlad...

Iar ea ar fi trăit, ar fi fost chemată aici sau aiurea..., iar în locul lui Lungeanu, într-o maşină abandonată ori spânzurând de ţevile caloriferului...

*

Doctorul Stoica auzi două glasuri... Al unui bărbat şi al unei femei... Tonul era ridicat... Recunoscu vocea Lizicăi, asistenta lui, care striga... Urmă o bufnitură ca şi când ar fi fost mutat sau răsturnat un dulap metalic, ceva se sparse, uşa se dădu de perete, o văzu pe Lizica în prag, încercând parcă să oprească pe cineva.

Nu era obişnuit cu asemenea scene. Doctorul se ridică indignat de la birou. Încremeni însă în mijlocul camerei.

Lizica fu azvârlită din prag, o femeie cu salopetă intră ca un taifun în cabinetul lui, închise şi încuie uşa, se întoarse spre el cu ochi arzători:

— Eşti directorul spitalului ăsta, da?!

— ...Da, îngână Stoica, trăgându-se instinctiv înapoi.

Nebuna pornise spre el, era nebună fără doar şi poate, scăpată pesemne...

— Bun! Dă-mi 335 de lei numaidecât!

Doctorul căută în buzunar, scoase portofelul cu degete nesigure, extrase pentru hârtii de-o sută, nu, dacă 335 voia, nu trebuia s-o enerveze mai tare, căută din nou, îi dădu suma cerută femeii cu părul şi ochii ca smoala, care aştepta neclintită, la un pas în faţa lui, cu pieptul tresăltând. Ea îi smulse banii din mână, îi vârî cu un gest bărbătesc în buzunarul salopetei. De-ar pleca măcar acum... Ce făcea oare Lizica şi... şi ceilalţi... cum îl lăsau aici?...

— Şi-acum, ascultă-mă, doctore! începu şi mai aprig femeia. Ochii exprimau o teribilă forţă lăuntrică. Am venit, cum mă vezi, când am auzit! De Cornel Zariţchi e vorba! Am sărit de pe macara pe primul Aro, am gonit pân-aici, -am găsit spitalul cum am putut şi m-am oprit, ca o toantă, în stradă. N-aveam curaj să intru. Portarul mi-a spus că „nu-i voie, să aştept până mâine, la vizită, că aici e spital”!

Stoica începu să priceapă despre ce e vorba.

— Ca o bleagă stăteam. L-am crezut! Că „nu poate”! Până i s-a făcut milă unuia de mine şi mi-a şoptit... Zece lei javrei de la poartă, şi-am intrat; 25 sorei scorţoase, şi-am trecut; 300 doctorului, să mă lase-n rezervă, şi m-a lăsat. Alţi bani n-aveam, de-aia aici a trebuit să intru cum ai văzut!

Stoica îşi dădu seama că femeia nu era totuşi nebună. Îşi recompuse deci imediat aerul oficial, făcu câţiva paşi prin cameră, începu cu voce severă:

— Am înţeles! Bine! Am înţeles acum tot şi-mi pare rău

că s-a-ntâmplat! Am să iau măsuri.

— Da?! întrebă batjocoritor femeia.

— Nici un „da”. Asta nu-ţi dădea dreptul... În fine, poţi fi liniştită! Cunosc cazul Zariţchi, îl ştiu pe fratele său, securitatea de altfel... A trecut pe-aici şi un colonel de la ei, să-mi spună personal... Chiar dacă nu putem face minuni...

— Puţin îmi pasă ce ştii şi ce ţi-a spus, oricine!

Ochii ei luciră sălbatici. Se apropie de el, îl apucă de halat cu o mişcare aprigă, aproape urcându-l pe birou.

— Auzi, doctore?! Rostea „doctore” cu silă, de-a dreptul jignitor. Puţin îmi pasă. Ascultă ce-am să-ţi spun eu! Ce se poate şi ce nu într-un spital, am văzut! Bani n-am! Dar Cornel Zariţchi valorează cât voi toţi de-aici la un loc! Ţine minte! Să nu dea dracu să uiţi că eşti director, eu cu tine vorbesc. Dacă nu-l scăpaţi, cu mâinile astea te omor, jur! Peste-o zi sau un an, oriunde te-ai ascunde, nu-mi scapi! Ai priceput?!

Cine... cine era de fapt?!

Telefonul zbârnâi pe birou. Stoica se îngrozi la gândul că i s-ar fi putut comunica acum moartea lui Zariţchi... Asta ar fi fost în stare...

Îl iubea pe Zariţchi? Da, şi se părea că *altfel* decât era unanim conceput sentimentul ăsta, ori *se manifesta* altfel... Doctorul avu revelaţia că se afla în faţa, în mâinile unei forţe titanice, a unuia dintre „marii nebuni” care jucau totul pe-o carte, care, în timpuri de război sau de calamităţi, îndrăzneau să facă ceea ce oamenii obişnuiţi, paralizaţi de spaimă, nu puteau îndrăzni, care ieşeau doar atunci din anonimat, deodată, incredibil!

Ori „mari nebuni” care deveneau peste noapte mari savanţi, după ce o viaţă întreagă urmăriseră cu tenacitate aparent dementă o idee, fără să le pese de râsetele proştilor, pentru că nu ştiau - sau nu voiau să ştie - că există *imposibilul!*

— Am priceput, şopti Stoica pierit.,. Am priceput.

*

— Va să zică, de dimineaţă n-ai putut veni, răsună în receptor vocea Getei. Bun, ai avut „ceva deosebit”, deşi erai în zi liberă! După serviciu mi-ai spus că sunteţi întotdeauna liberi, iar ieri tot tu mi-ai spus că eşti de serviciu…

Mircea simţi că nu mai suporta. Îl sâcâia febra, durerea de picior, o întrerupse iritat:

— A fost într-adevăr ceva deosebit. Şi-am crezut că după-masă voi fi liber! S-a încheiat, de fapt…

— Şi dacă „s-a încheiat de fapt”, se aprinse Geta, nu puteai măcar să nu mă laşi plantată jumătate de ceas lângă statuie, să-mi fi spus doar „nu mai sta, proasto, aici, eu am altă combinaţie şi gata!” ,

— N-am putut! Înţelege odată! strigă Mircea. Reluă mai calm. Îmi pare rău că ai aşteptat, dar…

— Unde eşti acum?!

— Acasă, încerc să-ţi spun…

— Minţi, nu eşti acasă!

— Închid, sună-mă, tu, şi-ai să vezi că sunt!

— Singur?

— Nu! ţipă Mircea. Sunt cu câte o femeie pe fiecare genunchi şi-alta după gât! Eşti mulţumită?!

— …Vino acum la mine, numaidecât!

— Nu pot. Mi-e imposibil să…

— A, nu! Bruneta cu ochi albaştri nu-ţi dă voie.

Iar începea cu povestea aia! Îl văzuse într-o zi la un bar, cu Magda, erau în misiune. El ar fi trebuit s-o întrebe pe Geta ce căuta la bar, Geta i-o luase însă înainte, îl tortura de trei săptămâni cu „bruneta cu ochi albaştri”. Nu-i putea explica unde lucrează şi cine e Magda.

— Ai amuţit?

— ...Geta, eşti o proastă! rosti obosit Mircea. O mare proastă, care... nu pricepe, pentru că nu vrea şi... N-are rost să mai discutăm! Cu bine!

Închise telefonul şi oftă uşurat, întinzându-se la loc pe pat. Aşa poate se termină „povestea” lor de dragoste... Păcat... s-ar fi putut despărţi altfel.

Telefonul sună. Mircea ridică receptorul.

— Ascultă, ce-i cu tine?

Vocea Getei nu părea supărată deloc.

— Nimic. Ce doreşti?

— ...Vin imediat, spuse hotărât Geta. Poţi... Le poţi păstra pe celelalte trei. Cu ele n-am nimic.

*

— A, nu, nici acasă nu se mai poate! Îmi pare rău, zise Mişu Greabăn categoric. Cine ştie ce „individă” mi-aduci iar în casă, îi mai umblă gura şi mă trezesc cu ăia de la moravuri...

— Fii, dom’ne, serios! Cum o să-i umble?! Dacă află ta-su că iese cu mine, o excomunică sau aşa ceva, că-i popă! Nenorocita, şi-n pat şi-aduce aminte de el, cel puţin aşa zice Sile! Hai, nea Mişule, n-am unde să mă duc cu ea, nu-mi face figura, scoate, zău, cheia!

Popă?! Popii i-or fi interesat? Hm! Ce fel de popă o fi fost?

— Nu pot! se foi Mişu Greabăn. Nu pot, că mi-a venit în vizită soră-mea. E acasă.

— A! Păi asta-i altă treabă. Îmi dau seama cam ce soră, dar...

— Ba, ai să râzi, dar e chiar soră, insistă Mişu. Numai că... uite cum facem, să nu zici că aşa şi pe dincolo. Acum nu pot, dar peste un sfert de oră am închis aici..., merg şi-o duc la gară. Îţi dau cheia acum, dar nu intri acolo decât peste-o oră!

— S-a făcut, nea Mişule!

Avea deci timp suficient să pregătească nu numai aparatul foto, ci şi magnetofonul. Era ultimă idee care-i venise. Nişte imagini completate de-o bandă…

Şi chiar dacă nu-i interesau pe ăia fetele de popă, puteau rămâne pentru sufleţelul lui „documentele”. Avea să scoată bani fetiţa, dacă era aşa speriată de părinţel. La scos bani se pricepeau ele…

O clipă Mişu îşi reaminti figura lunganului care-i spusese „să nu mai rişte”! Păi da, că parcă lucrând cu ei nu risca!

*

— O cafea nu bem? întrebă Dumitrescu.

Colonelul Datu făcu o grimasă, se suci pe scaun. Erau într-o cămăruţă la popota unui inspectorat judeţean, singuri, luau masa de prânz la şase după-amiaza.

— Nu, mulţumesc, zise Datu.

Dumitrescu nu se miră. Cândva Datu bea câte şapte-opt cafele pe zi. Se vede că doctorii îi interziseseră şi asta, aşa cum îl preveniseră în urmă cu doi ani că nu mai trebuie să fumeze.

Datu fusese un fumător înrăit - patru pachete pe zi… Când cineva îi spunea că nu face bine, explica simplu: „Am încercat, degeaba, nu mă pot lăsa şi pace.” Până într-o zi, când dăduse peste un doctor care, la sugestia discretă a lui Dumitrescu, fusese categoric: „Tovarăşe Datu, dumneata, dacă vrei să laşi fumatul, bine, dacă nu, iar bine. Dacă însă nu-l laşi, la mine să nu mai vii, că-i degeaba. Orice-ai face, în şase luni te-ai curăţat.”

Doctorul era bun. Datu ştia asta. Ieşise din cabinet, aruncase pachetul de ţigări în primul coş. Renunţase aşa, fără medicamente, fără dezintoxicare treptată ori bomboane de mentă. Ce nu aflase Datu nici până azi era rolul jucat de Dumitrescu în povestea asta.

— Ce ziceai că ai vrea să-mi spui? întrebă Dumitrescu.

— Să-ţi mai relatez, începu Datu, una, alta. S-ar putea să te cam plictisesc zilele astea. Curg iar reclamaţiile cu privire la oamenii tăi, să ştii.

Era o veche dispută a lor. Datu era ferm convins că vechiul lui coleg se complica inutil - cine mai zisese aşa? A, da, Marius! - cu ofiţeri „suciţi” şi indisciplinaţi. Dacă nu era vorba de Vlad, mare minune! Vlad avea obiceiul să i-l pună pe Datu pe cap, cam în fiecare lună, cu câte o boroboaţă. Şi dacă nu era Vlad, era Magda. Magda îi călca pe urme cu „ideile ei originale”.

— Despre cine-i vorba? se interesă Dumitrescu.

— Uite, de plutonierul ăla, Radu Gherasim. Te-am prevenit, dar ai ţinut să-l iei în echipa ta. Ştii ce-a făcut...

— Pentru ce a făcut a plătit, se încruntă Dumitrescu.

Radu nu fusese reclamat niciodată. Nu avea „rodajul” lui Vlad şi-al Magdei, la boacăne. Ce se întâmplase cu Radu?

— Poate că n-a plătit destul! zise Datu gânditor. Am văzut zilele trecute o revistă străină. Mi-a arătat-o cineva. I se lua un fel de interviu omului ăla, nu mai ştiu cum îl cheamă, cu care a ieşit tărăboiul acum opt ani.

— Elefterescu?!

— Aşa! Elefterescu.

— I se lua deci un interviu, mormăi Dumitrescu. Aha! Şi cam ce spunea?

— Multe, rosti Datu aproape misterios. De pildă, că i-ar face mare plăcere să mai vină în România, care e o ţară frumoasă, cu un peisaj încântător, dar se teme să nu aibă iarăşi neplăceri „cu poliţia”, cu plutonierul Radu Gherasim. Îi dădea şi numele. Şi urma pe două coloane toată tărăşenia pe care o cunoşti, înflorind desigur lucrurile. Cum l-a luat la băutură subofiţerul Gherasim, l-a „provocat la discuţii politice”, apoi l-a arestat fără nici un temei, „l-a dus noaptea, la sediul securităţii”, unde a fost „şicanat”, ore în şir.

Ia te uită! „Ţară frumoasă, cu peisaj încântător”! Pe care-ar fi vrut s-o revadă! Se teme însă de şicanele plutonierului Gherasim!

— Desigur, continuă Datu, revista e dintre cele deocheate. Cine ştie să citească, vede exagerările, dar vorba aia, „dacă nu faci foc, fum nu iese”. De greşit, atunci, Gherasim al tău a greşit! Şi i-a dat prilej ăluia să ne facă o propagandă proastă. M-aş mira să fie prima oară când povesteşte asta.

— Înţeleg foarte bine, mormăi Dumitrescu. Mai e şi altceva?

— De ce crezi că ar mai fi? râse Datu.

— Păi ai spus „curg iar reclamaţiile”. Asta nu-i reclamaţie.

Dumitrescu se întrebă dacă Mara ajunsese acasă. Îi telefonase înainte de a pleca din Bucureşti. Se mai întrebă dacă, ajunsă acasă, Mara o mai găsise pe fiică-sa, căreia îi căşunase să se mărite. Da, trebuia să mai dea un telefon.

— Sunt şi reclamaţii, n-avea grijă, zise surâzător Datu.

Urma Vlad, precis.

— Despre Magda Deleanu e vorba, îi explică Datu.

— A!... Ce-a mai făcut?

— Fetei ăsteia nu-i intră o dată în cap că există nişte modalităţi corecte de a se lua atitudine împotriva unora, care...

— Ce-a făcut, de fapt?

— Poftim, ce-a făcut?! se enervă Datu, fiindcă fusese întrerupt.

Scoase un bilet din portofel şi-l puse pe masă.

Era o hârtie ruptă dintr-o carte. Ce-o mai fi fost şi-asta?

— Venea în tren noaptea trecută, explică Datu, cu doi cercetători, doi inventatori români. Colegi fiind, au discutat de una, de alta, despre o invenţie de-a lor... Sigur, au greşit, c-au vorbit prea multe. Chiar ei recunosc asta. La un moment dat, au remarcat că trenul ajunsese în Gara

de Nord. Când să-şi ia unul pălăria, ce găseşte în ea? Biletul ăsta? E stilul Magdei şi scrisul ei. Nu va putea tăgădui!

Dumitrescu citi textul scris în germană:

„Domnule Manea, felicitări pentru procedeul ingenios pe care l-aţi găsit, pentru a-mi comunica informaţiile. Am înregistrat tot, banii vă vor sosi la timp.

P.S. Sper că amicul dumneavoastră nu ştie nemţeşte. Dacă ştie, lichidaţi-l. E mai sănătos. Vă sugerez procedeul fulger K-2!”

— Îţi dai seama? se indignă Datu. Cel care ar fi trebuit ucis „prin procedeul K-2” ştia nemţeşte şi i-a tradus celuilalt. Dacă unul dintre ei făcea un atac de cord?

— S-au plâns? întrebă Dumitrescu aproape amuzat.

Îşi imagina figurile celor doi când citiseră biletul.

— Nu-i vorba de asta.

— Eu te-ntreb clar, reluă Dumitrescu. S-au plâns?

— Nu s-au plâns, au discutat cu cineva de la minister care mă cunoştea. M-au chemat acolo. Când am văzut scrisul, l-am recunoscut imediat. S-au gândit că putea fi o farsă, dar la început au înmărmurit. Îţi dai seama, nu sunt obişnuiţi cu aşa ceva... Oameni de laborator!

— Mai ai altele? se interesă Dumitrescu.

Se gândea însă la Mirela. Dacă Mara n-o mai găsise acasă?

Era păcat că nu-şi terminase şcoala. Dar avea să vadă şi ea cum se trăieşte pe picioare proprii.

— Mai am, dacă vrei să ştii, bombăni Datu.

Calmul cu care-i erau primite observaţiile îl supăra.

— Îmi dau seama! oftă Dumitrescu ridicându-se.

— Am înţeles, zise Datu ridicându-se şi el. N-ai vorbit cu ei, îi iei însă din nou în braţe. Ce fac cei din „echipa lui Dumitrescu” e sfânt!

— Întâi şi-ntâi, continuă netulburat Dumitrescu, nu sunt „oamenii mei”! Că nu i-am cumpărat de nicăieri.

— Ei, vorba vine! Toţi spun, când vorbesc de ei, „cei din echipa lui Dumitrescu”, bombăni iritat Datu. De ce „echipa”, nu înţeleg. Nu serviciu, nu secţie, „echipă”! Şi ăsta-i termenul tău!

Ar fi fost greu să-i explice lui Datu ce-nsemna „o echipă”, o echipă cu oameni atât de deosebiţi, dar care ştiau să se completeze reciproc şi să lucreze ca degetele unei mâini. Asta voise şi… reuşise. Era unul dintre puţinele lucruri pentru care considera că nu se zbătuse inutil treizeci de ani. Dar nu era momentul de pledoarii.

— În al doilea rând, adăugă metodic Dumitrescu, „farsa” Magdei cu biletul… nu-i farsă. După mine e un procedeu. Inteligent!

— Asta-i bună!

— Într-adevăr. Sunt sigur că inventatorilor ălora li s-a spus de nu ştiu câte ori să nu-şi bată joc de muncă, flecărind, că li s-au prelucrat tot felul de cazuri, numai că „omul e om”. Uită. Şi atunci Magda s-a gândit la ceva care să-i facă să priceapă că s-ar putea întâmpla să-şi regrete imprudenţa toată viaţa.

— Da, de uitat ziceau şi ei că n-au să uite, spuse Datu, dar să recunoaştem, „procedeul”…

— Dacă au zis aşa, înseamnă că procedeul e bun! răspunse Dumitrescu pe un ton categoric. Ar fi putut face infarct… Tu ziceai… că sunt oameni inteligenţi. Deci au simţul umorului, Magda şi-a dat desigur seama de asta ascultându-i. Dar dacă în locul ei se afla în compartiment cineva care ar fi înregistrat discuţia? Ce-ar mai fi făcut inventatorii tăi văzându-şi ideea, la care lucraseră cine ştie cât, publicată într-o revistă străină de specialitate?

— Teoretic este şi asta posibil, spuse Datu.

— În ceea ce-l priveşte pe Radu Gherasim, să-l laşi în pace. Un cuvânt să nu-i aminteşti de Elefterescu!

— De ce?

— Aşa! De Gherasim răspund eu! Dacă mâine întreb cine

merge cu mine într-o acţiune unde ne putem lăsa viaţa, primul care face un pas înainte este el!... Iar Elefterescu, tare mi-aş mai dori să apară! Dar te-asigur că nu va face curând o asemenea prostie. Nu Radu Gherasim îl sperie. Dacă vrei amănunte, du-te la colonelul Florescu şi spune-i să-ţi dea câteva tăieturi, tot din reviste străine. Ai să vezi ce-a făcut Elefterescu în ultimii zece ani.

— E un mare ticălos, asta am aflat, mormăi Datu.

— În seara asta ce vrei să faci? întrebă Dumitrescu după o pauză, considerând discuţia încheiată.

— Trebuie să mai văd nişte dosare. Acţiuni finalizate, dar...

— Dă-le-ncolo! făcu Dumitrescu strâmbându-se. E un film bun în oraş...

— Bine, atunci... ne întâlnim aici, zise Datu.

— Cred că ai să mănânci singur diseară, zise Dumitrescu privind absent pe fereastră. Or, mai bine, vino şi tu la Tinu. M-a invitat. N-o să-l deranjeze că-i aduc un musafir. Te-asigur. Are o familie în care ai să te simţi ca acasă.

— La Tinu? Colonelul? Asta nu!

— De ce nu?

— Pentru că suntem aici în control! sublinie Datu grav. Pentru că am găsit, dacă vrei să ştii, în dosarele lui şi-ale secţiei pe care-o conduce, o harababură.

— Ei, şi?

— Cum, ei şi? îl privi Datu uimit. Îţi dai seama? Astăzi să merg să mănânc la el acasă, şi mâine...

— Dacă e vorba de blestematele de hârţoage, râse Dumitrescu, ar trebui să vii la mine!

— Nu pe tine te controlăm acum!

— Măi, omule, zise Dumitrescu, aprinzându-şi ţigara. Tinu a condus, în vara asta, cea mai frumoasă acţiune din inspectorat. I-am propus s-o aştearnă pe hârtie, pentru şcoală. Am vorbit cu patru băieţi din secţia lui. Toţi sunt cu capul pe umeri, ştiu exact ce vor şi ce trebuie făcut. Toţi

mi-au vorbit despre Tinu ca despre un model.

— Poftim unde era modelul!

— Poate am exagerat, admise Dumitrescu. Am vrut să spun că-i un om pe care-l admiră. Ar vrea să fie ca el. Vreo doi sunt sigur că vor reuşi. I-a învăţat să gândească... eficient, să hotărască pe loc, *bine!* Şi, dacă mai vrei să ştii, îl cunosc pe Tinu de mult timp. Odată, m-a cărat în spate patru kilometri printr-o zăpadă până la brâu; după ce îngheţasem două nopţi, într-o cabană, aşteptând doi ticăloşi. Şi avea şi el o rană la braţ, care sângera. Altădată, l-am scos eu dintr-o casă unde era încolţit. Dacă ajungeam un minut mai târziu, azi era o amintire. Şi crezi că acum, când nu l-am văzut de doi ani, când sunt în oraş, n-am să merg să beau un pahar de vin cu el, pentru că nu-i sunt în ordine nişte hârtii din dosare închise?!

— Faci cum vrei, zise Datu. Du-te la film, la Tinu, eu mă întorc la „hârţoage”.

Dumitrescu stinse ţigara, în uşă îi aminti:

— Dacă tot răscoleşti hârtiile alea, nu i le pune în ordine.

— ...De ce?

— Cu dosarele astea vechi, ştii cum e. Pot redeveni noi. Ţi-am spus că şi dosarele mele, aparent, sunt în dezordine. Dar ştiu unde am pus fiecare hârtie. Dacă aş căuta în grabă una şi n-aş găsi-o „la locul ei”..., m-ar apuca pandaliile.

*

Telefonul sună. Vlad se răsuci alene. Se oprise meditativ în faţa biroului gol. Încuiase raportul în fişet. Ridică receptorul.

— Mda!

— Vlad?! Ce făceai acolo? întrebă bine dispusă Magda.

— Jucam şah, aşteptându-te să apari. Am o poftă nebună să terminăm în seara asta raportul. Am auzit că generalul

e-n drum spre Bucureşti... Unde te afli?

— Acasă. Numai că n-am chef acum de raport! zise Magda.

— Să-i spui asta şi generalului dacă ne invită să-i facem o vizită.

— Am să-i spun.

Era în stare. Ce i-o fi venit să-i telefoneze însă?

— După câte-mi dau seama, ai ceva noutăţi..., începu Vlad.

— Eu?!... Nu. De ce?

Nu, pe naiba! Asta sună a „introducere”. Iar Magda părea cam încurcată. Unde umblase toată după-masa? Ce născocise iar?

— Ştii, Vlad, m-am gândit că-i o seară de toamnă frumoasă. Povestea de azi s-a terminat bine oricum, am telefonat la spital, doctorii mi-au spus că fraţii Zariţchi au scăpat, nu mai e nici o problemă...

— Amândoi?

— Fusese puţin şocat şi Emil, acum însă...

— A!

— Mă gândeam, reluă Magda, ce-ai zice... dacă am face o plimbare, aşa, fără nici un scop?

— Precis fără nici un scop?

— Precis!

Simţea că minte. Se întrebă ce-i ascundea de fapt? Vocea Magdei continuă pe un ton nostalgic, ademenitor, neobişnuit:

— Castanii foşnesc!... Nu te-ar tenta o plimbare, la şosea? Fără maşină!... Nu-i auzi cum foşnesc?

— Nu! răspunse Vlad fără chef.

— Foarte rău că nu-i auzi! se înfurie Magda. Vreau să fac o plimbare, în seara asta, cu tine, la şosea! Te invit, te rog Vlad, se mlădie din nou glasul ei, să-mi acorzi o oră de hoinăreală fără scop. Să nu ne gândim decât... să nu ne gândim la nimic!

„Fără scop!” însemna că există unul! Încotro voia să-l poarte *întâmplător?* Aflase cumva de „sinuciderea” lui Lungeanu şi-şi pregătea „spovedania”?

— Cred că e o idee bună, zise Vlad.

Magda tăcea, bănuitoare.

— Foarte bună, chiar, repetă el, o plimbare, desigur! Nu crezi însă că ar fi şi mai nimerită o audiţie muzicală?

— ...Nu! rosti Magda.

— Ba da, draga mea! Mi-ai promis că mă introduci într-un „univers nou”. Ziceai că ai o prietenă parcă... Diana, nu? Care dispune de o discotecă nemaipomenită! Nimic n-ar fi mai odihnitor decât o simfonie ascultată în fotolii...

— Bine, bine! îl opri Magda.

Tonul ei exprima contrariul...

— Mergem atunci la audiţie, dacă eşti de acord.

— Dar după aceea hoinărim?

După aceea, rămânea de văzut. Vlad zise cât mai convingător:

— Desigur. Trec deci să te iau. Peste-o oră, la intrarea în parc.

— Te-aştept.

Închise telefonul. Îşi aminti că Magda i-o arătase într-o zi, pe stradă, pe prietena ei, Diana. O făptură suplă, cu ochi superbi... De sperat că ea era Diana la care se duceau. Dar îşi mai aminti că-şi propusese să meargă la sala de antrenament în seara asta. Uite-aşa îmbătrâneşte omul, din comoditate! Lăsând totul pentru o plimbare pe sub „castanii care foşneau”, şi-o leneveală simfonică...

Ei, nu! Avea la dispoziţie o oră! Le putea „îmbina ştiinţific”. Avea să ajungă acasă cu maşina în zece minute. Douăzeci de minute de lucru temeinic la inelele spânzurate de nucul din spatele casei făceau aproape cât un antrenament la sală! Un duş, trei minute să-şi pieptene părul mereu ciufulit, dacă tot... mergeau la audiţie... A, trebuia să se şi bărbierească!

Se ridică să plece. În uşă se auzi un ciocănit. Doar nu revenise Aneta ca să bată raportul!

— Da!

Uşa se deschise. Apăru Radu Gherasim.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan!

— Bună seara! spuse Vlad nedumerit.

— ...Tovarăşul colonel Dumitrescu ştiţi cumva unde e?

— În provincie. Şi mâine! De ce?

Plutonierul-major Gherasim părea tare frământat de ceva şi posomorât. Întrebă fără să-l privească:

— Ştiţi cumva cum se face... un raport de pensionare?

Ce se întâmplase? Discutaseră luna trecută. Gherasim declarase că rămâne „atât cât l-or ţine”. Se petrecuse în mod clar ceva, colonelul ar fi aflat adevărul, dar nu era aici. Vlad înţelese că, dacă el ar fi încercat să-l descoasă nu ar fi avut şanse de reuşită. Radu părea hotărât... Îi trebuia o soluţie şi-aici!

— Drept să spun, nu ştiu, începu Vlad. Că nu prea m-am gândit la pensionare pân-acum. Dar dumneata faci foarte bine că te gândeşti. Anii-i ai, nu?

— Da. Anii-i am, rosti şi mai întunecat Radu. Îi am... şi-mi dau seama că nu mai..., nu mai pricep unele lucruri... E mai bine...

— Sigur că-i mai bine! Pistolul ăla mic am să te rog să mi-l laşi mie. Dumneata tot nu mai ai nevoie de el. Hai să mergem! zise Vlad, luându-l pe Gherasim de braţ.

Ieşiră pe coridorul lung şi pustiu. Radu avea un mic pistol, ca o jucărie, pe care-l primise de la generalul Antoniu, demult. Ţinea la pistol ca la o comoară. Amănuntul trebuia speculat.

— Da... Am să vi-l las, promise încruntat Gherasim.

— Foarte bine! Mi-ai spus că-i un pistol bun... Să nu înţelegi unele lucruri... mi se-ntâmplă şi mie, dar când omul oboseşte, e cazul să mai stea şi pe lângă vatră. Am un vecin care s-a pensionat de trei luni. A învăţat acum, de la

nevastă-sa, să împletească ciorapi! Să vezi ce frumos lucrează...

Radu Gherasim se opri, îl privi deodată lung, crâncen, părea să spună că nu acceptă să-şi bată cineva joc de el într-un asemenea moment. Vlad continuă cu deplină seriozitate:

— E foarte important să te gândeşti din vreme, poate dumneata te-ai şi gândit, la ce vei face după pensionare. Primele luni sunt cele mai grele! Să vezi ce-a păţit un unchi de-al meu! inventă Vlad. Deşi el avea o pasiune, prindea fluturi. Fluturi, gâze de tot felul, are nişte insectare mari, uite-aşa, de toată frumuseţea! Să vezi totuşi ce-a păţit...

*

Magda strivi cu gesturi mici şi repezi ţigara. Deschise uşa dulapului, întrebându-se ce rochie să-şi pună?

...Muzică simfonică! De când i se trezise lui Vlad interesul pentru muzica simfonică? Uite că ea n-avea nici un chef, în seara asta, de muzică simfonică. Nici de Diana! Mai ales de Diana!

Telefonul! Formă un număr, auzi o voce, întrebând moale:

— Alo! Cine e?

— Magda. Bon soire, iubito, ce făceai?

— Magda?! Ce bine-mi pare!

— Ia spune, o întrerupse Magda. Mai ai discoteca aia faimoasă?

— Daa, sigur că da.

— I-am vorbit despre ea unui coleg. Ieşim prin oraş. Ai ceva împotrivă să-ţi facem o vizită şi să ascultăm câteva plăci?

La capătul celălalt al firului se instală tăcerea.

— Cu un coleg?!... Nu aş avea... Dar...

— Dar ce?

— Magda, să nu mă înţelegi greşit...

— Deloc! Spune!

— Să nu mă înţelegi greşit, dar... la nouă, vine la mine Marcel.

— Cine-i Marcel?

— ...Un poet!... Foarte sensibil, foarte punctual şi... gelos.

Gelos?! Drace, cum o fi arătat Marcel. Cornelia era o fată excelentă, cu un suflet ca mierea, se pricepea să facă şi nişte prăjituri delicioase, dar... avea un metru cincizeci, vreo optzeci de kilograme... şi privea cam cruciş.

— Nici o grijă! Am înţeles perfect! spuse Magda. Plecăm până vine Marcel, te-asigur. A, încă ceva!

— Daaa?... Ce?

— Colegul ăsta al meu e tot o fire sensibilă şi cam sucit. Înţelegi, nu?

— Da! Ca şi Marcel.

— O.K.! Îi place foarte mult, îl fascinează numele „Diana”! O idee fixă! Ai avea ceva împotrivă să te cheme în seara asta Diana? Aşa, pentru o jumătate de ceas!

— ...Nuuu... Desigur că nu, râse Cornelia. Dacă...

— Aşteaptă-ne atunci, îţi mulţumesc mult, draga mea „Diana”, nu uita!

Şi închise. Zâmbi, imaginându-şi-l pe Vlad aranjându-şi părul. Prostul! Habar n-avea că-i stătea mai bine ciufulit. Nici că în seara asta avea să asculte, totuşi, castanii foşnind...

Problema care îi rămânea deci de rezolvat era... ce rochie să îmbrace?!

SFÂRŞIT

CUPRINS

Redactor: VIORICA NEAGU
Tehnoredactor: GH. CUCOŞ

Bun de tipar 26.02.1982. Apărut 1982. Coli de tipar 12. B 233

Comanda nr. 20 041
Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”,
Piaţa Scânteii nr. 1, Bucureşti,
Republica Socialistă România